

VICTORIA HOLT

Smaraldele iubirii

COLECȚIA DRAGOSTE SI MISTER

*Totul pare să-i despartă:
inocența și trecutul lui,
secretele întunecate
ale familiei...
Și totuși..*

bestseller

VICTORIA HOLT...

... "odată ce începi să o citești, e ca un drog de care devii dependent".

The Guardian

Nu se pot înșela zeci de milioane de cititori, nu-i așa?

SMARALDELE IUBIRII

Cînd tînăra Dallas Lawson sosește în Franța, pe zi ce trece devine tot mai conștientă de fascinația domeniului Gaillard, dar și de puterea de seducție a enigmaticului și galantului Lothair de la Talle, ce dezlanțuie în întreaga ei ființă o pasiune pe care nu o credea posibilă.

Dar cu timpul, ea află tot mai multe despre trecutul familiei de la Talle, trecut a cărui umbră pare să le întunece dragostea...

"Pentru o adevărată evadare, nimic nu e mai potrivit decît un roman de suspense al Victoriei Holt."

SOUTH BEND TRIBUNE

editura
Karat

Le 1950

VICTORIA HOLT

Smaraltele iubirii

Traducere de
Roxana Istrati

Editura KARAT

București - 1994

ISBN 973 - 96381 - 3 - 9

*...Mîinile lui erau pe umerii
mei; simţeam cum îl cuprindea
patima, iar eu îi răspundeam din
toată fiinţa mea"...*

Capitolul 1

Pînă și în clipa în care trenul intra în halta de pe acea linie secundară, încă îmi mai ziceam în sinea mea: "Nu e prea tîrziu. Ai putea să te întorci din drum chiar acum".

În timpul călătoriei - noaptea trecută traversasem Canalul Mîneicii și apoi călătoreșem ziua întreagă - îmi tot făceam curaj zîcîndu-mi că doar nu eram o fetișcană nechibzuită ci o femeie cu scaun la cap, care luase hotărîrea să îndeplinească un anume lucru și să-l ducă pînă la capăt. Ce avea să se întîmple cu mine după ce ajungeam la castel avea să depindă de alții, dar eu îmi făgăduisem să mă port cu demnitate, ca și cum n-aș fi fost moartă de frică și să ascund faptul că mă cuprindea

groaza ori de cîte ori mă întrebam cum ar fi arătat viitorul meu dacă mă respingeau.

Pentru prima oară în viață simțeam că înfățișarea mă avantaja. Aveam douăzeci și opt de ani și - cu pelerina de călătorie și pălăria de fetru de un cenușiu posac, mai mult folositoare decît decorativă - după o călătorie atît de lungă, îmi trădam vîrsta din plin. Nu eram căsătorită, și de multe ori surprinsesem din această pricină priviri compătimitoare, ba auzisem și vorbe ca "fata bătrînă" sau "scoasă de la naftalină". Toate acestea mă iritau fiindcă implicau ideea că existența unei femei avea drept principal temei slujirea exclusivă a bărbatului - o înfumurare masculină pe care, încă de cînd împlinisem douăzeci și trei de ani, hotărîsem să dovedesc cît era de învechită și eram convinsă că aveam să reușesc. Existau și alte motive de a trăi pe lumea asta, și mă mîngîiam cu gîndul că aflasem un asemenea motiv.

Trenul încetineea. Singura persoană care mai coborî odată cu mine era o țarancă, ducînd un coș cu ouă sub un braț și o pasăre sub celălalt.

Mi-am luat bagajele - aveam mai multe, deoarece conțineau tot avutul meu - puțină îmbrăcăminte și uneltele de care aveam nevoie pentru munca mea.

Cantonierul se afla la barieră.

- Bună ziua, zise el. Dacă nu vă grăbiți, copilul o să se nască înainte să ajungeți acolo. Am auzit că pe Marie a dumneavoastră au apucat-o durerile de trei ore bune. Moașa s-a dus la ea.

- Să dea Domnul să fie băiat de data asta, că atîtea fete... La ce s-o fi gîndind bunul Dumnezeu...

Cantonierul părea mai interesat de persoana mea decît de sexul copilașului. Îmi dădeam seama că în timp ce vorbea cu țaranca mă măsura cu privirea.

Îmi coborîsem bagajele și, în timp ce cantonierul se apropia ca să fluiera și să dea liber trenului, un bătrîn apăru în grabă pe micul peron.

- Bună, Joseph! îl salută cantonierul și arată cu capul spre mine.

Joseph se uită la mine și clătină din cap a îndoială.

- Un domn, zise.

- Ești de la castelul Gaillard? I-am întrebat în franțuzește, limbă pe care o vorbeam curgător încă din copilărie. Mama fusese franțuzoaică și, ori de câte ori eram numai noi două, conversam în această limbă, deși în prezența tatălui vorbeam totdeauna englezește.

Joseph veni spre mine, cu gura căscată și privirea plină de neîncredere.

- Da, domnișoară, dar...

- Ai venit să mă iei.

- Domnișoară, eu am venit după un domn Lawson.

Rostea cu dificultate numele englezesc.

Am zîmbit, încercînd să mă port fără stîngăcie, amintindu-mi că acesta era obstacolul cel mai neînsemnat peste care trebuia să trec. I-am arătat cu degetul etichetele de pe bagaje: *D. Lawson*.

Apoi, dîndu-mi seama că probabil Joseph nu știa să citească, l-am lămurit.

- Eu sînt *Domnișoara Lawson*.

- Din Anglia? mă întrebă.

L-am asigurat că așa era.

- Mie mi s-a spus de un domn englez.

- A fost o încurcătură. E vorba de o domnișoară englezoaică în locul lui.

Se scărpină în cap.

- N-ar trebui să pornim? I-am întrebat.

Se uită la bagajul meu. Cantonierul se apropie de noi încet și, în timp ce schimbam priviri cu Joseph, le-am spus cu autoritate:

- Te rog pune-mi bagajele în trăsură și să mergem la castel.

Ani de zile exersasem stăpînirea de sine, așa că nu se vedea nici urmă din îngrijorarea de care eram cuprinsă. Purtarea mea era și aici la fel de eficientă ca și acasă. Joseph și cantonierul îmi duseră bagajele la trăsurica ce aștepta; i-am urmat și, după cîteva clipe, porneam la drum.

- Castelul este departe de aici? am întrebat.

- Cam la vreo doi kilometri, domnișoară. O să-l vedeți în curînd.

M-am uitat în jur la pămîntul bogat în podgorii. Era sfîrșitul lui octombrie și viile fuseseră deja culese; bănuiam că acum se pregăteau pentru recolta de anul viitor. Am trecut pe la marginea orașelului, cu o piață dominată de biserică și de Primărie, cu ulițe înguste ce porneau din ea, cu prăvălii și case. Apoi am zărit pentru prima oară castelul.

N-am să uit niciodată acea clipă. Înțelepciunea mi-a dispărut cu totul, deși mă consolaser; în ultimul an că aveam destulă în schimbul puținului ce posedam în alte privințe. Și totuși, am uitat cu desăvîrșire dificultățile în care mă aruncasem fără să mă gîndesc la consecințe. În ciuda tuturor posibilităților alarmante inevitabile pe care le sugera o gîndire logică, am rîs și am zis aproape cu voce tare "Nu-mi pasă ce se întîmplă. Mă bucur că am venit".

Din fericire, vorbisem englezește și Joseph nu putea să înțeleagă. Am spus repede:

- Deci ăsta e castelul Gaillard.

- ăsta-i castelul, domnișoară.

Nu e singurul Gaillard din Franța. Îl cunosc și pe cel din Normandia, desigur. Cel în care Richard Inimă de Luce a fost ținut înțemnițat.

Joseph bolborosi ceva, așa că m-am grăbit să continui:

- Ruinele sînt pline de farmec, însă castelele vechi care au fost păstrate de-a lungul veacurilor sînt și mai frumoase.

- Vechiul castel era s-o pățească de cîteva ori. Păi, în zilele Teroarei era cît pe-aci să fie distrus.

- Ce noroc că n-a fost!

Îmi simțeam emoția din glas dar speram că Joseph nu-și dăduse seama. Eram vrăjită de acest castel; doream din suflet să locuiesc în el, să-l cercetez, să mă obișnuiesc cu el. Simțeam că se afla exact acolo unde oram și eu menită să fiu și că, dacă aș fi alungată de acolo, m-aș simți infinit de nefericită - și aceasta numai pentru că nu știam ce m-aș face dacă trebuia să mă întorc în Anglia.

M-am lăsat puțin cuprinsă de acea alarmantă posibilitate care se așeza între mine și priveliștea castelului. Undeva în nordul Angliei exista o verișoară îndepărtată - de fapt era o verișoară a tatălui meu despre care îmi vorbise din cînd în cînd. "Dacă mi se va întîmpla ceva, ai să poți oricînd să te duci la verișoara mea Jane. E o femeie dificilă; ai avea o viață dezagreabilă, dar măcar și-ar face datoria". Ce perspectivă pentru o tînără care, lipsită fiind de atracțiile personale ce constituie cheia căsătoriei, își construise o cochilie protectoare formată mai ales din mîndrie. Verișoara Jane... îmi făgăduisem: *niciodată*. Mai degrabă aș deveni una dintre acele biete guvernante care depind de capriciile unor stăpîni indiferenți sau ale unor copii răutăcioși, ce pot fi chiar diabolic de cruzi. Mai degrabă m-aș angaja ca

doamnă de companie în slujba unei femei bătrîne și cîrcotașe. Nu, nu aș fi deznădăjduit din cauza prăpastiei de singurătate și de umilire ce s-ar fi deschis în fața mea, ci pentru că aș fi fost lipsită de bucuria nesfîrșită de a face munca pe care o iubeam cel mai mult pe lume, și asta într-un decor care prin simpla lui existență avea darul să-mi facă viața interesantă.

Castelul nu era așa cum mi-l închipuisem, ci depășea toate așteptările. Există în viață ocazii cînd realitatea este mult mai palpitantă, mai fermecătoare decît plăsmuirile imaginației, dar ele sînt rare și, dacă se ivesc, trebuie savurate din plin.

Poate ar trebui să mă bucur de aceste momente, pentru că s-ar putea să fie ultimele de care să am parte multă vreme de aici încolo.

Așa că m-am lăsat în voia contemplării acestei magnifice piese de arhitectură începută în secolul XV, ce se înălța în mijlocul acestui ținut al viței de vie. Ochii mei exersați îl situau în timp cu o aproximație de zece, douăzeci de ani. Fusese construit mai ales în secolele XVI și XVII, dar aceste adăugiri ulterioare nu se abătuseră de la simetrie. Puteam vedea turnurile cilindrice ce flancau clădirea principală. Știam că scara cea mare se afla în turnul poligonal. Mă pricepeam destul de bine la casele vechi și, cu toate că în trecut eram deseori supărată de atitudinea tatei față de mine, îi eram recunoscătoare pentru toate cîte mă învățase. Aspectul castelului era pur medieval, iar contraforturile și turnurile solide păreau să fi fost construite pentru apărare. Am aproximat grosimea acelor ziduri cu ferestre înguste ca niște crăpături. O fortăreață, cu siguranță. Mufîndu-mi privirea de la turnul principal, la poalele căruia era podul suspendat, la șanț - desigur, fără apă - am zărit iarba verde și deasă. M-a cuprins o stare de mare emoție

privind în sus la cornișa parapetului de pe fațada exterioară, înzestrat cu numeroase jgheaburi pentru muncarea pietrelor.

Bătrînul Joseph îmi spunea ceva. Cred că hotărîse că sosirea unei femei în locul unui bărbat nu era treaba lui.

- Da, zicea el, nu se schimbă lucrurile la castel. Are grijă domnul conte.

Domnul conte. Bărbatul pe care urma să-l înfrunt. Mi-l închipuiam ca pe un aristocrat distant, de genul celui care ar fi străbătut străzile Parisului în drum spre ghilotină, cu o indifereță plină de mîndrie. Deci, pe mine o să mă izgonească. "Ridicol", o să zică. "Invitația mea era adresată clar tatălui dumitale. Vei pleca numaidecît".

Ar fi inutil să-i spun: "Eu sînt la fel de pricepută ca și tatăl meu. Am lucrat împreună cu tata. De fapt, eu știu mai multe despre tablourile vechi decît știa el. Această parte a fost totdeauna lăsată în grija mea".

Dar cum să-i explici unui conte francez arogant că o femeie putea să fie la fel de eficientă, la fel de pricepută într-o muncă specializată de restaurare a tablourilor vechi, ca și un bărbat.

"Domnule conte, și eu sînt o artistă..."

Îmi imaginam privirea lui disprețuitoare. "Domnișoară, nu mă interesează calificările dumitale. Eu am trimis să-l aducă pe domnul Lawson. Nu am trimis după dumneata. Așa că fii bună și părăsește casa mea de îndată".

Joseph mă privea pătrunzător. Îmi dădeam seama că se gîndea că era ciudat că domnul conte chemase o femeie.

Eram nerăbdătoare să-i pun întrebări despre conte, dar firește că nu se cădea. Ar fi fost util să pot afla cîte ceva despre cei din casă, dar era exclus să pun întrebări. Nu. Trebuie să adopt atitudinea cea mai convenită, să gîndesc că luînd locul tatălui meu nu se întîmpla nimic

neobișnuit și să-i fac și pe ceilalți să judece la fel. Aveam în buzunar *invitația*. Cuvântul nu era însă cel mai potrivit. Domnul conte probabil că rareri făcea invitații; el chema așa cum cheamă un rege pe un supus al său.

Rege în castelul său! M-am gândit: domnul conte de la Talle cheamă pe D. Lawson la castelul Gaillard pentru a executa lucrarea la tablourile sale, așa cum fusese aranjat. Păi, eu eram Dallas Lawson, iar dacă chemarea era adresată lui Daniel Lawson, răspunsul meu era că Daniel Lawson era mort de zece luni și că eu, fiica lui, care îl ajutasem în trecut în muncă, o continuam acum în locul lui.

Cam cu trei ani în urmă tatăl meu fusese în corespondență cu contele, care aflată despre lucrările lui, căci tata fusese o autoritate recunoscută în clădiri și tablouri vechi. Era poate normal ca în aceste condiții eu să fiu crescută în respectul pentru aceste lucruri, respect care devenise pasiune. Tata mă încurajase pe acest drum și, împreună, petrecusem multe săptămîni la Florența, la Roma și la Paris unde nu făcusem altceva decît să privim comorile de artă; la Londra fiecare minut liber îl petreceam în muzee.

Cu o mamă care nu fusese niciodată prea în putere și un tată aproape totdeauna absorbit de munca sa, trebuise să contez foarte mult pe propriile-mi resurse. Vedeam puțină lume și nu mă obișnuisem să mă împrietenesc ușor cu cineva. Nefiind o fată frumoasă, mă simțeam dezavantajată și, din această cauză, simțeam tot timpul nevoia să ascund acest lucru printr-o atitudine foarte neatrăgătoare, de demnitate exagerată. Și totuși muream de dorința de a împărți cu alții cunoștințele mele; tinjeam să am prieteni. Mă interesau din toată inima treburile altora, care păreau totdeauna infinit mai pasionante decît orice mi s-ar fi putut întîmpla mie;

ascultam vrăjită conversații ce nu erau pentru urechile mele; ședeam cuminte în bucătărie în timp ce servitoarele noastre, una vîrstnică iar cealaltă tînără, discutau despre boli sau amoruri. Cînd mergeam cu mama la cumpărături ascultam ce vorbeau oamenii sau, cînd venea cineva la noi acasă, nu de puține ori m-a descoperit tata cum trăgeam cu urechea. El nu era de acord cu acest obicei.

Dar cînd m-am dus la școala de artă am început să-mi trăiesc viața cu adevărat, nu trăgînd cu urechea. Dar nici tata nu l-a mulțumit pe tata, pentru că acolo m-am îndrăgostit de un student. În momentele mele romantice, încă îmi mai aminteam cu nostalgie de acele zile de pînăvară cînd ne plimbam prin parcul Saint James sau Green Park și ascultam oratorii la Marble Arch, apoi o luam de-a lungul Serpentinei pînă la Grădinile Kensington. Ori de cîte ori treceam pe acolo îmi aduceam aminte, dar evitam pe cît puteam acele locuri. Tata fusese împotriva pentru că Charles nu avea bani. În plus, mama, care între timp căzuse la pat, avea nevoie de mine.

Nu a avut loc nici un fel de scenă de despărțire. Acela rău fusese rodul primăverii și al tinereții și se încheiase odată cu sosirea toamnei.

Poate că tata considerase că era mai bine să nu am ocazia să mă îndrăgostesc de altcineva, căci a propus să părăsesc școala de artă și să lucrez cu el. Spunea că el o să mă învețe mult mai mult decît aș învăța vreodată la școală. Avea dreptate bineînțeles, dar, deși învățasem alfit de multe de la el, ocazia să cunosc tineri de vîrsta mea și să-mi trăiesc propria viață era pierdută. Timpul meu era împărțit între munca cu tata și îngrijirea mamei. Cînd ea a murit, am fost multă vreme paralizată de durere, iar cînd mi-am revenit cît de cît, nu mai eram

tînă ră și, deoarece de multă vreme mă convinsesem că bărbații nu mă găsesc atrăgătoare, dorința mea de a fi iubită și de a avea un cămin am transformat-o într-o pasiune pentru tablouri: "Munca asta îți priește, mi-a spus tata odată, vrei să restaurezi totul".

Am înțeles ce vroia să spună. Eu dorisem să fac din Charles un mare pictor, pe cînd el dorea să fie un student fără griji. Poate din cauza asta l-am pierdut. Pe mama am vrut s-o reîntorc la vechea ei vigoare și la interesul pentru viață. Am vrut să alung oboseala din ea. Pe tata nu am încercat niciodată să-l schimb. Asta ar fi fost absolut imposibil. Am înțeles că forța din mine era moștenită de la el, dar la vremea aceea el era mai puternic decît mine.

Îmi amintesc de ziua cînd a sosit prima scrisoare de la castelul Gaillard. Contele de la Talle avea o galerie de tablouri care necesitau îngrijire și el dorea să-l consulte pe tata în legătură cu unele restaurări la castel. Putea veni domnul Lawson la castelul Gaillard să aprecieze ce lucrări erau necesare, iar în cazul cînd ar putea ajunge la o înțelegere, putea sta pînă la terminarea lor?

Tata fusese încîntat. "Dacă va fi posibil, am să trimit după tine, mi-a spus. O să am nevoie de ajutorul tău pentru tablouri. O să-ți placă locul acela. A fost construit în secolul XV și cred că o bună parte este încă originală. O să fie absolut fascinant".

Eram într-o stare euforică. Mai întîi pentru că doream să-mi petrec cîteva luni într-un castel franțuzesc și apoi fiindcă tata începea să accepte că aveam cunoștințe foarte bune despre pictură.

Dar sosise o scrisoare din partea contelui prin care se amîna întîlnirea. Împrejurările actuale nu erau prielnice pentru vizită, scria el, fără să dea vreo explicație mai amănunțită. Probabil că avea să scrie mai tîrziu.

Cam la doi ani după primirea scrisorii, tata murise pe neașteptate din cauza unui atac cerebral. A fost pentru mine o lovitură îngrozitoare când mi-am dat seama că am rămas singură pe lume. Mă simțeam părăsită, singură și dezorientată, și pe deasupra aveam foarte puțini bani. Mă obișnuisem să-l ajut pe tata în munca lui și mă întrebam ce o să se întâmple acum, fiindcă deși oamenii mă acceptaseră ca asistenta lui și recunoșteau că mă pricepeam bine, oare ce aveau să gândească acum când rămăsesem de una singură?

M-am sfătuit cu Annie, servitoarea noastră mai în vîrstă, care trăise ani de zile în casa noastră și acum urma să se mute la o soră căsătorită. Ea credea că puteam face doar două lucruri: să mă angajez ca guvernantă, cum se întâmpla cu multe cucoane, sau ca doamnă de companie.

- Aș detesta și una și alta, îi răspusesem.

- Cerșetorii nu sînt în situația de a alege, domnișoară Dallas. Multe duduite cu carte ca matala s-au trezit singure și n-au avut încotro.

- Dar există lucrările pe care le-am făcut cu tata.

Încuviință din cap, dar știam că gîndea că nimeni nu va vrea să angajeze o tînră pentru ceea ce făcuse tata. I aptul că eu le executasem, n-avea nici o importanță. Eu eram femeie și de aceea nimeni nu va crede că munca mea ar putea fi fără greșală.

Annie era încă în serviciul meu cînd venise invitația. Conte de la Talle era gata să-l primească pe *Monsieur D. Lawson* pentru a-și începe activitatea.

- La urma urmei, eu sînt D. Lawson, i-am zis lui Annie. I u pot să restaurez tablourile la fel de bine ca și tata și nu văd nici un motiv să n-o fac.

- Eu văd, zise Annie cu asprime.

- Dar e o provocare. Sau accept asta, sau o să-mi petrec toate zilele vieții mele ca învățătoare. Avocații tatei m-au convins că trebuie să-mi câștig existența. Închipuiește-ți: să-i învăț pe niște copii să deseneze când ei n-au pic de talent și nu vor să învețe! Sau să-mi pierd timpul cu o bătrână fără astîmpăr care mi-ar găsi nod în papură din orice fleac!

- Trebuie să iei ce-ți pică, domnișoară Dallas.

- Asta mi-a picat, așa că asta-i tocmai ce am să fac.

- Nu e bine. Oamenilor n-o să le placă. Era bine când mergeai cu tatăl dumitale și lucaii cu dînsul. Singură nu poți să mergi.

- Dar am terminat o lucrare după ce a murit... la Turnurile Mornington, și-ai aduci aminte?

- Ei, dar asta o începuse dumnealui. Da' să te duci în Franța... într-o țară străină... o domnișoară... singură!

- Nu trebuie să gîndești că sînt o domnișoară, Annie. Eu sînt restaurator de tablouri. Asta-i cu totul altceva.

- Ei, dar nădăjduiesc că n-ai să uiți că ești totuși o domnișoară. Nu poți să te duci domnișoară Dallas. N-ar fi cuviincios. Știu eu. Ar fi de rău pentru matală.

- De rău? În ce fel?

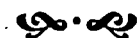
- N-ar fi... prea frumos. Care bărbat ar vrea să ia de nevastă o domnișoară care a fost în străinătate singură singurică?

- Nu umblu după un soț, Annie. Eu caut de lucru. Și am să-ți mai zic încă ceva: mama mea avea exact aceeași vîrstă cînd ea și sora ei au venit în Anglia ca să locuiască la mătușa lor. Ele se duceau și la teatru singure. Poți să-ți închipui una ca asta? Mama mi-a povestit că a făcut chiar și ceva de o îndrăzneală și mai mare. O dată s-a dus la o întîlnire politică - într-o pivniță din Chancery Lane... și, de fapt, acolo l-a cunoscut pe tata. Deci, dacă n-ar fi fost plină de îndrăzneală și de

spirit de aventură, nu ar fi avut un soț - cel puțin nu pe acela.

Totdeauna ai reușit să faci să pară just ceea ce ai vrut. Te cunosc doar de mult. Dar ascultă ce-ți spun eu: nu e bine. Asta e părerea mea.

Și totuși, trebuia să fie bine. Așa s-a făcut că după multă chibzuință și mult zbuclium, hotărâsem să înfrunt situația și să vin la castelul Gaillard.

Am trecut peste podul suspdat și, în timp ce priveam zidurile bătrâne îmbrăcate în mușchi și iederă, sprijinite pe contraforturi înalte și-mi ridicam ochii spre turnurile cilindrice cu acoperișuri rotunde ce se înălțau ca niște conuri ascuțite, mă rugam lui Dumnezeu să nu fiu alungată. Am trecut pe sub bolta porții, pătrunzînd într-o curte în care iarba mijea printre pietrele de rîu. M-a izbit liniștea ce domnea aici. În mijlocul curții era un puț înconjurat de un parapet și de stîlpi de piatră ce susțineau o cupolă. Pe o latură a clădirii, cîteva trepte duceau la o terasă cu arcade. Deasupra unei uși am văzut cuvintele "de la Talle" împletite printre flori de crin săpate în piatră.

Joseph coborî bagajele mele, le puse lîngă ușă și strigă: "Jeanne".

Apăru o slujnică și am observat privirea ei uluită cînd a dat ochii cu mine. Joseph îi spuse că eram *mademoiselle* Lawson, că trebuia să mă conducă în bibliotecă și să anunțe că am sosit. Bagajele o să fie duse mai tîrziu în cameră mea.

Gîndul că am să intru în castel mă făcea să ard de nerăbdare. Am urmat-o pe Jeanne prin ușa cu sculpturi grele și am intrat într-o sală mare pe ai cărei pereți de

piatră atîrnau splendide tapiserii și arme. Am remarcat una sau două mobile stil *Régence*, printre care o masă superbă din lemn aurit sculptat, cu acea delicată lucrătură împletită, atît de populară în Franța la începutul secolului XVIII. Tapiseriile, care erau de o frumusețe desăvîrșită și din aceeași perioadă ca mobilele, erau în stil *Beauvais*, cu personaje ca din Boucher. Era o minune, iar dorința de a mă opri să le privesc aproape că mi-a învins teama, dar ieșisem deja din sală și acum urcam niște trepte de piatră.

Jeanne dădu la o parte o draperie grea și am pășit pe un covor gros, părăsind treptele reci de piatră. Mă aflu într-un coridor scurt și întunecos, la capătul căruia era o ușă. Cînd ușa a fost dată de perete, am avut în față biblioteca.

- Rog pe domnișoara să aștepte...

Am dat din cap. Ușa se închise și am rămas singură.

Încăperea era înaltă și avea un tavan pictat, o frumusețe. Locul acesta era plin de comori, știam eu, și nu puteam suferi gîndul că s-ar putea să fiu trimisă înapoi. Pereții erau căptușiți cu cărți legate în piele și cîteva capete de animale împăiate păreau să le păzească cu strășnicie.

Contele e un vînător grozav, m-am gîndit, imaginîndu-mi-l gonind după pradă.

Pe polița de marmură a căminului era o pendulă cu un Cupidon sculptat, iar la dreapta și la stînga ei, cîte un vas de Sevres în culori delicate. Scaunele erau acoperite cu tapiserie iar lemnăria era decorată cu flori și panglici.

Dar oricît mă impresionau aceste comori, eram prea îngrijorată ca să le dăruiesc întreaga mea atenție. Mă apăsă apropiata întrevvedere cu temutul conte și repetam în gînd ceea ce aveam să-i spun. Nu trebuia să-mi pierd aerul demn. Trebuia să rămîn calmă, dar să nu par prea

norăbdătoare să obțin postul. Trebuia să ascund faptul că muream de dorința să mi se dea voie să lucrez aici, să reușesc și astfel să merg mai departe și să capăt și alte angajamente. Eram încredințată că viitorul meu alina de următoarele câteva minute. Și câtă dreptate aveam!

Am auzit vocea lui Joseph.

În bibliotecă, domnule...

Zgomot de pași. Din clipă în clipă am să-l văd. M-am apropiat de cămin. În vatră erau așezate lemne dar focul nu era aprins. Am ridicat privirea spre tabloul de deasupra pendulei *Louis XV* dar fără să-l văd; inima îmi batea tare și îmi țineam mâinile strâns ca să nu mai tremure, când ușa se deschise. M-am prefăcut că nu mi-am dat seama, ca să câștig câteva clipe de răgaz în care să-mi vin în fire.

O scurtă tăcere, apoi un glas spuse rece:

- Asta este extrem de surprinzător.

Era doar cu vreo trei degete mai înalt decît mine, însă și eu eram înaltă. Ochii întunecați aveau în ei o expresie de nedumerire dar care putea să fie și prietenoasă; nasul lung și acvilin sugera aroganță, dar buzele pline nu erau lipsite de bunătate. Era îmbrăcat în costum de călărie foarte elegant - ceva cam prea elegant. Cravata era deosebită, iar pe fiecare deget mic purta cîte un inel de aur. Era cuviincios la culme și nicidecum atît de temut pe cît mi-l închipuisem. Asta ar fi trebuit să-mi facă plăcere, dar m-am simțit cam dezamăgită. Și totuși, acest om părea că ar putea fi mai binevoitor decît contele din imaginația mea.

- Bună ziua, i-am spus.

A făcut cîțiva pași înainte. Era mai tînăr decît crezusem, căci nu părea să fie decît cu un an, sau cam

așa ceva, mai mare decît mine... poate chiar eram amîndoi de-o vîrstă.

- Sigur, o să fiți atît de bună să-mi explicați, zise el.

- Desigur. Am venit să lucrez la tablourile care au nevoie de reparare.

- Noi am înțeles că azi trebuia să vină *Monsieur Lawson*.

- Ar fi fost imposibil.

- Vreți să spuneți că va veni mai tîrziu?

- El a murit acum cîteva luni. Eu sînt fiica lui și continui angajamentele sale.

Mă privi alarmat.

- Domnișoară Lawson, picturile acestea sînt foarte prețioase...

- Nici n-ar fi necesară restaurarea lor dacă n-ar fi de valoare.

- Nu putem lăsa să se ocupe de ele decît un expert, zise el.

- Eu sînt un expert. Tatăl meu v-a fost recomandat dumneavoastră. Eu am lucrat împreună cu el. De fapt, punctul lui forte era restaurarea de clădiri... al meu sînt tablourile.

Gata, e sfîrșitul, mi-am zis. E indispus că se află într-o situație detestabilă. Nu o să mă lase să rămîn nici în ruptul capului.

Am făcut un efort disperat:

- Ați auzit despre tatăl meu, deci înseamnă că ați auzit și despre mine. Noi am lucrat împreună.

- Nu ați explicat...

- Am crezut că problema este urgentă. Am considerat că e mai înțelept să dau curs invitației fără întîrziere. Dacă tata acceptase lucrarea, urma să vin împreună cu el. Totdeauna am lucrat împreună.

- Vă rog să luați loc, zise el.

M-am așezat pe un scaun cu spătarul din lemn sculptat, care mă obliga să stau dreaptă, în timp ce el se așeză pe o canapea, întinzându-și picioarele.

V-ați gândit, domnișoară Lawson, spuse apăsător, că dacă ne-ați fi explicat că tatăl dumneavoastră a murit, noi am fi renunțat la serviciile dumneavoastră?

Fu am crezut că dumneavoastră doreați restaurarea tablourilor și aveam impresia că mai importantă era lucrarea, nu sexul restauratorului.

Din nou acea aroganță care era însă doar exteriorizarea îngrijorării mele! Eram sigură că avea să mi spună să plec. Dar trebuia să mă lupt pentru o șansă, fiindcă știam că dacă aș avea-o, le-aș arăta eu ce știu să fac.

Truntea lui era încruntată de parcă încerca să ia o hotărâre și mă privea pe furiș. Rîse ușor, fără veselie și zise:

Mi se pare curios că nu ne-ați scris să ne spuneți.

M-am ridicat în picioare. Așa-mi cerea simțul domnițăii.

Se ridică și el. Rareori mă simțisem atât de jalnică precum mă simțeam în acel moment, îndreptându-mă hulașă spre ușă.

O clipă, domnișoară.

Vorbise el primul. Părea o mică victorie pentru mine.

M-am uitat peste umăr fără să mă întorc.

Din halta noastră pleacă doar un tren pe zi. La nouă dimineața. V-ar trebui aproape zece kilometri cu trăsura ca să prindeți un tren direct spre Paris.

Oh! m-am prefăcut eu consternată.

Vedeți, continuă el, v-ați pus într-o situație foarte penantă.

Nu m-am gândit că scrisorile mele de recomandare or să fie desconsiderate fără ca măcar să fie văzute. Nu am

mai lucrat în Franța și nu eram pregătită să fiu întâmpinată așa.

Era o împunsătură bună care îl făcu să reacționeze:

- Domnișoară, vă asigur că veți fi tratată cu aceeași curtoazie în Franța ca oriunde în altă parte.

Am ridicat din umeri.

- Bănuiesc că există vreun han, un hotel, unde aș putea să rămân peste noapte.

- Nu putem să îngăduim așa ceva. Vă putem oferi ospitalitate.

- E frumos din partea dumneavoastră, am zis cu răceală, dar în condițiile...

- Ați vorbit despre scrisori de recomandare.

- Am recomandări din partea unor persoane care au fost foarte mulțumite de munca mea - în Anglia. Am lucrat în câteva din castelele noastre renumite, unde mi s-au încredințat capodopere. Dar pe dumneavoastră nu vă interesează.

- Nu este adevărat, domnișoară. Pe mine mă interesează. Tot ceea ce privește castelul, mă interesează cât se poate de mult.

Spunînd acestea, expresia feței lui se schimbă. Era iluminată de o mare pasiune, de dragostea pentru această bătrână casă. M-am înmuiat. Și eu aș fi simțit la fel dacă acest loc ar fi fost căminul meu. El adăugă grăbit:

- Trebuie să recunoașteți că uimirea mea este justificată. Așteptam un bărbat cu experiență și mă aflu față în față cu o tânără...

- Nu mai sînt tânără, vă asigur.

Nu se strădui să mă contrazică, pîrînd în continuare preocupat de propriile sale gînduri: emoțiile în legătură cu castelul, îndoiala dacă să mă lase pe mine, de a cărei

pucopere nu era încredințat, în preajma minunatelor lui tablouri.

Poate îmi arătați scrisorile de recomandare.

M-am întors la masă și dintr-un buzunar interior al pelerinei am scos un teanc de scrisori pe care i le-am întins. Îmi făcu semn să stau jos. Apoi se așeză și el și începu să le citească. Mi-am pus mîinile în poală, strîngîndu-le cu putere. Cu o clipă în urmă crezusem că totul era pierdut; acum nu mai eram așa de sigură de asta.

L-am pîndit cu privirea în timp ce mă prefăceam că studiez încăperea. Încerca să hotărască ce să facă. Asta m-a surprins. Mi-l închipuisem pe cînte ca un om rareori bîntuit de îndoieli, care lua hotărîrile rapid și fără să-i proa pese de înțelepciunea lor din moment ce, probabil, știe că are totdeauna dreptate.

Sînt foarte impresionat, spuse, întinzîndu-mi-le înapoi.

Mă privi în față cîteva secunde, apoi zise cu oarecare zovăială:

Presupun că ați vrea să vedeți tablourile.

Nu prea are rost, dacă nu am să lucrez la ele.

Poate că veți lucra, domnișoară Lawson.

- Vreți să spuneți...

Vreau să spun că eu cred că ar trebui să rămîneți aici, cel puțin la noapte. Ați făcut o călătorie lungă. Sînteți oboșită, cu siguranță. Și fiindcă sînteți așa un expert - am încă o privire la scrisorile din mîna mea - și ați fost feliicitată așa de elogios de personalități eminente, sînt sigur că veți dori ca măcar să vedeți tablourile. Avem cîteva exemplare excelente de pictură în castelul ăsta. Vi asigur că este o colecție demnă de atenția dumneavoastră.

- Sînt convinsă că este. Dar cred că ar trebui să mă duc la hotel.

- Nu vă recomand.

- Nu?

- Este foarte mic, iar mîncarea nu este din cea mai bună. V-ați simți mult mai comod la castel, sînt sigur.

- Nu aș dori să vă deranjez.

- Nici vorbă de așa ceva. Am să insist să rămîneți aici și să-mi dați voie să chem acum camerista, să vă conducă în camera dumneavoastră. Să știți că a fost pregătită deși, bineînțeles, nu știam că o să fie pentru o doamnă. Dar asta nu trebuie să vă preocupe. Camerista o să vă aducă de mîncare în camera dumneavoastră. Apoi vă propun să vă odihniți puțin, iar mai tîrziu trebuie să vedeți tablourile.

- Atunci, vreți să ziceți că doriți să fac lucrarea pe care am venit s-o fac?

- Ați putea mai întîi să ne dați sfatul dumneavoastră, nu?

M-am simțit atît de ușurată încît sentimentele mele față de el s-au schimbat. Antipatia de acum o clipă se transformă în simpatie.

- Mă voi strădui din răputeri, domnule conte.

- Vă înșelați, domnișoară. Eu nu sînt contele de la Talle.

Am fost incapabilă să-mi stăpînesc stupoarea:

- Atunci, cine?

- Philippe de la Talle, vărul contelui. Așa că, vedeți, nu pe mine trebuie să mă convingeți, ci pe contelo de la Talle. El va decide dacă să vă încredințeze sau nu restaurarea tablourilor lui. Vă asigur că dacă hotărîrea ar depinde de mine, v-aș ruga să începeți de îndată.

- Cînd îl pot vedea pe conte?

Nu este la castel și cu siguranță va mai fi absent câteva zile. Vă propun să rămîneți la noi pînă la întoarcerea sa. Între timp puteți să examinați tablourile și apoi, pînă la întoarcerea lui, să stabiliți ce e necesar de făcut.

Cîteva zile! am exclamat descurajată.

Mă tem că da.

În timp ce se îndrepta să tragă de panglica clopoțelului, îmi ziceam în sinea mea: "E un răgaz. Măcar am să locuiesc cîteva zile la castel".

Camera părea să se afle aproape de donjon. Nișa ferestrei era suficient de lată încît să cuprindă cîte o banchetă de piatră pe fiecare parte, deși se îngusta pînă la lățimea unei crăpături. Nu puteam privi afară decît înălțîndu-mă în vîrfurile picioarelor. Dedesubt era șanțul de apă iar dincolo de el se vedeau pomii și viile. Era amuzant faptul că, deși situația mea nu era deloc lămurită, nu mă puteam opri de a evalua clădirea și comorile sale. Așa fusese și tata. Cel mai important lucru din viața lui fuseseră monumentele vechi; tablourile veneau mai la urmă. Pentru mine mai întîi veneau tablourile, dar moștenisem și ceva din pasiunea lui pentru clădiri.

Camera înaltă era plină de umbre, deși era dimineată, căci oricît de pitorească era ambrazura ferestrei, nu lăsa să pătrundă lumina. Mă uimea grosimea zidurilor, deși mă așteptasem la așa ceva. Tapiseria uriașă ce acoperea aproape în întregime un perete, era țesută în nuanțe șterse de albastru, ca și culoarea păunilor ce erau prezentați într-o grădină cu fîntîni, cu colonade și doamne în fața cărora se înclinau domni galanți; era clar

că data din secolul XVI. Patul avea baldachin, iar în spatele lui era o draperie pe care cînd am tras-o am constatat că era o *ruelle*, acel alcov din castelele franceze. Acesta era destul de mare cît să semene cu o odăiță și cuprindea un dulap, un vas baie și o masă de toaletă pe care era o oglindă. Mi-am surprins imaginea în oglindă și deodată m-a umflat rîsul.

Da, aveam un aer capabil. Aproape formidabil. Hainele erau cam pătate din pricina călătoriei, pălăria îmi căzuse mult pe spate și îmi ședea și mai puțin bine decît de obicei; părul - lung, bogat și drept, singurul meu avantaj - era total ascuns.

Camerista adusese apă caldă și mă întrebasese dacă doream pui rece și o carafă cu vin de regiune. I-am răspuns că mi-ar plăcea foarte mult; m-am bucurat cînd a plecat fiindcă vizibila ei curiozitate și neastîmpărul cauzat de prezența mea îmi reaminteau ce lucru nesăbuit făcusem.

Mi-am scos pelerina și pălăria neatrăgătoare. Mi-am scos apoi acele din păr, lăsîndu-l să curgă pe umeri. Păream alta acum - nu doar mai tînără ci și mai vulnerabilă. Eram din nou tînăra înfricoșată ce se ascundea sub aparența femeii sigure de ea, ce pretindeam a fi. Aparențele sînt importante, să nu uit. Eram mîndră de părul meu. Era șaten închis, dar cu nuanțe de castană coaptă, ce strălucea roșietic în lumina soarelui.

M-am îmbăiat din cap pînă în picioare și m-am simțit împrăștiată. Apoi am îmbrăcat haine curate, o fustă de lînă gri și o bluză de cașmir subțire de culoare asortată. Bluza era închisă pînă în gît și m-am convins că puteam fi luată drept o femeie de treizeci de ani - după ce mi-am pieptănat părul în sus, bineînțeles. Griul îmi dispăcea, deoarece mă încîntau culorile vii. Știam instințiv că o

culoare nuanță de albastru, de verde sau de roșu ori de levănțică s-ar fi potrivit mai bine cu fusta gri, dar oricît de mult îmi plăcea să îmbin culorile pentru a crea frumosul, eu voisem niciodată să fac experimente cu propria-mi mintă. Halatele ușoare pe care le purtam la lucru erau de un cafeniu mohorît, la fel de simple și de severe ca cele pe care le purta tata - de fapt le purtam pe ale lui, care îmi erau puțin cam largi dar în rest mi se potriveau.

În timp ce îmi încheiam nasturii, se auzi un ciocănit în ușă. Am aruncat o privire în oglinda de pe măsuța de toaletă. Obrajii se îmbujoraseră, iar cu părul ce-mi cădea pînă în talie, răspîndindu-se pe umeri ca o pelerină, paream altă ființă decît femeia neînfriată ce fusese condusă în acea cameră.

Am întrebat:

- Cine e?

- Domnișoară, am adus tava.

Camerista intră în odaie. Mi-am dat părul la o parte cu o mîină, trăgînd draperia puțin la o parte cu cealaltă.

- Te rog las-o acolo.

O puse jos și ieși. Atunci de abia mi-am dat seama cît eram de înfometată și m-am dus să inspectez tava. Un picior de pui, pîine rumenită, proaspăt scoasă din cuptor, unt, brînză și o carafă cu vin. M-am așezat și am început să mănînc cu poftă. Totul era delicios, inclusiv vinul regiunii, făcut din strugurii crescuți la o aruncătură de băț de castel! Gustarea și vinul m-au moleșit. Poate că vinul era foarte tare; oricum, eram obosită. Toată ziua și toată noaptea dinainte fusesem pe drum; dormisem puțin și în noaptea dinaintea plecării și de abia dacă înghițisem cîte ceva.

Un sentiment de mulțumire somnoroasă mă cuprindea treptat. Iată, mă aflam pentru o vreme la castel. Aveam să văd comorile din acest loc. Îmi aminteam și de alte

ocazii cînd mă aflasem împreună cu tata în conace importante. Îmi aduceam aminte că palpitantă era descoperirea vreunei lucrări de artă de excepție, ce scînteie de înțelegere și prețuire simțeam, de parcă participam la bucuria creației. În acest castel mă așteptau cu siguranță sentimente asemănătoare... dacă mi se îngăduia să rămîn.

Am închis ochii, retrăind legănarea trenului; mă gîndeam la viața de la castel și la viața din afara lui. La țărani care lucrează în vie și se veseleau la cules. S-o fi născut copilul acelei țărănci, o fi băiat? Mă întrebam dacă vărul contelui se mai gîndea la mine sau mă scosese din mintea lui. Am adormit și am visat că mă aflam într-o galerie de tablouri și curățam un tablou, iar culorile ce se iveau erau mai scînteietoare decît tot ce văzusem eu pînă atunci - verde ca smaraldul pe fînd de gri, purpuriu și auriu.

- Domnișoară...

Am sărit de pe scaun și timp de o clipă nu mi-am putut aminti unde mă aflam. În fața mea stătea o femeie - micuță, subțirică și cu sprîncenele încruntate mai mult de neliniște decît de iritare. Părul ei, parcă prăfuit, era pieptănat cu bucle și breton, frizat în așa fel încît să încerce să ascundă cît era de rar. De sub sprîncenele încruntate mă ștudiau doi ochi cenușii plini de îngrijorare. Purta o bluză albă cu fundițe de satin roz și o fustă bleumarin. Trăgea nervos de fundița roz de la gît.

- Am adormit.

- Trebuie să fiți tare obosită. Domnul de la Talle a propus să vă conduc la galerie, dar poate că preferați să vă mai odihniți un pic.

- Oh, nu, nu. Cît e ceasul?

M-am uitat la ceasul de aur - fusese al mamei - prins pe bluza mea. În acest gest, părul mi se revărsă pe umeri și am simțit că roșesc. L-am dat repede înapoi.

Trebuie că am fost așa de obosită încît am adormit. Am călătorit toată noaptea.

Desigur. Am să vin mai tîrziu.

- Vă mulțumesc. Vreți să-mi spuneți cine sînteți? Știți, eu sînt domnișoara Lawson care a venit de la Londra ca să...

- Da, știi. Noi așteptam pe un domn. Eu sînt domnișoara Dubois, guvernanta.

- Oh! habar n-am avut...

M-am oprit. De ce să am eu habar cine ce este în această casă? Gîndul că-mi flutură părul pe spate mă descumpănea. Mă făcea să mă bîlbîi, cum nu s-ar fi convenit dacă m-aș fi putut prezenta cu obișnuita mea purtare severă.

- Poate ați prefera să mă întorc... să zicem peste o jumătate de oră?

- Lăsați-mă zece minute să mă fac prezentabilă și apoi voi fi fericită să accept amabila dumneavoastră ofertă, domnișoară Dubois.

Ea încetă să se încrunte și zîmbi cam nesigur. Imediat ce ieși m-am îndreptat spre *ruelle* și m-am privit în oglindă. Ce priveliște! Obrazul îmbujorat, ochii strălucitori și părul într-o asemenea dezordine! Am prins părul, trăgîndu-l strîns spre spate, l-am împletit și l-am îngrămădit într-o movilă, pe care am prins-o cu ace în vîrfurile capului. Așa păream mai înaltă. Fierbințeala din obraji dispăruse, iar ochii erau de un cenușiu stins. Aveau nuanța apei și reflectau culorile pe care le purtam, așa cum cerul schimbă culoarea mării. Din acest motiv ar fi trebuit să mă îmbrac în nuanțe de verde și albastru dar, convinsă că avantajele mele nu constau în fizicul meu și

că pentru a câștiga încrederea patronilor mei trebuia să mă prezint ca o femeie cu bun simț, cultivam culorile șterse și un exterior cam încețoșat. Eram încredințată că acestea erau armele de care avea nevoie o femeie singură pe lume, care trebuia să se lupte cu viața. Am strâns din buze, cu expresia pe care încercam să o adopt, gen "să lăsăm fleacurile"; iar cînd domnișoara Dubois reveni, eram gata să joc rolul cu care eram atît de obișnuită.

Cînd mă văzu tresări și am înțeles ce proastă impresie îi făcusem de la bun început. Privirea ei se opri asupra capului meu și am resimțit o satisfacție sinistră, fiindcă acum nici măcar un fir de păr nu se clintea de la locul lui - era ordonat și sever, așa cum doream să fie.

- Îmi pare foarte rău că v-am deranjat.

Femeia asta prea își cerea scuze. Acea întîmplare neînsemnată se terminase și fusese greșeala mea că ațipisem și nu auzisem ciocănitul în ușă. I-am spus acest lucru, adăugînd:

- Așa că domnul de la Talle v-a rugat să-mi arătați galeria. Sînt foarte nerăbdătoare să văd tablourile.

- Eu mă pricep prea puțin la tablouri, dar...

- Ziceți că sînteți guvernantă. Deci există copii în castel.

- Nu e decît Genevieve. Domnul conte are doar un copil.

Eram foarte curioasă, dar nu se cădea să pun întrebări. Șovăia, ca și cum ar fi vrut să vorbească, și cît de mult doream să aflu! Dar mă stăpîneam și deveneam tot mai optimistă pe măsură ce treceau clipele. Era minunat cît de mult eram schimbată după scurta odihnă și gustare, după îmbăiere și cu hainele noi.

Ea oftă:

- Genevieve e foarte dificilă.

- Așa sînt deseori copiii. Cîți ani are?

- Paisprezece.

- Atunci sînt convinsă că o puteți stăpîni ușor.

Îmi aruncă o privire neîncrezătoare, apoi cu o ușoară strîmbătură, zise:

- Este limpede, domnișoară Lawson, că nu o cunoașteți pe Genevieve.

- Răzgîiată, probabil, fiind singurul copil?

- Răzgîiată!

Era o notă ciudată în glasul ei. Teamă? Nu reușeam s-o identific.

- Oh, da, ... și asta.

Era moale, asta se vedea bine. Era ultima persoană pe care aș fi ales-o ca guvernantă. Dacă ei puteau alege o astfel de femeie în acest post, însemna că aveam șanse bune să obțin slujba de restaurator. Deși eram femeie, precis păream mult mai capabilă decît această biată ființă. Dar oare contele nu considera că educația unicei sale copile era la fel de importantă ca și restaurarea tablourilor sale? Asta rămînea de văzut, firește. Eram nerăbdătoare să mă întîlnesc cu omul acesta.

- Pot să vă spun, domnișoară Lawson, că fata asta este imposibil de strunit.

- Poate nu sînteți destul de aspră, am zis nepăsătoare și am schimbat subiectul. Locul acesta este vast. Sîntem aproape de galerie?

- Vă arăt eu. La început o să vă rătăciți. Eu m-am rătăcit. Chiar și acum, uneori mă aflu în dificultate.

- "Dumneata ai să te afli mereu în dificultate", m-am gîndit.

- Bănuiesc că sînteți de mai multă vreme aici, am zis, mai mult ca să întretin conversația, după ce am ieșit din cameră, mergînd pe un coridor spre niște scări.

- Destul de multă vreme... opt luni.

Îmi veni să rîd.

- Asta numiți dumneavoastră mult?

- Celelalte nu au rămas atît de mult. Nimeni nu a rămas mai mult de șase luni.

Gîndurile mi-au zburat de la sculptura balustradei la odrasla casei. Deci de aceea rămăsese domnișoara Dubois. Genevieve era așa de răsfățată încît era greu să păstrezi o guvernantă. Ai fi crezut că asprul castelan și-ar fi putut ține fiica în frîu. Dar poate că nu-i păsa prea mult. Dar contesa? Era destul de bizar că pînă cînd domnișoara Dubois nu pomenise de fiică, eu nu mă gîndisem la o contesă. Firește, trebuia să existe, din moment ce exista un copil. Probabil că acum se afla împreună cu contele și de aceea fusesem primită de vărul său.

- De fapt, continuă ea, îmi spun mereu că vreau să plec. Necazul e că...

Nu termină și nici nu era nevoie pentru că înțelegeam foarte bine. Unde putea să se ducă? Mi-o imaginam în vreo locuință tristă... sau poate avea familie... Dar în orice caz era nevoită să-și cîștige existența. Existau multe ca ea, nevoite să lase la o parte mîndria și demnitatea pentru o masă și un adăpost. Oh, da, înțelegeam perfect. Nimeni nu putea înțelege mai bine, căci era o soartă ce putea să mă aștepte și pe mine. Femeia de condiție bună dar lipsită de mijloace. Ce putea fi mai greu de suportat decît sărăcia cu maniere elegante? Crescută ca o doamnă, cu carte, poate chiar mai mult decît oamenii pe care trebuia să-i slujești. Mereu conștientă că trebuie să-ți cunoști vîrfurile nasului. Să nu trăiești nici în exuberanța vulgară a servitorilor de la subsol, nici în confortul familiei. Să viețuiești într-un fel de uitare. Oh, era intolerabil și totuși adesea inevitabil.

Biata *mademoiselle* Dubois! Nici nu știa cîta milă îmi făcea... și cîte temeri.

- Totdeauna există dezavantaje, în orice post, am încercat s-o cónsolez.

- Oh, da, într-adevăr. Iar aici sînt atîtea...

- Castelul pare să fie un depozit de comori.

- Cred că tablourile valorează o avere.

- Așa am auzit.

Glasul meu era plin de căldură. Am întins o mîină să ating pînza tapetului camerei prin care treceam. "Frumos loc, mă gîndeam, dar aceste clădiri vechi au mereu nevoie de îngrijire". Intrasem într-o cameră mare, ca cele pe care în Anglia le numim *solariu*, fiind proiectate în așa fel încît să prindă lumina soarelui și m-am oprit să examinez blazonul de pe pereți. Era destul de recent și m-am întrebat dacă sub văruială nu se aflau cumva picturi murale. Credeam că era foarte posibil. Mi-am amintit de neastîmpărul ce mă cuprinsese cînd odată tata descoperise o pictură foarte valoroasă pe un perete, ce stătuse ascunsă timp de două secole. Ce triumf dacă aș putea face și eu o astfel de descoperire! Triumful personal ar fi desigur secundar, și mă gîndisem la el numai din cauza primirii ce mi se făcuse. Ar fi un triumf pentru artă, cum sînt toate descoperirile de genul acesta.

- Și contele e desigur foarte mîndru de ele.

- Eu... eu nu știu.

- Trebuie să fie. În orice caz, îl preocupă destul de mult din moment ce vrea să fie examinate și restaurate, dacă e nevoie. Comorile de artă sînt o adevărată moștenire. Este un privilegiu să le ai și trebuie să ții minte că arta - marea artă - nu aparține numai unei singure persoane.

M-am oprit. Încălecasem pe calul meu favorit, cum ar fi spus tata. El îmi atrăsese atenția: "Cei pe care-i

interesează au și ei cunoștințe ca și tine, iar cei pe care nu-i interesează, se plictisesc".

Avea dreptate, iar domnișoara Dubois intra în cea de a doua categorie.

Ea rîse ușor ca un clinchet de clopoțel, fără nici o veselie sau bucurie:

- Nici nu mă aștept ca domnul conte să-și exprime sentimentele față de mine.

Nu, mă gîndeam. Nici nu m-aș aștepta la așa ceva.

- Vai de mine, șopti. Sper că n-am rătăcit drumul. Oh, nu... este pe aici.

- Ne aflăm aproape de centrul castelului, am spus. Aceasta este construcția inițială. Aș zice că ne aflăm aproape sub turnul rotund.

Mă privi neîncrezătoare.

- Meseria tatălui meu a fost restaurarea caselor vechi, i-am explicat. Am învățat foarte multe de la el. De fapt, am lucrat împreună.

Timp de o clipă mi s-a părut că avea necaz pe mine. Zise aproape cu asprime:

- Eu știu că era așteptat să vină un bărbat.

- Era așteptat tatăl meu. Trebuia să vină cam acum trei ani, iar apoi dintr-un motiv oarecare întâlnirea a fost anulată.

- Cam acum trei ani, șopti șters. Asta ar fi cînd...

Am așteptat dar, dacă n-a mai continuat, am spus:

- Asta era înainte să veniți aici, nu-i așa? Tata tocmai trebuia să vină cînd i s-a spus cam pe șleau că nu era cazul. El a murit aproape acum un an și, dacă am continuat eu lucrările planificate, era firesc să vin aici.

După expresia de pe fața ei s-ar fi zis că un asemenea procedeu era departe de a fi natural și în sinea mea eram de acord. Dar nu intenționam să mă trădez față de ea, cum se trădase ea față de mine.

- Vorbiți foarte bine franțuzește pentru o englezoaică.
- Sînt bilingvă. Mama era franțuzoaică, iar tata englez.
- Aveți noroc...în aceste condiții.
- În orice împrejurare e bine să cunoști mai multe limbi.

Mama îmi spusese că aveam tendința să cicălesc oamenii. Era o trăsătură pe care ar fi trebuit s-o las mai moale. De cînd murise tata, se accentuase. Odată, tata îmi spusese că sînt ca o corabie care trage cu toate tunurile deodată, ca să demonstrez că sînt pregătită să mă apăr în caz că altul s-ar pregăti să deschidă focul împotriva mea.

- Aveți dreptate, desigur, zise domnișoara Dubois cu resemnare. Aceasta este galeria în care se află tablourile.

În clipa aceea am uitat de ea. Eram într-o cameră lungă, luminată de mai multe ferestre, iar pe pereți... tablourile! Chiar și în starea lor de paragină erau splendide și mi-a fost de ajuns o privire rapidă ca să înțeleg că erau foarte prețioase. Reprezentau mai ales școala franceză. Am recunoscut un *Poussin* și un *Lorrain* puși unul lîngă altul și, ca niciodată, m-a izbit disciplina rece a unuia și intensitatea dramatică a celuilalt. M-am desfătat de lumina aurie pură din peisajul lui *Lorrain* și aș fi vrut să-i vorbesc femeii de lîngă mine despre acea lumină și despre acel tușeu delicat al peneiului ce fusese, poate, învățat de la *Tizian* și despre cum fuseseră folosiți pigmentii închiși peste culori vii pentru a obține acel efect miraculos de lumină și umbră. Și mai era și un *Watteau*... atât de gingaș, fantastic și pastelat... și totuși transmițînd cumva o stare sufletească ce prevestea apropierea furtunii. Umblam ca în tranșă de la un *Boucher*, din perioada de tinerețe, pictat înainte de declinul să pună stăpînire pe artist și care era un

exemplu desăvârșit de stil *Rococco*, la un *Fragonard* vesel și erotic.

Apoi m-am înfuriat, pentru că toate aveau nevoie de îngrijiri urgente. Cum de au putut să fie lăsate să ajungă în halul ăsta? Unele, după cum vedeam, erau înnegrite rău de tot; pe altele se așezase o pojghiță opacă, pe care noi o numeam "floare". Câteva picturi erau zgîriate și aveau dîre de apă. Acidul brun lăsat de muște era vizibil, iar în unele vopseaua se cojise. Ici și colo apăreau urme de arsură, de parcă cineva ar fi ținut o lumînare prea aproape de ele.

Treceam tăcută de la un tablou la altul, uitînd de toate. Socoteam că era de lucru pe mai bine de un an pentru ceea ce văzusem pînă acum și probabil că, de fapt, pentru mult mai mult, căci așa se întîmpla totdeauna după ce examinai mai de aproape aceste situații.

- Le găsiți interesante, zise repede domnișoara Dubois.

- Le găsesc fantastic de interesante și cu siguranță au mare nevoie de îngrijire.

M-am întors să o privesc.

- Nu este absolut deloc sigur că am să execut lucrarea. Sînt femeie, înțelegeți, și ca atare nu mă consideră capabilă.

- Nu este o muncă obișnuită pentru o femeie.

- La drept vorbind, nu este. Dacă ai talent pentru acest fel de muncă, sexul nu mai conținează absolut deloc.

Rîse din nou cu acel rîs prostesc.

- Dar există munci pentru bărbați și munci pentru femei.

- Există și guvernante și profesori, nu-i așa?

Speram că o făcusem să înțeleagă că nu aveam chef să continui această conversație fără rost, schimbînd subiectul:

- Depinde, desigur, de conțe. Dacă este un bărbat cu prejudecăți...

O voce nu prea îndepărtată, strigă:

- Vreau să o văd! Esquilles a primit ordin s-o ducă la galerie.

M-am uitat la domnișoara Dubois. Esquilles (Așchiuță)! Am înțeles aluzia; probabil că se auzise chemată destul de des cu numele ăsta.

Un murmur de glas liniștitor, apoi:

- Dă-mi drumul, Nounou. Babă proastă ce ești! Crezi tu că mă poți opri *pe mine*?

Ușa galeriei fu dată de o parte și o fată pe care am recunoscut-o imediat ca Genevieve de la Talle, ședea în prag. Părul ei negru era despletit, aproape voit dezordonat; frumoșii ochi negri străluceau de plăcere; era îmbrăcată într-o rochie albastră care se potrivea bine cu înfățișarea ei negricioasă. Aș fi simțit pe loc, chiar dacă nu aș fi fost prevenită, că era de nestăpînit.

Se uită fix la mine și i-am întors aceeași privire. Apoi zise în engleză:

- Bună ziua, domnișoară.

- Bună ziua, mademoiselle, i-am răspuns.

Părea că se amuză și intră în cameră. Îmi dădeam seama că în spatele ei era o femeie cu păr cărunt. Era desigur dacă Nounou. Bănuiam că fusese cu copila încă de la naștere și contribuise la răsfăț.

- Așa deci, ai venit din Anglia, zise fata. Ei așteptau un bărbat.

- Îl așteptau pe tatăl meu. Noi am lucrat împreună și fiindcă el a murit și nu mai poate veni, eu execut mai departe angajamentele lui.

- Nu am înțeles, zise ea.

- Să vorbim în franțuzește? am întrebat-o în acea limbă.

- Nu, replică poruncitor. Eu pot vorbi englezește bine. Eu sînt domnișoara de la Talle.

- Mi-am închipuit.

M-am întors către bătrînă, am zîmbit și i-am urat bună ziua.

- Găsesc că aceste tablouri sînt extrem de interesante, am vorbit către aceasta și domnișoara Dubois, dar este evident că au fost neglijate.

Nici una nu răspunse, dar fata, evident iritată că era ignorată, zise obraznic:

- Asta n-o să fie treaba dumitale, fiindcă n-o să ți se dea voie să rămîi.

- Taci, draga mea, șopti Nounou.

- N-am să tac dacă nu vreau să tac. Așteaptă numai să vină tata acasă.

- Ei, Genevieve...

Privirea îngrijorată a dădacei îmi cerea iertare pentru proastele maniere ale pupilei sale.

- Ai să vezi, zise fata către mine. Dumneata poți crede că ai să rămîi, dar tatăl meu...

- Dacă manierele tatălui dumitale, am zis, seamănă cu ale dumitale, nimic pe lume nu o să mă facă să rămîn.

- Te rog vorbește englezește cînd vorbești cu mine, miss.

- Dar se pare că ai uitat această limbă, cum ți-ai uitat și bunele maniere.

Începu să rîdă deodată, se smuci din mîna dădacei și veni pînă în fața mea.

- Bănuiesc că mă crezi foarte urîcioasă, zise.

- Nu mă gîndesc la dumneata.

- Atunci, la ce te gîndești?

- Deocamdată, la aceste tablouri.
- Vrei să spui că sînt mai interesante decît mine?
- Infinit mai interesante, am răspuns.

N-a știut ce să replice. A ridicat din umeri și, întorcîndu-se necăjită, zise cu glas scăzut:

- Ei, am văzut-o. Nu e drăguță și e bătrîna.

Cu asta, dădu semeț din cap și o zbughi pe ușă.

- Trebuie s-o iertați, domnișoară, murmură bătrîna dădacă. Are una din toanele ei. Am încercat s-o țin departe. Mă tem că v-a necăjit.

- Deloc, am răspuns. Nu este în grija mea... din fericire.

- Nounou, strigă fata, la fel de poruncitoare. Vino aici, imediat.

Dădaca ieși și, ridicînd din sprîncene, m-am uitat la domnișoara Dubois.

- Are una din toanele ei. N-ai cum să le stăpînești. Îmi pare rău.

- Mie îmi pare rău pentru dumneavoastră și pentru dădacă.

Se învioră.

- Elevii pot să fie dificili, dar eu n-am mai cunoscut una atît de...

Aruncă pe furiș o privire spre ușă și m-am întrebat dacă Genevieve nu asculta și pe la uși, sporind astfel încîntătoarele ei caracteristici. "Biata femeie", m-am gîndit, dar nu vroiam să-i înmulțesc greutatețile spunîndu-i că, după părerea mea, era o proastă că suporta un asemenea tratament. I-am spus:

- Dacă aveți amabilitatea să mă lăsați aici, am să examinez tablourile.

- Credeți că o să găsiți drumul înapoi la camera dumneavoastră?

- Sînt sigură că da. Mi-am fixat repere pe drum. Nu uitați că mă pricep la casele vechi.

- Ei bine, atunci am să vă las. Puteți oricînd să sunați dacă aveți nevoie de ceva.

- Vă mulțumesc pentru ajutor.

leși fără zgomot, iar eu m-am întors la tablouri, dar eram prea tulburată ca să pot lucra serios. Ciudată casă mai era și asta. Fata era imposibilă. Mai departe? Conte și contesa? Ce impresie au să-mi facă? Fata era prost crescută, egoistă și crudă. Faptul că descoperisem toate astea în doar cinci minute petrecute în tovărășia ei era tulburător. Ce mediu, ce fel de educație produsese o asemenea făptură?

Mă uitam la pereții cu neprețuitele tablouri și în acele cîteva clipe mă gîndeam: "Poate cel mai înțelept lucru ar fi să plec mîine în zori. Să-mi cer scuze domnului de la Talle, să declar că eram de acord că greșisem venind aici și să plec".

Voisem să scap de o soartă care, după întîlnirea cu domnișoara Dubois (Așchiuță, biata de ea), îmi dădeam seama că putea să fie de-a dreptul groaznică. Dorisem atît de stăruitor să continui o muncă pe care o iubeam și din această cauză venisem pînă aici sub un fals pretext și mă expusesem la insultă.

Eram atît de convinsă că trebuie să plec, încît aproape credeam că mă avertiza instinctul. În acest caz, nu mă voi lăsa tentată să mai studiez tablourile. Mă voi duce în camera mea pe care mi-o dăduseră, încercînd să mă odihnesc înainte de călătoria lungă ce mă aștepta mîine.

M-am îndreptat spre ușă dar, apăsînd clanța, aceasta refuză să se miște. În mod bizar, în acele cîteva secunde m-am simțit cuprinsă de panică. Îmi închipuiam că eram

prizonieră, că nu voi putea scăpa chiar dacă aş fi vrut şi parcă şi zidurile se strîngeau împrejurul meu.

Mîna cu care apăsasem pe clanţă era fără vlagă, dar deodată uşa se deschise. Philippe de la Talle era în prag. Am înţeles de ce nu puteam s-o deschid; el tocmai vroise să intre.

Poate că cei de aici nu au încredere în mine, mă gîndeam. Poate că trebuie să stea tot timpul cineva pe lîngă mine, în caz că mi s-ar năzări să fur ceva. Era absurd, ştiam, şi apoi nu era în firea mea să gîndesc ilogic. Dar timp de două nopţi aproape că nu dormisem deloc şi eram teribil de îngrijorată de viitorul meu. De aceea nu eram în apele mele.

- Tocmai plecaţi, domnişoară?

- Má duceam în camera mea. Se pare că nu are rost să rămîn. Am hotărît să plec mîine. Trebuie să vă mulţumesc pentru ospitalitatea dumneavoastră şi regret că v-am deranjat. Nu trebuia să vin.

El ridică din sprîncene.

- V-aţi schimbat părerea? Credeţi că reparaţiile depăşesc capacităţile dumneavoastră?

Am roşit toată de mînie.

- În nici un caz. Tablourile acestea au fost neglijate foarte tare - neglijate în mod criminal, din punctul de vedere al unui artist - dar eu am restaurat unele în stare mult mai jalnică. Pur şi simplu simt că prezenţa mea aici nu este văzută cu ochi buni şi ar fi mai bine pentru dumneavoastră să găsiţi pe cineva... de acelaşi sex cu dumneavoastră din moment ce asta vi se pare atît de important.

- Stimată domnişoară Lawson, spuse aproape duios, totul depinde de vărul meu, căruia îi aparţin tablourile... căruia îi aparţine tot ceea ce se află în acest castel. El se va înapoia în cîteva zile.

- Totuși, cred că am să plec mâine dimineată. Pot să vă răsplătesc pentru ospitalitatea dumneavoastră calculînd cît v-ar costa restaurarea unui tablou din galerie, ca să vă fie de folos atunci cînd veți angaja pe altcineva.

- Mi-e teamă, zise, că nepoata mea s-a purtat necuviincios cu dumneavoastră. Vărul meu se va supăra pe mine dacă nu vă vede. Nu ar trebui să luați în seamă fata. Este absolut de nestăpînit cînd tatăl ei este plecat. El e singurul care poate băga frica în ea.

Atunci mi-am zis în sinea mea: "Cred că și ție ți-e frică de el." Și m-am simțit cuprinsă de dorința de a-l vedea pe conte, la fel cum doream să lucrez la tablourile lui.

- Domnișoară, vreți să rămîneți cîteva zile și măcar să ascultați ce are de spus vărul meu?

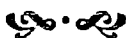
Am ezitat puțin, apoi am zis:

- Foarte bine, am să rămîn.

El păru ușurat.

- Acum am să mă duc în camera mea. Îmi dau seama că sînt mult prea obosită ca să pot lucra cu spor azi. Mîine am să cercetez cu mare atenție tablourile din această galerie, iar cînd se va întoarce vărul dumneavoastră, am să-i pot oferi un calcul clar.

- Excelent, zise, și îmi făcu loc să trec.

De îndată ce se lumină de zi în dimineața următoare, înviorată după o noapte de somn, m-am trezit voioasă. Aveam de gînd să cercetez îndeaproape locurile și poate chiar să explorez și împrejurimile. Doream să văd orașelul, căci biserica veche mi se păruse că datează cam din aceeași perioadă ca și castelul, iar Pîrvăria era fără îndoială la fel de veche.

Cu o seară înainte cinasem în cameră; fusese o cină excelentă. Curînd după aceea mă culcasem și adormisem imediat. Acum, dimineța aducea cu ea încrederea.

M-am spălat, m-am îmbrăcat și am sunat pentru micul dejun. Cafeaua fierbinte, pîinea de casă rumenită și untul, care au fost aduse aproape imediat, erau delicioase.

În timp ce mîncam, m-am gîndit la întîmplările din ziua precedentă și nu mi s-au mai părut atît de stranii cum mi se păruseră cu o seară înainte. Încă nu descoperisem ce fel de casă era aceasta; tot ceea ce știam deocamdată era doar că mă aflam într-una neobișnuită. Există vărul Philippe, care o avea în pază în absența stăpînului și stăpînei; o fetișcană răsfățată care se purta urît cînd lipsea tatăl, fiindcă atunci cînd era acasă, ea îl venera; Mai era și guvernanta slabă și ineficientă, precum și biata Nounou, bătrînă și cenușie, dădaca ce nu avea mai multă autoritate decît guvernanta. În afară de ei, mai erau Joseph vizitiul și numeroși servitori, bărbați și femei, care slujeau o așezare atît de vastă. Nu era nimic neobișnuit într-o asemenea gospodărie și totuși simțeam că există o taină. Oare din cauza felului în care toți cei care îl pomeniseră, vorbiseră despre conte? El era singurul de care îi era frică fetei. Și toți ceilalți îl venerau. Totul depindea de el. În orice caz, rămînerea sau plecarea mea, depindeau de el.

Am regăsit drumul pînă la galerie, unde mi-am petrecut o dimineță liniștită cercetînd picturile și notînd amănunțit stricăciunile fiecărui tablou. Era o sarcină fascinantă și m-am minunat cît de repede trecu dimineța. Absorbită cum eram, am uitat de cei din casă și m-am mirat cînd o caméristă a bătut în ușă anunțîndu-

mă că era ora douăsprezece și că o să-mi aducă mîncarea în camera mea, dacă doresc.

Am constatat că mi-era foame și i-am spus că ar fi foarte plăcut. Mi-am strîns hîrțile și m-am întors în odaie, unde camerista m-a servit cu o supă delicioasă urmată de friptură și salată, apoi de brînză și fructe. Mă întrebam: oare tot timpul cît voi sta aici o să mănînc în cameră - dar așa doar dacă prezența mea va fi agreată de Domnul Conte. Începusem să-i zic în gînd Domnul Conte, dar într-un fel de bătaie de joc. "Altora le-o fi frică de dumneavoastră, Domnule Conte, dar veți constata că mie nu".

După amiaza nu era o vreme bună pentru lucru, după cum constatasem totdeauna; afară de aceasta, aveam nevoie de puțină mișcare. Bineînțeles că nu puteam să explorez castelul fără a cere voie, dar puteam să mă uit pe ici colo și prin împrejurimi.

Nu mi-a fost greu să găsesc drumul spre curtea unde venisem cu Joseph, dar în loc să mă îndrept spre podul suspendat, am traversat terasa cu arcade ce unea clădirea principală cu un corp al castelului construit mai tîrziu și, trecînd prin altă curte, am nimerit în partea de miazăzi a castelului. Aici se aflau grădinile și, dacă Domnul Conte își neglija tablourile, nu același lucru se întîmpla cu grădinile sale, m-am gîndit necruțător, căci era evident cît de îngrijite erau.

Aveam în față trei terase. Pe prima erau peluze și fîntîni și îmi imaginam ce frumoase trebuie că erau florile primăvara; chiar și acum, în plină toamnă, era pline de culoare. Am luat-o de-a lungul unei poteci pietruite spre a doua terasă; aici erau grădinile ornamentale, cu straturi de flori, despărțite prin garduri vii de merișor și tisă, tunse în forme variate, predominînd floarea de crin. Tipic pentru Domnul Conte, m-am gîndit. Pe terasa inferioară

se afla grădina de zarzavat, dar și aceasta era ornamentală, fiind bine împărțită în pătrate și dreptunghiuri, cîte unele separate prin spaliere cu viță de vie; întreaga grădină era înconjurată de pomi fructiferi.

Locul era pustiu. Bănuiam că muncitorii își făceau siesta, căci și în acest timp al anului soarele era fierbinte. La ora trei se vor întoarce la lucru pînă la lăsarea întunericului. Erau probabil mulți, ca să poată menține locul acesta într-o stare atît de bună.

Stăteam sub pomii fructiferi, cînd am auzit un glas care striga: "Miss, miss" și, întorcîndu-mă, am văzut-o pe Genevieve alergînd spre mine.

- V-am văzut de la fereastra mea.

Puse o mîină pe brațul meu și arătă spre castel:

- Vedeți fereastra aia, tocmai acolo sus... aceea e a mea. Acolo sînt camerele pentru copii.

Strîmbă din nas. Vorbise în engleză.

- Asta am învățat iute pe de rost doar ca să vă arăt că pot. Acum , haideți să vorbim franțuzește.

Acum arăta altfel: liniștită, senină, poate nițeluș cam răutăcioasă, dar mai aproape de imaginea unei fete de paisprezece ani bine crescută și mi-am dat seama că o vedeam pe Genevieve fără vreuna din toanele ei.

- Dacă vrei, am răspuns în aceeași limbă.

- Ei, aș vrea să vorbesc cu dumneavoastră englezește dar, după cum ați spus, engleza mea nu e prea bună, nu-i așa?

- Accentul și intonația o fac aproape de neînțeles. Bănuiesc că posezi un vocabular destul de bogat.

- Sînteți guvernantă?

- Nicidecum.

- Atunci, ar trebui să fiți. Ați fi o guvernantă bună.

Rîse tare.

- Atunci nu ar mai trebui să umblați cu fofirica, nu-i așa?

Am spus rece:

- Mă duc la o plimbare. Am să-ți spun la revedere.

- Oh, nu, nu vă duceți! Eu am venit jos ca să vorbesc cu dumneavoastră. Mai întâi, trebuie să vă spun că-mi pare rău. Am fost obraznică, nu-i așa? Dar dumneavoastră ați fost foarte calmă... de fapt, trebuie să fiți așa, nu? De la englezi te aștepti să fie calmi.

- Eu sînt pe jumătate franțuzoaică, i-am zis.

- De-aia sînteți curajoasă. Am văzut eu că erați foarte supărată. Doar vocea dumneavoastră era rece. Dar pe dinăuntru erați supărată, spuneți drept, nu-i așa că erați?

- Firește, am fost surprinsă că o fată cu atîta carte ca dumneata, poate să fie așa de nepoliticoasă față de un musafir în casa tatălui dumitale.

- Dar nu erați un musafir, nu uitați. Dumneavoastră erați aici ca...

- Nu are rost să măi continuăm conversația asta. Accept scuzele dumitale, iar acum am să te las.

- Dar eu am coborît special ca să vorbesc cu dumneavoastră.

- Dar eu am coborît ca să mă plimb.

- De ce să nu ne plimbăm împreună?

- Eu nu te-am invitat să mă însoțești.

- Ei bine, tatăl meu nu v-a invitat la Gaillard, nu-i așa, dar dumneavoastră ați venit.

Adăugă repede:

- Și mă bucur că ați venit... așa că poate o să fiți bucuroasă să vin cu dumneavoastră.

Încerca să dreagă lucrurile și nu era cazul să fiu ursoruză, așa că am zîmbit.

- Sînteți mai drăguță cînd zîmbiți, zise. Ei - își lăsă capul într-o parte - nu chiar drăguță. Dar păreți mai tînără.

- Noi toți sîntem mai plăcuți cînd zîmbim. E ceva ce ar fi bine să ții minte.

Rîsul ei răsună viu și foarte spontan. M-am surprins rîzînd și eu, dar de mine însămi. Ea era bucuroasă și mă bucuram și eu de compania ei, căci purtam același interes pentru oameni ca și pentru picturi. Tata încercase să domolească acest interes. El îl numea "curiozitate irosită" dar ea era puternică în mine și poate că greșisem încercînd s-o potolesc.

Acum îmi doream compania Genevievei. O văzusem o dată cu toane, iar acum apărea ca o fetișcană vioaie dar extrem de curioasă; dar cine eram eu ca să critic curiozitatea, eu care aveam mai multă decît se cuvenea?

- Așa, zise ea, o să ne plimbăm împreună iar eu am să vă arăt ce vreți să vedeți.

- Îți mulțumesc. O să fie foarte plăcut.

Rîse din nou.

- Sper că o să vă placă aici, miss. Dacă aș vorbi englezește, vreți să vorbiți rar, ca să pot să înțeleg?

- Sigur.

- Și nu o să rîdeți dacă spun vreo prostie?

- Sigur n-am să rîd. Admir dorința dumitale de a cunoaște mai bine limba engleză.

Zîmbea din nou și se gîndea ce bună guvernantă aș fi putut fi.

- Eu nu sînt prea bună, zise. La toți le e frică de mine.

- Eu nu cred că le este frică de dumneata. Poate sînt mîhniiți și dezgustați de felul deplasat în care te porți uneori.

Asta o amuză, dar aproape imediat deveni serioasă.

- Dumneavoastră v-a fost frică de tatăl dumneavoastră? mă întrebă, luînd-o pe franțuzește. Fiind interesată de acel subiect, am sesizat că îi venea mai ușor să vorbească în limba ei.

- Nu, am răspuns. Îl veneram, poate.

- Care e diferența?

- Poți respecta pe cineva, poți să-l admiri, să-l privești cu venerație, să-ți fie frică să nu cumva să-l jignești. Nu este același lucru cu a-ți fi teamă de el.

- Haideți să vorbim franțuzește. Conversația asta e prea interesantă ca să vorbim englezește.

"Îi e frică de tatăl ei", m-am gândit. Ce fel de om o fi, dacă îi inspiră frică? Era o copilă ciudată - capricioasă, poate violentă, lucru pentru care el era de blamat. Dar mama - ce rol jucase ea în creșterea acestei copile ciudate?

- Așadar, nu vă era cu adevărat frică de tatăl dumneavoastră?

- Nu. Dumitale ți-e frică de tata?

Ea nu răspunde, dar avu o privire hăituită.

Am spus repede:

- Și... mama dumitale?

Se întoarse spre mine:

- Am să vă duc la mama mea.

- Poftim?

- Am zis că o să vă duc la ea.

- Este în castel?

- Știu eu unde este. Am să vă duc la ea. Vreți să veniți?

- Oh, da. Desigur. Am să fiu încântată să o cunosc.

- Foarte bine. Haideți.

O luă înainte. Părul ei negru era legat frumos la spate cu o panglică albastră și probabil că această coafură îi modifica aspectul așa de mult. Capul era înfipt cu trufie

pe umerii rotunzi; avea gîtul lung și grațios. "O să fie o femeie frumoasă", m-am gîndit.

Oare contesa îi semăna, mă întrebam, apoi am început să repet în gînd ce aveam să-i spun. Trebuia să-i explic clar problema mea. Ca femeie, s-ar putea să nu aibă prejudecăți față de munca mea.

Genevieve se opri și pomi în pas cu mine.

- Eu sînt două ființe diferite, nu-i așa?

- Ce vrei să spui?

- Există două fețe în caracterul meu.

- Toți avem mai multe fețe în caracterul nostru.

- Dar al meu e altfel. Caracterul multor oameni e dintr-o bucată. Eu sînt două persoane diferite.

- Cine ți-a mai spus și asta?

- Nounou. Zice că sînt născută în zodia Gemenilor - asta înseamnă că am două fețe diferite. Ziua mea de naștere e în iunie.

- Asta e un semn bun. Nu toți cei care s-au născut în iunie sînt ca dumneata.

- Nu e un basm. Ați văzut ce oribilă am fost ieri. Aia eram eu cea rea. Azi sînt altfel. Sînt bună. Am zis că-mi pare rău, nu?

- Sper că-ți pare rău.

- Am zis, și nu aș fi spus dacă nu-mi părea rău.

- Deci cînd o iei razna, adu-ți aminte că o să-ți pară rău și nu fi nechibzuită.

- Da, zise, ar trebui să fiți guvernantă. Ele fac ca lucrurile să pară atît de simple. Nu pot să mă abțin de a fi îngrozitoare. Pur și simplu așa sînt.

- Oricine poate hotărî cum să se comporte.

- Este scris în stele. E destinul. Nu poți merge împotriva soartei.

Acum îmi dădeam seama unde era buba. Această fetișcană plină de temperament se afla în mîinile unei

bătrîne proaste și a unei femei aproape înnebunită de frică; în plus, mai era și tatăl, care o înspăimînta. Există însă și mama, desigur. Ar fi interesant s-o cunosc. Poate că și ea era copleșită de conte. Era foarte probabil, dat fiind că toți ceilalți erau. Îmi închipuiam o făptură blîndă, care se teme să-l înfrunte. Cu fiecare nouă știre, el devenea tot mai mult un monstru.

- Poți fi exact așa cum dorești să fii, i-am spus. Este absurd să-ți spui că ai două caractere și să încerci să trăiești după cel urît.

- Nu încerc. Pur și simplu așa se întîmplă.

Chiar în timp ce vorbeam, mă disprețuiam. Era totdeauna așa de ușor să rezolvi problemele altora. Ea era tînără și uneori părea chiar copilăroasă pentru vîrsta ei. Dacă ne-am împrietenit, poate că aș putea s-o ajut.

- Sînt nerăbdătoare s-o cunosc pe mama dumitale, am zis, dar ea nu răspunse și alergă înainte.

Am urmat-o printre copaci, dar era mai sprintenă și nu atît de stînjinită de fustele ei. Mi-am ridicat-o pe a mea și am alergat, dar am pierdut-o din ochi.

M-am oprit. Aici copacii erau mai deși și mă aflam într-un cîng. Nu eram sigură pe unde intrasem și, fiindcă habar nu aveam pe unde o luase Genevieve, m-am simțit deodată rătăcită. Era un moment ca acela pe care îl trăisem în galeria de tablouri cînd nu putusem să deschid ușa. O senzație stranie, ca și cum panica ciocănea, deocamdată ușor, în creierul meu.

Ce absurd să simți așa ceva în plină lumină a zilei! Fata îmi juca feste. Nu se schimbase deloc. Mă păcălise, făcîndu-mă să cred că îi părea rău; conversația și un strigăt de ajutor - dar de fapt nu fusese decît un joc și un pretext.

Apoi am auzit-o strigînd:

- Miss! Miss, unde sînteți? Pe aici.

- Vin, am zis, îndreptîndu-mă în direcția de unde venea vocea ei.

Ea apăru printre copaci.

- Credeam că v-am pierdut.

Mă apucă de mîină ca și cînd se temea că aș putea scăpa, și am mai mers puțin, pînă ce copacii s-au rărit. Atunci s-a oprit brusc. În fața noastră era un spațiu cu ierburi înalte. Am văzut imediat că monumentele ridicate acolo erau pentru morți și am ghicit că ne aflam în cimitirul familiei de la Talle.

Am înțeles. Mama ei era moartă. Avea să-mi arate unde era îngropată. Asta numea ea să mă prezinte mamei ei.

Am fost zguduită și puțin alarmată. Era într-adevăr o fată ciudată.

- Toți cei din familia de la Talle vin aici cînd mor, zise ea calm. Dar și eu vin aici uneori.

- Mama dumitale e moartă?

- Veniți, să vă arăt unde e.

Mă trase prin iarba înaltă pînă la un monument cu sculpturi. Era ca o casă mică, iar pe acoperiș un grup de îngeri frumos ciopliți țineau o carte de marmură pe care era săpat numele persoanei îngropate acolo.

- Priviți, aici e numele ei.

Am privit. Numele scris pe carte era *Françoise, contesă de la Talle*, vîrsta treizeci de ani. M-am uitat la dată. Era de acum trei ani. Așadar, cîpila avea unsprezece ani cînd mama ei murise.

Vin adeseori aici, zise, ca să fiu cu ea. Vorbesc cu ea. Îmi place. E atîta liniște!

- Nu ar trebui să vii, am spus încetîșor. Nu singură.

- Îmi place să vin singură. Dar am vrut s-o cunoașteți.

Nu știu ce m-a făcut să scap!

- Tatăl dumitale vine?

- Nu vine niciodată. Nu vrea să fie cu ea. Nici înainte nu vroia. El nu o vroia.

- Nu cred că înțelegi.

- Oh, ba da, înțeleg.

Ochii îi scăpărau.

- Dumneavoastră nu înțelegeți. Cum ați putea? de abia ați venit. Eu știu că nu o vroia. Din cauza asta a omorât-o.

Nu am putut găsi nimic să spun. Nu puteam decît să mă uit cu groază la fată. Dar nu părea să-și dea seama de prezența mea, căci acum își așeza mîinile cu dragoste peste lespezile de marmură.

De jur împrejur era liniște, căldura soarelui, priveliștea acelor mausolee în care odihneau oasele de mult morților neamului de la Talle. Era macabru; era fantastic. Instinctul îmi spunea să plec din casa aceea, dar chiar în clipa în care stăteam acolo știam că voi rămîne dacă voi putea rămîne și că în castelul Gaillard existau mai multe lucruri fascinante, nu numai tablourile iubite.

Capitolul 2

Eram în a doua zi a mea la castelul Gaillard. Noaptea nu fusesem în stare să adorm, mai ales fiindcă scena de la cimitir mă cutremurase în așa hal că nu mi-o puteam șterge din minte.

Ne întorsesem la castel mergînd încet și îi spuseseam că nu trebuia să vorbească astfel despre tatăl ei; ea mă ascultase în tăcere și nu scosese nici un cuvînt însă nu am să uit niciodată siguranța calmă cu care rostise: "El a omorît-o".

Erau clevetiri, fără doar și poate. Unde le-o fi auzit? De la cineva din casă, probabil. Să fie oare dădaca? Biata copilă! Că groaznic pentru ea! Toată înverșunarea

Îmi dispăruse. Doream să știu mai multe despre viața ei, să aflu cum fusese mama ei, cum i se înfipseră în creier acele îngrozitoare bănuieli.

Dar problema mă neliniștea foarte tare.

Cinasem singură în camera mea și recitisem notițele, apoi încercasem să citesc un roman. Seara părea că nu se mai sfirșește și mă întrebam din nou dacă aceasta ar fi viața ce urma s-o duc dacă mi se îngăduia să rămân. În alte case renumite noi luasem masa cu intendentul și uneori chiar cu familiile respective. Înainte nu mă simțisem niciodată atât de singură la lucru. Dar să nu uit că deocamdată nu fusesem încă acceptată; vrînd-nevrînd treceam printr-o perioadă de așteptare.

M-am dus în galerie și am petrecut toată dimineata examinînd tablourile, observînd înnegrirea pigmentilor, deteriorarea vopselei (ceea ce numeam noi *albeața*), ca și alte stricăciuni precum crăpături ale picturii, în care se adunaseră praful și murdăria. Încercam să stabilesc ce materiale mi-ar trebui în afară de cele aduse de mine și plănuiam să-l întreb pe Philippe de la Talle dacă puteam să mai văd și alte tablouri din castel, mai ales dintre cele murale pe care le observasem.

M-am întors pentru masă în camera mea, apoi am ieșit afară. Mă hotărîsem ca azi să arunc o privire asupra împrejurimilor și poate chiar a orașului.

De jur împrejur erau vii. Am luat-o prin mijlocul lor, deși mă îndepărtam astfel de oraș. O să văd mîine orașul. Îmi imaginam forfota ce trebuia să fie aici în timpul culesului și regretam că nu venisem mai devreme, să fiu de față. La anul... m-am gîndit, apoi îmi veni să rîd de mine. Chiar credeam că la anul o să fiu pe aici?

Ajunsesem în apropierea unor clădiri și dincolo de ele am văzut o casă din cărămidă roșie cu inevitabilele obloane la toate ferestrele - aici erau verzi. Dădeau și

mai mult farmec acestei case care, după cîte înțelegeam, trebuia să fie veche de vreo sută cincizeci de ani - construită probabil cu vreo cincizeci de ani înainte de Revoluție. N-am putut rezista ispitei de a mă duce mai aproape pentru a o examina.

În fața casei era un tei și, apropiindu-mă, o voce stridentă strigă: "Hallo, miss". Nu *mademoiselle* cum era de așteptat, ci *miss*, dar pronunțat *miis*, ceea ce mă avertiza că acel cîneva știa cine eram.

- Hallo, am răspuns, dar uitîndu-mă pe deasupra porților de fier n-am văzut nici țipenie de om.

Am auzit un chicotit și, ridicîndu-mi privirea, am văzut un băiat legănîndu-se în copac, ca o maimuță. Dintr-un salt neașteptat coborî jos lîngă mine.

- Hallo, miss. Eu sînt Yves Bastide.

- Bună ziua.

- Asta-i Margot. Margot, vino jos și nu fă pe proastă.

- Nu sînt proastă.

Fata se răsuci printre ramuri și alunecă periculos de-a lungul trunchiului pînă jos. Era ceva mai micuță decît băiatul.

- Noi locuim acolo, zise el.

Fetița aprobă din cap, cu ochii lucind de curiozitate.

- E o casă foarte frumoasă.

- Noi locuim în ea... toți.

- Ce plăcut trebuie să fie pentru voi!

- Yves, Margot! strigă o voce din casă.

- A venit miss, bunico.

- Atunci poștește-o să intre înăuntru și fii politicoș.

- Miss, zise Yves făcînd o mică plecăciune, vreți să poftiți înăuntru s-o vedeți pe bunica?

- Mi-ar face plăcere.

Am zîmbit către fetiță, care îmi făcu o reverență drăguță. "Cît sînt de diferiți de Genevieve", mă gîndeam.

Băiatul alergă înainte să deschidă porțile din fier forjat și se înclină cu seriozitate, ținându-le ca să pot intra. Fetița merse pe lângă mine pe poteca dintre arbuști, strigând:

- Am sosit, bunico.

Am pășit într-o sală încăpătoare și printr-o ușă deschisă o voce strigă:

- Aduceți-o pe doamna din Anglia aici, copii.

O femeie bătrână ședea într-un balansoar; avea fața uscată și zbîrcită, părul alb bogat era prins într-un coc mare în vârful capului, ochii erau lucioși și foarte întunecați, iar peste ei pleoapele grele cădeau ca o glugă. Mîinile ei slabe pline de vine albastre și pătate cu pete maronii (acasă li se spunea *florile morții*) țineau strîns brațele balansoarului.

Îmi zîmbi aproape cu nerăbdare, de parcă ar fi așteptat sosirea mea, și îmi ură bun venit.

- Să mă iertați că nu mă ridic, domnișoară. Mădularele mele sînt atît de întepenite în unele zile, că îmi trebuie o dimineață întregă ca să mă scol din scaunul acesta și întreaga după amiază ca să mă așez din nou în el.

- Vă rog, rămîneți pe loc.

I-am strîns mîna întinsă.

- Sînteți foarte amabilă că m-ați invitat să intru în casă.

Copiii se așezaseră de fiecare parte a balansoarului și mă priveau cu luare aminte, de parcă eram ceva rar pe care îl descoperiseră ei.

Am zîmbit.

- Păreți că mă cunoașteți. Mă tem că sînteți în avantaj.

- Yves, un scaun pentru domnișoara.

Sări să-mi aducă un scaun pe care îl așeză cu grijă în fața bătrînei doamne.

- Veți auzi curînd despre noi, domnișoară. Toți îi cunosc pe cei din familia Bastide.

M-am așezat comod pe scaun.

- Cum de mă cunoașteți pe mine? am întreat.

- Domnișoară, veștile aleargă repede prin vecini. Auzisem că ați sosit și așteptam să veniți să ne vizitați. Vedeți, și noi facem parte din castel. Casa aceasta a fost clădită pentru un Bastide, domnișoară, și de atunci aici a trăit numai neamul Bastide. Mai înainte de asta, familia locuia chiar pe moșie, fiindcă podgorenii erau din neamul Bastide. Se zice că fără ei nici nu ar fi existat vinul Gaillard.

- Aha. Viile sînt ale dumneavoastră.

Pleoapele coborîră peste ochi și ea rîse cu glas tare:

- Ca tot ce există în locul acesta, și viile aparțin Domnului Conte. Pămîntul acesta este al său. Casa asta este a sa. Totul este al său. Noi sîntem muncitorii săi și deși spunem că fără Bastide nu ar exista vinul Gaillard, înțelegem că vinul de aici nu ar fi la înălțimea numelui pe care îl poartă.

- Totdeauna m-am gîndit ce interesant trebuie să fie să urmărești cum se face vinul... vreau să spun, să vezi cum cresc strugurii, cum se coc și cum sînt transformați în vin.

- Ah, domnișoară, este lucrul cel mai interesant din lume... pentru un Bastide.

- Mi-ar place să văd.

- Sper că veți sta la noi destul ca să vedeți.

Se întoarse spre copii:

- Mergeți și căutați-l pe fratele vostru, copii. Și pe sora și pe tatăl vostru. Spuneți-le că avem o musafiră.

- Vă rog, nu trebuie să-i deranjați din cauza mea.

- Ar fi foarte dezamăgiți dacă ar ști că ați venit pe aici și ei nu v-au văzut.

Copiii o luară la fugă. I-am spus cât erau de drăguți și că purtările lor erau dintre cele mai alese. Ea dădu afirmativ din cap, foarte mulțumită, și am înțeles că știa de ce făcusem o astfel de observație. Era limpede că îi comparam cu Genevieve.

- La acest timp din zi, îmi explică, nu este cine știe ce activitate pe afară. Nepotul meu, care este acum responsabilul, e probabil în pivnițe; taică-său, care nu mai poate lucra afară de când a avut accidentul, pesemne că-l ajută, iar nepoată-mea Gabrielle lucrează probabil în birou.

- Aveți o familie numeroasă, și toți lucrează în viticultură.

Dădu din cap.

- Este tradiția familiei. Când o să crească mai mari, Yves și Margot o să lucreze împreună cu restul familiei.

- Ce plăcut trebuie să fie ca întreaga familie să locuiască împreună în această casă minunată! Vă rog, vorbiți-mi despre ei.

- Mai întâi e fiul meu Armand, tatăl copiilor. Jean Pierre e cel mai mare dintre ei: are douăzeci și opt de ani, în curînd o să împlinească douăzeci și nouă. El conduce totul acum. Pe urmă vine Gabrielle, care are nouăsprezece ani - e o diferență de zece ani între ei, după cum vedeți. Crezusem că Jean Pierre o să fie singurul copil și deodată, după atîția ani, s-a născut Gabrielle. După aceea încă o pauză și a venit Yves și după aceea Margot. Între ei este doar un an. A fost prea curînd, iar mama lor era prea bătrînă să mai facă copii.

- Ea a...?

Dădu afirmativ din cap.

- Apoi e... o perioadă rea. Armand și Jacques, unul dintre lucrătorii erau în căruță cînd caii au luat-o la goană. Au rănit amîndoi. Soția lui Armand, biata

lută, a crezut că el o să moară, și eu bănuiesc că asta i-a pus capac. S-a îmbolnăvit de febra lăuziei și a murit, lăsînd-o pe micuța Margot... de numai zece zile.

- Vai, ce trist.

- Anii răi trec, domnișoară. Au trecut opt ani de atunci. Iu-meu e destul de în putere ca să muncească; nepotul meu e un băiat bun și acum e adevăratul cap al familiei. S-a transformat în bărbat cînd a fost nevoie să pună umărul. Dar asta-i viața, nu?

Îmi zîmbi:

- Vorbesc prea mult despre neamul Bastide. O să vă plictisesc.

- Dar deloc. Totul e foarte interesant.

- Dar munca dumneavoastră trebuie că e mult mai interesantă. Cum vă place la castel?

- Nu sînt decît de foarte puțină vreme aici.

- Credeți că munca dumneavoastră o să fie interesantă?

- Nu știu dacă am să lucrez. Totul depinde de...

- De Domnul Conte. Firește.

Mă privi și clătină din cap:

- Nu e un om cu care să te înțelegi ușor.

- Este imprevizibil?

Ridică din umeri.

- El aștepta un bărbat. Noi toți așteptam să vină un bărbat. Servitorii vorbeau despre englezul care urma să vină. La Gaillard nu se pot ține secretele, domnișoară. Cel puțin, majoritatea dintre noi, nu putem. Fiu-meu zice că eu vorbesc prea mult. El, bietul băiat, vorbește puțin. Moartea nevastă-si l-a schimbat, domnișoară, l-a schimbat rău de tot.

Deveni atentă, ciulind urechile, și am auzit zgomot de copite. Fața ei se luminează într-un zîmbet de mîndrie, subtil. Zise:

- Țsta trebuie să fie Jean Pierre.

După cîteva clipe, el se afla în pragul uşii. Era nu prea înalt, avea părul castaniu deschis - decolorat de soare, probabil; cînd zîmbea, ochii negri se mijeau; avea pielea tăbăcită, aproape de culoarea aramei. Avea un aer de imensă vitalitate.

- Jean Pierre, zise bătrîna, iată pe domnişoara de la castel.

El veni spre mine zîmbind, de parcă - la fel ca și ceilalți din familie - era încîntat să mă vadă. Se înclină ceremonios.

- Bine ați venit la Gaillard, domnişoară. Sînteți foarte amabilă că ați venit să ne vizitați.

- Nu e chiar o vizită. Fratele și sora dumneavoastră mai mici m-au văzut trecînd și m-au invitat înăuntru.

- Bine au făcut! Sper că aceasta va fi una din multe alte vizite viitoare.

Trase un scaun și se așeză.

- Ce părere aveți despre castel?

- Este un exemplar foarte frumos de arhitectură din secolul XV. Pîna acum nu prea am avut ocazia să îl cercetez, dar cred că are unele trăsături asemănătoare cu cele de la Langeais și Louches.

Rîse:

- Știți mai multe despre tezaurele țării noastre decît noi, domnişoară, zău așa.

- Nu cred că e așa, dar cu cît află mai multe, cu atîta îți dai seama că mai ai mult mai multe de aflat. În cazul meu e vorba de tablouri și case, la dumneavoastră e vorba de... struguri.

- E o chestiune de întîmplare, zise Jean Pierre.

- Așa e totul.

- Habar nu aveți, domnişoară, cît ne frămîntăm noi. Oare o să fie îngheț și o să ne distrugă lăstarii? Oare o

nu fiu strugurii acri fiindcă vremea a fost prea rece? Zi de zi trebuie să cercetezi vița de rugină, mălură și toți daunătorii care au o singură ambiție: să ne strice culesul strugurilor. Pînă nu s-a strîns toată recolta nu avem nici o siguranță, dar după aceea să vedeți ce fericiți sîntem.

- Sper că am să văd.

El tresări.

Ați început lucrul la castel, domnișoară?

- Prea puțin. Încă nu am fost admisă. Trebuie să aștept...

- Hotărîrea Domnului Conte, interveni doamna Bastide.

- E normal, presupun, am zis dintr-o nedeslușită pornire de a-i lua apărarea. S-ar putea spune că am venit sub un pretext fals. Ei îl așteptau pe tatăl meu; eu le-am spus că a murit și că propuneam să preiau eu angajamentele sale. Totul depinde de Domnul Conte.

- Totul depinde totdeauna de Domnul Conte, adăugă doamna Bastide cu resemnare.

- Ceea ce este firesc, adăugă Jean Pierre cu zîmbetul lui plin de soare, dat fiind că lui îi aparține castelul, și tablourile la care o să lucreze dînsa sînt tot ale lui, strugurii sînt ai lui ... într-un anume fel, noi toți sîntem proprietatea lui.

- Din felul cum vorbești tu, parcă am fi din nou înaintea Revoluției, murmură doamna Bastide.

Jean Pierre se uită la mine:

- Aici, domnișoară, prea puțin s-au schimbat lucrurile de-a lungul anilor. Castelul străjuiește orașul și meleagurile dimprejur așa cum a făcut-o de veacuri. Și-a păstrat vechea menire, iar noi, cei ai căror străbuni erau dependenți de mărinimia lui, încă mai depindem de el. Puține s-au schimbat la Gaillard. Așa binevoiește Domnul Conte de la Talle și deci așa este.

- Am impresia că nu prea este iubit de cei care depind de dînsul.

- Poate că numai cei ce iubesc să depindă de cineva, îi iubesc pe cei de care depind. Independenții se răscoală întotdeauna.

Eram acum descumpănită de această conversație. Era clar că existau puternice resentimente împotriva contelui în această casă, însă eram tot mai dornică să aflu tot ce se putea despre acest bărbat de care depindea soarta mea, așa că am zis:

- Eh, deocamdată eu mă frămînt așteptînd întoarcerea sa.

- Domnul Philippe nu ar îndrăzni să ia o hotărîre, de teamă să nu-l supere pe conte, zise Jean Pierre.

- Este atît de copleșit de vărul său?

- Mai mult decît majoritatea. Dacă contele nu se căsătorește, Philippe ar putea deveni moștenitorul, căci familia de la Talle urmează tradiția vechilor regi ai Franței, iar Legea Salică ce se aplică dinastiilor Valois și Bourbon e aceeași și pentru de la Talle. Dar, ca și toate celelalte, și asta depinde de conte. Dacă ar exista vreun moștenitor în linie bărbătească, ar putea trece peste vărul său, la altă rudă. Uneori mi se pare că Gaillard este luat drept Versailles-ul lui Ludovic al XIV-lea.

- Îmi închipui că domnul conte e tînăr... sau cel puțin nu e bătrîn. De ce nu s-ar recăsători?

- Se zice că îi displace ideea.

- Aș crede că un bărbat cu o familie atît de nobilă și-ar fi dorit să aibă un fiu, căci este cu siguranță orgolios.

- Este cel mai mîndru om din Franța.

În acel moment copiii se întoarseră împreună cu Gabrielle și tatăl lor, Armand. Gabrielle Bastide era izbitor de frumoasă. Era brunetă ca și restul familiei, dar ochii ei nu erau negri ci aveau o nuanță închisă de albastru ce

aproape făceau din ea o frumusețe. Avea o expresie dulce și era mai domoală decît fratele său.

Tocmai le spusese că mama mea fusese franțuzoaică și că asta explica de ce vorbeam limba lor atît de curgător, cînd un clopot începu să bată atît de neașteptat încît am tresărit.

- Este camerista care cheamă copiii la gustare, zise doamna Bastide.

- Acum am să plec, am spus. A fost așa de plăcut. Sper să ne mai întîlnim.

Dar doamna Bastide nici nu vru să audă să plec. Zise că trebuia să stau să gust niște vin.

Aduseră pîine și bucăți de ciocolată pentru copii, iar pentru noi prăjiturile și vin. Am vorbit despre vie, despre tablouri și despre viața din jur. Mi s-a spus că e musai să văd biserica și vechea Primărie; dar mai alès să mă întorc în vizită la familia Bastide. Să intru la ei ori de cîte ori voi fi în trecere. Atît Jean Pierre cît și tatăl lui - care vorbi foarte puțin - vor fi încîntați să-mi arate orice aș dori să vizitez.

Copiii au fost trimiși afară la joacă după ce și-au terminat pîinea și ciocolata, iar conversația reveni din nou asupra castelului. Poate era vina vinului - cu care eu nu eram deloc obișnuită, mai ales la acea oră - dar devenisem mai indiscretă decît mi-era felul.

Tocmai spuneam:

- Genevieve este o fată stranie. Nu seamănă deloc cu Yves și Margot. Ei sînt atît de spontani, atît de naturali, copii normali, fericiți. Poate castelul nu este mediul prielnic în care să crească un copil.

Vorbeam nesăbuit, dar nu-mi păsa. Trebuia să aflu mai multe despre castel și mai ales despre conte.

- Biata copilă, zise doamna Bastide.

- Da, am continuat eu, dar cred că au trecut trei ani de la moartea mamei ei și pentru cineva atît de tînăr era timpul să-i treacă.

Urmă o tăcere; apoi Jean Pierre spuse:

- Dacă domnișoara Lawson stă mai mult la castel, o să afle curînd.

Se întoarse spre mine.

- Contesa a murit din cauza unei doze prea mari de laudanum.

M-am gîndit la fata din cimitir și am izbucnit:

- Nu... crimă!

- Ei i-au zis sinucidere, zise Jean Pierre.

- Ah, făcu doamna Bastide, contesa era o femeie frumoasă.

Și cu asta se întoarse la subiectul viei. Am vorbit despre calamitatea ce se abătuse asupra celor mai multe podgorii ale Franței cu cîțiva ani în urmă cînd păduchele de viță atacase viile, și deoarece Jean Pierre se exprima cu o dragoste atît de fierbinte cînd vorbea despre podgorie, reuși să facă pe toată lumea să-i împărtășească entuziasmul. Vedeam cu ochii minții oroarea ce îi cuprinsese cînd se descoperise că păduchele atacase rădăcinile viței; simțeam tragedia tuturor cînd au trebuit să hotărască dacă să inunde via sau nu.

- A fost un dezastru în toată Franța la vremea aceea. Asta s-a întîmplat acum mai puțin de zece ani. Nu-i așa, tată?

Tatăl său încuviință din cap.

- Urcușul înapoi la prosperitate a fost lent, dar merge. Gaillard a suferit mai puțin decît majoritatea podgoriilor.

Cînd m-am ridicat să plec, Jean Pierre spuse că mă va conduce înapoi. Deși nu era nici un pericol să rătăcesc drumul, eram bucuroasă de compania lui,

deoarece constatasem că cei din familia Bastide erau inimoși și prietenoși - calitate pe care începeam s-o prețuiesc. Mi-am dat seama că în preajma lor deveneam eu însămi altă ființă decît femeia rece și autoritară care se prezentase în fața oamenilor de la castel. Eram ca un cameleon care își schimba culoarea pentru a se adapta la peisaj. Dar nu o făceam premeditat, ci era absolut firesc. Nu-mi dădusem niciodată seama pînă acum cît de automat îmi îmbrăcam armura de apărare, dar era deosebit de plăcut să mă aflu într-o companie unde nu aveam nevoie de ea.

Cînd am ieșit pe poartă, înainte de a o lua pe drumul spre castel, l-am întrebat:

- Conte... este oare chiar atît de înfiorător?

- Este un autocrat... unul din acei vechi aristocrați.

Cuvîntul lui e lege.

- În viața lui a avut loc o tragedie.

- Cred că vă pare rău pentru el. Cînd o să-l cunoașteți, veți vedea că mila e ultimul lucru de care are nevoie.

- Spuneați că s-a zis despre moartea soției sale că a fost o sinucidere... , am început.

El mă întrerupse repede:

- Noi nici nu vorbim despre asemenea lucruri.

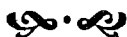
- Dar...

- Dar, adăugă el, le păstrăm în mintea noastră.

Castelul se înălța înaintea noastră, imens, de neclintit. M-am gîndit la toate tainele întunecate pe care le putea păzi și am simțit un fior rece străbătîndu-mi șira spinării.

- Vă rog nu vă deranjați să mergeți mai departe, i-am spus. Sînt convinsă că v-am reținut de la treabă.

Rămase la cîțiva pași de mine și se înclină. Am zîmbit și m-am îndreptat spre castel.

M-am culcat devreme în seara aceea, ca să mai compensez lipsa de somn din noaptea dinainte. Moțaiam și aveam vise neclare. Era ciudat, căci visam rareori. Erau vise încâlcite despre cei din familia Bastide, despre pivnițe cu sticle de vin, iar printre ele apărea și o formă vagă, fără figură și care știam că era contesa moartă. Uneori îi simțeam prezența fără să o văd; parcă era în spatele meu și îmi șoptea un avertisment. "Pleacă. Nu te amesteca în treburile acestea strănii". Apoi se hlizea la mine. Cu toate astea, nu-mi era frică de ea. Mai era și altă umbră care îmi băga frica în oase. Domnul Conte. Auzeam cuvintele de departe, apoi creșteau atît de tare încît parcă îmi spărgeau urechile.

M-am trezit înfiorată. Cineva striga. De jos venea zgomot de glasuri, iar pe coridor se auzeau pași repezi. Castelul se trezea, deși nu era încă dimineață. De fapt, flacăra lumînării pe care am aprins-o în grabă îmi lumină ceasul pus pe masă, care mă înștiință că era trecut de unsprezece.

Înțelegeam ce se întîmpla. Acel lucru pe care toți îl așteptau și de care se temeau: contele se întorsese acasă. Am zăcut fără somn, plină de frămîntări cu privire la ce o să-mi aducă dimineața.

Era liniște în castel cînd m-am trezit la ora mea obișnuită. Am sărit din pat și am sunat să-mi aducă apă fierbinte. Camerista a sosit repede. Părea transformată. Nu era în apele ei. Așadar, prezența contelui își făcea efectul chiar și asupra celor mai umili servitori.

- Doriți micul dejun ca de obicei, domnișoară?

Am luat un aer surprins și am zis:

- Bineînțeles, te rog.

Bănuiam că sporovăiau cu toții despre mine, întrebându-se ce soartă o să am. M-am uitat de jur împrejurul camerei. Poate nu am să mai dorm niciodată aici. Mi-ar fi părut rău să părăsesc castelul, să nu cunosc cu adevărat pe acești oameni care pusese răstăpînire atît de puternic pe imaginația mea. Vroiam să știu mai multe despre Genevieve, să încerc s-o înțeleg. Vroiam să văd ce efect avea să aibă întoarcerea vărului său asupra lui Philippe de la Talle. Doream să știu în ce măsură era Nounou răspunzătoare de purtarea necuviincioasă a pupilei sale. Aș fi dorit să aud ce i se întîmplase domnișoarei Dubois mai înainte de a veni la castel. Și apoi, bineînțeles, veneau la rînd cei din familia Bastide. Doream să stau în acea cameră plăcută și să sporovăiesc despre vie și despre castel. Dar cel mai mult doream să-l întîlnesc pe conte - nu doar o dată și rapid, cît să-mi comunice concedierea, ci să aflu mai multe despre un bărbat care, după cum se părea că toată lumea credea, fusese răspunzător de moartea soției sale, chiar dacă nu el însuși îi servise doza otrăvitoare.

Sosi micul dejun; mă simțeam prea agitată ca să-mi fie foame, dar eram hotărîtă să nu dau nimănui ocazia să spună că eram atît de înfricoșată că nu putusem mîncă, așa că am dat pe gît două cești de cafea, ca de obicei, și am mîncat pîine caldă. Apoi m-am dus în galerie.

Nu era ușor de lucrat. Pregătisem deja un calcul estimativ, pe care Philippe de la Talle spusese că îl va înainta contelui la întoarcere. Îmi zîmbise cînd îl înmînasem și, străbătîndu-l cu privirea, observase că părea opera unui expert: Eram sigură că spera să-l satisfacă pe conte - în parte, ca să se justifice pentru permisiunea ce mi-o dăduse să rămîn, gîndeam eu, dar era în el o blîndețe care îl făcea să dorească să primesc

slujba, fiindcă dezvăluisem cu cîtă deznădejde aveam nevoie de ea. Îl apreciam ca pe un om bun, căruia tocmai de aceea i se cereau prea multe.

Îmi imaginam cum o să primească domnul conte socotelile făcute de mine, după ce va afla că în locul unui bărbat venise o femeie. Dar nu mi-l puteam infățișa clar. Tot ceea ce puteam vedea cu ochii minții era un bărbat semeț, cu o perucă albă și coroană pe cap. Văzusem un astfel de tablou înfățișîndu-l pe Ludovic al XIV-lea sau pe Ludovic al XV-lea. Regele... regele castelului.

Aveam la mine un carnețel de însemnări și am încercat să notez la reșeează cîteva observații pe care le reținusem de la precedenta examinare a picturilor. Dacă m-ar lăsa să rămîn, aș fi atît de prinsă de lucru încît nu mi-ar mai păsa nici dacã și-ar fi omorît douăzeci de neveste.

Unul dintre tablourile din galerie îmi atrăsese atenția în mod deosebit. Era portretul unei femei. După costum aș fi zis că era din secolul XVIII - de pe la jumătatea secolului sau, poate, ceva mai tîrziu. Mă interesa nu pentru că lucrarea ar fi fost excelentă - erau în galerie picturi mai bune - ci pentru că, deși data de mai tîrziu decît majoritatea lor, se afla într-o stare de deteriorare mai mare. Locul era foarte întunecat și întreaga suprafață era pătată. Arăta ca și cum ar fi fost distrus de intemperii.

Eram în contemplarea acestui tablou cînd am auzit o mișcare în spatele meu. M-am răsucit și am constatat că un bărbat intrase în galerie și se oprise privind-mă. Am simțit cum îmi bătea inima, iar picioarele mi se înmuiau. Am înțeles imediat că, în sfîrșit, mă aflam față în față cu contele de la Talle.

- Sînteți desigur domnișoara Lawson, zise.

Chiar și glasul era neobișnuit - profund, rece.

Sînteți contele de la Talle?

El se înclină. Nu veni spre mine. Ochii lui mă supravegheau din capătul galeriei, iar ținuta îi era la fel de roce ca și glasul. Am observat că era destul de înalt. Există o ușoară asemănare cu Philippe, dar nu era nici un pic din feminitatea lui Philippe în acest bărbat. Era mai negricios decît vărul său; pomeții obrajilor erau înalți și asta dădea figurii lui acel aspect ascuțit ce părea aproape satanic. Ochii erau foarte întunecați - uneori pareau aproape negri, după cum am descoperit mai târziu, după dispoziție; erau ochi adînci, iar pleoapele erau grele; gura era mobilă, ca și omul. Dar în acea vreme eu nu-l cunoșteam decît pe arogantul rege al castelului, de care depindea soarta mea.

Purta un veston de călărie negru cu guler de catifea și cravată albă, deasupra căreia fața lui apărea palidă, aproape crudă.

- Vărul meu mi-a vorbit despre sosirea dumneavoastră.

Acum înainta spre mine. Călca precum un rege în sala oglinzilor.

Îmi recăpătasem foarte curînd ținuta. Nimic nu reușea să-mi scoată la iveală armura cea țepoasă, ca aroganța.

- Mă bucur că v-ați întors, domnule conte, i-am zis, pentru că am așteptat mai multe zile ca să aflu dacă doriți să rămîn să fac lucrarea.

- Trebuie să fi fost obositoare pentru dumneavoastră această nesiguranță, neștiind dacă vă pierdeți timpul sau nu.

- Galeria mi s-a părut foarte interesantă, vă asigur, așa că nu a fost o pierdere de timp neplăcută.

- Păcat că nu ne-ați vorbit despre moartea tatălui dumneavoastră. Nu ar fi fost nevoie de atîta osteneală.

Așadar, trebuia să plec. Eram supărată, fiindcă mă simțeam atît de nefericită. Înapoi la Londra, mă gîndeam. Va trebui să-mi caut o locuință. Dar cum aveam să trăiesc pînă ce găseam o slujbă? Cu timpul aveam să ajung și eu ca domnișoara Dubois. Ce prostie! Parcă ce, trebuie? Puteam să mă duc la verișoara Jane. Niciodată, niciodată!

În clipa aceea îl uram, fiindcă bănuiam că știa ce gînduri îmi treceau prin minte. Știa el că, mai întîi de toate, o femeie independentă ca mine trebuia să fie într-o stare disperată ca să vină, și îi făcea plăcere să mă chinuiască. Cît trebuie să-l fi urît nevasta lui! Poate că s-a omorît ca să scape de el. Nu m-ar fi mirat ca ăsta să fie răspunsul.

- Nu îmi dădeam seama că sînteți atît de demodați în Franța, am spus cu un pic de otravă în glas. Acasă am făcut acest gen de muncă împreună cu tatăl meu. Nimănui nu i-a păsat că sînt femeie. Dar întrucît dumneavoastră aici aveți alte păreri, nu mai e nimic de spus.

- Nu sînt de acord. Sînt multe de spus.

- Atunci poate veți începe să le spuneți, am zis ridicîndu-mi privirea.

- Domnișoară Lawson, ați dori să restaurați aceste tablouri, nu-i așa?

- Meseria mea este să restaurez picturi și, cu cît au mai multă nevoie de reparații, cu atît mai interesantă devine lucrarea.

- Și considerați că ale mele au această nevoie?

- Dumneavoastră trebuie să știți că unele dintre aceste tablouri se află în stare proastă. Tocmai îl examinam pe acesta cînd mi-am dat seama că ați intrat. La ce tratament a fost supus, de a ajuns în halul acesta?

- Vă rog, domnișoară Lawson, nu vă uitați la mine așa sever. Nu sînt eu de vină de starea tabloului.

- Oh? Am presupus că e de o bună bucată de vreme în posesia dumneavoastră. Vedeți, sînt lipsuri de vopsea. E cețos. Se vede clar că a fost maltratat.

Un zîmbet îi mișcă gura; modificîndu-i expresia feței. Parcă era o lucire de amuzament.

- Cît sînteți de furtunoasă! Parcă ați lupta pentru drepturile omului și nu pentru conservarea picturii pe pînză.

- Cînd doriți să plec?

- Nu înainte ca măcar să stăm de vorbă.

- Din moment ce considerați că nu puteți angaja o femeie, nu cred că am avea ce discuta.

- Sînteți foarte impulsivă, domnișoară Lawson. Aș fi crezut că un restaurator de tablouri vechi se poate lipsi de această trăsătură de caracter. Eu nu am spus că nu aș angaja o femeie. Aceasta a fost sugestia dumneavoastră.

- Eu văd că dezaprobați prezența mea aici. Asta e deajuns.

- Vă așteptați să aprob... înșelătoria dumneavoastră?

- Domnule conte, eu am lucrat împreună cu tatăl meu, iar acum i-am preluat angajamentele. El fusese contactat de dumneavoastră pentru ca să vină aici. Eu am crezut că acest angajament stă încă în picioare. Nu văd nici o înșelătorie în asta.

- Atunci nu se poate să nu fi fost surprinsă de uimirea pe care ați cauzat-o.

Am răspuns scurt:

- Ar fi greu de executat o lucrare atît de delicată într-o atmosferă de dezaprobare!

- Asta pot să înțeleg foarte bine.

- Așadar?

- Așadar? repetă el.

- Aș putea pleca astăzi dacă aș putea fi dusă la gara principală. Înțeleg că din halta Gaillard există un singur tren care pleacă dimineața.

- Ce prevăzătoare ați fost să vă informați despre aceste posibilități. Dar trebuie să repet, domnișoară Lawson, că sînteți prea impulsivă. Trebuie să înțelegeți stînjeneala mea. Și să mă iertați că v-o spun, dar nu păreți destul de matură ca să fi avut cînd să acumulați atîta experiență într-o muncă de specialitate de această natură.

- Am lucrat împreună cu tatăl meu ani în șir. Există unii care îmbătrînesc și tot nu învață meseria. E un simț al lucrului pe care îl ai în tine, o înțelegere, o dragoste pentru pictură care e înnăscută.

- Sînteți și poetă, nu numai artistă, precum văd. Dar la... ăă... treizeci, sau cam așa ceva de ani... nu poți avea chiar o experiență de o viață.

- Am douăzeci și opt, am ripostat furioasă, dar imediat mi-am dat seama că picasem în cursă. Hotărîse să mă dea jos de pe pedestalul pe care încercam să mă țin tare și să-mi arate că, la urma urmei, nu eram decît o femeie oarecare, ce nu suporta să fie luată drept mai în vîrstă decît era.

Ridică din sprîncene; conversația îl amuza. Mi-am dat seama că mă dădusem de gol arătîndu-mi situația mea disperată și că grăunțele de cruzime din firea lui îl făcea să dorească să prelungească nesiguranța, să mă chinuiască cît mai multă vreme cu putință.

Pentru prima oară de cînd mă imbarcasem în această aventură, m-am pierdut cu firea. Am zis:

- Nu are rost să continuăm. Îmi dau seama că ați hotărît că nu pot să execut lucrarea fiindcă sînt femeie.

Bine domnule, vă las cu prejudecățile dumneavoastră. Așa că am să plec fie azi, fie mâine.

Mă privi preț de câteva secunde cu o uimire prefăcută, însă în momentul în care mă îndreptam spre ușă, veni repede lângă mine.

- Domnișoară, nu m-ați înțeles. Poate cunoștințele dumneavoastră de franceză nu sînt atît de bune ca și cele despre pictură.

Am mușcat momeala o dată în plus:

- Mama mea era franțuzoaică. Am înțeles perfect fiecare cuvînt pe care l-ați rostit.

- Atunci de vină sînt eu pentru lipsa mea de luciditate. Nu doresc să plecați... chiar de îndată.

- Purtarea dumneavoastră dă de înțeles că nu sînteți hotărît să aveți încredere în mine.

- Aceasta este propria dumneavoastră presupunere, domnișoară, vă asigur.

- Atunci, vreți să ziceți că doriți să rămîn?

El se prefăcu că șovăie.

- Dacă pot să zic așa, fără să vă offensez, aș dori să dați un mic... examen. Vă rog, domnișoară, nu mă acuzați că am prejudecăți împotriva sexului feminin. Eu sînt gata să cred că în lume s-ar putea să existe femei strălucite. Sînt impresionat de ceea ce mi-ați spus despre cum înțelegeți și cum iubiți dumneavoastră pictura. Mă interesează și evaluarea stricăciunilor și a costului reparațiilor la tablourile pe care le-ați cercetat. Totul este foarte clar și rezonabil.

Mi-era frică de speranța ce strălucea în ochii mei, riscînd să-mi trădez emoția. Dacă își dădea seama acum cu cîtă ardoare doream acest angajament ar fi în stare să-mi fluture momeala.

El ghicise.

- Vroiam să vă sugerez... dar poate că ați hotărît că preferați să plecați azi sau mâine.

- Am bătut cale lungă, domnule conte. Firește că aș prefera să rămîn și să execut lucrarea - cu condiția să pot munci într-o atmosferă de amabilitate. Ce aveți de gînd să sugerați?

- Să restaurați unul dintre tablouri și dacă lucrarea este satisfăcătoare, să continuați și cu restul.

În acea clipă m-am simțit fericită. Trebuia să mă simt ușurată, desigur, căci eram sigură de posibilitățile mele. Viitorul imediat era asigurat. Nu mă aștepta întoarcerea rușinoasă la Londra! Nici la verișoara Jane! Dar era mai mult decît atîta. Un sentiment inexplicabil de bucurie, de anticipație, de neastîmpăr. Nu puteam să mi-l explic. Eram sigură că puteam trece cu bine încercarea și asta însemna o lungă ședere la castel. Acest minunat și vechi lăcaș avea să-mi fie cămin pentru multe luni de aici încolo. Aveam să-l pot explora, și pe el și comorile lui. Puteam să duc mai departe prietenia cu familia Bastide. Aveam să-mi satisfac curiozitatea în legătură cu locuitorii castelului.

Eram veșnic nesătulă de curiozitate. Știam asta încă de pe vremea cînd tata îmi atrăsese atenția asupra acestei trăsături care-i dispăcea, dar nu puteam opri dorința de a ști ce se petrecea dincolo de fațada pe care oamenii o arătau lumii. A o descoperi era ca îndepărtarea pojghiței de stricăciune de pe fața unei picturi vechi, iar a afla cum era contele era ca scoaterea la iveală a unei picturi vii.

- Această casă pare să vă surîdă.

Deci iarăși îmi trădasem sentimentele, eu care mă făleam că rareori făcusem acest lucru. Dar poate că el era deosebit de perceptiv.

- Mi se pare foarte onest, am zis.

- Atunci, sîntem de acord.

Întinse mîna.

- Să ne strîngem mîna. Cred că e un vechi obicei englez. Dumneavoastră, domnișoară, ați avut bunătatea să discutăm problema în franțuzește, haideți să încheiem tîrgul pe englezește.

Strîngîndu-mi mîna, ochii lui negri au privit în ochii mei, ceea ce mă făcu să mă simt de-a dreptul jenată. Deodată am avut senzația inocenței, ca și cum eram pe altă lume, și tocmai asta - eram sigură - dorise el.

Mi-am retras mîna cu o trufie care speram să-mi ascundă jena.

- Ce tablou ați alege pentru... încercare? l-am întrebat.

- Ce ați zice de acela pe care îl examinați cînd am intrat eu?

- Ar fi perfect. Are mai multă nevoie de restaurare decît oricare altul din galerie.

Ne-am îndreptat spre tablou și am stat unul lîngă altul, examinîndu-l.

- A fost tratat foarte prost, am zis cu severitate.

Eram acum pe teren solid:

- Nu este foarte vechi - cel mult o sută cincizeci de ani - și totuși...

- O străbunică a mea.

- Ce păcat că a suferit un astfel de tratament!

- Mare păcat. Dar a fost o vreme în Franța cînd oameni ca ea au suferit umilințe mai mari.

- Aș zice că acest tablou a fost probabil supus la intemperii. Chiar și culoarea rochiei e decolorată, deși alizarina este de obicei stabilă. Nu-mi pot da seama în această lumină de culoarea pietrelor colierului de la gît. Vedeți în ce hal s-au înnegrit. La fel și brățara și cerceii.

- Verde, zise. Asta vă pot spune. Sînt smaralde.

- Va fi un tablou minunat cînd o să fie restaurat. Rochia așa cum era cînd a fost pictată și smaraldele.

- O să fie interesant de văzut cum arată cînd o să terminați de lucrat.

- Am să încep de îndată.

- Aveți tot ce vă trebuie?

- Pentru moment, da. Mă duc pînă sus în camera mea să iau ce îmi trebuie și cobor ca să încep imediat să lucrez.

- Constat că sînteți plină de nerăbdare și că eu vă fac să întîrziati.

Nu am negat, și el se dădu la o parte, lăsîndu-mă să ies triumfătoare din galerie. Simțeam că trecusem cu bine prima mea întîlnire cu contele.

Ce dimineată fericită am petrecut lucrînd în galerie! Nu m-a deranjat nimeni. Mă întorsesem cu unelte mele și constatasem că doi servitori luaseră tabloul de pe perete. M-au întrebat dacă aveam nevoie de ceva. Le-am spus că voi suna dacă va fi nevoie. Mă priveau cu oarecare respect. Știam că se vor întoarce în odăile servitorilor și vor răspîndi vestea că domnul conte îmi dăduse permisiunea să rămîn.

Peste rochie îmbrăcasem un halat cafeniu din pînză de in, ceea ce îmi dădea un aer de lucru. Destul de ciudat, dar de îndată ce am îmbrăcat halatul, m-am simțit foarte competentă. Păcat că nu îl purtasem în timpul întîrvederii cu contele!

M-am apucat să studiez starea picturii. Înainte de a încerca să scot lacul, trebuia să stabilesc cît de aderentă era vopseaua pe grund. Era clar că aici decolorarea era mai puternică decît ar fi fost doar ca urmare a acumulării

obișnuite de praf și murdărie. Constatasem în mai multe rânduri că înainte de a folosi o rășină peste vernis, era înțelept să speli cu grijă cu săpun și apă. Mi-a luat mult timp să mă decid asupra acestui procedeu, dar în cele din urmă așa am făcut.

Am fost surprinsă când o cameristă a bătut în ușă să îmi aducă aminte că era ora pentru dejun. L-am luat la mine în cameră și, cum practica cerea să nu lucrezi niciodată după masa de prînz, m-am strecurat afară din castel, îndreptîndu-mă spre casa Bastide. Era o chestiune de politete să le povestesc ce se mai întîmplase, după ce ei se arătaseră atît de interesați să știe dacă aveam să rămîn sau să plec.

Bătrîna doamnă ședea în balansoar și se arătă bucuroasă să mă vadă. Copiii, îmi spuse, aveau lecție cu Domnul Părinte; Armand, Jean Pierre și Gabrielle erau la lucru, dar îi făcea o mare plăcere să mă vadă.

M-am așezat lîngă ea și i-am spus:

- L-am văzut pe conte.

- Am auzit că s-a întors la castel.

- Urmează să restaurez un tablou și, dacă reușesc, voi face întreaga lucrare. Am și început; este portretul unei străbunici a dînsului. O doamnă în rochie roșie și cu un colier cu pietre care deocamdată sînt de culoarea noroiului. Contele zice că sînt smaralde.

- Smaralde, zise ea. S-ar putea să fie smaraltele Gaillard.

- Moștenire de familie?

- Au fost... odată ca niciodată.

- Și acuma nu mai sînt?

- S-au pierdut. Cred că în timpul Revoluției.

- Bănuiesc că atunci castelul a ieșit din proprietatea familiei.

- Nu chiar. Noi sîntem departe de Paris și pe aici au fost mai puține tulburări. Dar castelul a fost jefuit.

- Pare să fi supraviețuit foarte bine.

- Da. Există o poveste care a ajuns pînă la noi. S-a încercat atunci să se intre cu forța. Poate ați văzut capela. Se află în partea cea mai veche a castelului. Veți observa că deasupra ușii, pe peretele exterior, zidăria e spartă. Cîndva, sus deasupra ușii, era o statuie a Sfintei Geneveva. Revoluționarii erau porniți să profaneze capela. Din fericire pentru castelul Gaillard, ei au încercat mai întîi să dărîme pe Sfînta Geneveva; se îmbătaseră cu vinul de la castel cînd au legat frînghiile de statuie, dar ea era mai grea decît credeau ei, și s-a prăbușit peste ei, omorînd trei dintre ei. Ceea ce au luat drept o prevestire. S-a spus după aceea că Sfînta Geneveva a salvat Gaillard-ul.

- Așadar, de aceea poartă Genevieve acest nume.

- În familie au fost multe Genevieve; și, deși contele din vremea aceea a sîrșit sub gilotină, fiul lui - care era un prunc pe atunci - a fost luat și crescut și după o vreme s-a întors la castel. Este o întîmplare pe care noi cei din familia Bastide o povestim cu plăcere. Noi țineam cu poporul, cu libertatea, egalitatea și fraternitatea, împotriva aristocraților, dar l-am ținut pe contele cel mic în casa asta și l-am crescut pînă ce totul s-a terminat. Toate astea mi le-a povestit tatăl soțului meu. El era cu vreun an mai mic decît tînărul conte.

- Deci istoria familiei dumneavoastră e apropiată de a lor.

- Foarte apropiată.

- Și actualul conte... este prieten cu dumneavoastră?

- De la Talle nu au fost niciodată prieteni cu Bastide, zise ea cu mîndrie. Doar patroni. Ei nu se schimbă... și nici noi.

Schimbă subiectul și, după puțin timp, m-am întors la castel. Eram nerăbdătoare să continui lucrul.

În timpul după amiezii, o servitoare veni în galerie să mă anunțe că Domnului Conte i-ar face plăcere dacă eu m-aș alătura familiei la cină în seara aceea. Luau masa la ora opt fix și, întrucât era puțină lume, se va cina într-una din sufrageriile mici. Camerista spuse că o să mă conducă ea acolo dacă o să fiu gata la opt fără cinci.

Mă simțeam prea năucită ca să mai pot lucra după aceea. Camerista îmi vorbise cu respect și asta nu putea însemna decît un singur lucru: nu numai că mă consideră demnă să-i restaurez tablourile, dar îmi făcea și cinstea mult mai mare de a mă invita să cinez în compania sa.

Ce să îmbrac? mă întrebam. Aveam numai trei rochii potrivite pentru seară și nici una nu era nouă. Una era din mătase cafenie cu dantelă de aceeași culoare, a doua era din catifea neagră, foarte serioasă, cu un volănaș de dantelă la gît, iar a treia era de bumbac gri cu o dungă mătăsoasă de culoarea levănțicăi. M-am decis pe loc asupra catifelei negre.

Nu puteam lucra la lumină artificială așa că, de cum se întunecă, m-am dus în camera mea. Am scos rochia și am examinat-o. Din fericire, catifeaua nu îmbătrânește niciodată, în schimb croiala nu era deloc la modă. Am pus rochia pe lîngă corp și m-am privit în oglindă. Obrajii îmi erau ușor îmbujorați, ochii reflectau catifeaua neagră și păreau întunecați, iar o șuviță de păr scăpase din coc. Dezgustată de nechibzuința mea, am pus rochia jos și tocmai îmi aranjam părul cînd s-a auzit o bătaie în ușă.

Intră domnișoara Dubois. Se uită la mine cu neîncredere și se bîlbîi:

- Domnișoară Lawson, este adevărat că ați fost invitată să cinați cu familia?

- Da. Vă surprinde?

- Eu nu am fost niciodată invitată să iau masa cu dînşii.

Privind-o, nu eram deloc surprinsă.

- Părerea mea e că vor să discute cu mine despre picturi. Este mai ușor să vorbești la masă.

- Conte și vărul său, vreți să spuneți?

- Da. Cred că da.

- Cred că ar trebui să fiți prevenită că domnul conte nu are o bună reputație în ceea ce privește femeile!

M-am holbat la ea.

- Pe mine nu mă privește ca pe o femeie! Eu mă aflu aici ca să-i restaurez tablourile.

- Se zice că e dur și, cu toate astea, unele persoane îl găsesc irezistibil.

- Stimată domnișoară Dubois, eu nu am găsit încă nici un bărbat irezistibil și nu intenționez să încep la vârsta asta.

- Păi, nu sînteți așa bătrînă.

Nu sînt așa bătrînă! Și ea credea că am treizeci de ani? Observă că eram supărată și se grăbi să adauge dezaprobator:

- A fost acea doamnă nefericită - soția sa. Zvonurile care circulă sînt... foarte înspăimîntătoare. Este groaznic, nu-i așa, să ne gîndim că ne aflăm sub același acoperiș cu un om ca acesta.

- Cred că nici uneia dintre noi nu trebuie să-i fie frică.

Ea se apropie de mine.

- Eu încui ușa noaptea... atunci cînd este acasă. Ar trebui să faceți la fel și dumneavoastră. În locul dumneavoastră, aș fi foarte atentă... la noapte. S-ar putea să-i vină chef să se distreze în timp ce se află aici, cu cineva în casă. Nu poți fi niciodată sigură.

- Voi avea grijă, am zis, ca să o opresc și să mă descotorosesc de ea.

În timp ce mă îmbrăcam, mă gîndeam la ea. În tăcerea camerei sale, își făcea oare visuri de dragoste despre un conte amoretat care încerca să o seducă? Eram convinsă că nu avea de ce să se teamă de o asemenea soartă, după cum nici eu nu aveam nici un motiv.

M-am spălat și am îmbrăcat rochia de catifea. Mi-am încolăcit părul cît mai în vârful capului, folosind multe ace pentru a nu lăsa să scape nici o şuviță. Mi-am pus și o broșă de-a mamei - simplă, dar încîntătoare: erau mai multe peruzele cu montură de perle micuțe. Eram gata cu zece minute înainte să vină să bată la ușă camerista, ca să mă conducă în sufragerie.

Ne-am îndreptat spre aripa castelului care data din secolul XVII (ultima adăugire), într-o încăpere mare și boltită. O sufragerie ce se folosea cînd erau invitați, după cum bănuiam. Ar fi fost absurd ca numai cîteva persoane să se așeze la o asemenea masă și nu am fost surprinsă cînd am fost introdusă într-o cameră mică - mică față de dimensiunile Gaillard-ului, adică - ce dădea din acea sală de mese. Era o încăpere plăcută: draperii de un albastru ca noaptea atîrnau la ferestrele cu geamuri înguste, diferite de nișele din zidurile groase ce se îngustau pînă la dimensiunea unei crăpături și care, deși ofereau protecție maximă din exterior, nu lăseau să pătrundă lumina. La fiecare capăt al poliței căminului era cîte un sfeșnic cu lumînări aprinse. Un sfeșnic asemănător se afla în mijlocul mesei aranjate pentru cină.

Philippe și Genevieve erau deja acolo. Amîndoi erau foarte îngrijiți. Genevieve purta o rochie de mătase gri cu guler de dantelă; părul ei era legat la spate cu o fundă roz de mătase și părea aproape rezervată și foarte

diferită de fata pe care o cunoscusem mai înainte. Philippe, în haine de seară, era mai elegant decît la prima noastră întrevvedere și părea sincer bucuros să mă revadă. Zîmbi amabil:

- Bună seara, domnișoară Lawson.

I-am întors salutul și parcă se stabilise între noi o conspirație prietenească.

Genevieve făcu o reverență stîngace.

- Îndrăznesc să cred că ați avut o zi foarte plină în galerie, zise Philippe.

I-am răspuns că așa era și că făceam pregătirile de lucru. Era nevoie să verifici o mulțime de lucruri mai înainte de a te apuca de munca delicată de restaurare.

- Trebuie să fie foarte fascinant, zise el. Sînt sigur că veți reuși.

Eram convinsă că era sincer dar, în tot acest timp cît vorbea cu mine, îmi dădeam seama că pîndea sosirea contelui.

Acești sosi exact la ora opt și ne-am așezat la locurile noastre - contele în capul mesei, eu la dreapta lui, Genevieve la stînga, iar Philippe în capătul celălalt, în fața lui. Supa a fost servită fără întîrziere, în timp ce contele mă întreba cum progresam cu lucrarea în galerie.

Am repetat ceea ce îi spuseseam lui Philippe despre începerea lucrării. Contele manifestă însă un interes mai mare, fie pentru că era preocupat de tablourile lui, fie că făcea un efort să fie politicoș, nu puteam să-mi dau seama. I-am spus că hotărîsem ca mai întîi să spăl picturile cu apă și săpun pentru a îndepărta orice murdărie de pe fața lor.

Mă privi cu o lucire de amuzament în ochi și zise:

- Am auzit despre asta. Apa trebuie să stea într-o cană specială, iar săpunul să fie făcut într-o noapte fără lună.

- Nu ne mai conducem după asemenea superstiții, am replicat.

- Deci nu sînteți superstițioasă, domnișoară?

- Nu mai mult decît majoritatea oamenilor de azi.

- Asta ar putea însemna foarte mult. Dar sînt convins că dumneavoastră sînteți mult prea practică pentru asemenea închipuiri și asta va fi foarte bine pentru perioada cît veți locui aici. Am avut aici persoane...

Privirea i se îndreptă spre Genevieve, care se făcea tot mai mică în scaunul ei.

- ... guvernante care au refuzat să rămînă. Unele au declarat că prin castel bîntuie stafii; altele nu au dat nici o explicație, dar au plecat tiptil. Era aici ceva insuportabil... fie castelul meu, fie fiica mea.

Era în ochii lui ațintiți asupra lui Genevieve un dezgust rece și am simțit cum mă cuprinde un sentiment de ostilitate împotriva lui. Era genul de om căruia îi trebuia o victimă. Pe mine mă prinsese în capcană în galerie; acum era rîndul lui Genevieve. În cazul meu era vorba de altceva. Eu mă înfățișasem sub un pretext fals și eram capabilă să-mi port de grijă. Dar un copil - Genevieve era aproape o copilă, și încă una nervoasă și foarte încordată! Și totuși, ce spusese el? Foarte puține lucruri. Otrava era în felul în care le rostise. Nu era nici ceva neașteptat. Genevievei îi era frică de el. Ca și lui Philippe. Ca și celorlalți.

- Dacă ești o fire superstițioasă, am zis, cu sentimentul că trebuia să vin în ajutorul Genevievei, ar fi foarte ușor să ai închipuiri într-un loc ca acesta. Eu am locuit în cîteva conace foarte vechi împreună cu tatăl meu și totuși nu am întîlnit niciodată măcar o singură stafie.

- Stafiiile engleze or fi, poate, mai rezervate decît cele franceze. Poate nu apar fără să fie invitate. Dar poate că mă înșel.

Am roșit.

- Cu siguranță s-ar conduce după codul manierelor din vremea cînd au trăit, iar eticheta a fost totdeauna mai rigidă în Franța decît în Anglia.

- Aveți dreptate, firește, domnișoară Lawson. Englezii ar fi mai probabil să vină neinvitați. Prin urmare, sînteți în siguranță în acest castel... cu condiția să nu invitați oaspeți străni.

- Philippe era numai ochi și urechi, iar Genevieve asculta cu oarecare venerație față de mine, fiindcă îndrăzneam să susțin o conversație cu tatăl ei.

Peștele urmasse după supă, și contele ridică paharul către mine:

- Sper să vă placă vinul, domnișoară Lawson. Este din podgoria noastră. Vă pricepeți la vinuri la fel de bine ca la picturi?

- Este un subiect despre care știu prea puțin.

- O să învățați foarte multe despre el cît veți locui aici. Deseori este principalul subiect de conversație. Sper că îl veți găsi plicticos.

- Sînt sigură că am să-l găsesc foarte interesant. Este totdeauna plăcut să înveți.

Am remarcat zîmbetul din colțul gurii lui. Guvernanta, m-am gîndit. Eram sigură că dacă mi-ar fi fost hărăzit să mă apuc de această meserie, aveam exact purtarea cea mai potrivită.

Philippe vorbi cam ezitînd:

- Cu ce tablou începeți, domnișoară Lawson?

- Un portret pictat în secolul trecut, pe la jumătatea lui, cred. Eu îl situez pe la 1714.

- Vezi, vere - zise contele - domnișoara Lawson este expertă. Dînsa iubește picturile. M-a dojenit că le-am

neglijat, de parcă aş fi un părinte care nu şi-a făcut datoria.

Genevieve ţinea ochii în jos, la locul ei, stînjinită. Contele se întoarse spre ea.

- Tu ar trebui să profiţi de prezenţa domnişoarei Lawson aici. Ar putea să te înveţe ce înseamnă entuziasmul.

- Da, tată, zise Genevieve.

El continuă:

- Şi dacă reuşeşti s-o convingi să vorbească cu tine englezeşte, ai putea să fii capabilă să vorbeşti inteligibil limba asta. Ar trebui să încerci s-o convingi pe domnişoara Lawson să-ţi povestească despre Anglia şi despre englezi, cînd nu se ocupă de tablouri. Ai avea de învăţat din eticheta lor mai puţin rigidă. Ți-ar da încredere şi... ăă... îndrăzneală.

- Noi am vorbit deja englezeşte împreună, am zis. Genevieve posedă un vocabular bogat. Pronunţia este totdeauna o problemă pînă nu ai ocazia să vorbeşti liber cu persoane originare din locul respectiv. Dar cu timpul vine şi asta.

Iar vorbisem ca o guvernantă! Şi eram sigură că la fel gîndise şi el. Dar făcusem tot ce mi-a stat în putinţă să vin în sprijinul Genevievei şi să-i ţin lui piept. Cu fiecare clipă îmi dispăcea tot mai mult.

- Este o ocazie excelentă pentru tine, Genevieve. Dumneavoastră călăriţi, domnişoară Lawson?

- Da, îmi place foarte mult să călăresc.

- Există cai la grajduri. Unul dintre rîndaşi vă va sfătui care ar fi cel mai nimerit ca să-l încălecaţi. Şi Genevieve călăreşte... un pic. Aţi putea călări împreună. Actuala guvernantă este prea timidă. Genevieve, ai putea să-i arăţi domnişoarei Lawson împrejurimile.

- Da, tată.

- Împrejurimile nu sînt prea atrăgătoare pe la noi, mă tem. Terenurile cu podgorii nu prea sînt. Dacă însă veți călări ceva mai departe, sînt convins că veți găsi ceva să vă placă.

- Sînteți foarte amabil. Mi-ar face plăcere să călăresc.

Făcu un gest cu mîna și Philippe, înțelegînd cu siguranță că era momentul să contribuie și el la conversație, reveni la subiectul tablourilor.

Am povestit despre portretul la care lucram. Le-am explicat unul sau două amănunte în termeni destul de tehnici, în speranța să-l pun în încurcătură pe conte. El asculta serios, cu un vag zîmbet în colțul gurii. Era foarte descumpănit pentru mine să bănuiesc că el știa ce se întîmpla în capul meu. Dacă așa stăteau lucrurile, însemna că știa că îmi displăcea dar, lucru ciudat, asta părea să facă să-i crească interesul față de mine.

- Sînt sigură că, deși acest tablou este departe de a fi o capodoperă, artistul avea o măiestrie a culorilor. Îmi pot da seama încă de pe acum. Sînt convinsă că culoarea rochiei va fi senzațională iar smaraldele, cînd li se va reda culoarea pe care a vrut-o artistul, vor fi minunate.

- Smaralde... , făcu Philippe.

Contele se uită la el.

- Oh, da, este tabloul în care se văd în toată gloria lor. Va fi interesant să le vedem... măcar pe pînză.

Philippe murmură:

- Aceasta e șingura șansă să le vedem.

- Cine știe? zise contele, întorcîndu-se spre mine. Pe Philippe îl interesează foarte mult smaraldele noastre.

- Nu ne interesează pe toți? replică Philippe cu îndrăzneala-i obișnuită.

- Ar trebui, dacă am putea pune mîna pe ele.

Genevieve spuse cu glas ascuțit și agitat:

- Trebuie să fie pe undeva. Nounou spune că s-au găsit în castel. Dacă le-am putea găsi... oh, ce pasionant ar fi!

- Dădaca asta bătrână a ta sigur că are dreptate, zise contele sarcastic. Și sînt de acord că ar fi pasionant să le găsim... pe lîngă faptul că descoperirea lor ar face să crească enorm averea familiei.

- Într-adevăr, zise Philippe cu ochi înflăcărați.

- Credeți că sînt în castel? am întreat eu.

Philippe spuse cu înfocare:

- Nu au fost descoperite nicăieri, iar niște pietre ca acelea ar fi recunoscute imediat. Nu ar putea fi vîndute ușor.

- Dragă Philippe, zise contele, uiți în ce vremuri s-au pierdut. Acum o sută de ani, domnișoară Lawson, asemenea pietre puteau fi demontate, vîndute bucată cu bucată și făcute uitate. Trebuie că pietele au fost inundate cu pietre furate de la conacele din Franța de către unii care prea puțin înțelegeau ce valoare aveau. Este aproape sigur că aceasta a fost și soarta smaraldelor Gaillard. Gloatele care au jefuit casele noastre și ne-au furat comorile nu aveau cum să prețuiască ceea ce au luat.

Mînia ce apăruse pe moment în ochii lui se stinse și el se întoarse spre mine.

- Ah, domnișoară Lawson, ce norocoasă sînteți că nu ați trăit vremurile acelea. Cum ați fi suportat dumneavoastră să vedeți picturi celebre profanate, aruncate pe fereastră, zăcînd neglijate și expuse intemperiiilor... , prinzînd - așa cum ați spus - floare?

- E tragic că s-au pierdut atîtea lucruri frumoase.

M-am întors spre Philippe.

- Îmi povesteți despre smaralde.

- Erau de ani și ani de zile în familie. Valorau... este greu de spus cît, pentru că valorile s-au schimbat așa de

mult. Erau neprețuite. Erau păstrate în camera tezaurului castelului. Și totuși s-au pierdut în timpul Revoluției. Nimeni nu știe ce s-a întâmplat cu ele. Dar s-a păstrat credința că se află încă undeva în castel.

- Din timp în timp se organizează câte o vânătoare de comori, spuse contele. Vine cineva cu o teorie și se iscă o mare zarvă. Ne uităm. Săpăm. Încercăm să descoperim locuri ascunse prin castel, care nu au fost deschise de ani de zile. Aceasta dă naștere la o mare agitație, dar smaraldele tot nu apar.

- Tată, strigă Genevieve, n-am putea să facem o vânătoare de comori acum?

Fusese adus fazanul. Era excelent, dar de abia dacă am gustat din el. Conversația mă absorbea cu totul. Toată ziua aceea fusesem într-o stare de exaltație, fiindcă aveam să rămân aici.

- Dumneavoastră ați impresionat-o pe fiica mea așa de tare, domnișoară - zise contele - încât crede că dumneavoastră veți reuși acolo unde ceilalți n-au izbutit. Tu vrei o nouă căutare, Genevieve, pentru că tu crezi că dacă domnișoara Lawson a venit aici, dînsa nu poate da greș.

- Nu, nu m-am gândit la asta. Vreau doar să caut smaraldele.

- Cît ești de nepoliticoasă! Iertați-o, domnișoară Lawson. Și, Genevieve, ți-aș propune să-i arăți domnișoarei Lawson castelul.

Se întoarse către mine.

- Dumneavoastră încă nu l-ați explorat, sînt sigur, iar cu curiozitatea dumneavoastră vie și foarte inteligentă, precis veți dori să-l vizitați. Eu cred că tatăl dumneavoastră se pricepea la arhitectură cum vă pricepeți și dumneavoastră la tablouri și cred că ați lucrat cu dînsul. Cine știe, poate că dumneavoastră o să

descoperiți ascunzătoarea care ne-a tot păcălit de o sută de ani încoace.

- M-ar interesa să vizitez castelul și, dacă Genevieve mă va conduce, am să fiu încântată.

Genevieve nu se uita la mine, iar contele se încruntă. Am spus repede:

- O să stabilim o întâlnire dacă vrei, Genevieve.

Ea se uită întâi la tatăl ei și apoi la mine.

- Mîine dimineață?

- Dimineața eu lucrez, dar mîine după amiază aș fi bucuroasă să mergem.

- Foarte bine, mormăi ea.

- Sînt convins că va fi o excursie profitabilă pentru tine, Genevieve, zise contele.

În timp ce mîncam sufleul, se vorbi despre împrejurimi, mai ales despre vii. Simțeam că făcusem un mare progres. Cinasem împreună cu familia, ceva ce biata domnișoară Dubois nu realizase niciodată; primisem permisiunea să călăresc - îmi adusesem vechiul meu costum de călărie, din fericire; urma să mi se arate castelul a doua zi și realizasem și un fel de relație cu contele, deși nu prea îmi dădeam seama ce fel de relație era aceea.

Am fost destul de bucuroasă cînd m-am putut retrage în camera mea dar, înainte de a pleca, contele îmi spuse că în bibliotecă era o carte ce ar putea să-mi facă plăcere să o văd.

- Tatăl meu a pus pe cineva s-o scrie aici, îmi explică. Pe el îl interesa extrem de mult istoria familiei noastre. Cartea a fost scrisă și tipărită. Eu am citit-o acum mulți ani, dar cred că v-ar interesa.

Am spus că eram sigură că o să-mi placă și că aș fi încântată s-o văd.

- Vi se va trimite, îmi spuse el.

Mi-am luat rămas bun de la ceilalți odată cu Genevieve și i-am lăsat pe bărbați împreună. Ea mă conduse pînă la camera mea și-mi ură noapte bună cu o voce rece.

Nu eram de multă vreme în cameră cînd am auzit o bătaie în ușă și o cameristă intră cu cartea.

- Domnul conte a zis că doriți aceasta.

Ieși lăsîndu-mă cu cartea în mînă. Era un volum subțire și conținea și cîteva schițe ale castelului. Eram convinsă că o să mă absoarbă total dar, pe moment, capul mi-era plin de evenimentele serii.

Nu doream să mă culc căci nu puteam dormi, gîndurile mele se învîrteau în jurul persoanei contelui. Mă așteptasem să fie o personalitate neobișnuită. La urma urmei, era un om înconjurat de mister. Fiicei lui îi era frică de el; nu eram sigură în privința vărului, dar presupuneam că și el se temea. Contele era un bărbat căruia îi plăcea ca cei din jur să se teamă de el, dar în același timp îi disprețuia pentru acest lucru. Asta era concluzia la care ajunsese. Observasem exasperarea ce i-o stîrniseră cei doi și totuși, prin purtarea lui întețise teama lor. Mă întrebam ce fel de viață trăise el cu femeia care fusese atît de ghinionistă să se mărite cu el. Tremurase ea oare de frică în fața disprețului lui? Cum o tratase? Nu-ți venea să crezi că el se deda la violențe fizice... și totuși, cum puteam să fiu sigură de ceva cînd era vorba despre el? De abia dacă-l cunoșteam... deocamdată.

Acest din urmă cuvînt mă entuziasma, trebuia să recunosc. Căci ce o fi crezînd el despre mine? Probabil îl interesam prea puțin. Se uitase la mine, hotărîse să-mi ofere slujba și cu asta interesul lui putea foarte bine să ia sfîrșit. De ce fusese invitată să iau masă cu familia? Pentru ca ei să poată examina mai îndeaproape un

specimen uman care îl interesa vag? Pentru că la castel nu era ceva mai interesant? Era destul de plicticos să ia masa doar cu Philippe și Genevieve. Eu îl înfruntasem, nu chiar cu succes, căci era mult prea deștept ca să nu vadă prin apărarea mea - și deoarece eu însămi eram curajoasă, îl amuzase să mă supună la un nou examen, încercînd să mă dezumfle.

Era un sadic. Asta era concluzia mea. Era răspunzător de moartea soției lui căci, chiar dacă nu el însuși îi dăduse doza fatală, o adusese în acel hal care o determinase s-o ia. Biata femeie! Ce viață o fi dus! În ce hal de nefericire trebuia să ajungă o femeie încît să vrea să-și ia viața. Biata Genevieve, care era fiica ei! Trebuia să încerc s-o înțeleg pe fetișcana asta, să mă împrietenesc cumva cu ea. Aveam impresia că era o copilă pierdută, rătăcind printr-un labirint, din ce în ce mai înfricoșată că nu va găsi niciodată ieșirea.

Iar eu, care mă făleam că eram o femeie cu simț practic, eram în stare să visez cai verzi pe pereți în acel loc unde de-a lungul veacurilor se întîmplaseră probabil evenimente stranii, unde nu demult murise în condiții nefericite o femeie.

Pentru a-mi scoate din minte acest om, am încercat să mă gîndesc la altul. Cît de diferită era figura lui Jean Pierre Bastide! Deodată am început să zîmbesc. Ce ciudat! Eu, care nu mă gîndisem la nici un bărbat de cînd îl iubisem pe Charles, cu ani în urmă, aveam acum mintea preocupată de doi deodată.

Ce prostie! m-am muștrat. Ce au ei de-a face cu tine?

Am luat cartea trimisă de conte și am început să citesc.

Castelul fusese construit în anul 1405 și o bună parte din construcția de la început mai era încă în picioare. Cele două aripi ce flancau corpul vechi fuseseră adăugate mai târziu, aveau mai mult de treizeci de metri înălțime, iar forturile cilindrice le ofereau mai multă soliditate. Se făceau comparații cu castelul regal de la Louches și se părea că viața la castelul Gaillard se ducea cam în același fel ca la Louches; la Gaillard familia de la Talle governa ca regii. Aveau pînă și donjonurile în care își întemnițaseră vrăjmașii. În partea cea mai veche a clădirii exista un exemplar aproape perfect de *oubliette* *.

Atunci cînd aceste donjonuri fuseseră cercetate de autorul cărții, descoperise niște cuști ca la Louches, niște mici scobituri făcute în piatră, în care un om nu putea sta în picioare; în acestea fuseseră ținuți oameni legați în lanțuri și lăsați să moară, de niște de la Talle din secolele XV, XVI și XVII, la fel cum își tratase dușmanii Ludovic al XI-lea. Un bărbat lăsat să moară în *oubliette* încercase să-și găsească drumul spre libertate și izbutise să sfredească un tunel care îl scosese tocmai într-una dintre cuștile donjonului, unde murise într-o disperare fără seamăn.

Am citit mai departe, fascinată nu numai de descrierile despre castel, ci și de istoria familiei.

De multe ori, de-a lungul secolelor, această familie intrase în conflict cu regi deși, de cele mai multe ori, fusese alături de ei. Una dintre femeile din neamul lor fusese ibovnica lui Ludovic al XV-lea mai înainte de a se căsători în această familie, iar acel rege îi dăruise un colier cu smaralde de mare valoare. Nu era considerată o dezonoare să fii ibovnica regelui, iar acel de la Talle

**oubliette* - temniță subterană unde prizonierii erau abandonați (N.T.)

care se însurase cu ea după ce ea părăsise serviciul la curte, căutase să rivalizeze în generozitate cu regele și dăruise soției sale o brățară cu smaralde neprețuite care nu se potrivească cu pietrele colierului. Dar o brățară era mai puțin valoroasă decît un colier, așa că au urmat o diademă cu smaralde și două inele cu smaralde, apoi o broșă și o cingătoare bătută cu smaralde, ca mărturie că neamul de la Talle se măsoara cu regii. Așa se născuseră celebrele smaralde de la Talle.

Cartea confirma ceea ce eu știam deja, anume că smaraltele se pierduseră în Revoluție. Pînă atunci fuseseră păstrate împreună cu alte comori în camera tezaurului din sala armelor, la care numai stăpînul casei avea cheia. Și așa fusese pînă izbucnise Teroarea în întreaga Franță.

Era tîrziu, dar nu mă puteam opri; ajunsesem la capitolul intitulat "Familia de la Talle și Revoluția".

Lothair de la Talle, contele din acea vreme, avea treizeci de ani; se căsătorise cu cîțiva ani mai înainte de acel an fatal și fusese invitat la Paris la Adunarea Generală a Stărilor*. Nu s-a mai întors niciodată la castel, fiind unul dintre primii ai căror sînge a fost vărsat de ghilotină. Soția lui, Marie Louise, în vîrstă de douăzeci și doi de ani, însărcinată, rămăsese la castel împreună cu bătrîna contesă, mama lui Lothair. Îmi imaginam foarte clar totul: arșița zilelor de iulie, vestea adusă tinerei femei despre moartea soțului, jalea ce o cuprinsese și temerile în legătură cu copilul ce urma să vină pe lume. Mi-o închipuiam pîndind de la cea mai înaltă fereastră din cel mai înalt turn, cercetînd cu privirea încordată meleagurile dimprejur, întrebîndu-se dacă revoluționarii vor veni și

*Adunarea generală a celor trei stări: nobilimea, clerul și starea a treia (burghezia) din toate provinciile franceze, din Evul Mediu și pînă la Revoluția din 1789 (N.T.)

cîtă vreme oamenii din regiune o vor lăsa să trăiască în pace.

În toate zilele acelea înăbușitoare trebuie să fi așteptat, temîndu-se să se ducă în micul tîrg, păzindu-se de oamenii care munceau în vie, de servitorii care, fără doar și poate, erau tot mai puțin ascultători pe zi ce trecea. Mi-o imaginam pe bătrîna contesă, mîndră, încercînd cu disperare să păstreze vechiul făgaș al lucrurilor și cît trebuie să fi suferit acele două curajoase femei în acele zile de groază.

Puțini au scăpat de Teroare - în cele din urmă ea ajunsese și la castelul Gaillard. O ceată de revoluționari mărșăluiau spre castel flutuînd steagurile, cîntînd acel cîntec nou, venit din sud. Muncitorii părăsiseră podgoria: femei și copii fugiră din căsuțele tîrgului. În piață năvăliră negustorii de la tarabe și din prăvălii. Vremea aristocraților trecuse. Acum ei erau stăpîni.

Mă treceau fiorii citind cum tînăra contesă părăsise castelul și găsise adăpost într-o casă din apropiere. Știam a cui casă era. Știam ce familie o adăpostise. Nu auzisem oare că istoria celor două familii se împletea? Cei din neamul de la Talle nu au fost însă niciodată prieteni, ci doar patroni. Mi-aminteam cu claritate înfățișarea doamnei Bastide cînd îmi spusese acest lucru.

Deci o doamnă Bastide, care trebuie să fi fost străbunica lui Jean Pierre, o adăpostise pe contesă. Își condusesese gospodăria cu atîta autoritate, încît nici bărbații nu îndrăzniseră să-i încalce poruncile. Ei erau de partea revoluționarilor și se pregăteau să jefuiască castelul, în timp ce ea o ascundea pe contesă în casa ei și interzisese tuturor să scoată măcar o șoaptă în afara casei despre ceea ce se întîmpla acolo.

Bătrîna contesă refuzase să părăsească castelul. Trăise acolo o viață, avea să moară acolo. Și se dusese în capelă să-și aștepte moartea din mîna răsculaților. Numele ei era Genevieve și se ruga Sfintei Genoveva pentru ajutor. Auzi strigătele aspre și rîsetele grosolane cînd gloata se năpusti în castel; știa că oamenii smulgeau tablourile și tapiseriile, aruncîndu-le jos pe fereastră, la tovarășii lor.

Mai erau și cei care veniră la capelă. Dar mai înainte de a intra, hotărîră să dea jos statuia Sfintei Genoveva, care străjuia deasupra ușii. Se urcară sus, dar nu putură s-o miște din loc. Înfierbîntați de vin, îi chemară pe tovarășii lor. Înainte de a continua jefuirea castelului, trebuiau să dărîme statuia.

În fața altarului, contesa continua să se roage Sfintei, în timp ce strigătele se apropiau și, cu fiecare clipă, aștepta ca mulțimea să pătrundă în capelă și s-o omoare.

Fură aduse frînghii; ei se apucară de lucru, cîntînd beți "Marseillaise" și "Ça ira". Ea auzea strigătele lor care ajungeau pînă sus. "Ridicați, tovarășii... toți odată!" Apoi trosnetul, țipetele... și tăcerea înfiorătoare.

Primejdia se îndepărtase de castel; Sfînta Genoveva fusese doborîtă în ușa capelei, dar sub ea zăceau trupurile a trei oameni morți; ea salvase castelul căci, superstițioși și speriați, în ciuda pretensei lor nereligiozități, răsculații o șterseră pe nesimțite. Cîțiva mai îndrăzneți încercară, dar în zadar, să adune mulțimea. Mulți dintre ei veniseră din ținutul vecin, unde își trăiseră viața în umbra familiei de la Talle. Se temeau de ei acum, așa cum se temuseră și în trecut. Nu mai aveau decît o singură dorință: să întoarcă spatele cît mai repede castelului Gaillard.

Bătrîna contesă ieși din capelă cînd liniștea se așternuse de jur împrejur. Privi statuia spartă și, îngenunchind, aduse mulțumiri Sfintei. Apoi merse la castel și acolo, cu ajutorul unei slujnice, încercă să așeze lucrurile în ordine. Trăi acolo singură mai mulți ani, crescîndu-l pe micul conte, care fusese adus înapoi pe furiș în căminul său. Mama lui murise dîndu-i viață, ceea ce nu era de mirare dacă ne gîndim la toate cîte suferise înainte de nașterea lui, precum și datorită faptului că, de frică, doamna Bastide nu chemase moașa. Trăiră ani de zile în castel - bătrîna contesă, copilul și o slujnică - pînă ce timpurile se schimbară și Revoluția trecu, iar viața la castel începu să intre pe vechiul făgaș. Servitorii se întoarseră, se făcură reparații, podgoria redeveni prosperă. Dar, deși camera tezaurului - unde fuseseră depuse - rămăsese neatinsă, smaraldele dispăruseră și pierdute rămăseseră de atunci pentru familie.

Am închis cartea. Eram atît de sleită de oboseală că am adormit curînd.

Capitolul 3

Dimineața următoare am petrecut-o în galerie. Mă așteptam oarecum la o vizită din partea contelui, avînd în vedere interesul pe care îl arătase cu o seară înainte, dar el nu s-a arătat.

Am luat dejunul, ca de obicei, în cameră, și de abia terminasem de mîncat cînd se auzi o bătaie în ușă și intră Genevieve.

Avea părul legat frumos la spate și părea la fel de rezervată ca și în seara precedentă la masă. Îmi trecu prin cap că prezența tatălui său acasă exercita o influență deosebită asupra ei.

Mai întâi am urcat scările din turnul poligonal și am ajuns în vârful clădirii. Din turn, ea întinse brațul spre meleagurile dimprejur, vorbind rar, într-o engleză penibilă, așa cum mă avertizase contele. Eram încredințată că, deși uneori îl ura și se temea de el, avea dorința de a-i câștiga respectul.

- Domnișoară, vedeți un turn drept înainte, la sud? Acolo locuiește bunicul meu.

- Nu este foarte departe.

- Sînt aproape doisprezece kilometri. Îl puteți vedea azi numai fiindcă aerul este foarte limpede.

- Îl vizitezi deseori?

Rămase tăcută, privindu-mă cu suspiciune.

- Nu este chiar așa departe, i-am spus.

- Mă duc uneori. Tata nu se duce. Vă rog să nu-i spuneți.

- Nu vrea să te duci?

- Nu a spus așa ceva.

Glasul ei suna cam amar.

- Știți, cu mine nu prea stă de vorbă. Vă rog promiteți-mi că nu o să-i spuneți.

- De ce i-aș spune?

- Fiindcă el stă de vorbă cu dumneavoastră.

- Draga mea Genevieve, eu m-am înfîlnit cu dînsul doar de două ori. Firește că vorbește cu mine despre tablourile sale. E îngrijorat din cauza lor. Nu văd cum ar vorbi cu mine despre alte probleme.

- De obicei el nu stă de vorbă cu oamenii care... vin să lucreze aici.

- Aceia probabil că nu vin să-i restaureze picturile.

- Eu cred că dumneavoastră l-ați interesat.

- Era preocupat de ce aveam să fac cu operele sale de artă. Ia uită-te la tavanul ăsta boltit. Observă forma

arcuită a ușii. După forma lor, poți să zici că au fost făcute cam acum o sută de ani.

De fapt, doream să vorbim despre tatăl ei, s-o întreb cum se purta de obicei cu oamenii din casă, doream să aflu de ce nu vroia ca fiica sa să-și viziteze bunicul.

- Vorbiți prea repede, domnișoară, nu pot să vă urmăresc.

Am coborât scările și, când am ajuns jos, ea spuse în franceză:

- Acum, că ați fost în vîrf, trebuie să vedeți și partea de jos. Știați că noi avem și temnițe în castel?

- Da, domnul conte mi-a dat o carte scrisă de un strămoș al familiei. Din ea am aflat multe despre castel.

- Aici țineam prizonierii, domnișoară. Dacă cineva supăra pe un conte de la Talle, era aruncat în temniță. Mi-a spus mama mea. M-a dus odată acolo și mi-a arătat. Mi-a spus însă că nu era neapărat nevoie să stai într-un donjon ca să fii într-o închisoare. Ea zicea că zidurile de piatră și lanțurile sînt un fel de a ține oamenii întemnițați, dar că există și alte feluri.

Am scrutat-o cu privirea, însă ochii ei erau mari și plini de inocență și acel aer de modestie îi era încă întipărit pe față.

- În castelul regelui erau temnițe... *oubliette* li se zicea fiindcă îi aruncau pe oameni acolo și îi lăseau uitați. Astea sînt temnițele celor uitați. Știați că singura intrare în aceste închisori era prin niște trape ce nu puteau fi văzute ușor de sus?

- Da, am citit despre locurile acestea. Victima era dusă fără să bănuiască și făcută să stea pe trapă care se deschidea prin apăsarea pe o pîrghie din altă parte a camerei; podeaua se deschidea sub el și cădea în gol.

- Jos, în *oubliette*. Era o cădere lungă. Am văzut-o și eu. Își rupea un picior și nu era nimeni să-l îngrijească;

zăcea acolo uitat, împreună cu oasele altora care fuseseră și ei uitați acolo înaintea lui. Domnișoară, vă e frică de strigoi?

- Bineînțeles că nu.

- Celor mai mulți servitori le e frică. Ei nu vor nici în ruptul capului să intre în camera de deasupra *oubliette*-ei... În orice caz, nu singuri. Ei zic că noaptea se aud zgomote în *oubliette*... zgomote ciudate, gemete. Sînteți sigură că vreți s-o vedeți?

- Draga mea Genevieve, eu am locuit în unele din casele cu cele mai multe stafii din Anglia.

- Atunci nu aveți de ce să vă temeți. Tata spune, nu-i așa, că stafiile franțuzești sînt mai politicoase decît cele englezești și nu vin decît atunci cînd sînt invitate. Dacă nu vă este frică și nu credeți în ele, nu o să vă așteptați să le vedeți, nu-i așa? Asta a vrut să spună.

Ce bine își amîntea cuvintele lui! Copila asta nu avea nevoie numai de disciplină. Ea tînjea după afecțiune. Mama ei murise de trei ani. Ce mult trebuie să-i fi lipsit, mai ales cu așa un tată!

- Domnișoară, sînteți sigură că nu vă e frică de *oubliette*?

- Foarte sigură.

- Nu mai este cum a fost, zise cu o nuanță de regret în glas. Am curățat-o de oase și alte lucruri oribile mai demult, cînd s-a făcut o vînătoare de smaralde. Bunicul meu a făcut-o, pentru că primul loc unde le-ai căuta ar fi în *oubliette*, nu? Dar nu le-au găsit, deci nu erau acolo. Se zice că au fost luate, dar eu tot cred că sînt aici. Aș dori însă ca tata să mai facă o vînătoare de comori. N-ar fi amuzant?

- Eu presupun că s-au făcut cercetări temeinice. Din cîte am citit, reiese că au fost furate de răsculații care au năvălit în castel.

Dar ei n-au intrat în camera tezaurului, nu-i așa? Și cu toate acestea, smaraltele au dispărut.

Poate că smaraltele au fost vândute înainte de Revoluție. Poate că de ani de zile nici nu mai erau în castel. Astea sînt simple presupuneri. Dar dacă cumva unul dintre strămoșii dumitale a avut nevoie de bani și le-a vîndut? Poate că el sau ea nu a spus nimănui nimic despre asta. Cine poate ști?

Mă privi cu mirare. Apoi zise triumfătoare:

- I-ați spus asta tatălui meu?

- Eu sînt sigură că ideea asta i-a trecut prin minte. Este una din soluțiile evidente.

- Dar femeia din tabloul la care lucrați, le poartă. Înseamnă că pe atunci erau încă în familie.

- Puteau să fie imitații.

- Domnișoară, nimeni din familia de la Talle nu ar purta imitații de giuvaeruri.

Am zîmbit și imediat am scos o exclamație de bucurie, pentru că ne apropiam de o scară strîmtă și inegală.

- Asta duce sub pămînt, domnișoară. Sînt optzeci de trepte. Le-am numărat eu. Vă descurcați? Țineți-vă de balustrada de frînghie.

Am făcut cum mi-a spus și am urmat-o jos; scara cobora în spirală și se îngusta, așa că trebuia să coborîm una cîte una.

- Simțiți frigul, domnișoară?

În glasul ei deslușeam o undă de neastîmpăr.

- Vai, închipuți-vă să fii dus aici știind că niciodată nu o să mai poți ieși. Acum sîntem mult sub nivelul șanțului cu apă. Țasta-i locul unde îi țineam pe cei care ne supărau.

După ce am coborît cele optzeci de trepte, am ajuns la o ușă grea de stejar, legată cu fier. Se deslușeau clar și ironic cuvintele cioplite pe ea:

*Entrez, Messieurs, Mesdames,
Chez votre maître le Comte de la Talle**

- Vi se pare un salut plăcut, domnișoară?

Îmi zîmbea cu șiretenie. Parcă altă fată se furișea pe sub acea expresie rezervată.

M-am înfiorat. Se apropie de mine și șopti:

- Dar acum totul s-a terminat, domnișoară. Aici nu mai este la noi. Acum nu mai primim oaspeți aici. Haideți înăuntru. Uitați-vă la găurile astea din ziduri. Se numesc cuști. Uitați-vă la lanțuri. Pe vremuri îi legam aici în lanțuri și doar din cînd în cînd le dădeam pîine și apă. Dar niciodată nu au trăit multă vreme. Vedeți, chiar și acum e întuneric, dar cînd se închide trapa nu mai e nici un pic de lumină... nici lumină, nici aer. Data viitoare cînd o să mai venim, o să trebuiască să aducem lumînări... sau mai bine un felinar. Aerul e atît de închis! Dacă aduceam o lumină, aș fi putut să vă arăt ce scrie pe ziduri. Unii au scrijelit rugăciuni către sfinți și Maica Domnului. Unii au zgîriat cu unghiile cum se vor răzbuna pe de la Talle.

- E foarte insalubru, am zis, văzînd ciupercăria de pe zidurile mîloase. Și, după cum spui, nu prea avem ce vedea fără lumină.

- *Oubliette* este de cealaltă parte a zidului. Haideți! Am să vă arăt. Este și mai bîntuită decît asta, domnișoară, pentru că acolo erau întemnițați cei cu adevărat uitați.

Zîmbi tainic și o luă pe scări în sus. Deschizînd o ușă, anunță:

- Acum, asta este sala armelor.

Am pășit înăuntru și am văzut puștile, de diferite forme și mărimi, rînduite de-a lungul zidurilor. Tavanul

* Intrați domnilor, doamnelor,
La stăpînul vostru, contele de la Talle (N.T.)

ora boltit și sprijinit de pilaștri de piatră; podeaua părea să fie din piatră cioplită, acoperită pe alocuri cu covoare. Aceleași jilțuri de piatră la ferestre ca și în camera mea de culcare, precum și alcovurile ce se strîmtau pînă la o crăpătură, ce nu lăseau să intre decît prea puțină lumină. Trebuia să recunosc, dar nu și în fața Genevievei, că această încăpere avea ceva respingător, care-ți îngheța sîngele în vine. Era neschimbată de sute de ani; îmi imaginam victima care pășea înăuntru fără să bănuiască ceva. Exista un scaun, atît de frumos sculptat de parcă era un tron. M-am minunat că o asemenea piesă de mobilier putuse fi lăsată într-o cameră ca aceasta. Era un jilț mare din lemn, sculptura de pe spătar reprezentînd flori de crin, precum și blazonul familiei de la Talle. Mi-l închipuiam pe bărbatul așezat în el - bineînțeles, contele actual - conversînd cu victima sa, apoi deodată apăsarea pe o pîrghie ce trăgea arcul trapei; țipătul de agonie sau clipa de teroare mută cînd victima înțelegea ce i se întîmpla în momentul cînd se deschidea podeaua și cădea în compania celor care căzuseră acolo înaintea lui, fără să mai vadă vreodată lumina zilei, împreună cu cei uitați.

- Ajutați-mă cu jilțul, domnișoară, zise Genevieve. Arcul e sub el.

Împreună am împins la o parte jilțul în formă de tron, iar Genevieve rulă covorul.

- Iată, apăs aici... și uitați-vă... vedeți... ce se întîmplă.

S-a auzit un scîrțit și parcă o gaură mare și pătrată s-a deschis în podea.

- În vremurile de demult se întîmpla repede și fără zgomot. Uitați-vă în jos, domnișoară. Nu se vede mare lucru, nu-i așa? Dar există o scară de frînghie. Se păstrează în dulapul de aici. De două ori pe an, unii dintre servitori coborau acolo, cred că pentru a face

curățenie. Acuma nu e nimic. Nu sînt oase domnișoară, nu sînt oase cu mucegai. Nu sînt decît stafii... dar dumneavoastră nu credeți în ele.

Scosese scara de frînghie și o fixase în două cîrlige înfipte sub podea, apoi îi dădu drumul în jos.

- Gata, domnișoară, veniți jos cu mine?

Începu să coboare.

- Știu că nu vă este frică.

Ajunse jos și am coborît și eu. Ne aflam într-o încăpere mică; puțină lumină intra prin trapa deschisă, exact atîta cît să-mi dezvăluie privirii gravurile demne de milă de pe ziduri.

- Uitați-vă la aceste deschideri în zid. Au fost făcute cu un scop. Întemnițații credeau că există o ieșire prin ele. Exista un fel de labirint în care te puteai pierde, dar ei credeau că dacă puteau găsi drumul prin aceste tuneluri vor fi liberi. Însă ele duceau înapoi în *oubliette*. Asta se cheamă tortură rafinată.

- Interesant. Nu am mai auzit încă așa ceva. Trebuie să fie ceva unic.

- Vreți s-o examinați, domnișoară? Știam că o să vreți, pentru că nu vă e frică, nu-i așa? Dumneavoastră sînteți așa de curajoasă și nu credeți în stafii.

M-am dus la deschiderea din zid și am făcut cîteva pași în întuneric. Am atîns zidul rece și mi-au trebuit doar cîteva secunde să-mi dau seama că nu ducea nicăieri. Era doar un alcov tăiat în grosimea zidului.

M-am întors și am auzit un chicotit ușor. Genevieve se suise pe scara de frînghie și acum o ridica în sus.

- Dumneavoastră iubiți trecutul, domnișoară. Ei, și asta e ca pe atunci. De la Talle încă își lasă victimele să piară în *oubliette*.

- Genevieve! am țipat.

Ea rîse.

Sînteți o mincinoasă, striga. Dar poate că nu știți. Acum e timpul să vă dați seama dacă vă e frică de stafii sau nu.

Trapa se închise cu o bufnitură. Pe moment întunericul părea puternic dar, încetul cu încetul, ochii mei se obișnuiră cu bezna. Au trecut mai multe secunde pînă ce mi-am dat seama de grozăvia situației în care mă aflam.

Fata plănuse totul cu o noapte înainte, cînd tatăl ei îi propusese să-mi arate castelul. O să-mi dea drumul după un timp. Nu trebuia să fac nimic altceva decît să-mi păstrez demnitatea refuzînd să recunosc, chiar și în sinea mea, că mă cuprindea panica, și să aștept pînă va veni să-mi redea libertatea.

Am țipat:

- Genevieve, deschide trapa imediat!

Știam că nu putea să-mi audă glasul. Zidurile erau groase, ca și lespezile de deasupra capului meu. Ce rost ar avea o *oubliette*, dacă ar fi răzbătut țipetele victimelor? Însuși numele acestei temnițe arăta ce se întîmpla cu cei aruncați înăuntru. Erau uitați!

Fusesem o proastă să mă încred în ea. Avusesem o vagă idee despre firea ei cînd o văzusem prima oară și totuși mă lăsasem înșelată de aparenta ei docilitate. Dar dacă era mai mult decît o ștregăriță? Dacă era rea?

Mă cuprinse oroarea gîndindu-mă ce se va întîmpla cînd își vor da seama că lipsesc. Dar cînd au să-și dea seama? Nu înainte de cină cînd, fie îmi vor trimite masa în cameră pe o tavă, fie mă vor invita să vin să mănînc la masa lor. Și atunci.... Să aștept în locul ăsta macabru atîtea ceasuri?

Îmi mai veni un gînd. Ce-ar fi dacă ea se va duce în odaia mea, îmi va ascunde lucrurile, făcînd să pară că am plecat. Ar fi chiar în stare să măsluiască o hîrtie în

care să scrie că plecasem deoarece nu îmi plăcuse cum fusesem primită... și nu mai aveam dorința să execut lucrarea.

Ar fi, oare, în stare de așa ceva?

Ar fi - doar era fiica unui criminal!

Eră cinstit să gîndesc astfel? Nu știam mai nimic despre misterul din jurul soției contelui - nu știam decît că exista o taină. Dar fata asta era stranie; era nesăbuită; acum o credeam în stare de orice.

În acele momente atît de aproape de panică, am înțeles într-o mică măsură ce trebuie să fi simțit victimele cînd ajungeau în acest loc teribil. Însă nu puteam să mă compar cu ele. În cădere, ele probabil că-și vătămau mîinile sau picioarele, în timp ce eu măcar coborîsem pe scara de frînghie. Eu eram victima unei glume, ele ale răzbunării. Era cu totul altceva. Curînd, trapa se va deschide și capul fetei va apărea. Trebuia să mă port foarte sever cu ea, dar totodată să nu dau nici un semn de panică și, mai presus de orice, să-mi păstrez demnitatea.

M-am așezat pe jos, sprijinită de zidul rece de piatră și mi-am ridicat privirea spre trapă. Am încercat să aflu ce oră era la ceasul pe care-l aveam prins la bluză. Nu am reușit, dar auzeam ticăitul care indica trecerea minutelor. Nu avea rost să pretind că nu îmi era frică... Tot locul acela emana senzația de verdict de moarte; simțeam că mă sufoc și știam că tocmai eu, cea care mă mîndrisem întotdeauna cu calmul meu, eram gata să intru în panică.

De ce venisem la castel? Nu ar fi fost mai bine să încerc să găsesc un post de guvernantă, pentru care eram atît de potrivită? Nu ar fi fost mai bine să mă fi dus la verișoara Jane, s-o îngrijesc, s-o servesc, să-i fac lectura, s-o ascult spunînd de o sută de ori pe zi că eram o rudă săracă?

Îmi doream o șansă să pot trăi în liniște, fără agitație, nu-mi doream decît un trai tihnit. De cîte ori nu spuseseam că mai bine aș muri decît să trăiesc o viață de constrîngeri, și credeam că eram sinceră. Acum eram gata să schimb independența mea, o viață interesantă, orice, pe șansa de a rămîne în viață. Nu aș fi crezut posibil acest lucru pînă în clipa asta. Cît de bine mă cunoșteam pe mine însămi? Era oare posibil ca această armură pe care o îmbrăcam pentru a înfrunta lumea să mă înșele și pe mine în aceeași măsură în care îi înșela pe ceilalți?

Încercam să mă gîndesc la orice putea să-mi distragă gîndurile de la locul acesta oribil în care, mi se părea mie, trupurile și mințile torturate ale celor ce suferiseră acolo lăsaseră ceva în urma lor.

"- Credeți în stafii, domnișoară?"

În plină lumină a zilei, cînd mă aflam la o palmă de ființele umane ce-mi erau frați și surori, nu. Dar într-o *oubliette* întunecoasă, în care fusesem atrasă și apoi părăsită... nu mai știam.

- Genevieve! am strigat și m-am speriat de nota de panică din propriul meu glas.

M-am ridicat în picioare și am început să mă sor celula în sus și în jos. Am țipat iarăși și iarăși, pînă ce am răgușit. M-am așezat din nou pe jos, încercînd să mă liniștesc. Apoi am început iar să mă mișc în sus și în jos. Am observat că mă uitam pe furiș peste umăr. Am încercat să-mi zic că cineva mă urmărea cu privirea. Mi-am ațintit privirea pe deschizătura din zid pe care de abia o reperam și despre care Genevieve spusese că era un labirint, iar despre care acum știam că era doar un alcov întunecos... dar așteptam să apară de acolo cineva... sau ceva.

Mi-era teamă că o să încep să plîng cu suspine sau să țip. Am încercat să mă stăpînesc, zicîndu-mi cu voce tare că o să găsesc o ieșire, deși știam că nu exista ieșire. M-am așezat din nou pe jos încercînd să alung acea stare de teroare și acoperindu-mi fața cu palmele.

Am tresărit descurajată. Se auzea un sunet. În mod automat mi-am dus mîna la gură să nu țip, cu ochii ațintiți pe deschizătura aceea neagră.

Un glas zicea:

- Domnișoară!

Locul se luminase. Am plîns ușurată. Trapa era dată la o parte și prin ea figura cenușie și speriată a dădacei se uita în jos la mine, prin gaura deschisă.

- Domnișoară, n-ați pățit nimic?

- Nu..., nu.

Alergasem să mă uit sus la ea.

- Aduc scara, zise.

Mi s-a părut că s-a scurs o veșnicie pînă s-a întors, dar adusesse scara. M-am apucat de ea, m-am încurcat, eram atît de nerăbdătoare să ajung sus încît aproape că am căzut.

Ochii ei speriați îmi cercetară fața.

- Fata asta neascultătoare! Vai, vai, nu știi unde o să ajungem cu toții. Păreți atît de palidă... atît de buimăcită.

- Cine n-ar fi, dacă ar fi fost închis în locul ăsta! Am uitat să îți mulțumesc că ai venit. Nu pot să-ți spun cît de mult...

- Domnișoară, nu vreți să veniți la mine în cameră? Am să vă fac niște cafea bună și tare. Aș vrea și să stau de vorbă cu dumneavoastră, dacă îmi îngăduiți.

- Este drăguț din partea dumatăle. Dar unde este Genevieve?

- Sînteți minioasă, de bună seamă. Dar pot să vă explic.

- Să-mi explici! Ce este de explicat? Ți-a spus ce a făcut?

Dădaca dădu din cap.

- Vă rog veniți în odaia mea. E mai ușor de vorbit acolo. Vă rog, trebuie să vorbesc cu dumneavoastră. Vreau ca să înțelegeți. Afară de asta, a fost un chin teribil. Sînteți zdruncinată. Cine n-ar fi?

Își strecură brațul pe sub al meu.

- Veniți, domnișoară, cred că este mai bine pentru dumneavoastră.

Încă buimacă, m-am lăsat dusă departe de acea cameră înfiorătoare în care nu aș mai fi pus niciodată piciorul de bună voie. Nounou avea acea purtare mîngîietoare a cuiva care a trăit o viață întreagă îngrijind pe cei neajutorați, iar în starea mea de atunci blîndețea ei autoritară era exact ceea ce îmi trebuia.

Nu am observat încotro ne îndreptam însă, cînd deschise o ușă, arătîndu-mi o cameră micuță și plăcută, mi-am dat seama că ne aflam într-una din aripile mai noi.

- Haideți, întindeți-vă aici, pe sofaua aceasta. E mult mai odihnitor decît pe scaun.

- Nu este nevoie.

- Iertați-mă, domnișoară, este foarte multă nevoie. Am să vă fac niște cafea.

În cămin ardea focul, iar pe plită șuiera un ceainic.

- O cafea bună și tare. O să vă ajute să vă simțiți mai bine. Biata mea domnișoară, a fost îngrozitor pentru dumneavoastră!

- Cum de ai știut ce s-a întîmplat?

Se întoarse spre foc și se ocupă de cafea.

- Genevieve s-a întors singură. Am văzut după fața ei...

- Ai ghicit?

- S-a mai întîmplat și altă dată. Cu una dintre guvernante. Nu semăna deloc cu dumneavoastră... O domnișoară frumușică, poate nițeluș cam obraznică... Genevieve i-a făcut și ei același lucru. Asta s-a întîmplat curînd după ce a murit mama ei... nu mult după aceea.

- Deci și-a închis guvernanta în *oubliette* așa cum m-a închis pe mine. Și cîtă vreme a stat acolo?

- Mai mult decît dumneavoastră. Vedeți, întrucît era prima dată, eu nu am aflat decît după mai multă vreme. Biata tinerică, era leșinată de frică. A refuzat să mai rămînă la castel după aceea... și astfel s-a terminat cu ea, în ceea ce ne privea pe noi.

- Vrei să spui că fata asta și-a făcut un obicei dintr-asta?

- Numai de două ori. Vă rog, domnișoară, nu vă agitați. E rău pentru dumneavoastră, după cele întîmplate.

- Vreau s-o văd. Am s-o fac să înțeleagă...

Mi-am dat seama că motivul pentru care mă mîniasem atît de tare era că fusesem cît pe ce să intru în panică și îmi era rușine de mine, eram dezamăgită și surprinsă. Mă bizuiam întotdeauna pe mine însămi, iar acum parcă înlăturasem o pojghiță de pe o pictură și găsisem dedesubt ceva neașteptat. Și mai descopeream încă ceva. Făceam ceva ce condamnasem de atîtea ori la ceilalți - îndreptam mînia mea spre altcineva, pentru că eram furioasă pe mine însămi. Sigur că Genevieve se purtase dezgustător - însă acum pe mine mă necăjea propria mea purtare.

Nounou veni lîngă sofa împreunîndu-și mîinile și uitîndu-se în jos la mine.

- Nu este ușor pentru ea, domnișoară. O fată ca ea să-și piardă mama. Eu m-am străduit cît am putut.

- Își iubea mama?

- Din toată inima ei. Biata copilă, a fost o lovitură cumplită pentru ea. Nu și-a revenit niciodată. Eu sper că veți avea în vedere acest lucru.

- Este nedisciplinată. Purtarea ei la prima ocazie când ne-am cunoscut a fost intolerabilă, iar acum acest... Bănuiesc că aș fi rămas acolo la nesfârșit dacă nu ai fi descoperit dumneata ce făcuse.

- Nu. Vroia doar să vă sperie, poate fiindcă dumneavoastră păreați că sînteți în stare să vă purtați de grijă așa de bine, iar ea, biata copilă, sigur nu e.

- Spune-mi, de ce este atît de ciudată?

Zîmbi ușurată.

- Asta este ceea ce vreau eu să fac, domnișoară. Să vă povestesc.

- Aș dori să înțeleg ce o face să se poarte așa.

- Iar cînd veți înțelege o s-o iertați, domnișoară. Nu-i veți spune tatălui ei și ce s-a întîmplat după amiază, nu-i așa? Nu o să povestiți nimănui?

Eram nesigură. Am spus repede:

- Eu intenționeam să vorbesc neapărat cu Genevieve despre asta.

- Dar cu nimeni altcineva, vă implor! Tatăl ei ar fi foarte supărat, iar ea se teme de mînia lui.

- N-ar fi bine pentru ea să-și dea seama de răutatea faptei ei? Nu trebuie s-o batem pe umăr și să-i spunem că nu face nimic, pentru că ai venit dumneata și m-ai salvat!

- Nu, vorbiți cu ea dacă doriți, dar mai întîi trebuie să vorbesc eu cu dumneavoastră. Sînt unele lucruri despre care vreau să vă povestesc.

· Plecă de lîngă mine și se duse să trebăluiască la masă. Spuse încetișor:

- Despre moartea mamei ei.

Am așteptat să continue. Eram la fel de nerăbdătoare să ascult pe cît era ea de dornică să povestească. Dar ea nu spuse nimic pînă nu termină de fierț cafeaua. Lăasă cana cafenie să se așeze cafeaua, și se reîntoarse la sofa.

- A fost teribil... să i se întîmple așa ceva unei fetei de unsprezece ani. Ea este cea care a descoperit-o moartă.

- Da, trebuie să fi fost teribil.

- În fiecare dimineață obișnuia să intre mai întîi la mama ei. Închipuiți-vă o copilă intrînd și găsind așa ceva! Am clătinat din cap.

- Dar s-a întîmplat acum trei ani și, oricît de teribil a fost, tot nu o scuză pentru faptul că m-a încuiat pe mine în locul acela.

- De atunci nu a mai fost la fel. S-a schimbat. Avea niște crize răutăcioase care păreau să-i facă mare plăcere. Asta fiindcă îi lipsește dragostea mamei ei, fiindcă îi este frică...

- De tatăl ei?

- Deci ați văzut asta. Tot atunci se puneau și întrebări și se făceau cercetări. A fost așa de rău pentru ea! Toți cei din casă credeau că el o omorîse. Avea o amantă...

- Înțeleg. O căsnicie nereușită. O iubea pe soția lui atunci cînd s-au căsătorit?

- Domnișoară, dînsul nu se iubea decît pe sine.

- Dar dînsa îl iubea?

- Ați văzut cum o înfricoșează pe Genevieve. Și lui Françoise îi era frică de el.

- Dar era îndrăgostită de el cînd s-a căsătorit cu el?

- Știți cum se aranjează căsătoriile între astfel de familii. Dar poate că în Anglia nu este așa. În Franța, în familiile nobile, căsătoriile se aranjează totdeauna de către părinți. În Anglia nu este așa?

- Nu chiar în aceeași măsură. Familia are dreptul să dezaprobe o alegere, dar nu cred că regulile sînt atît de severe.

Ridică din umeri.

- Aici așa este, domnișoară. Iar Françoise a fost logodită cu Lothair de la Talle de pe cînd erau adolescenți.

- Lothair... , am repetat.

- Domnul conte. Este un nume obișnuit în familie. Totdeauna au existat în familie băieți cu numele de Lothair.

- E un nume de rege, am zis. De aceea.

Părea nedumerită, așa că am continuat:

- Iartă-mă. Zi mai departe, te rog.

- Contele avea o metresă, așa cum spun francezii. Fără îndoială, o iubea mai mult decît pe mireasa ce-i fusese hărăzită, c'ar aceea nu era potrivită să-i fie soție și astfel Françoise a mea s-a măritat cu el.

- Dumneata ai fost și doica ei?

- Am venit la ea cînd avea trei zile și am stat pînă la sfîrșit.

- Iar acum Genevieve a luat locul ei în inima dumitale...

- Sper să fiu cu ea cum am fost totdeauna cu mama ei. Cînd s-a întîmplat, nu-mi venea să cred. De ce să i se întîmple Françoisei mele? De ce să-și fi luat ea viața? Nu-i semăna deloc.

- Poate că era nefericită.

- Nu spera imposibilul.

- Știa de existența amantei?

- Domnișoară, în Franța lucrurile astea sînt acceptate. Ea era resemnată. Se temea de el și eu așa îmi închipui: că ea se bucura de acele vizite ale lui la Paris. Cînd era acolo... nu era la castel.

- Nu mi se pare deloc să fi fost o căsnicie fericită.
- Ea a acceptat-o.
- Și totuși... a murit.
- Nu s-a sinucis.

Bătrîna își duse mîna la ochi și șopti ca pentru sine:

- Nu, ea nu s-a sinucis.
- Dar nu acesta a fost verdictul?

Se răsuci spre mine, aproape furioasă.

- Ce altfel de verdict putea să existe în afară de crimă?

- Eu am auzit că a fost vorba de o doză mai mare de laudanum. De unde l-a avut?

- Avea dese dureri de dinți. Eu țineam laudanum-ul în dulăpiorul meu și obișnuiam să-i dau din el. Îi potolea durerea de dinți și o făcea să adoarmă.

- Poate că din întîmplare a luat prea mult.

- Nu avea de gînd să se sinucidă. Sînt sigură de asta. Dar așa au spus ei. Trebuiau să spună... nu-i așa... de dragul domnului conte.

- Nounou, încerci să-mi spui că domnul conte și-a ucis soția?

Se holbă la mine, surprinsă.

- Nu puteți spune că eu am zis asta... Eu nu am zis așa ceva. Îmi puneți în gură vorbe pe care eu nu le-am spus.

- Dar dacă ea nu s-a sinucis... atunci înseamnă că cineva a omorît-o.

Se duse la masă și turnă două cești de cafea.

- Beți asta, domnișoară, o să vă simțiți mai bine. Sînteți tare zdruncinată.

I-aș fi putut spune că, în ciuda întîmplării prin care trecusem, mă simțeam mai puțin zguduită decît ea, însă doream să culeg cît mai multe informații și îmi dădeam

seama că șansele cele mai mari erau să le obțin de la ea.

Mi-a dat o ceașcă, apoi trase un scaun lângă sofa și se așează aproape de mine.

- Domnișoară, vreau să înțelegeți ce lucru nemilos i s-a întâmplat micuței mele Genevieve. Vă rog să o iertați... s-o ajutați.

- S-o ajut? Eu?

- Da, puteți. Dacă o iertați. Dacă nu o s-o pîrîți tatălui ei.

- Se teme de dînsul. Am observat asta.

Nounou aprobă din cap.

- Dînsul v-a băgat în seamă la cină. Ea mi-a spus. Altfel decît o lua în seamă pe guvernanta aceea tînără și frumușică. Vă rog să înțelegeți. E vorba de ceva în legătură cu moartea mamei ei. Care îi amintește de toată nenorocirea. Știți, există bîrfe, iar ea știa că exista încă o femeie.

- Îl urăște pe tatăl ei?

- Legătura dintre ei este ciudată. El este atît de distant! Uneori nu o bagă în seamă, de ai zice că nici nu există. Alteori, parcă e încîntat s-o ia în zeflema. Parcă ar avea o aversiune față de ea, parcă ar fi decepționat. Dacă i-ar arăta puțină afecțiune...

Ridică din umeri.

- Este un bărbat ciufut, domnișoară, și de cînd cu scandalurile, a ajuns și mai și.

- Poate că nu știe ce se vorbește pe seama lui. Cine să îndrăznească să-i povestească toate aceste zvonuri?

- Nimeni. Dar își dă seama. S-a purtat altfel de cînd cu moartea ei. Nu e un călugăr, domnișoară, dar parcă ar avea un dispreț pentru femei. Cîteodată, mă gîndesc că trebuie să fie un om tare nefericit.

M-am gîndit că poate că nu e de cel mai bun gust să discuți despre stăpînul casei cu una din slujnicele sale, dar eram avidă de curiozitate și nu mă mai puteam opri, chiar dacă aș fi vrut. Mai descopeream ceva despre mine înșămi. Dar refuzam să-mi plec urechea la vocea conștiinței.

- Mă mir că nu s-a recăsătorit. Cu siguranță că un bărbat cu situația lui ar dori să aibă un fiu.

- Eu nu cred că o să se mai însoare, domnișoară. Din pricina asta l-a chemat pe domnul Philippe.

- Deci l-a chemat pe Philippe?

- Acum cîtva timp. Eu cred că domnul Philippe o să se însoare, iar fiul lui o să capete totul.

- Mi se pare greu de înțeles.

- Domnul conte este greu de înțeles, domnișoară. Am auzit că duce o viață foarte veselă la Paris. Aici e foarte mult singur. Lîncezește și nu pare să se bucure decît de necazurile celorlalți.

- Ce om fermecător! am exclamat disprețuitoare.

- Ei, viața la castel nu e ușoară. Mai ales pentru Genevieve.

Puse mîna pe a mea. Era rece. Am înțeles în acea clipă cît de dragă îi era copila și cît era de îngrijorată.

- Nu este nimic rău cu ea, insistă. Năbădăile astea ale ei... ea o să crească și au să dispară. Nu era nimic rău nici cu maică-sa. Greu ai fi găsit o fată mai blîndă și mai dulce ca ea.

- Nu-ți face griji, n-o să povestesc ce s-a întîmplat, nici tatălui ei și nici altcuiva. Dar cred că ar trebui să stau de vorbă cu ea.

Fața dădacei se luminează.

- Da, stați de vorbă cu ea... iar dacă veți vorbi cu domnul conte... și ați putea să-i povestiți... să-i spuneți cît

de bine se descurcă în limba engleză... ce ascultătoare este... ce liniștită...

- Engleza ei o să se îmbunătățească repede, sînt sigură. Cît despre liniște, ce să zic...

- Fiindcă se vorbește că maică-sa și-a luat viața, oamenii au impresia că ea este din cale-afară de emotivă.

Și eu eram de aceeași părere, dar m-am ferit s-o spun. Ciudățenia era că dădaca mă adusese aici ca să mă liniștească, dar acum eu eram cea care o consolam.

- Françoise a fost fetița cea mai naturală și mai normală cu putință.

Puse ceașca jos și, ducîndu-se în celălalt capăt al camerei, se întoarse ținînd o cutie de lemn cu intarsii de sidef.

- Țin aici cîteva dintre lucrurile ei. Din cînd în cînd mă uit la ele ca să-mi aduc aminte. A fost o copilă atît de bună! Guvernantele erau încîntate de ea. De multe ori îi povestesc Genevievei cît era de cuminte.

Deschise cutia și scoase o carte legată în piele roșie.

- Aici presa flori. Iubea tare mult florile. Zburda prin poieni și le culegea. Culegea și unele din grădină. Ia uitați-vă la acest Nu-Mă-Uita! Vedeți batista asta? A făcut-o pentru mine. Ce broderie frumoasă! Broda cîte ceva pentru mine la Crăciun și de ziua mea, dar le ascundea cînd mă apropiam, ca să rămînă o surpriză. O fată atît de bună și de liniștită! Fetele de genul ăsta nu-și iau viața. Era bună și era și evlavioasă. Avea un fel al ei de a-și spune rugăciunile că ți se frîngea inima; ea singură decora capela. Ar fi considerat că e o crimă să te sinucizi.

- A avut frați și surori?

- Nu, era singurul copil. Mama ei era... nu prea sănătoasă. A murit cînd Françoise avea nouă ani, iar Françoise avea nouăsprezece ani cînd s-a măritat.

- Și a fost bucuroasă să se mărite?

- Eu nu cred că ea înțelegea ce însemna căsătoria. Îmi amintesc seara cînd s-a dat dineul pentru semnarea contractelor. Înțelegeți, domnișoară? Poate că în Anglia nu există așa ceva. Dar aici, în Franța, cînd doi tineri se căsătoresc, trebuie să se discute contractele și să se cadă la învoială și, după ce s-au încheiat, se dă o masă pentru contract - la casa miresei, unde ia masa împreună cu familia ei și cu mirele și cîțiva dintre membrii familiei lui, iar după masă se semnează contractele. Atunci, cred că era foarte fericită. Avea să fie contesa de la Talle, iar aceasta era familia cea mai importantă și cea mai bogată din regiune. Era o partidă bună, o reușită. A urmat căsătoria civilă și apoi nunta la biserică.

- Și după aceea a fost mai puțin fericită?

- Ah, viața nu poate să fie tot ce-și visează o tînără fată, domnișoară.

- Mai ales dacă s-a măritat cu contele de la Talle.

- Chiar așa, domnișoară.

Îmi întinse cutia.

- Dar vedeți ce fată dulce era, distracțiile ei erau așa de simple! Căsătoria cu un bărbat cum e contele a fost o lovitură grea.

- Genul de lovitură pe care o primesc multe fete tinere.

- Adevăr grăiți, domnișoară. Obișnuia să scrie în carnețelele ei, așa le zicea. Îi plăcea să istorisească toate întîmplările. Eu păstrez carnețelele.

Merse la un dulap, îl deschise cu o cheie din legătura ce-i atîrna la brîu și scoase un carnețel.

- Țsta e primul. Uitați-vă ce frumos scria.

Am deschis carnetelul și am citit.

1 mai. Rugăciuni împreună cu tata și cu servitorii. Am repetat în fața lui rugăciunea de utrenie și mi-a zis că am făcut progrese. M-am dus la bucătărie și am observat cum cocea Marie pâinea. Mi-a dat o acadea de zahăr de orz, dar a zis să nu spun nimănui, fiindcă nu avea voie să facă acadele.

- E un fel de jurnal, am comentat eu.

- Era așa de mititică! Nu avea mai mult de șapte anișori. Cîți copii de șapte ani știu să scrie așa bine? Să vă mai dau niște cafea, domnișoară. Uitați-vă la carnetel. Eu îl citesc deseori. Parcă mi-o aduce înapoi.

Am întors paginile cu acel scris mare, copilăresc.

Cred că am să fac un șervețel de tavă pentru Nounou. O să-mi ia mult timp dar, dacă n-o să fie gata pentru ziua ei de naștere, o să i-l dau de Crăciun.

Tata a stat cu mine de vorbă după rugăciune. A zis că trebuie să fiu totdeauna cuminte și să încerc să uit de mine.

Am văzut-o pe mama astăzi. Ea nu știa cine sînt eu. Apoi, tata a stat de vorbă cu mine și mi-a spus că ea s-ar putea să nu mai fie multă vreme cu noi.

Am niște mătase albastră pentru șervețelul pentru tavă. Am să găsesc și mătase roz. Nounou aproape că l-a văzut azi. A fost foarte emoționant.

L-am auzit ieri pe tata rugîndu-se în camera lui. M-a chemat înăuntru și m-a pus să mă rog împreună cu el.

Cînd stau în genunchi mă doare, dar tata e așa de bun că nici nu contează.

Tata a zis că o să-mi arate comoara lui cea mai de preț la ziua mea de naștere. Atunci o să am opt ani. Ce-o fi?

Mi-aș dori să existe copii cu care să mă joc. Marie a zis că în casa unde a lucrat înainte erau nouă. Ar fi bine cu atîția frați și surori. Eu aș iubi cel mai mult și mai mult pe unul dintre ei.

Marie a făcut un tort pentru ziua mea de naștere. M-am dus la bucătărie să văd cum îl face.

Credeam că comoara lui tata sînt perle și rubine, dar nu e decît un halat vechi cu glugă. E negru și miroase a mucegai fiindcă a stat închis atîta vreme. Tata a zis să nu confund umbra cu substanța.

Nounou sta în picioare și privea peste umărul meu.

- E cam trist. A fost o copilă singuratică.

- Dar bună. Se poate vedea. Asta o readuce la viață. Avea o fire blîndă. Iese la iveală și asta, nu? Accepta lucrurile așa cum erau - înțelegeți ce vreau să spun?

- Da, cred că înțeleg.

- Nu era deloc genul care să-și ia viața. Nu era deloc isterică. Și zău că Genevieve este la fel... în inima ei.

Am rămas tăcută, sorbind din cafeaua pe care mi-o adusese. Mă simțeam atrasă de Nounou din cauza devotamentului profund ce îl păstra mamei și fiicei. Am avut senzația că încerca cumva să mă atragă la părerea ei. În acest caz, trebuia să fiu sinceră cu ea.

- Cred că ar trebui să-ți spun că, încă din prima zi a căsătoriei mele aici, Genevieve m-a dus să văd mormîntul mamei ei.

- Se duce deseori acolo, zise Nounou repede și prin ochii ei treceau săgeți de frică.

- A făcut-o într-un mod deosebit. Mi-a spus că mă conduce s-o văd pe mama ei... și am crezut că mă duce la o femeie vie.

Nounou dădu din cap, ferindu-și privirea.

- Apoi mi-a spus că tatăl ei o ucisese pe mama ei.

Fața dădacei se zbîrcise de frică. Își puse mîna pe brațul meu.

- Dar înțelegeți, nu-i așa? Șocul cînd și-a găsit propria ei mamă...Și după aia clevetirile. Era firesc, nu?

- Nu mi se pare firesc pentru un copil să-și acuze tatăl că a omorît-o pe mama sa.

- Șocul... , repetă. Are nevoie de ajutor, domnișoară. Gîndiți-vă la toată lumea din casa asta. Moartea, șușotelile de prin castel, bîrfele de pe afară... Eu știu că dumneavoastră sînteți o femeie cu scaun la cap. Știu că dumneavoastră o să vreți să faceți tot ce puteți.

Mîinile ei îmi strîngeau brațul ca un clește, buzele i se mișcau de parcă ar fi vrut să spună cuvinte pe care nu îndrăznea să le rostească.

Era o femeie înfricoșată și, din cauza experienței mele recente, îmi cerea ajutorul. Am spus cu precauție:

- Sigur că trebuie să fi fost un mare șoc. Trebuie luată cu binișorul. Tatăl ei nu pare să-și dea seama de asta.

Fața dădacei se umplu cu brazde de amărăciune. Îl urăște, m-am gîndit. Îl urăște pentru ceea ce îi face fetei... și pentru ce i-a făcut nevastei sale.

- Dar noi ne dăm seama, zise Nounou.

Am fost mișcată și am întins o mîna, strîngînd-o pe a ei. Parcă încheiasem un pact. Fața i se luminează și zise:

- Am lăsat cafeaua să se răcească. Am să fac alta.

Și acolo, în acea cămăruță, am simțit că eram prinsă în mrejele vieții de la castel.

Capitolul 4

Îmi spuneam că nu era treaba mea să fac presupuneri dacă stăpînul casei era sau nu un ucigaș, ci să descopăr cîtă nevoie de restaurare aveau acele tablouri și ce metode să folosesc pentru a obține cel mai bun rezultat, așa că în săptămînile ce au urmat m-am lăsat absorbită de muncă.

La castel veneau oaspeți și asta însemna că eu nu eram pòftită la cină. Nu îmi displăcea cu adevărat, deoarece purtarea contelui mă tulbura. Parcă spera să dau greș. Mă temeam că ar fi în stare să surpe încrederea ce o aveam în mine, așa că, în timp ce mă

ocupam de acea delicată operațiune, trebuia să nu pierd credința că va avea un succes total.

După ce mă lăsase în pace mai multe zile, într-o dimineață contele apăru în galerie în timp ce lucram.

- Oh, Doamne, domnișoară Lawson, exclamă văzînd tabloul din fața mea. Ce faceți?

Mă trecură fiorii, pentru că pictura reacționase perfect la tratamentul meu, și simțeam cum roșeața îmi cuprindea obraji. Era cît pe ce să protestez înfuriată, dar el continuă:

- Dumneavoastră o să-i redați atîta culoare acestei picturi, încît o să ne aduceți iar aminte de plicticoasele alea de smaralde.

Se amuză să constate ușurarea mea vizibilă că nu-mi criticase lucrul. Ca să-mi ascund stînjeneala, am spus cu îndîrjire:

- V-ați convins că și o femeie poate să se priceapă cît de cît?

- Eu am bănuț totdeauna că sînteți foarte pricepută. Mai întîi, cine altcineva decît o femeie de caracter și foarte hotărîtă ar fi venit aici la noi, gata să apere ceea ce se numește - pe nedrept, sînt sigură - sexul slab?

- Singura mea dorință este să fac o treabă bună.

- Dacă toate militantele feministe din trecut ar fi avut judecata dumneavoastră sănătoasă, o mulțime de necazuri ar fi putut fi evitate.

- Eu sper că o să vă evit multe necazuri, fiindcă pot să vă asigur că, dacă aceste tablouri ar fi fost lăsate în paragină...

- Îmi dau seama. De aceea l-am chemat pe tatăl dumneavoastră aici. Din păcate, nu a putut veni. Dar avem în locul lui pe fiica sa. Ce norocoși sîntem!

M-am întors la tabloul meu dar nu am îndrăznit să mă ating de el, de frică să nu fac vreo mișcare greșită. O lucrare ca aceea avea nevoie de o atenție totală:

El veni aproape și, cu toate că se prefăcea că cercetează pictura, cred că se uita la mine.

- Pare foarte interesant, zise. Trebuie să-ți explicăți.

- Am făcut vreo două probe și firește că, înainte să încep, m-am asigurat că folosesc cel mai bun tratament, după părerea mea.

- Și care este cel mai bun tratament?

Mă privea drept în ochi și am simțit din nou acea roșeață pe care nu o puteam stăpîni.

- Folosesc un solvent cu puțin alcool. Pe un strat de pictură în ulei întărit el nu ar fi activ, dar vopseaua a fost amestecată aici cu o rășină moale.

- Ce ingenios din partea dumneavoastră!

- Asta face parte din munca mea.

- În care sînteți o expertă!

- Așadar, v-ați convins?

Glasul meu vădea cam prea multă nerăbdare și am simțit cum mi se strîng buzele pentru a dezminți cuvintele.

- Sînteți pe cale de a mă convinge. Vă place pictura asta, domnișoară Lawson?

- E interesantă. Nu este dintre cele mai bune. Nu se compară, de exemplu, cu tablourile de Fragonard sau Boucher pe care le aveți. Însă cred că acel pictor era un maestru al culorii. Aplică pensula puțin cam aspru, dar...

M-am oprit, dîndu-mi seama că el rîdea de mine.

- Mă tem că devin cam plictisitoare cînd vorbesc despre picturi.

- Aveți un spirit prea autocritic, domnișoară Lawson.

Eu! Spirit autocritic! Era prima oară în viață cînd cineva îmi spunea așa ceva. Și totuși, știam că era

adevărat. Știam că eram ca un arici care își scoate țepii ca să se apere. Așadar, mă dădusem de gol.

- O să terminați curînd cu restaurarea acestui tablou, continuă el.

- Și atunci am să știu dacă ați hotărît dacă sînt sau nu demnă să-mi încredințați lucrarea.

- Sînt sigur că nu aveți nici un fel de îndoială cu privire la verdict, răspunse și plecă zîmbind.

Cîteva zile mai tîrziu tabloul era gata și veni să-l judece. Îl privi cîteva secunde încruntat și eu am simțit cum mă părăsește curajul deși, mai înainte ca el să intre, fusesem mulțumită de lucrul meu, știind că făcusem o treabă bună. Culoarele erau uimitoare, iar țesătura rochiei și ușurința cu care artistul mînuise vopselele mi-aminteau pe Gainsborough. Toate acestea fuseseră șterse cînd îmi începusem lucrul, dar acum ieșiseră la iveală. Dar contele avea un aer mîhnit.

- Deci, am zis, nu sînteți mulțumit!

El clătină din cap.

- Domnule conte, eu nu știu la ce v-ați așteptat dumneavoastră; dar vă asigur că oricine se pricepe la pictură...

Își ridică privirea de pe tablou și se întoarse spre mine; ridicase puțin din acele sprîncene mîndre, iar gura lui era arcuită într-un zîmbet care contrazicea uimirea pe care încercau s-o exprime ochii.

- ... ca dumneavoastră, continuă el. Desigur, dacă aș avea un asemenea talent, ar trebui să exclam: "Este un miracol! Ceea ce fusese ascuns, ni se prezintă acum în toată măreția!" E adevărat. Este magnific. Dar eu continui să mă gîndesc la smaraldele acelea. Nici nu vă

imaginați cîte neazuri ne-au adus. Acum, datorită dumneavoastră, domnișoară Lawson, o să fie iarăși vînători de comori. Se vor face noi speculații.

Știam că mă tachina și îmi ziceam cu îndîrjire că sperase să greșesc. Acum nu-i venea să consimtă că reușisem admirabil și, întrucît nu putea să tăgăduiască, îmi sporovăia despre smaraltele lui.

Așa era el, mi-am spus, dar repede mi-am amintit că, oricum ar fi fost, nu mă privea pe mine. Pentru mine, el nu avea nici o importanță; pe mine mă interesau doar tablourile lui.

- Dar în ce privește pictura nu aveți nici o reclamație? am întrebat cu răceală.

- Sînteți la înălțimea recomandărilor.

- Atunci o să vreți să lucrez în continuare și la celelalte tablouri?

O expresie pe care nu am putut s-o deșlușesc apără ca un licăr pe chipul lui.

- Aș fi foarte dezamăgit dacă nu ați continua.

Eram radioasă. Cîștigasem. Dar triumful nu era complet căci, văzîndu-l cum sta acolo zîmbindu-mi, știam că dorea să-mi spună că înțelegea prea bine care erau îndoielile și temerile mele și tot ce încercam să ascund. Nici unul dintre noi nu observase intrarea Genevievei în galerie, căci nu-și făcuse remarcată prezența și probabil că era acolo, privindu-ne, de cîteva momente. Primul care a observat-o a fost contele.

- Ce dorești, Genevieve?

- Am... am venit să văd cum progresează domnișoara Lawson cu tabloul.

- Atunci vino și uită-te.

Intră cu aerul bosumflat pe care-l avea mai totdeauna cînd era în societate.

- Ia uite! Nu-i așa că e o minune?

Ea nu răspunse.

- Domnișoara Lawson se așteaptă să-i facem complimente pentru lucrare. Ți-aduci aminte cum arăta pictura asta mai înainte?

- Nu. Nu-mi aduc aminte.

- Ce lipsă de apreciere artistică! Trebuie să-ncerci s-o convingi pe domnișoara Lawson să te învețe să înțelegi pictura în timpul cît va sta la noi.

- O să... o să stea?

Brusc, vocea lui sună altfel. Aproape mîngîietoare.

- Sper că multă vreme. Pentru că, vezi tu, sînt atîtea lucruri la castel care au nevoie de îngrijirea dînzei!

Genevieve îmi aruncă o privire rapidă, dar dură; ochii ei erau ca niște pietre negre. Se întoarse și spuse:

- Poate că, dacă e așa de pricepută, o să ne găsească și smaraldele.

- Vedeți, domnișoară Lawson, este exact ceea ce am spus și eu.

- Arată - desigur - magnific, am replicat.

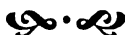
- Cu siguranță, datorită... meșteșugului artistului în mînuirea culorilor!

Puțin îmi păsa de batjocura lui sau de resentimentele fiicei. Pe mine mă interesau aceste frumoase picturi, iar faptul că erau învăluite în ceața nepăsării făcea proiectul meu și mai pasionant. Chiar și în acea clipă el știa ce gîndeam, căci se înclină și zise:

- Văd că ardeți de nerăbdare să fiți singură... cu tablourile.

Făcu semn Genevievei să meargă cu el; după plecarea lor, am rămas în galerie desfătîndu-mi ochii întii cu un tablou, apoi cu altul...

Rare și în viața mea fusesem atît de emoționată.

Acum, că urma să locuiesc la castel pînă la terminarea lucrărilor, m-am hotărît să profit de invitația contelui de a folosi caii săi de călărie pentru a cunoaște mai bine ținutul. Explorasem deja orașelul; luasem cafeaua la *Pâtisserie*, sporovăind cu proprietăreașa amabilă dar curioasă, care se bucura să primească pe oricine de la castel. Vorbise cu venerație - dar și cu șiretenie - despre domnul conte, cu dispreț respectuos despre domnul Philippe și cu milă despre domnișoara Genevieve. Iar domnișoara era aici ca să curețe tablourile! Măi, măi, asta era foarte interesant, da, zău, și ea spera că domnișoara o să mai vină, iar data viitoare poate că o să guste din prăjitura casei, care era foarte prețuită la Gaillard. Mă plimbăsem prin piață și observasem privirile îndreptate în direcția mea; vizitasem localul vechi al primăriei și biserica. Astfel, perspectiva de a vizita împrejurimile mai îndepărtate era plăcută și eram deosebit de bucuroasă că puteam călări. Mi-au găsit un cal potrivit cu numele de Bonhomme și, încă de la început, ne-am simțit bine împreună. Am fost mirată dar și încântată cînd, într-o dimineață, Genevieve m-a întrebat dacă putea să mă însoțească. Se afla într-una din stările ei reținute așa că, în timp ce călăream împreună, am întrebat-o de ce fusese atît de nesăbuită încît să mă închidă în *oubliette*.

- Păi, nu vă era frică, așa ați zis, și nu m-am gîndit că o să vă faci vreun rău.

- Ai făcut un lucru prostesc. Ia gîndește-te, dacă Nounou nu afla?

- Vă salvam eu după un timp.

- După un timp! Știi că unii oameni ar fi putut muri de frică?

- Să moară!? exclamă ea, speriată. Nimeni nu moare fiindcă e închis.

- Unii oameni nervoși ar fi putut muri de frică.

- Dar nu și dumneavoastră.

Mă privi cu intensitate.

- Nu i-ați spus lui tata. Am crezut că o să-i spuneți... fiindcă dumneavoastră și el sînteți prieteni.

O luă înainte și, cînd revenirăm la grajduri, spuse în treacăt:

- Eu n-am voie să călăresc singură. Trebuie să iau totdeauna pe unul din rîndași. Azi dimineață nu era niciunul, așa că nu aș fi putut călări dacă nu ați fi venit cu mine.

- Mă bucur că ți-am fost de ajutor, am replicat cu răceală.

Cînd am ajuns în grădină, l-am întîlnit pe Philippe și mi-am închipuit că știa că eram acolo și de aceea ieșise, ca să stea de vorbă cu mine.

- Felicitări, îmi spuse. M-am uitat la tablou. Deosebirea este uluitoare. Aproape că nu îl mai poți recunoaște.

Radiam de bucurie. Ce diferit era față ce conte, gîndeam. Se bucura cu adevărat.

- Mă bucur așa de mult că gîndiți așa!

- Cine ar putea să gîndească altfel? E o minune. Sînt încîntat - nu numai fiindcă tabloul este așa de reușit, dar și fiindcă ați dovedit că puteți să-l restaurați.

- Ce drăguț din partea dumneavoastră!

- Mă tem că am fost cam nepoliticos atunci cînd ați sosit. Am fost luat prin surprindere și nu eram sigur ce se vroia de la mine.

- Nu ați fost nepoliticos și vă înțeleg foarte bine uimirea.

- Știți, era o treabă a vărului meu și firește că doream să-i fiu pe plac.

- Normal. Și e drăguț din partea dumneavoastră că vă interesați atât de îndeaproape.

Își încreți fruntea.

- Simt un fel de răspundere... Sper că nu veți regreta, că ați venit aici.

- Desigur că nu. Lucrarea se dovedește foarte interesantă.

- Oh, da... , da... , lucrarea.

Începu să-mi vorbească cam precipitat despre grădini și insistă să-mi arate ornamentele sculptate de Le Brun după ce terminase frescele din *Sala Oglinzilor* de la Versailles.

- Din fericire, au scăpat în timpul Revoluției, îmi explică și am simțit în glasul său întreaga venerație ce o nutrea față de tot ceea ce avea legătură cu castelul. Îmi plăcea lucrul acesta și mă înduioșa și felul elegant în care își ceru iertare pentru că mă jignise la prima noastră convorbire, precum și plăcerea vizibilă ce i-o producea faptul că reușisem.

Zilele mele se scurgeau acum după un tipar anume. Intram devreme în galerie și lucram temeinic, toată dimineața. După masa de prînz ieșeam de obicei afară și nu mă întorceam decît înainte de căderea serii, care la acea vreme a anului se întîmpla curînd după ora patru. Atunci mă îndeletniceam cu amestecatul soluțiilor și cu citirea notițelor despre experimente mai vechi, ceea ce îmi umplea timpul pînă după masa de seară. Uneori

luam cina singură în camera mea, dar de cîteva ori domnişoara Dubois mă invitase să cinez în camera ei. Nu puteam refuza aceste invitații deși aș fi vrut; o ascultam istorisind povestea vieții ei: cum era fiica unui avocat, cum fusese crescută ca să nu muncească, cum tatăl ei fusese părăsit de un asociat de al lui și murise de inimă rea și cum ea, rămasă fără un ban, trebuise să devină guvernantă. Așa cum povestea, pîngîndu-și singură de milă, viața ei părea incredibil de plicticoasă și m-am hotărît să n-o plictisesc la rîndul meu cu istoria vieții mele. După cină, citeam cărțile găsite în bibliotecă, deoarece Philippe îmi transmisese din partea contelui că ar fi bucuros să folosesc orice doream de acolo.

Pe măsură ce zilele treceau în acel noiembrie, m-am aflat în marginea vieții de castel, conștientă și totuși nu, la fel cum din camera mea auzeam muzică, dar știind numai din cînd în cînd ce anume se cînta.

Într-o zi cînd plecasem călare pe Bonhomme, m-am întîlnit cu Jean Pierre care era și el călare. Mă salută cu vioșia lui obișnuită și mă întrebă dacă aveam de gînd să-i vizitez familia. I-am răspuns afirmativ.

- Veniți cu mine mai întii la podgoria din St.Vallient și apoi ne întoarcem împreună.

Nu fusesem încă niciodată în direcția St.Vallient și am fost de acord. Tovărășia lui îmi făcea totdeauna plăcere, iar casa familiei Bastide nu părea niciodată aceeași cînd el lipsea. Avea o vitalitate și o vioșie care îmi plăceau. Am vorbit despre Crăciunul care se apropia.

- O să veniți să petreceți ziua cu noi, domnișoară? mă întrebă.

- Este o invitație oficială?

- Știți că eu nu mă port niciodată oficial. Este doar o dorință din suflet din partea familiei de a ne onora cu prezența dumneavoastră.

Am spus că sînt încîntată și că erau drăguți că mă invitau.

- Motivele sînt total egoiste, domnișoară.

Cu unul din acele gesturi rapide care îl caracterizau, se aplecă spre mine și îmi atinse brațul. Am simțit privirea lui caldă fără a clipi, spunîndu-mi că felul acesta al lui de a mă face să simt că eram importantă pentru el era doar acea galanterie firească a francezilor, pe care o arătau în mod automat față de toate femeile.

- Acum n-am să vă spun nimic despre cum' sărbătorim noi Crăciunul. Trebuie ca totul să fie o surpriză pentru dumneavoastră.

Cînd am ajuns la podgoria St.Vallient, am fost prezentată domnului Durand care era administratorul. Soția acestuia aduse vin și prăjiturele, care erau delicioase, iar Jean Pierre și domnul Durand au discutat despre calitatea vinului. Apoi domnul Durand îl luă pe Jean Pierre ca să discute afaceri, soția fiind lăsată să se ocupe de mine. Știa o mulțime de lucruri despre mine, fiind limpede că treburile de la castel erau subiectul în jurul căruia se învîrteau toate trîncănelile. Ce părere aveam despre castel, despre conte? I-am dat răspunsuri reținute și înțelese evident că de la mine nu avea să culeagă mare lucru, așa că începu să vorbească despre propriile ei probleme și despre cît era de îngrijorată pentru domnul Durand, din cauză că el era prea bătrîn ca să mai continue să lucreze.

- Grijele! În fiecare an se întîmplă la fel, iar de cînd cu necazul cel mare de acum zece ani, nimic nu a mai fost bun nici la St.Vallient. Domnul Jean Pierre e un adevărat vrăjitor. Vinul castelului devine tot mai bun, ca la început. Am speranța că în curînd domnul conte o să-i dea voie bărbatului meu să iasă la pensie.

- Trebuie să aștepte îngăduința domnului conte?

- Da, domnișoară, chiar așa. Domnul conte o să-i dea această căsuță. Ah, de abia aștept ziua aceea! Am să cresc cîțiva pui și o vacă... , poate chiar două; și pentru bărbatu-meu o să fie cel mai bine așa. E prea mult pentru un om bătrîn. Cum mai poate el, care nu mai e tînăr, să dea piept cu toate grijile astea? Cine, afară de bunul Dumnezeu, poate să spună cînd o să dea bruma care distruge via? Iar cînd verile sînt prea ploioase apar totdeauna dăunătorii. Dar cele mai rele sînt înghețurile de primăvară. Te trezești cu ziua bună și apoi noaptea următoare cade înghețul că un tîlhar și ne distruge toți strugurii. Pe urmă, dacă nu e destul soare, strugurii sînt acri. Asta e o viață pentru un bărbat tînăr... , ca domnul Jean Pierre.

- Sper că o să primești încuviințarea de pensionare cuînd.

- Totul se află în mîinile Domnului, domnișoară.

- Ori, poate - am sugerat eu - ale domnului conte.

Ridică brațele ca și cînd ar fi spus că tot aia era. Jean Pierre se întoarse după o vreme și am plecat din St.Vallient. Am vorbit despre soții Durand și el îmi spuse că bietul om muncise destul și că era timpul să iasă la pensie.

- Am auzit că trebuie să aștepte hotărîrea contelui.

- Ah, da, încuviință Jean Pierre. Aici, totul depinde de el.

- Îi porți pică?

- Vremea conducătorilor despotici trebuia să se fi terminat.

- Dumneata puteai oricînd să pleci. Nu te putea împiedica.

- Să părăsesc casa noastră?

- Dacă îl urăști atît de mult...

- V-am făcut impresia asta?

- Cînd vorbești despre el glasul ți se înăsprește și ai în ochi așa o privire...

- Nu e nimic. Sînt un om mîndru, poate prea orgolios. Locul ăsta e al meu tot așa cum este și al lui. Familia mea există aici de secole, ca și a lui. Singura deosebire este că a lui a trăit în castel. Dar noi toți am crescut în umbra castelului și acesta e căminul nostru la fel cum e și al lui.

- Înțeleg.

- Dacă nu-mi place contele, nu fac altceva decît să gîndesc la fel ca toți ceilalți. Ce-i pasă lui de locul acesta? De abia trece pe aici. Preferă să locuiască în casa lui mare de la Paris. Nu binevoiește să ne bage în seamă. Nu sîntem demni de atenția lui. Dar n-am să-i dau niciodată voie să mă scoată afară din casa mea părintească. Muncesc pentru el pentru că nu am încotro, dar încerc să nu dau ochii cu el sau să mă gîndesc la el. Așa o să simțiți și dumneavoastră. Cred că deja simțiți așa.

Deodată începu să cînte; avea o voce plăcută de tenor, ce vibra de emoție.

Cine sînt oamenii bogați?

Sînt ei mai ceva ca mine, care n-am nimic?

Eu alerg, mă duc, mă-ntorc și vin,

Nu-mi pasă că-mi pierd averea.

Eu alerg, mă duc, mă-ntorc și vin,

Fără teamă c-am să pierd ce n-am.

Termină zîmbind, așteptînd comentariile mele.

- Mi-a plăcut.

- Îmi pare foarte bine; și mie îmi place.

Mă privea cu prea multă insistență, așa că am dat pîteni calului. Bonhomme o luă la galop. Jean Pierre mă

urmă îndeaproape și astfel ne întoarserăm la Gaillard. Când am trecut prin dreptul viei, l-am văzut pe conte. Nu putea veni decît dinspre cramă. Văzîndu-ne, me salută înclinînd din cap.

- Doreați să mă vedeți, domnule conte? întrebă Jean Pierre.

- Se poate și altă dată, răspunse contele și plecă mai departe.

- Ar fi trebuit să fii acolo cînd a venit el?

- Nu. Știa că mă duc la St.Vallient. El mi-a dat instrucțiuni să mă duc.

Jean Pierre era nedumerit, dar cînd depășirăm clădirile, în drum spre casa Bastide, Gabrielle tocmai ieșea afară. Avea obrajii îmbujorați și arăta foarte frumușică.

- Gabrielle, o strigă Jean Pierre. Uite-o pe domnișoara Lawson.

Ea îmi zîmbi cam absent, după părerea mea.

- După cum văd, contele a trecut pe aici, zise Jean Pierre, și tonul lui era schimbat. Ce vroia?

- Să se uite la niște cifre... , doar atîta. Va veni altă dată să te vadă pe tine.

Jean Pierre încreți din sprîncene, uitîndu-se în continuare la soara lui.

Doamna Bastide mă primi cu aceeași căldură ca totdeauna, dar tot timpul cît am rămas la ei am observat cît de absentă părea Gabrielle și cît de rezervat era însuși Jean Pierre.

A doua zi dimineața, în timp ce lucram în galerie, intră contele.

- Cum înaintează lucrarea? întrebă.

- Mulțumitor, bănuiesc, i-am răspuns.

Examină cu curiozitate tabloul la care lucram. Eu i-am atras atenția asupra stratului de la suprafață, care era friabil și decolorat și i-am spus că ajunseseam la concluzia că de încrețirea vopselei era de vină lacul.

- Sînt convins că aveți dreptate, zise nepăsător. Mă bucur că nu vă petreceți tot timpul la lucru.

M-am gîndit că se referea la faptul că mă văzuse călărînd cu o zi înainte, deși ar fi trebuit să fiu la lucru în galerie, așa că i-am întors-o cu foc:

- Tatăl meu spunea că nu este cuminte să lucrezi după masa de prînz. Munca aceasta necesită o mare concentrare, iar după ce ai lucrat toată dimineața este posibil să nu mai fii atît de atent pe cît ar trebui.

- Păreați surprinzător de vioaie cînd ne-am întîlnit ieri.

- Vioaie? am repetat prostește.

- Cel puțin, continuă el, ca și cum distracțiile pe care le oferim sînt la fel de interesante în afara castelului ca și înăuntrul lui.

- Vă referiți la cal? Ați zis că am voie să călăresc dacă am ocazia.

- Sînt încîntat că sînteți capabilă să găsiți ocazii... și prieteni, împreună cu care să le împărțiți.

Eram uluită. Doar nu avea de ce să obiecteze împotriva prieteniei mele cu Jean Pierre!

- Sînteți amabil că vă interesează cum îmi petrec timpul liber.

- Ei, știți că îmi prețuiesc foarte mult... tablourile.

Merserăm în jurul galeriei studiind fiecare tablou, însă mi se părea că el nu prea le dădea atenție și credeam că era supărat că mă apucasem de călărie - nu din cauza lui Jean Pierre, ci fiindcă o făcusem în timp ce ar fi trebuit să fiu la lucru. Ideea aceasta mă indigna. Eu le făcusem un calcul al costului lucrării dar sigur că, dacă o terminam

repede, încetam să mai locuiesc la castel și astfel să fiu o povară în gospodărie.

Am izbucnit:

- Dacă nu vă place viteza cu care lucrez...

Se răsuci pe călcâie cu o expresie de încântare și îmi zîmbi prin distanța ce ne despărțea.

- De unde v-a venit ideea asta, domnișoară Lawson?

- Am crezut... ; mi-am închipuit...

Ședea cu capul ușor aplecat într-o parte. Descoperirea la mine trăsături de caracter de care eu însămi nu avusesem habar. Parcă zicea: "Vezi ce repede te simți ofensată? De ce? Pentru că simți că ești vulnerabilă... Foarte vulnerabilă?"

- Atunci, am continuat, învinsă, sînteți mulțumit de ceea ce fac?

- Enorm de mult, domnișoară Lawson.

M-am întors la munca mea, în timp ce el își continuă plimbarea în jurul galeriei. Nu m-am uitat cînd a ieșit, închizînd fără zgomot ușa în urma sa.

Tot restul dimineții nu am mai putut lucra liniștită.

Cînd mă îndreptam spre grajduri, Genevieve veni în fugă după mine.

- Domnișoară, vreți să veniți cu mine călare pînă la Carréfour?

- La Carréfour?

- E casa bunicului. Dacă nu veniți dumneavoastră, o să trebuiască să iau pe unul dintre rîndași. Mă duc să-l vizitez pe bunicul. Sînt sigură că o să-i facă plăcere să vă cunoască.

Dacă prima mea pornire fusese să refuz o invitație nepoliticoasă, pomenirea bunicului mă hotărî să accept.

Din conversațiile cu Nounou și din caietelele pe care le scrisese Françoise aveam portretul clar al unei fetițe cu tainele ei nevinovate și felul ei fermecător de a fi. Acum aveam ocazia irezistibilă de a face cunoștință cu tatăl acelei fetițe și de a vedea casa care fusese decorul în care se desfășurase viața descrisă în acele carnete.

Genevieve se ținea în șa cu ușurința celui care a învățat să călărească din copilărie. Din când în când îmi arăta cu mîna unele puncte de reper și într-un loc a oprit ca să ne uităm în urmă la castel.

De la acea distanță, vederea era impresionantă; puteai cuprinde mai bine simetria bătrînelor ziduri crenelate, masivele contraforturi, turnurile cilindrice și vîrfurile ascuțite ale acoperișurilor conice. Era înconjurat de vii; iar peste casele orășelului străjuiau turnul înalt și ascuțit al bisericii și Primăria.

- Vă place? întrebă Genevieve.

- E o priveliște minunată.

- Toate acestea aparțin lui tata, dar n-or să fie niciodată ale mele. Mai bine eram băiat. Poate că atunci, lui tata i-ar fi plăcut de mine.

- Dacă ești cuminte și te porți ca o fată bine crescută, o să fie mulțumit, am spus sentențios.

Ea îmi aruncă o privire plină de dispreț, pe care chiar o meritam.

- Zău, domnișoară, vorbești de parcă ați fi o guvernantă. Ele spun totdeauna lucruri pe care nu le cred. Spun că trebuie să faci cutare lucru... dar nici ele nu îl fac totdeauna.

Se uită la mine cu o privire piezișă, rîzînd ca pentru sine:

- Oh, nu mă refer la Așchiuță. Ea n-ar trebui să facă nimic niciodată. Dar sînt unele...

Brusc, mi-am amintit despre o anumită guvernantă pe care o închisese într-o *oubliette* și nu am mai continuat discuția. Dădu pîteni calului și o porni în galop înaintea mea; era o imagine fermecătoare, cu părul care îi flutura pe sub pălăria de călărie. Am ajuns-o din urmă.

- Dacă tata ar fi avut un băiat, nu ar fi trebuit să vină nici vărul Philippe. Ar fi fost plăcut.

- Sînt convinsă că este totdeauna bun cu dumneata.

Îmi aruncă o privire cu coada ochiului.

- Era cît pe-acî să mă mărit cu el.

- Oh, ... înțeleg. Dar acum nu mai e cazul.

Scutură din cap.

- Nu-mi pasă. Doar nu vă închipuiți că aș vrea să mă mărit cu el, nu?

- Este mult mai bătrîn decît dumneata.

- Paisprezece ani... exact de două ori.

- Dar bănuiesc că pe măsură ce vei crește, diferența nu va mai părea atît de mare.

- Ei, tata a hotărît să nu mă mărit cu el. Spuneți-mi, de ce credeți că a hotărît așa? Dumneavoastră știți atîtea lucruri!

- Te asigur că nu am habar de intențiile tatălui duminale.

Eram mirată de înflăcărea cu care vorbisem și care nu-și avea rostul.

- Așadar, nu le știți chiar pe toate! Am să vă spun ceva. Philippe s-a supărat foarte tare cînd a aflat că tata nu o să mă lase să mă mărit cu el.

Făcu o mișcare bruscă cu capul și zîmbi cu îngăduință, ceea ce m-a făcut să-i replic:

- Poate că nu te cunoaște prea bine pe dumneata.

Asta o făcu să rîdă.

- Nu are nimic de a face cu mine, recunosc. Doar cu faptul că sînt fiica lui tata. Nu, cînd mama mea a fost...

cînd mama mea a murit, tata și-a schimbat hotărîrea. Atunci s-a schimbat foarte mult. Cred că vroia să-l insulte pe Philippe.

- De ce să vrea să-l insulte pe Philippe?

- Oh, pur și simplu pentru că îl distrează. El urăște oamenii.

- Sînt sigură că asta nu-i adevărat. Oamenii nu urăsc așa... fără nici o noimă, fără nici un motiv.

- Tatăl meu nu este ca oamenii de rînd.

Vorbise aproape cu mîndrie - glasul ei vibra de ură fără să-și dea seama, o ură ciudată, sucită și cu un dram de respect.

- Toți ne deosebim unii de alții, am spus repede.

Rîsul ei era strident și am observat că răsuna așa ori de cîte ori vorbea despre tatăl ei.

- El mă urăște, zise mai departe. Eu sînt ca mama, înțelegeți? Nounou spune că pe zi ce trece semăn tot mai mult cu ea. Eu îl făc să-și aducă aminte de ea.

- Ai ascultat prea multe trăncăneli.

- Poate că *dumneavoastră* nu ați auzit destule.

- Să stai să ascuți toate bîrfele nu este un mod demn de admirație de a-ți petrece timpul.

Asta o făcu să rîdă din nou.

- Tot ce pot să spun, domnișoară, este că *dumneavoastră* nu vă petreceți totdeauna timpul într-un mod demn de admirat.

M-am simțit roșind, cu acea supărare pe care o produc adevărurile neplăcute despre sine. Mă arătă cu degetul.

- *Dumneavoastră* vă place să trăncăniți, domnișoară. Dar nu face nimic. Mie tocmai de-asta îmi placeți. N-aș putea să vă sufăr dacă ați fi așa de bună și de cumsecade cum păreți.

- De ce nu vorbești firesc cu tatăl dumitale - și nu așa de parcă ți-ar fi frică de el?

- Bine, dar tuturor le e frică de el.

- Mie nu mi-e.

- Zău, domnișoară?

- De ce să-mi fie? Dacă nu-i place cum lucrez, n-are decît să-mi spună; atunci aș pleca și nu l-aș mai vedea niciodată.

- Da, pentru dumneavoastră ar putea să fie mai ușor. Mamei mele îi era frică de el... , groaznic de frică.

- Ți-a spus așa?

- Nu cu cuvinte, dar eu știam. Și ați aflat ce i s-a întîmplat.

- N-ar fi cazul să ne continuăm drumul? Dacă o tot lungim așa, nu o să ne putem întoarce înainte de căderea întinericului.

O clipă se uită rugător la mine, apoi zise:

- Da, dar credeți că atunci cînd oamenii mor... nu așa cum mor oamenii obișnuiți, ci atunci cînd sînt... Credeți că unii oameni nu au odihnă în mormîntul lor? Credeți că ei se întorc ca să caute...

- Genevieve, ce vrei să spui? am întrebat-o tăios.

- Domnișoară - și vorba ei răsuna ca un strigăt de ajutor - uneori mă trezesc speriată din somn și mi se pare că aud zgomote prin castel.

- Draga mea, oricine se mai trezește' din cînd în cînd speriat. De obicei, din cauza unui vis urît.

- Zgomote de pași... , ciocănituri... Le aud. Le aud. *Le aud*. Și în timpul ăsta eu stau culcată tremurînd de frică... așteptîndu-mă să văd...

- Pe mama dumitale?

- Fata era îngrozită de frică și se agăța de mine cerînd ajutor. N-avea rost să-i spun că vorbea prostii și că nu existau stafii. Așa ceva nu ar fi ajutat-o deloc, fiindcă ar fi

crezut că sînt vorbe de-ale oamenilor mari ca să-i liniștească pe copii. Am zis:

- Ascultă, Genevieve, să zicem că sînt stafii, să zicem că mama dumitale s-a întors înapoi...

Făcu semn din cap, cu ochii măriți de curiozitate.

- Te-a iubit, nu-i așa?

Strînse hățurile tare.

- Oh, da, m-a iubit... nimeni nu m-a iubit ca ea.

- Nu ți-ar fi făcut niciodată vreun rău, nu-i așa? Crezi că murind, și-a schimbat sentimentele față de tine?

Observînd o expresie de ușurare pe chipul ei m-am bucurat. Eram mulțumită de mine. Găsisem acea mîngîiere spre care tînjea cu disperare. Am continuat:

- Cînd erai copil te îngrijea; dacă observa că erai gata să cazi se grăbea să te prindă, nu-i așa? De ce să se fi schimbat fiindcă a murit? Eu cred că ceea ce auzi sînt podelele foarte vechi care scîrțîie, ferestrele, ușile care zăngăne... , lucruri dintr-astea. S-ar putea să fie și șoareci... Dar hai să zicem că ar fi stafii. Nu crezi că mama dumitale te-ar păzi de orice rău?

- Da, zise cu ochi strălucitori. Da, m-ar păzi. Mă iubea.

- Adu-ți aminte de asta dacă te mai trezești noaptea și te sperii.

- Oh, da, așa am să fac.

Eram foarte mulțumită, dar continuarea acestei conversații putea să strice efectul pe care îl obținusem, deci am mers mai departe și curînd alergam alături în galop ușor. Nu am mai vorbit deloc pînă la casa Carréfour.

Era o casă veche, așezată departe de răscruce. O înconjura un gard de zid gros, însă porțile frumos lucrate în fier erau deschise. Am intrat prin aceste porți, pe sub arcada largă și ne-am oprit într-o curte interioară. La ferestrele casei erau obloane verzi. Am fost imediat izbită

de tăcerea adîncă. Casa părinților acelei fetițe vioaie care își notase întîmplările vieții, zi de zi, în carnețelele ei, mi-o închipuisem altfel.

Genevieve îmi aruncă o privire fugară, să-mi citească reacțiile, dar speram că nu trădasem nimic. Ne-am lăsat caii în grajd, apoi Genevieve mă conduse la o ușă. Ridică ciocănașul și am auzit bătaia lui răsunînd în încăperile de la parter ale casei. Mai întîi a fost liniște, apoi se auzi hîrșit de picioare și un servitor ne deschise.

- Bună ziua, Maurice, zise Genevieve. Azi a venit cu mine domnișoara Lawson.

După ce am schimbat saluturi, am intrat într-o sală cu podeaua făcută din mozaicuri.

- Cum se simte azi bunicul, Maurice? întrebă Genevieve.

- Cam la fel, domnișoară. Mă duc să văd dacă e gata.

Servitorul dispăru cîteva momente, apoi reveni în sala de la intrare și spuse că stăpînul ne va primi acum.

În cameră nu era foc și m-a izbit frigul dinăuntru cînd am intrat. Cîndva fusese cu siguranță frumoasă, căci proporțiile erau perfecte. Tavanul era sculptat și avea o inscripție pe care nu o puteam desluși clar, dar îmi dădeam seama că era în franceză medievală. Obloanele închise nu lăsau să pătrundă decît un pic de lumină; camera era mobilată cu austeritate. Într-un fotoliu cu rotile ședea un bătrîn. Am tresărit, căci părea mai mult un cadavru decît o ființă vie; ochii, înfundați într-o figură cadaverică, erau extrem de strălucitori. În mîină ținea o carte pe care o închise în clipa cînd am intrat. Purta un halat de casă cafeniu, legat cu un șnur de aceeași culoare.

- Bunicule, zise Genevieve, am venit să te văd.

- Copila mea! răspunse el cu un glas surprinzător de ferm și întinse o mână albă și slabă pe care se vedeau venele umflate.

- Și, continuă Genevieve, am adus-o și pe domnișoara Lawson, care a venit din Anglia și curăță tablourile tatălui meu.

Ochii, ce păreau a fi singurul lucru viu din ființa lui, încercau să-mi ghicească gândurile.

- Domnișoară Lawson, să mă iertați că nu mă ridic. Îmi vine foarte greu și trebuie să mă ajute servitorii. Mă bucur că ați venit cu nepoata mea. Genevieve, adu un scaun pentru domnișoara Lawson.... și unul pentru tine.

- Da, bunicule.

Ne-am așezat în fața lui. Era de o curtoazie fermecătoare; mă întrebă despre munca mea, se arătă foarte interesat și zise că Genevieve trebuia să-mi arate și colecția lui. Unele tablouri s-ar putea să aibă nevoie de restaurare. Gîndul de a locui într-o casă ca aceasta, chiar și numai scurtă vreme, mă deprima. Cu toate misterele lui, castelul era viu. Viu! Asta era. Aceasta parcă era o casă a morților. Din cînd în cînd se adresa Genevievei și am surprins privirea lui. Mie îmi acordase o atenție politicoasă, dar intensitatea cu care o scruta pe ea m-a uimit. Îi este foarte dragă, m-am gîndit. De ce considera ea că nu este iubită - căci ajunsese la concluzia că acesta era unul din principalele motive ale purtării ei urîte - cînd avea un bunic care se prăpădea după ea? El dorea să afle ce face, cum îi merge cu lecțiile. Am fost surprinsă să-l aud vorbind despre domnișoara Dubois ca și cînd o cunoștea foarte bine, deși eu înțelesesem de la Genevieve că el nu o întâlnise niciodată. Pe Nounou o cunoștea bine, firește, căci ea făcuse parte din gospodăria lor și vorbea despre ea ca despre o veche prietenă.

- Ce mai face Nounou, Genevieve? Sper că te porți frumos cu ea. Nu uita că e o femeie de treabă. Simplă, dar face și ea tot ce poate. Totdeauna și-a dat silința. Și te are la inimă. Să ții minte mereu asta și să te porți frumos cu ea, Genevieve.

- Da, bunicule.

- Sper că nu-ți pierzi răbdarea față de ea.

- Nu prea des, bunicule.

- Uneori?

El deveni atent, neliniștit.

- Ei, doar un pic. Îi zic și eu: "Ești o babă proastă".

- Asta nu e frumos. Te-ai rugat după aia la sfinți să te ierte?

- Da, bunicule.

- Nu ajută să te rogi să te ierte dacă imediat după aceea faci din nou aceeași greșală. Ține-ți firea, Genevieve. Și dacă ești vreodată ispitită să faci prostii, adu-ți aminte ce durere pot ele să aducă altora.

Ce știa el despre nesăbuiința nepoatei sale, mă întrebam. Oare Nounou îl vizitase și îi povestise? Știa oare că mă închisese în temnița uitaților? Porunci să se aducă vin și biscuiții ce erau serviți de obicei la vin. Aceștia au fost aduși de o bătrână care bănuiam că era din familia Labisse. Purta o bonetă albă peste părul cenușiu și așeză cam posacă sticla cu vin, fără a spune un cuvânt. Genevieve șopti un salut, femeia făcu o reverență și ieși. În timp ce beam vinul, bătrînul spuse:

- Auzisem eu că tablourile urmau să fie restaurate, dar nu mă așteptam să facă lucrarea o doamnă.

I-am povestit despre moartea tatei și i-am explicat că eu îi continuam angajamentele.

- La început a fost puțină consternare, dar contele pare mulțumit de munca mea.

Am văzut cum strînge din buze și mîna lui strînse cu putere pătura.

- Așa... , e mulțumit de dumneata.

Și glasul și întreaga expresie i se modificară. Am observat că Genevieve ședea pe marginea scaunului și se uita nervoasă la bunicul său.

- Cel puțin așa dă de înțeles, permițîndu-mi să continui restaurarea picturilor.

- Eu sper, începu el, dar glasul se stînsese și nu am reușit să prind restul frazei.

- Poftim?

El dădu din cap. Pomenirea numelui contelui îl necăjea, era clar. Iată deci încă unul care îl ura pe omul acela. Ce anume avea în el de inspira atîta teamă și atîta ură? După aceea conversația se poticni, iar Genevieve, încercînd să scape, întrebă dacă avea voie să-mi arate locurile.

Am părăsit sala cea mare și, trecînd prin mai multe pasaje, am ajuns într-o bucătărie cu podea de piatră, iar de aici mă scoase în grădină.

- Bunicul tău este bucuros să te vadă, am comentat eu. Cred că i-ar place să vii mai des să-l vizitezi.

- El nu observă. Uită. E foarte bătrîn și s-a schimbat mult de cînd... a avut atacul de apoplexie. Nu are mintea limpede.

- Tatăl tău știe că vii aici?

- Nu mă întrebă.

- Vrei să spui că nu vine niciodată aici?

- N-a mai venit de cînd a murit mama. Bunicul nici n-ar vrea, nu? Vi-l puteți imagina pe tata aici?

- Nu, am răspuns sincer.

Am privit înapoi spre casă și am văzut mișcîndu-se perdeaua la o fereastră de la etaj. Cineva se uita după noi. Genevieve urmări privirea mea.

- Asta-i doamna Labisse. Se întrebă cine sînteți dumneavoastră. Ei nu-i place cum e acuma, i-ar place să se întorcă la zilele de altădată. Pe vremea aceea ea era jupîneasă în casă, iar Labisse era valet. Nu știu ce sînt ei acum. Nu ar sta aici, dar bunicul le-a lăsat un legat prin testament dacă rămîn în serviciul său pînă ce moare.

- Ciudată gospodărie, am zis.

- Asta pentru că bunicul e doar pe jumătate viu. De trei ani e în starea asta. Doctorul spune că nu mai poate trăi mulți ani - și deci bănuiesc că cei doi Labisse consideră că merită să rămînă.

Trei ani, adică de la moartea Françoisei. Fusese atît de afectat încît suferise un atac? Dacă o iubea la fel de mult pe cît părea să o iubească pe nepoată, puteam să-l înțeleg.

- Știu la ce vă gîndiți, strigă Genevieve. Vă gîndiți că atunci a murit mama mea. Bunicul a suferit atacul cu o săptămînă înainte să moară ea. Nu-i așa că e curios? Toată lumea se aștepta să moară el și, cînd colo, a murit ea.

Ce ciudat! Ea murise din cauza unei doze prea mari de laudanum la o săptămînă după ce tatăl ei avusese un atac. Oare o afectase atît de mult încît să-și ia viața?

Genevieve se întorsese spre casă, așa că am urmat-o și am mers în tăcere lîngă ea. În zid era o ușă, ea intră repede și o ținu să intru și eu. Ne aflam într-o curticică pavată cu pietre, unde era foarte multă liniște. Genevieve traversă curtea și am urmat-o cu sentimentul că intram într-o conspirație.

Intrasem într-un vestibul întunecos.

- Unde sîntem? am întrebat, dar ea duse un deget la buze.

- Vreau să vă arăt ceva.

Traversă vestibulul și se îndreptă spre o ușă pe care o deschise. Era o cameră goală, cu excepția unui pat de scînduri, o strană de rugăciune și o ladă de lemn. Podeaua era din piatră și nu erau covoare sau carpete.

- Camera favorită a bunicului, zise.

- Parcă ar fi chilia unui călugăr.

Dădu afirmativ din cap cu multă plăcere. Furișă o privire prin cameră și deschise lada.

- Genevieve, nu ai dreptul...

Dar curiozitatea nu m-a lăsat să rezist la dorința de a mă uita la ceea ce era înăuntru. E o cămașă aspră din păr de cal, m-am gândit mirată. Și mai era ceva ce m-a făcut să mă înfior. Un bici! Genevieve lăasă să cadă capacul lăzii.

- Ce părere aveți despre casa asta, domnișoară? E tot atît de interesantă ca și castelul, nu credeți?

- E timpul să mergem, am spus. Trebuie să ne luăm rămas bun de la bunicul dumitale.

Rămase tăcută tot timpul pînă acasă. Cît despre mine, mi-era imposibil să-mi iau gîndul de la acea casă stranie. Era ca după un coșmar, cînd îți rămîine cîte ceva în amintire.

Oaspeții care locuiseră la castel plecaseră și imediat mi-am dat seama de această schimbare. Nu mai eram atît de izolată de viața din casă. Așa s-a făcut că, într-o dimineață, cînd ieșeam din galerie, m-am întîlnit față în față cu contele. Îmi spuse:

- Acum, că au plecat toți musafirii, ar trebui să cinați cu noi din cînd în cînd, domnișoară Lawson. În familie, înțelegeți? Sînt sigur că ne-ați putea lumina pe toți

asupra subiectului dumneavoastră favorit. Ați fi de acord?

Am răspuns că mi-ar face plăcere.

- Ei bine, poftiți diseară, zise el.

În timp ce mă duceam spre camera mea, mă simțeam plină de entuziasm. Întîlnirile mele cu el erau totdeauna stimulatoare, deși uneori se terminau cu furtivele de turbare. Am scos rochia de catifea neagră și am așezat-o pe pat, iar în timp ce mă îndeletniceam cu această treabă, se auzi o bătaie în ușă și intră Genevieve.

- Mergeți undeva la cină astă seară? mă întrebă.

- Nu, iau masa cu voi.

- Păreți bucuroasă. V-a invitat tata?

- Este o plăcere să primești o invitație cînd ele sînt destul de rare.

Mîngîie gînditoare catifeaua.

- Îmi place catifeaua, zise.

- Tocmai mă duceam în galerie, i-am spus. Ai vrut să mă vezi ca să-mi spui ceva?

- Nu, am vrut doar să vă văd.

- Poți să vii cu mine în galerie.

- Nu, nu vreau.

M-am dus singură în galerie, unde am rămas pînă a venit vremea să mă schimb pentru masă. Am cerut să mi se aducă apă caldă și m-am îmbăiat într-o stare de expectativă, absurd de fericită. Cînd a venit momentul să-mi îmbrac rochia, am rămas îngrozită privind-o. Nu puteam să-mi cred ochilor. Cînd o pusesem pe pat era tocmai bună de îmbrăcat. Acum, fusta era făcută ferfeniță, numai fișii și creștături inegale. Cineva o rupsese de la talie și pînă la tiv, ba chiar și corsajul era brazdat de tăieturi.

Am ridicat-o holbîndu-mă cu disperare și nevenindu-mi să-mi cred ochilor.

Nu se poate, am zis cu voce tare. Apoi m-am dus și am tras de panglica clopoțelului. Josette veni în fugă.

- Domnișoară, ce...

Cînd i-am arătat rochia și-a oprit cu ambele palme strigătul de pe buze.

- Ce înseamnă asta? am întrebat.

- Vai, ce mîrșăvie! Oh, dar de ce?

- Eu nu pot să înțeleg așa ceva, am început eu.

- N-am făcut-o eu, domnișoară. Vă jur că n-am făcut-o eu. Eu am venit doar să aduc apă caldă. Probabil că după aceea.

- Nu mi-a trecut prin cap nici o clipă că ai fi făcut-o dumneata, Josette. Dar am să aflu cine a făcut-o.

leși fugind și strigînd într-una, aproape isteric: "N-am făcut-o eu. N-am făcut-o eu. Nu sînt eu de vină".

Iar eu am rămas în cameră holbîndu-mă la rochia sfîșiată. Pe urmă m-am dus la garderob și am scos-o pe cea gri cu dungii de culoarea levănțicăi. Tocmai încheiasem ultima copcă, cînd Josette își făcu o apariție teatrală, fluturînd o pereche de foarfeci.

- Știam eu cine a făcut-o, mă înștiință. M-am dus în clasă și am găsit astea... exact unde le pusese. Uitați-vă, domnișoară, au mai rămas bucățele de catifea. Uitați-vă. E catifea.

Știam, după cum știusem din prima clipă cînd am văzut rochia distrusă. Genevieve. Dar de ce făcuse așa ceva? Mă ura oare chiar atît de mult?

M-am dus pînă în camera Genevievei. Ședea pe pat privind în gol, în timp ce Nounou umbla în sus și-n jos și pîngea.

- De ce ai făcut așa ceva? am întrebat.

- Fiindcă așa am vrut.

Nounou stătea și se uita la noi.

- Te porți ca un copil mic. Acționezi fără ca măcar să te gîndești, nu-i așa?

- Da. M-am gîndit că mi-ar place s-o tai, așa că atunci cînd v-ați dus în galerie eu m-am dus după foarfecă.

- Și acum îți pare rău?

- Nu.

- Mie îmi pare. Fiindcă nu am multe rochii.

- Puteți s-o purtați și cu tăieturi. S-ar putea să vă șadă bine. Sînt sigură că unii așa au să zică.

Începu să rîdă fără să se poată opri și îmi dădeam seama că era gata să izburnească în plîns.

- Oprește-te! i-am strigat. Te porți prosteste.

- Așa se taie o rochie. Hîrșt! Dacă ați fi auzit cum făcea foarfeca! Era așa frumos!

Continua să rîdă. Nounou puse o mîină pe umărul ei, încercînd s-o oprească.

Le-am lăsat; era inutil să încerc s-o fac să înțeleagă, atîta vreme cît era în starea aceea.

Cina pe care o așteptasem cu plăcere fusese o masă la care mă simțeam stingherită. Tot timpul mă gîndeam la Genevieve, care apăruse bosumflată și tăcută. Mă observase pe furiș tot timpul cît durase masa, așteptînd s-o pîrască tatălui ei. Eu am vorbit puțin, mai mult despre tablouri și despre castel, dar simțeam că eram cam anostă și că îl decepționam pe conte care dorise, probabil, să provoace niște răspunsuri aprinse la tachinările lui.

Am fost bucuroasă să mă refugiez în camera mea imediat după terminarea cinei. Mă tot gîndeam ce ar trebui să fac. Ar trebui să stau de vorbă cu Genevieve, să-i explic că o purtare ca aceea nu putea să-i aducă o

plăcere durabilă. În timp ce meditați la toate acestea, domnișoara Dubois intră în cameră.

- Trebuie să vă vorbesc. Ce zarvă!

- Ați auzit despre rochia mea?

- Toată casa a aflat. Josette s-a dus la chelar, care s-a dus la conte. Domnișoara Genevieve prea și-a făcut de cap!

- Așadar, dînsul știe...

Mă privi cu șiretenie:

- Da, știe.

- Și Genevieve?

- Este în camera ei și se ascunde pe sub fustele dădacei. O să fie pedepsită și își merită pedeapsa.

- Nu pot să înțeleg cum de se bucură să facă asemenea isprăvi.

- Din răutate! Din dușmănie! Este geloasă că ați fost invitată să cinați împreună cu familia și pentru că se interesează contele de dumneavoastră.

- E firesc să se intereseze de tablourile sale.

Chicoti.

- Eu m-am păzit totdeauna. Bineînțeles, cînd am sosit aici habar n-aveam ce fel de loc era. Un conte... , un castel... , suna minunat. Dar cînd am auzit acele povești îngrozitoare m-am speriat rău de tot. Eram gata să-mi fac bagajele și să plec. Dar pînă la urmă m-am hotărît să fac o încercare, deși îmi dădeam seama cît era de periculos.. Un bărbat cum e contele, de pildă...

- N-aș crede că ați fi în vreun pericol din partea lui.

- Un bărbat a cărui soție a murit cum a murit! Sînteți cam neștiutoare, domnișoară Lawson. De fapt, eu a trebuit să-mi părăsesc ultimul post din cauza atențiilor supărătoare pe care mi le arăta stăpînul casei.

Se făcuse aproape stacojie, mi-am zis cu cinism, din cauză că se silea să se imagineze stîrnind dorințe. Sînt

sigură că așa-zisele încercări de seducere se întîmplaseră doar în închipuirea ei.

- Ce jenant pentru dumneavoastră!

- Cînd am sosit aici am știut că trebuie să iau precauțiuni, avînd în vedere reputația contelui. El va fi veșnic înconjurat de scandal.

Ea îmi displăcea din o mulțime de motive; pentru faptul că se bucura de stinghereala altora, pentru fandoseala stupidă cum că ar fi femeia fatală și, în mod cu totul nerațional, din cauza nasului ei lung ce o făcea să semene cu un șoarece cu bot lung. Biata femeie, ce putea ea face cu o asemenea înfățișare? Dar în acea seară i se citea pe față meschinăria sufletească și mi-a displăcut. Nu puteam suferi pe cei ce îi judecau pe alții.

M-am bucurat cînd a plecat. Gîndurile îmi erau numai la Genevieve. Raporturile dintre noi suferiseră o serioasă înfrîngere și eram decepționată. Pierderea rochiei mă afecta mai puțin în comparație cu absența încercării pe care simțisem că începusem să i-o inspir. Și, lucru destul de curios, în ciuda tuturor celor ce îmi făcuse, simțeam față de ea o nouă duioșie. Biata copilă! Avea nevoie de atenție și bîjbîia orbește, încercînd să atragă atenția asupra ei, eram sigură de asta. Doream s-o înțeleg; doream s-o ajut. Îmi trecu prin minte că primea prea puțin ajutor și înțelegere în această casă - disprețuită și respinsă de tatăl ei, răsfățată de dădacă. Trebuia făcut ceva, eram sigură. Nu era obiceiul meu să acționez impulsiv, dar de data aceasta am făcut-o.

M-am dus în bibliotecă și am ciocănit la ușă. Neprimind nici un răspuns, am intrat și am tras clopoțelul. Cînd apăru un servitor, l-am întrebat dacă putea să-i transmită contelui că doream să-i vorbesc.

De abia cînd am sesizat uimirea de pe fața omului, mi-am dat seama de amploarea temerității mele, însă mă

imboldea urgența nevoii de a acționa și nu-mi păsa. La o mică, mă așteptam să se întoarcă spunându-mi că domnul conte era prea ocupat ca să mă vadă și că dorea să aranjeze o întâlnire a doua zi dar, spre surprinderea mea, când se deschise ușa, intră însuși contele.

- Domnișoară Lawson, ați trimis după mine?

Ironia lui mă făcu să roșesc.

- Doream să vorbesc cu dumneavoastră, domnule conte.

Se încruntă.

- Treaba asta dezonorantă cu rochia. Trebuie să vă cer scuze pentru purtarea fiicei mele.

- Nu venisem pentru scuze.

- Sînteți iertătoare.

- Oh, am fost supărată când am văzut rochia.

- Firește. Veți fi despăgubită, iar Genevieve o să vă ceară scuze.

Expresia de încurcătură de pe fața sa putea să fie prefăcută. Dădea impresia - ca în altele alte ocazii - că știa exact ce se petrecea în mintea mea.

- Atunci poate o să-mi spuneți de ce m-ați... chemat aici.

- Eu nu v-am chemat. Am întrebat dacă vreți să mă întâlniți aici.

- Ei bine, iată-mă aici. Ați fost foarte tăcută în timpul cinei. Fără îndoială, din cauza acestei pozne protestu. Ați fost discretă, dînd dovadă de sîngele dumneavoastră rece național și ascunzînd indignarea pe care o simțeți din cauza fiicei mele. Acum însă secretul a ieșit la iveală și nu mai este nevoie să o acoperiți pe Genevieve. Așadar... , aveți să-mi spuneți ceva.

- Doream să vă vorbesc despre Genevieve. Poate că e o îngîmfare din partea mea...

Am făcut o pauză, sperînd într-o infirmare, care însă nu veni.

- Vă rog, continuați.

- Sînt îngrijorată pentru ea.

Îmi făcu semn să stau jos și se așeză în fața mea. Așa cum ședea cu ochii larg deschiși, proptit în fotoliul său, cu mîinile împreunate, purtînd inelul cu sigiliu pe degetul mic, eram în stare să cred toate zvonurile pe care le auzisem despre el. Nasul acvilin, capul așezat impozant pe umeri, gura enigmatică și ochii a căror expresie era indescifrabilă, aparțineau unui bărbat născut să conducă; un bărbat care credea în dreptul său divin de a face totul după bunul său plac și care găsea că e normal să înlătore orice și pe oricine i-ar fi stat în cale.

- Da, domnule conte, am continuat, sînt îngrijorată pentru fiica dumneavoastră. De ce credeți că a făcut aceasta?

- O să explice, neapărat.

- Cum poate? Nici chiar ea nu știe. A suferit un chin cumplit.

Era doar imaginația mea, sau devenise ceva mai atent?

- Despre ce chin este vorba?

- Vreau să spun... moartea mamei ei.

Privirea lui o întîlni pe a mea; era fermă, implacabilă, arogantă.

- Asta s-a întîmplat cu mai mulți ani în urmă.

- Dar ea a fost cea care a găsit-o moartă pe mama ei.

- Văd că ați fost foarte bine informată despre istoria familiei noastre.

M-am ridicat brusc. Am făcut cîțiva pași spre el. Se sculă și el în picioare imediat și, deși eram înaltă, se uita

in jos la mine. Încercam să citesc expresia din acei ochi adînci..

Este singură, nu vă dați seama? Vă rog nu fiți aspru cu ea. Dacă v-ați purta bînd cu ea... , dacă măcar...

Nu se mai uita la mine; o expresie de oarecare plictiseală cuprinsese fața lui.

Ei, domnișoară Lawson, și eu care credeam că ați venit aici să ne restaurați picturile, nu pe noi.

M-am simțit învinsă. Am spus:

- Iertați-mă. Nu trebuia să vin. Trebuia să știu că este mutil.

Mă conduse pînă la ușă, o deschise și înclină ușor din cap cînd am trecut pe lîngă el.

M-am întors în camera mea întrebîndu-mă în ce mă băgasem.

A doua zi dimineața m-am dus în galerie să lucrez ca de obicei, așteptînd să primesc o chemare din partea contelui, deoarece eram convinsă că nu va lăsa să trecă o asemenea intervenție. Mă trezisem de mai multe ori în cursul nopții, amintindu-mi scena aceea și exagerînd-o într-o asemenea măsură de parcă însuși diavolul ar fi stat în fața mea în acel fotoliu, observîndu-mă cu ochi ascunși sub pleoape grele.

Masa de prînz mi-a fost servită sus, ca de obicei. În timp ce mîncam, a venit Nounou. Arăta foarte bătrînă și obosită și am ghicit că nu pusese geană pe geană noaptea trecută.

- Domnul conte a stat în clasă toată dimineața, izbucni. Nu pot să înțeleg ce înseamnă asta. S-a uitat în toate caietele și a pus întrebări. Biata Genevieve, e aproape isterică de frică.

Mă privi cu teamă și adăugă:

- Nu e deloc obiceiul dumnealui. Dar a întrebat ba una, ba alta, și zice că-i pare foarte incultă. Sărmana domnișoara Dubois e aproape complet dărîmată.

- Fără îndoială, simte că a venit momentul să se ocupe de fiica sa.

- Nu știu ce înseamnă, domnișoară, dar tare aș vrea să știu.

Am plecat să fac o plimbare, pe un drum care nu trecea nici pe la casa familiei Bastide și nici nu ducea spre oraș. Nu doream să mă întîlnesc cu nimeni; pur și simplu vroiam să fiu singură, să mă gîndesc la Genevieve și la tatăl ei.

Cînd m-am întors la castel, am găsit-o pe Nounou așteptîndu-mă în camera mea.

- Domnișoara Dubois a plecat, mă anunță.

- Ce? am strigat.

- Domnul conte tocmai i-a plătit salariul în loc de orice înștiințare.

Eram zguduită.

- Vai... sărmana femeie! Unde o să se ducă? Mi se pare atît de... nemilos.

- Conte se hotărăște repede - zise Nounou - și după aceea trece la fapte.

- Presupun că o să vină o nouă guvernantă acum.

- Nu știu ce o să se întîmple, domnișoară.

- Da? Genevieve cum se simte?

- Ea n-a avut niciodată nici un fel de respect pentru domnișoara Dubois... și ca să vă spun adevărul adevărat, nici eu. Dar cu toate astea, e speriată.

După plecarea dădacei am rămas în camera mea întrebîndu-mă ce avea să mai urmeze. Dar cu mine ce avea să se întîmple? Nu putea să spună că sînt incapabilă. Munca cu tablourile înainta foarte mulțumitor;

dar oamenii erau dați afară pentru alte lipsuri. De exemplu, pentru insolență. Iar eu îndrăznisem să-l chem în propria lui bibliotecă ca să-l critic pentru felul cum se purta cu fiica sa. Acum, când ajunsesem să judec lucrurile calm, trebuia să fiu de acord că era normal să primesc ordinul de plecare. În ce privește picturile, putea găsi pe cineva care să ducă lucrul mai departe. Eu nu eram în nici un caz indispensabilă.

Apoi, sigur că mai era și chestiunea cu rochia. Eu eram cea care pierdusem dar, de fiecare dată când mă vedea, își amintea ce făcuse fiică-sa și că umblasem prea aproape de secretele familiei.

Genevieve veni la mine în odaie și rosti bosumflată niște cuvinte de scuze în care știam că nici nu credea. Eram mult prea deprimată ca să-i spun cine știe ce.

În timp ce-mi puneam hainele la loc am căutat rochia, pe care o aruncasem în garderob. Nu mai era acolo. Am fost mirată și m-am întrebat dacă nu cumva o luase de acolo Genevieve, însă am hotărît să nu spun nimic despre dispariția ei.

Lucram în galerie când veni chemarea.

- Domnul conte ar dori să vă vadă în bibliotecă, domnișoară Lawson.

- Prea bine. Am să fiu acolo în cîteva minute.

Am luat pensula cu fir de samur pe care tocmai o folosisem și o am studiat-o gînditoare. Acum a venit rîndul meu, îmi ziceam. Ușa se închise și mi-am acordat cîteva secunde ca să mă liniștesc. Orice s-ar fi întîmplat, trebuia să mă prefac indiferentă. Cel puțin nu va putea să susțină că aș fi fost incompetentă.

Mi-am încordat voința pentru a mă înfățișa în bibliotecă. Mi-am înfundat mîinile în buzunarele halatului de pînză de in cafenie pe care îl purtam, de teamă să nu tremure și să-mi trădeze agitația. De nu mi-ar bate inima

așa de repede - mă putea trăda și ea. Eram bucuroasă că pielea mea mată nu roșea ușor, dar bănuiam că ochii vor fi mai lucioși decât de obicei.

Fără să dau nici un semn exterior de grabă, m-am dus în bibliotecă. Apropiindu-mă de ușă mi-am pipăit părul, constatînd că era probabil tot atît de dezordonat cum devenea de obicei în timpul lucrului. Cu atît mai bine. Nu doream ca el să creadă cumva că mă pregătisem pentru această întrevvedere.

Am bătut în ușă.

- Intrați, vă rog.

Glasul lui era melodic, atrăgător, dar nu aveam încredere în această blîndețe.

- Ah, domnișoara Lawson.

Îmi zîmbea insistent, malițios. Ce fel de stare mai era și asta?

- Vă rog stați jos.

M-am dus la un fotoliu cu fața la fereastră, așa că lumina cădea din plin pe fața mea, iar el se așeză în umbră. Un avantaj necinstit.

- Cînd ne-am întîlnit ultima oară, ați avut amabilitatea să manifestați interes față de fiica mea, zise.

- Sînt foarte interesată de soarta ei.

- Ce drăguț din partea dumneavoastră, mai ales că ați venit aici să restaurați tablourile. Am fi putut crede că aveți prea puțin timp de pierdut cu chestiuni care nu priveau lucrul dumneavoastră.

Probabil că acum urmau reproșurile. Nu avansam destul de repede. Azi după amiază aveam să grăbesc pasul, departe de castel, așa cum plecase ieri și sărmana domnișoară Dubois.

M-am simțit îngrozitor de abătută. Mi-era cu neputință să plec. Ar fi însemnat să fiu și mai nefericită decât pînă atunci. Toată viața aș fi bîntuită de amintiri. Doream așa

Do mult să aflu adevărul despre acest castel... despre contele - să fie el oare așa un monstru cum păreau a crede cei mai mulți oameni? Să fi fost totdeauna așa cum era acum? Iar dacă nu, ce anume îl făcea să fie așa?

Oare îmi ghicea gândurile? Se oprise și mă privea cu insistență.

- Nu știu ce veți crede despre propunerea mea, domnișoară Lawson, dar în schimb știu că veți fi de o sinceritate totală.

- Voi încerca să fiu.

- Dragă domnișoară Lawson, nu trebuie să încercați. Sînteți, în mod firesc. E o trăsătură de caracter minunată și dați-mi voie să vă spun că o admir foarte mult.

- Sînteți foarte amabil. Vă rog spuneți-mi despre această... propunere.

- Am impresia că educația fiicei mele a fost neglijată. Cu guvernantele e o adevărată problemă. Cîte dintre ele își iau astfel de slujbe din vocație? Foarte puține. Majoritatea le iau deoarece au fost crescute ca să nu facă nimic și deodată se găsesc în situația că trebuie să facă ceva. Dar ăsta nu e un motiv să te apuci de o meserie atît de importantă ca aceasta. În profesiunea dumneavoastră e nevoie să ai talent. Dumneavoastră sînteți o artistă...

- Oh, nu... , n-aș îndrăzni să...

- O artistă *nerealizată*, termină fraza, și am simțit gluma.

- Pöate, am zis cu răceală.

- Vedeți ce diferit gîndiți în comparație cu acele biete și descurajate doamne care vin să ne facă educație copiilor noștri! Am hotărît s-o trimit la o școală pe fiica mea. Ați avut gentilețea să vă dați o părere despre

soarta ei. Vă rog să-mi spuneți o opinie sinceră și despre asta.

- Cred că ar fi o idee excelentă, dar depinde de școală.

Dădu din mână.

- Aici nu este un loc potrivit pentru un copil cu o sensibilitate ca a ei. Sînteți de acord? Locul acesta e potrivit pentru anticari, pentru cei a căror pasiune este arhitectura, pictura... și pentru cei îmbibați de tradiții vechi - demodate și ele, s-ar putea spune.

Îmi citea gîndurile. Știa că îl priveam ca pe un autocrat, un păstrător al dreptului divin al nobilimii. Asta vroia să-mi comunice. I-am spus:

- Presupun că aveți dreptate.

- Știu că am. Am ales o școală din Anglia pentru Genevieve.

- Oh!

- Păreți mirată. Dar nu credeți că cele mai bune școli se află în Anglia?

Iar era glumeț, iar eu am răspuns cam prea subiectiv:

- E posibil.

- Exact. Acolo ar trebui nu numai să învețe să vorbească limba, ci să dobîndească și acel excelent sînge rece cu care dumneavoastră sînteți înzestrată cu atîta dărnicie, domnișoară.

- Mulțumesc. Dar ar fi departe de casă.

- O casă în care, așa cum mi-ați atras atenția, nu este deloc prea fericită.

- Dar ar putea să fie. E capabilă de multă afecțiune.

El schimbă subiectul:

- Dumneavoastră lucrați în galerie diminețile, dar nu și după-amiezile. Mă bucur că folosiți caii.

M-a supravegheat, m-am gîndit. Știe cum îmi petrec timpul. Știam ce avea să urmeze. Avea să mă

concedieze așa cum o concediasse și pe domnișoara Dubois. Îi displăcea la fel de mult impertinența mea cum și displăcuse incompetența ei.

Mă întrebam în sinea mea dacă și pe ea o supusese la un interogatoriu ca acesta. Era omul căruia îi plăcea să și încolțească bine prada înainte de a o ucide. Mi-am adus aminte că același gând îmi mai trecuse odată prin minte în această bibliotecă.

- Domnule conte, dacă nu sînteți satisfăcut de munca mea, vă rog să-mi spuneți și plec imediat.

- Domnișoară Lawson, prea vă grăbiți. Mă bucur să descopăr la dumneavoastră măcar această lipsă, fiindcă vă împiedică să fiți perfectă. Perfecțiunea e anostă. Nu am spus că nu sînt mulțumit de munca dumneavoastră. De fapt, găsesc că munca dumneavoastră este excelentă. Cîndva am să vin în galerie să vă rog să-mi arătați și mie cum reușiți să obțineți asemenea rezultate excelente. Acum însă, să vă spun ce am de gînd. Dacă fiică-mea va merge în Anglia, trebuie să cunoască bine limba. Nu mă gîndesc să plece imediat și poate nici încă un an de-aici încolo. Între timp, o să ia lecții cu preotul. El este, oricum, la fel de bun ca și guvernanta care tocmai ne-a părăsit. Precis este, întrucît mai rău nu poate exista. Dar cel mai mult sînt preocupat de engleza ei. Pînă la primăvară veți sta în galerie numai diminețile, ceea ce vă lasă ceva timp liber. Mă gîndeam să vă întreb dacă ați fi de acord s-o învățați engleza pe Genevieve în timpul cît nu vă ocupați de tablouri. Eu sînt convins că ar avea mult de cîștigat de pe urma unui asemenea aranjament.

Eram atît de copleșită, că nu puteam scoate o vorbă. El continuă repede:

- Nu vreau să spun că ar trebui să vă închideți în clasă, ci să călăriți împreună, să vă plimbați amîndouă... Ea cunoaște gramatica elementară. Cel puțin, așa sper.

Are nevoie de conversație și, bineînțeles, să capete un accent suficient de bun. Înțelegeți ce vreau să spun?

- Da, înțeleg.

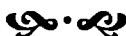
- Și, desigur, veți fi remunerată. Chestiunea aceasta o puteți discuta cu intendentul meu. Ei, ce spuneți?

- Accept cu plăcere.

- Excelent.

Se ridică și îmi întinse mîna. Mi-am pus-o pe a mea peste a lui. O apucă strîns și o scutură.

Eram atît de fericită! Îmi trecu prin minte că rareori în viața mea fusesem atît de fericită.

Intrînd în dormitorul meu - o săptămînă mai tîrziu - am găsit o cutie de carton pusă pe pat. Am crezut că era o greșeală pînă ce am văzut numele meu scris pe ea; dedesubt era tipărită o adresă din Paris.

Am deschis cutia. O catifea verde strălucea ca un giuvaer. Catifea verde ca smaraldul! Am scos-o din cutie. Era o rochie de seară simplă, dar încîntătoare.

Cu siguranță, trebuie să fie o eroare. Dar cu toate acestea, am ținut-o la piept și m-am dus la oglindă. Ochii mei străluceau reflectîndu-i culoarea așa de frumos, de parcă erau făcuți să se potrivească cu culoarea catifelei. Era superbă. De ce ajunsese la mine?

Am așezat-o cu grijă pe pat și am examinat cutia. Acolo era și un pachet învelit în foiță pe care, desfăcîndu-l, am descoperit vechea mea rochie de catifea neagră. Am înțeles încă înainte de a citi cartea de vizită ce căzu pe jos. Am văzut blazonul pe care ajunsesem să-l cunosc deja bine și pe cartonaș scria:

*Sper că aceasta o va înlocui pe cea stricată. Dacă nu
este ceea ce vă trebuie, vom mai face o încercare.*

Lothair de la Talle.

M-am dus la pat, am ridicat rochia, am ținut-o în față, am strâns-o în brațe. M-am purtat de fapt ca o maraghioasă. Și în tot acest timp, cealaltă ființă din mine, cea care mă tot străduiam să fiu, zise: "Ridicol! Nu poți să o accepți". Iar eu, cea reală, cea care apărea din când în când și care aștepta la pîndă să mă trădeze, îmi zicea: "E cea mai frumoasă rochie. De câte ori ai s-o îmbraci, ai să te simți emoționată. Păi, cu o rochie ca asta, ai putea fi o femeie atrăgătoare".

Apoi am așezat rochia pe pat și mi-am zis: "Am să mă duc imediat la el și am să-i spun că nici prin vis nu-mi trece s-o primesc".

Am încercat să-mi compun o figură severă, dar nu mă puteam abține să îmi închipuiesc cum intrase el în camera mea - sau trimisese pe cineva - să caute rochia neagră de catifea făcută ferfeniță, cum o trimisese la Paris cu o comandă: "A se confecționa o rochie de seară după aceste măsuri. Faceți cea mai frumoasă rochie cu putință".

Ce stupidă eram! Ce se întâmpla cu mine? Mai bine să vorbesc cu el să trimită rochia neîntârziat la Paris.

Am coborât în bibliotecă. Poate că mă aștepta, căci trebuia să fi știut că rochia sosise. Dar parcă îi păsa lui când sosise rochia! El doar hotărâse să mi se dea ca despăgubire și după aceea uitase totul.

Era acolo.

- Trebuie să vorbesc cu dumneavoastră - i-am spus și, ca întotdeauna, fiindcă eram jenată, vocea mea suna arogant. El observă, căci un zîmbet fugar îi atinse

buzele, iar licărul acela de amuzament i se instalează în ochi.

- Vă rog să stați jos, domnișoară Lawson. Sînteți enervată.

Pe dată m-am simțit dezavantajată, fiindcă ultimul lucru pe care mi-l doream era să-mi trădez simțămintele, pe care nici eu nu le înțelegeam prea bine. Nu-mi semăna să fiu așa înnebunită după rochii.

- Nicidecum. Am venit doar să vă mulțumesc că mi-ați trimis rochia în locul celei vechi și ca să vă spun că nu pot s-o primesc.

- Deci a sosit! Nu vi se potrivește?

- Nu, nu pot spune asta pentru că nu am încercat-o. Nu era însă nevoie s-o comandați.

- Scuzați-mă că nu sînt de acord dar, după părerea mea, era categoric nevoie.

- Ba nu. Era o rochie foarte veche. O aveam de ani de zile, iar aceasta este...

- Văd că nu vă place.

- Nu asta este problema.

Din nou, asprimea glasului meu îl făcu să zîmbească.

- Zău? Dar care este problema?

- Problema este că nici nu mă gîndesc să primesc rochia.

- De ce?

- Pentru că nu este nevoie.

- Haideti, domnișoară Lawson, fiți sinceră și spuneți că acceptarea... unei piese de îmbrăcăminte din partea mea nu se cade - dacă asta vreți să spuneți.

- Dar nu vreau să spun așa ceva. De ce să spun?

Făcu din nou acel gest cu totul și cu totul franțuzesc care însemna orice vroia fiecare.

- Nu știu. Nu-mi închipui nici o clipă că aș putea ghici ce se întîmplă în mintea dumneavoastră. Încercam doar

vă afla care ar putea fi motivul pentru care nu puteți să acceptați să fie înlocuit un obiect ce v-a fost distrus în casa aceasta.

- Dar aceasta este o rochie.

- De ce este o rochie mai altfel decât orice alt obiect?

- Este un lucru strict personal.

- Ah, strict personal! Dacă eu v-aș fi stricat unul din solvenții dumneavoastră, nu mi-ați fi dat voie să-l înlocuiesc? Sau fiindcă de fapt este vorba de o rochie... ceva ce îmbrăcați... ceva intim, să zicem?

Nu puteam să mă uit la el; era în privirea lui o căldură care mă tulbura. Mi-am ferit privirea și am spus:

- Nu era nevoie să înlocuiți rochia. În orice caz, catifeaua verde este mult mai scumpă decât rochia pentru care intenționați să mă despăgubiți.

- Valoarea este greu de calculat. Rochia neagră era - indiscutabil - mai valoroasă pentru dumneavoastră, din moment ce ați fost mîhnită că ați pierdut-o și vă împotriviți s-o primiți pe aceasta.

- Eu cred că dumneavoastră vă faceți că nu înțelegeți, în mod intenționat.

Se apropie repede de mine și puse o mîna pe umărul meu.

- Domnișoară Lawson - zise cu blîndețe - mi-ar plăcea dacă ați refuza să acceptați această rochie. A dumneavoastră a fost distrusă de cineva din familia mea și eu doresc s-o înlocuiesc. Vreți s-o acceptați, vă rog?

- Dacă ziceți așa...

Retrase mîna de pe umărul meu, dar continuă să stea foarte aproape de mine. Mă simțeam stingherită, dar și extrem de fericită.

- Atunci, înseamnă că o primiți. Sînteți foarte generoasă, domnișoară Lawson.

- Dumneavoastră sînteți generos. Nu era nevoie...

- Eu repet că era absolută nevoie.

- ... s-o înlocuiți cu atîta extravagantă, am terminat eu.

El izbucni în rîs și mi-am dat seama că nu-l mai auzisem niciodată rîzînd cu atîta poftă, fără amărăciune și fără malițiozitate.

- Sper că într-o zi voi avea permisiunea să vă văd purtînd-o.

- Am foarte puține ocazii de a purta o astfel de rochie.

- Dar fiindcă e vorba de o rochie atît de *extravagantă*, poate că ar trebui create ocaziile.

- Nu văd cum, i-am replicat cu o voce tot mai glacială, în timp ce emoții ascunse mă cuprindeau. Pot doar să spun că nu era nevoie, dar că ați fost foarte bun. Am să primesc rochia și vă mulțumesc pentru generozitatea dumneavoastră.

Am pornit spre ușă, dar el a fost acolo înainte ca eu să ajung și mi-a deschis-o înclinîndu-și capul ca să nu văd expresia chipului său.

Cînd am ajuns sus în camera mea, eram copleșită de emoție. Dacă aș fi fost înțeleaptă, ar fi trebuit să mă analizez. Ar fi trebuit să fiu înțeleaptă, dar bineînțeles că n-am fost.

Capitolul 5

Interesul ce-l purtam contelui și treburilor sale aducea atîta savoare în viața mea, încît în fiecare dimineață mă trezeam cu speranța că aceasta va fi ziua în care voi afla ceva nou, cînd voi începe să-l înțeleg mai bine și poate să găsesc cheia care să mă facă să descopăr dacă era un ucigaș sau un om foarte calomniat.

Și apoi, fără de veste, a plecat la Paris și am auzit că avea să se întorcă cu puțin înainte de Crăciun, cînd la castel erau poftiți oaspeți. Iar am să stau pe dinafară, la marginea întîmplărilor, m-am gîndit.

Mi-am preluat noile sarcini cu entuziasm și am fost destul de bucuroasă să constat că Genevieve nu îmi

purta deloc pică, ci de fapt era foarte dornică să învețe englezește. Perspectiva de a merge la școală o îngrozea, dar era într-un viitor destul de îndepărtat și nu reprezenta deocamdată o amenințare reală. Când ne duceam la călărie îmi puneam întrebări despre Anglia și chiar ne amuzam de conversațiile noastre în englezește. Lua lecții cu preotul și, deși la acesta veneau și alți copii, se vedea deseori cu copiii Bastide când se duceau la casa preotului. Consideram că era bine să se amestece cu alți copii.

Într-o dimineață când mă aflam în galerie, a intrat Philippe. Când contele nu era la castel, el căpăta parcă o nouă dimensiune. Acum arăta ca o palidă umbră a vărului său, iar eu care devenisem tot mai conștientă de tăria contelui, am fost din nou frapată de slăbiciunea, de feminitatea lui Philippe. Surîsul său era însă foarte prietenos când mă întrebă cum mergea lucrul.

- Sînteți foarte îndemînică, domnișoară Lawson.
- Este nevoie și de atenție, nu numai de talent.
- Și de cunoștințe de specialitate.

Stătea în picioare în fața tabloului pe care îl restaurasem.

- Ai senzația că poți să întinzi mîna și să atingi smaraldele, zise.

- Acesta e talentul pictorului, nu al restauratorului.

Continuă să privească tabloul cu drag și încă o dată am avut prilejul să simt ce adîncă era iubirea lui pentru acest castel și tot ce era legat de el. Așa aș fi simțit și eu dacă aș fi fost membră a unei astfel de familii.

Întorcîndu-se brusc și observînd că îl privesc, păru ușor jenat, de parcă s-ar fi întrebat dacă să-mi spună ce are pe suflet. Apoi zise pe nerăsuflăte:

- Domnișoară Lawson, sînteți fericită aici?
- Fericită? Munca îmi place foarte mult.

- Munca, da. Știu ce simțiți în privința asta. Eu mă gîndeam...

Făcu un gest cu mîna.

- ... la atmosfera de aici... , la familie.

Păream mirată și el continuă:

- A fost afacerea aceea nefericită cu rochia.

- Acum este uitată de tot.

Oare mutra mea nu trăda plăcerea gîndului la rochia verde?

- Într-o casă ca aceasta...

Se opri ca și cînd nu ar fi știut cum să continue.

- Dacă cumva vi se pare intolerabilă șederea aici...

Se grăbi să spună:

- ... dacă ați dori să plecați...

- Să plec!

- Am vrut să spun, dacă ar deveni dificil. Vărul meu ar putea...

Abandonă ceea ce urma să spună, însă eu știam că se gîndea, ca și mine, la rochia verde de catifea și la faptul că mi-o dăduse contele. Vedea ceva semnificativ în acest gest. Dar i se părea evident prea periculos să-l discute. Cît de mult se temea de vărul lui! Zîmbi cu toți dinții:

- Un prieten de-al meu are o frumoasă colecție de tablouri și unele dintre ele au nevoie să fie restaurate. Sînt convins că v-ar putea ține ocupată multă vreme.

- Va trece multă vreme pînă ce termin aici.

- Prietenul meu, domnul de la Monelle, are nevoie de restaurarea imediată a picturilor sale. M-am gîndit că dacă nu vă simțiți bine aici... , sau dacă ați vrea să plecați de aici...

- Nu am nici o dorință să abandonez această muncă.

Părea alarmat, îi era frică să nu fi spus prea mult.

- Era doar o sugestie.

- Sînteți foarte drăguț că vă faceți griji pentru mine.
Zîmbetul lui era fermecător.

- Mă simt răspunzător. Puteam să vă fi trimis înapoi cu
acea primă ocazie.

- Dar nu m-ați trimis. Vă mulțumesc pentru asta.

- Poate că era mai bine.

- Oh, nu! Munca de aici mi se pare captivantă.

- E o superbă clădire veche...

Vorbise aproape cu înflăcărare.

- ... dar nu este mediul cel mai fericit și, avînd în
vedere cele ce s-au întîmplat aici în trecut... Soția vărului
meu a murit, știți, în condiții destul de misterioase...

- Am auzit despre asta.

- ... iar vărul meu poate să fie destul de crunt cînd
vrea să obțină ceva. Nu trebuia să spun asta deoarece
cu mine s-a purtat bine. Eu mă aflu aici... acum este
căminul meu... datorită lui. Numai că eu am față de
dumneavoastră un simțămînt de răspundere și vreau să
știți că dacă veți avea nevoie... Domnișoară Lawson,
sper că nu veți povesti nimic din acestea vărului meu.

- Înțeleg. Nu am să-i povestesc.

-Dar vă rog să țineți minte: dacă vărul meu... , dacă
veți simți că ar trebui să plecați, vă rog să veniți la mine.

Se duse în fața unui tablou și îmi puse întrebări
despre el, dar nu cred că era atent la răspunsuri.

Cînd ochii noștri s-au întîlnit, privirea lui era mai
degrabă timidă, ferită, dar foarte caldă. Era evident
îngrijorat din cauza mea și am înțeles că mă avertiza în
privința contelui.

Am simțit că am un bun prieten la castel.

Crăciunul bătea la ușă. Genevieve și cu mine calăream zilnic; engleza ei făcuse progrese certe. I-am povestit despre Crăciunul englezesc și despre cum aduceam noi în casă brațe de ilice și vîsc, cum ne vîrutam sub vîsc, cum fiecare trebuia să amestece măcar o dată în oala cu budinca de Crăciun și ce zi mare era cînd se fierbea budinca iar noi scoteam din lighenaș, cu *degustătorul*. Ce moment important era cînd gustam, fiecare dintre noi, căci degustătorul era cel care "măsura" dacă budinca era bine fiartă.

- Pe atunci încă mai trăia bunica mea. Era mama mamei mele. Era franțuzoaică și a trebuit să învețe obiceiurile noastre, dar le-a învățat foarte repede și după aceea nici nu i-ar fi trecut prin cap că ar fi putut să renunțe la vreunul.

- Mai povestiți-mi, domnișoară, mă rugă Genevieve.

Așa că i-am povestit cum ședeam pe un taburet înalt lîngă mama și o ajutam să curețe sîmburii din stafide și să decojească migdalele.

- Obișnuiam să mănînc din ele ori de cîte ori puteam.

Asta o amuza pe Genevieve.

- Vai, domnișoară, închipuiți-vă că *dumneavoastră* ați fost odată fetiță.

I-am povestit cum mă trezeam în dimineața de Crăciun și găseam ciorapul plin cu daruri.

- Noi ne puneam pantofii în fața căminului... cel puțin unii oameni îl pun. Eu nu-i pun.

- De ce nu-i pui?

- Fiindcă doar Nounou și-ar aduce aminte. Și nu poți să pui doar o pereche de pantofi, vrei să pui o mulțime, altfel nu are haz.

- Hai, povestește-mi.

- Păi, îți pui pantofii în fața căminului în ziua de Ajun cînd te întorci de la Liturgia de la Miezul Noptii și pe

urmă te duci la culcare. Dimineăța, cadourile mici sînt în pantofi, iar cele mari în jurul căminului. Așa făceam cînd trăia mama mea.

- Și după aceea ați încetat să-i mai puneți?

Încuviință din cap.

- E un obicei frumos.

- Mama dumneavoastră a murit. Cum a murit?

- A fost bolnavă multă vreme. Eu am îngrijit-o.

- Erați mare pe vremea aceea?

- Da, cred că se poate spune așa.

- Vai, domnișoară. Eu cred că dumneavoastră ați fost totdeauna mare.

În drumul de întoarcere, am intrat la familia Bastide. Eu încurajasem această vizită deoarece simțeam că Genevieve trebuia să cunoască și alți oameni din afara castelului, mai ales copii și, deși Yves și Margot erau mai mici decît ea, iar Gabrielle era mai mare, măcar erau mai apropiați de vîrsta ei decît oricine altcineva din cei pe care îi cunoșteam.

În casă era zumzet și agitație mare din cauza apropierii Crăciunului - se șușotea prin colțuri și se făceau aluzii misterioase.

Yves și Margot se ocupau cu înjgheizarea ieșiei. Genevieve îi urmărea cu interes, iar cînd am început să stau de vorbă cu doamna Bastide, s-a dus să li se alăture.

- Copiii sînt așa de agitați, spuse doamna Bastide. Așa se întîmplă întotdeauna. În fiecare dimineăță, Margot ne înștiințează cîte ore au mai rămas pînă la ziua de Crăciun.

I am privit cum aranjau hîrtia cafenie ca să semene cu niște stînci. Yves și-a scos cutia cu vopsele și a pictat tuba, iar Margot a început să coloreze gardul. Pe jos se aflau oițele făcute de ei înșiși și pe care aveau să le așeze pe stînci. M-am uitat la Genevieve; era fascînată.

E goală! zise uitîndu-se la iesle.

Sigur că e goală! Doar Isus nu s-a născut încă, replică Yves.

Se întîmplă o minune, îi spuse Margot. Ne ducem la culcare în ajunul Crăciunului...

- După ce ne punem ghetetele în jûrul focului, adăugă Yves.

- Da, așa facem... și ieslea e goală și pe urmă... în dimineața de Crăciun cînd ne sculăm și ne ducem să vedem, micuțul Isus doarme în ea.

Genevieve era tăcută. După un timp, întrebă:

- Pot să fac și eu ceva?

- Da, răspuse Yves. Avem nevoie de mai multe toiege pentru ciobănași. Știi cum să le faci?

- Nu, zise ea simplu.

- O să-ți arate Margot.

Am urmărit cu privirea cele două căpșoare aplecate laolaltă și mi-am zis: Asta este ceea ce îi trebuie.

Doamna Bastide, văzînd privirea mea, spuse:

- Și dumneavoastră credeți că domnul conte o să admită așa ceva? Credeți că o să fie de acord cu prietenia dintre copiii noștri și fiica dumnealui?

- Eu n-am văzut-o niciodată atît de destinsă.

- Dar domnului conte n-o să-i convină ca fata lui să se joace cu cine vrea ea. Dînsul vrea să facă din ea o castelană distinsă.

- Aceasta este tovărășia de care are nevoie. M-ați invitat să vin la dumneavoastră de Crăciun. Pot să o

aduc și pe ea cu mine? Mi-a povestit despre Crăciun cu atîta melancolie.

- Credeți că o să i se dea voie?
- Putem să încercăm, am zis.
- Dar domnul conte... ?
- Am să mă războiesc eu cu dînsul, i-am răspuns cu îndrăzneală.

Cu cîteva zile înainte de Crăciun contele s-a întors la castel. Mă așteptasem să mă caute pentru a afla dacă fiica sau tablourile sale progresau, dar nu a fost să fie așa. Probabil fiindcă era preocupat în legătură cu musafirii ce urmau să sosească în curînd.

De la Nounou am aflat că urmau să fie cincisprezece persoane. Nu așa de multe ca de obicei, dar primiriile erau o problemă mai delicată atunci cînd nu exista o stăpîină a casei,

Călăream împreună cu Genevieve în ziua dinaintea Ajunului Crăciunului cînd ne-am întîlnit cu o ceată de călăreți care veneau dinspre castel. În fruntea lor călărea contele și alături de el era o tînără frumoasă. Ea purta pe cap un joben negru de călărie înfășurat în muselină gri, iar în jurul gîtului avea înnodată o cravată gri. Masculinitatea fracului de călărie accentua feminitatea ei și am observat imediat ce blond îi era părul și ce trăsături delicate avea. Parcă era un bibelou de porțelan din colecția ce se găsea în salonul albastru în care intrasem o dată sau de două ori. Astfel de femei îmi dădeau senzația că eu sînt și mai înaltă decît sînt, și mult mai ștearsă.

- Iat-o pe fiica mea, zise contele întîmpinîndu-ne aproape afectuos.

Am oprit caii, toți patru, căci restul călăreților erau ova mai în urmă.

Împreună cu guvernanta? adăugă frumoasa făptură.

Categoric, nu. Dînsa este domnișoara Lawson din Anglia, care ne restaurează picturile.

Am observat cum ochii albaștri căpătără o expresie joce, cercetătoare.

- Genevieve, tu ai cunoscut-o deja pe domnișoara de la Monelle.

Domnișoara de la Monelle! Mai auzisem numele acesta.

- Da, tată, zise Genevieve. Bună ziua, domnișoară.

- Domnișoara Lawson, domnișoara de la Monelle.

Ne-am salutat reciproc.

- Tablourile trebuie să fie absolut fascinante, spuse ea.

Atunci mi-am dat seama. Era numele acelora despre care pomenise Philippe că aveau tablouri de restaurat.

- Așa crede și domnișoara Lawson.

Se întoarse spre noi, spre a scurta înfilnirea.

- Vă întorceați?

I-am răspuns că da și am pornit mai departe.

- Vi se pare că e frumoasă? mă întrebă Genevieve.

- Poftim?

- Nu sînteți atentă, mă acuză Genevieve și repetă întrebarea.

- Cred că cei mai mulți oameni ar zice că da.

- Eu am întrebat ce ziceți *dumneavoastră*. Credeți că e?

- E tipul de frumusețe pe care îl admiră majoritatea oamenilor.

- Ei bine, mie nu-mi place.

- Sper că nu ai să te duci cu foarfecele în camera dînzei fiindcă, dacă faci așa ceva, o să se lase cu

neplăceri... nu numai pentru dumneata, dar și pentru alții. Te-ai gândit la ce i s-a întâmplat bieteii domnișoare Du Bois?

- Ea era o femeie bătrână și proastă.

- Asta nu e un motiv ca să te porți urît cu ea.

Rîse cam șiret.

- Ei, dar dumneavoastră ați ieșit bine din treaba aia, nu-i așa? Tata v-a dat o rochie delicioasă. Eu nu cred că ați mai avut vreodată o rochie ca asta. Așa că, vedeți că eu v-am făcut cu adevărat un serviciu.

- Nu sînt de acord. A fost o situație jenantă pentru noi toți.

- Biata Așchiuță! Așa e, nu a fost cinstit. Ea nu vroia să plece. Nici dumneavoastră nu ați vrea să plecați.

- Nu, nu aș vrea. Mă interesează foarte mult munca pe care o fac.

- Dar noi vă interesăm?

- Sigur, sper să constat că vorbești engleza mai curgător decît pînă acum.

Și apoi m-am înduioșat și i-am spus:

- Nu, nu aș vrea să te părăsesc, Genevieve.

Zîmbi dar aproape imediat zise, cu acea expresie malițioasă:

- Nici pe tata. Dar nu cred că acum o să vă bage prea mult în seamă, domnișoară. Ați văzut cum se uita la ea?

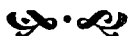
- La ea?

- Știți la cine mă gândesc. La domnișoara de la Monelle. Și ea chiar este frumoasă.

Dădu pinteni calului, privind peste umăr și rîzînd.

Am pornit și eu în galop și, în scurt timp, Genevieve era lîngă mine.

Nu-mi puteam scoate din gînd chipul frumos al domnișoarei de la Monelle; Genevieve și cu mine ne-am întors călare la castel fără să scoatem o vorbă.

A doua zi, în drum spre galerie, m-am întâlnit față în față cu contele. Mă gîndeam că, ocupat cum era cu musafirii săi, o să mă salute și o să treacă mai departe, dar el se opri.

- Cum mai progresează fiica mea cu engleza?

- Foarte bine. Cred că veți fi mulțumit.

- Știam eu că veți fi o profesoară excelentă.

Chiar arătam a guvernantă? m-am întrebat.

- O interesează și asta ajută foarte mult. E mai fericită acum.

- Mai fericită?

- Da. Nu ați observat?

- Nu, dar vă cred pe cuvînt.

- Există totdeauna un motiv atunci cînd tinerii vor să distrugă lucrurile... fără motiv. Sînteți de acord cu mine?

- Sînt sigur că aveți dreptate.

- Eu cred că suferă foarte profund din cauza pierderii mamei ei și îi lipsesc distracțiile majorității copiilor.

Nici măcar n-a tresărit cînd am pomenit de răposata sa soție.

- Distracții, domnișoară Lawson? repetă.

- Mi-a povestit cu nostalgie, după cum mi s-a părut mie, cum își pune pantofii în fața căminului în noaptea de Ajun...

- Nu este deja prea mare pentru lucrurile astea?

- Cred că nu sîntem niciodată prea bătrîni.

- Mă uimiți.

- E un obicei frumos, am insistat. Ne-am hotărît să-l serbăm anul acesta de Crăciun și... poate că o să vă surprindă propunerea mea, dar...

- Nimic nu mă mai surprinde la dumneavoastră.

- M-am gîndit că poate ați vrea să puneți și cadoul dumneavoastră împreună cu celelalte daruri. Asta i-ar face o imensă plăcere.

- Dumneavoastră credeți că găsind cadoul într-un pantof în loc să-l găsească, să zicem, seara la masă, fiica mea nu o să mai joace renghiuri copilărești?

Am oftat.

- Domnule conte, constat că am fost prezumțioasă. Scuzați-mă.

Am trecut repede mai departe și el nu încercă să mă oprească.

M-am dus în galerie, dar nu am fost în stare să lucrez. Eram prea tulburată. Aveam în minte două viziuni: bărbatul mîndru și nevinovat care sfida lumea și... ucigașul dur. Care dintre așeștia era cel real? Tare aș fi vrut să știu! Dar în fond, ce mă privea pe mine? Pe mine mă interesau tablourile, nu omul.

În noaptea de Ajun ne-am dus cu toții la slujba de la miezul nopții, la bătrîna biserică din Gaillard. Contele a stat alături de Genevieve, în prima dintre stranele rezervate familiei de la castel, iar oaspeții au stat în stranele din spatele lor. Eu am stat împreună cu Nounou mult mai în spate și, întrucît toți servitorii erau prezenți, toate stranele castelului au fost ocupate.

Cei din familia Bastide, după cum am văzut, erau îmbrăcați de sărbătoare. Doamna era toată în negru, iar Gabrielle arăta foarte frumușică în gri. Mai era și acel tînăr pe care îl zărisem din cînd în cînd prin vie. Era Jacques, care se aflase împreună cu Armand Bastide în momentul accidentului; l-am recunoscut după cicatricea pe care o avea pe obrazul stîng.

Yves și Margot nu reușeau decît cu mare geutate să stea cuminți; cu siguranță că Margot număra acum minutele, nu orele. Am observat că Genevieve se uita la eu cu jind și mi-am dat seama că, în loc să se întoarcă la castel, ar fi preferat să meargă acasă la familia Bastide și să ia parte la bucuria pe care numai prezența copiilor o dă sărbătorii Nașterii Domnului.

Mă bucuram că aveam să-mi pun pantofii în fața căminului din clasă și îi propusesem să facă și ea la fel. În comparație cu petrecerea ce avea să se încingă în dimineața de Crăciun în jurul șemineului de la familia Bastide, aici va fi doar o mică reuniune liniștită, dar tot era mai bine decît nimic. Mă mirase entuziasmul Genevievei. La urma urmei, ea nu era obișnuită cu o familie numeroasă, iar pe vremea cînd mai trăia mama sa nu erau decît ele trei - Genevieve, Françoise, Nounou și - poate - și guvernanta de atunci. Dar contele? Cu siguranță că pe vremea cînd trăia soția lui, iar fetița era mică, participa și el la festivitățile de Crăciun.

Camerele copiilor nu erau departe de a mea și se compuneau din patru odăi ce dădeau dintr-una într-alta. Mai întîi era clasa, înaltă, cu tavan boltit și nișe care aveau și ele acele banchete de piatră de pe laturile ferestrelor, specifice castelului. În această cameră era un cămin destul de mare ca să frigi un bou, după cum spunea Nounou. Într-o parte a căminului se afla un cazan de cositor enorm, mereu plin cu lemne de foc. Din cameră, trei uși duceau, una spre dormitorul Genevievei, una spre cel al dădacei, iar alta spre camera rezervată guvernantei.

Întorcîndu-ne de la biserică, ne-am dus solemn în clasă și ne-am pus pantofii în fața focului ce mocnea, gata să se stingă.

Genevieve s-a dus la culcare, iar cînd m-am încredințat că a adormit, Nounou și cu mine am pus darurile în pantofi. Pentru Genevieve aveam o eșarfă de mătase de un roșu aprins ce putea fi folosită drept cravată, potrivindu-se foarte bine cu tenul ei închis, și utilă la costumul de călărie. Pentru Nounou aveam ceea ce doamna Latiere de la patiserie mă asigurase că erau bomboanele ei favorite, un fel de pernițe făcute din rom și unt, într-o cutie adorabilă. Nounou și cu mine ne-am prefăcut că nu vedem darurile din pantofii noștri și ne-am întors în camerele noastre.

M-a trezit Genevieve a doua zi dimineață devreme.

- Ia uitați-vă, domnișoară. Uitați-vă! strigă.

M-am ridicat în capul oaselor buimacă, dar mi-am adus aminte că era dimineața de Crăciun.

- Eșarfa este minunată. Vă mulțumesc, domnișoară.

O pusese peste rochia de casă.

- Și Nounou mi-a dat batiste... toate cu broderii superbe. Și mai e și... Nici nu l-am deschis încă. E de la tata. Așa scrie. Citiți.

Ședeam în pat, la fel de curioasă ca și ea.

- Era lângă pantoful meu, împreună cu celelalte, domnișoară.

- Oh, ce minunat! am exclamat.

- De ani de zile nu a mai făcut așa. De ce oare tocmai anul acesta...?

- Lasă asta! Ia să vedem ce este.

Era un pandantiv cu perla afirmat de un lanț subțire de aur.

- Oh, e superb! am strigat.

- Ia uitați! L-a pus aici.

- Îți place?

Nu putea să scoată o vorbă. Dădu din cap afirmativ.

- Pune-l la gît, am spus și am ajutat-o să-l încheie.

Se duse la oglindă, studiindu-se. Apoi se întoarse la pui și, luînd eșarfa pe care o scosese ca să-și pună pindantivul, și-o puse peste umeri.

- Sărbători fericite, domnișoară, spuse veselă.

Credeam și eu că aveau să fie fericite.

Insistă să mă duc și eu în clasă.

- Nounou nu s-a trezit încă, dar poate să-și ia mai tirziu cadourile ei. Acum uitați-vă la ale dumneavoastră, domnișoară.

Am ridicat pachetul de la Genevieve: Era o carte despre castel și împrejurimi. Mă privea cu încîntare în timp ce o deschideam.

- Oh, ce bucurie! am exclamat. Ai știut așadar cît de mult mă ațrage!

- Da, se vede, domnișoară. Și vă plac atît de mult casele vechi, nu-i așa? Dar nu trebuie să începeți să citiți chiar acum!

- Oh, Genevieve, îți mulțumesc. Ce drăguț că te-ai gîndit la mine!

- Uitați-vă, zise ea. Aveți un șervețel pentru tavă de la Nounou. Eu știu cine l-a făcut. Mama mea. Nounou are o cutie întreagă dintr-astea.

Batistele, șervețelul pentru tavă... toate erau lucrate de Françoise! Mă mira că Nounou se despărțea de ele.

- Și mai e ceva pentru dumneavoastră, domnișoară.

Zărisem pachetul și-mi intrase în cap o idee nebunească dar, deși era absolut nesăbuită, era și atît de captivantă încît mi-era frică să iau pachetul în mîină, ca nu cumva să fiu decepționată.

-Deschideți-! Deschideți-! porunca Genevieve.

L-am deschis, găsind o miniatură rafinată, încadrată cu perle. Înfățișa portretul unei femei care ținea un cîine în brațe. Capul lui mai mult se ghicea, iar după stilul

pieptănăturii femeii mi-am dat seama că fusese pictat cam cu o sută cincizeci de ani în urmă.

- Vă place? strigă Genevieve. Cine vi l-a dat?

- Este frumos, dar prea valoros. Eu...

Genevieve ridică de pe jos o bucățiță de hîrtie ce căzuse din pachet. Pe ea scria:

Veți recunoaște pe doamna pe care ați restaurat-o atît de frumos. Ea v-ar fi, probabil, tot atît de recunoscătoare pe cît vă sînt și eu, astfel că mi se pare potrivit să primiți acest medalion. Intenționasem să vi-l dăruiesc cînd am dat peste el zilele trecute dar, întrucît vă plac vechile obiceiuri, el se află aici, în pantoful dumneavoastră.

Lothair de la Talle.

- E de la tata! strigă Genevieve, plină de însuflețire.

- Da. E mulțumit de munca mea la tablouri și în felul acesta îmi arată că o apreciază.

- Oh... dar în pantoful dumneavoastră! Cine ar fi crezut...

- Ei, și-a spus probabil că, dacă pune pandantivul în pantoful dumatilă, poate să pună și medalionul în pantoful meu.

Genevieve nu se mai putea opri din rîs. I-am spus:

- Aceasta este doamna din portretul cu smaraldele. De aceea mi l-a dat mie.

- Vă place? Nu-i așa că vă place?

- Ah, este o miniatură foarte frumoasă.

Îl țineam cu drag, observînd coloritul încîntător și minunatul cadru de perle. Nu avusesem niciodată ceva atît de frumos.

Apăru și Nounou.

- Ce mai zarvă! M-ați trezit din somn. Sărbători fericite!

- Sărbători fericite, Nounou!

- Ia uite ce mi-a dat tata, Nounou! Și l-a pus în pantof.

- În pantof?

- Hai, trezește-te, Nounou. Trezește-te de-a binelea. I ste ziua de Crăciun. Uită-te la cadourile tale. Dacă nu le desfaci tu, le desfac eu. Deschide-l pe cel de la mine mai întâi.

Genevieve îi cumpărase un șorț de culoarea primulei, care - declară Nounou - era exact lucrul pe care și-l dorise; după aceea își exprimă plăcerea ce i-o procurau bomboanele de la mine. Nici contele nu o uitase: era un șal mare din lână mițoasă într-o nuanță de albastru închis. Dădaca era nedumerită.

- Din partea domnului conte... Dar de ce?

- Nu-și aduce aminte de Crăciun, în mod obișnuit? am întrebat.

- Oh, ba da, își aduce aminte. Muncitorii de la vie primesc câte un curcan, iar servitorii din casă primesc bani în dar. Intendentul este cel care le dă. Așa a fost totdeauna obiceiul.

- Domnișoară, arătați-i ce ați primit.

Am arătat miniatura.

- Oh! exclamă Nounou și timp de o clipă m-a privit fără nici o expresie; apoi am văzut din privirea ei ce gânduri își făceau loc în capul ei.

Dădaca socotea în mintea ei că eu eram răspunzătoare de dăruirea cadourilor. Eu știam acest lucru și îmi făcea plăcere. Însă Nounou era tulburată.

Capitolul 6

În cursul dimineții, Genevieve și cu mine ne-am dus pe jos pînă acasă la familia Bastide. Doamna Bastide, roșie ca focul din bucătărie, ieși să ne salute, făcînd semne cu un polonic; Gabrielle ne privi peste umărul ei, căci era nevoie și de ajutorul ei la bucătărie, de unde venea o aromă delicioasă. Yves și Margot o asaltară pe Genevieve să-i povestească ce găsiseră în ghetele lor; m-am bucurat că și ea avea ce povesti; am observat cu cîtă plăcere le arătase darurile ei. Se duse la iesle și exclamă cu încîntare în timp ce-și vîra nasul înăuntru:

- E aici!

Bineînțeles, răspuse Yves. Ce credeai? E ziua de Crăciun!

Jean Pierre intră cu un braț de lemne și un zîmbet de plăcere înflori pe fața lui.

- E o zi mare, pentru că oamenii de la castel au venit să se așeze la masa noastră.

- Genevieve ardea de nerăbdare, i-am spus.

- Dar dumneavoastră?

- Și eu așteptam cu plăcere.

- Atunci, trebuie să avem grijă să nu fiți dezamăgite.

Și nu am fost. A fost o petrecere veselă; masa - pe care Gabrielle o împodobise atît de frumos cu crenguțe verzi - era supraîncărcată în ziua aceea, căci Jacques și mama lui veniseră și ei. Mama lui era infirmă și era înduioșător să vezi ce atent se purta Jacques cu ea. Împreună cu doamna Bastide, cu fiul acesteia și cei patru nepoți, plus Genevieve și eu însămi, formam un grup destul de numeros, pe care bucuria copiilor l-a ținut tot într-o veselie.

Doamna Bastide ședea într-un cap al mesei, iar fiul său în celălalt. Eu am fost așezată în dreapta doamnei Bastide, iar Genevieve în dreapta fiului ei. Eram oaspeți de onoare și, ca și la castel, eticheta era respectată.

Copiii sporovăiau tot timpul și am fost bucuroasă să observ că Genevieve asculta cu atenție și uneori se băga și ea în vorbă. Yves nici nu-i lăsa ocazia să stea deoparte. Eram convinsă că aceasta era compania de care avea nevoie, căci părea mai fericită decît o văzusem eu vreodată pînă atunci. Purta la gît pandantivul. Cred că n-ar mai fi vrut să și-l scoată niciodată și poate chiar ar dori să doarmă cu el la gît.

Doamna Bastide tăie curcanul umplut cu castane pe care îl servi însoțit de un pireu de ciuperci. Era absolut

delicios, însă clipa cea mare a fost atunci cînd s-a adus un cozonac enorm, în strigătele de încîntare ale copiilor.

- Cine o s-o cîştige? Cine o s-o cîştige? cînta Yves. Cine o să fie Regele de-o zi?

- S-ar putea să fie o Regină, îi aminti Margot.

- O să fie un Rege. Ce rost are să fie o Regină?

- Dacă o regină cîştigă coroana, poate să domnească.

- Linişte, copii, îi dojeni doamna Bastide. Domnişoara

Lawson cunoaşte acest vechi obicei?

Jean Pierre îmi zîmbea peste masă:

- Vedeţi cozonacul acela?

- Sigur că-l vede, strigă Yves.

- E destul de mare, adăugă Gabrielle.

- Ei bine, continuă Jean Pierre, în el e ascunsă o coroană. O coroniţă mică. Acum o să tăiem cozonacul în zece bucăţi - cîte una pentru fiecare. Trebuie mîncat tot cozonacul... dar cu grijă...

- Fiindcă poate nimereşti tu coroana, strigă Yves.

- Cu grijă, continuă Jean Pierre, fiindcă cineva din jurul acestei mese va găsi coroana în cozonac.

- Şi dacă o găseşte?

- E Regele de o zi, strigă Yves..

- Sau Regina de o zi, adăugă Margot.

- Şi poartă coroana pe cap? am întreat eu.

- E prea mică, îmi spuse Gabrielle. Dar...

- Mai mult decît atît. Cel care găseşte coroana este Rege sau, cum zice Margot, Regină în ziua aceea, explică Jean Pierre. Înseamnă că el... sau ea... domneşte în casă. Ceea ce zice *el* sau *ea* (îi zîmbi lui Margot), este lege.

- Toată ziua! strigă Margot.

- Dacă o cîştig eu, zise Yves, habar n-ai ce-am să fac!

- Ce? întrebă Margot.

Dar cu atîta veselie nici nu putu să spună ce, așa că toată lumea murea de nerăbdare să se taie cozonacul.

Se lăsă o tăcere plină de încordare în timp ce doamna Hastide înfipse cuțitul și tăie cozonacul; Gabrielle se ridică, luă tava și trecu pe la fiecare. Urmărind-o pe Genevieve cu privirea, mă bucuram din suflet să constat că ușor intra în acest joc simplu.

Cînd am început să mestecăm nu s-a mai auzit nici un sunet în afară de tictacul pendulei și de trosnetul butucilor din cămin.

Apoi deodată un strigăt și Jean Pierre ridică în aer o coroană de culoare aurie.

- Jean Pierre a cîștigat-o! Jean Pierre a cîștigat-o! izbucniră copiii în cor.

- Să-mi spuneți *Majestatea Voastră* cînd vorbiți cu mine, replică Jean Pierre cu o demnitate glumeață. Poruncesc ca încoronarea mea să aibă loc fără întîrziere!

Gabrielle ieși din cameră și se întoarse cu o perniță pe care ședea o coroană de metal împodobită cu paiete aurii. Copiii se răsuceau înveseliți pe scaunele lor, iar Genevieve se uita cu ochi mari.

- Cui poruncește *Majestatea Voastră* să vă încoroneze? întrebă Gabrielle.

Jean Pierre se prefăcu că ne cîntărește cu un ochi regesc; apoi se opri asupra mea. Eu i-am făcut semn spre Genevieve și el înțelese imediat mesajul.

- Domnișoară de la Talle, pășiți înainte!

Genevieve sări în picioare, cu obrazii îmbujorați și ochii strălucitori.

- Tu trebuie să-i pui coroana pe cap, îi spuse Yves.

Genevieve merse solemn pînă la pernița pe care o ținea Gabrielle, luă coroana și o puse pe capul lui Jean Pierre.

- Acum îngenunchezi și îi săruți mîna! ordonă Yves, și juri să-l slujești pe Rege.

Mă uitam la Jean Pierre cum ședea proptit în scaunul său, cu coroana pe cap, în timp ce Genevieve îngenunchie la picioarele lui pe pernița pe care Gabrielle adusese coroana. Avea o expresie de triumf absolut. Cît de bine își juca rolul!

Yves întrerupsese procedurile solemne, întrebînd care era prima poruncă a Majestății Sale. Jean Pierre stătu puțin pe gînduri, apoi se uită spre Genevieve și spre mine și spuse:

- Să ne dispensăm de formalități. Fiecăruia dintre cei de față îi cerem să-i cheme pe toți ceilalți numai pe numele de botez.

Genevieve se uită la mine cu teamă, așa că am zîmbit și am spus:

- Al meu este Dallas. Sper că puteți să-l pronunțați.

Toți l-au pronunțat accentuînd ultima silabă, copiii rîzînd cu lacrimi în timp ce îi corectam, pe rînd, pe toți.

- Este un nume obișnuit în Anglia? întrebă Jacques.

- Ca Jean Pierre și Yves în Franța? întrebă Yves.

- Absolut deloc. Este doar al meu și am să vă spun de ce. Pe tatăl meu îl chema Daniel, iar pe mama Alice. Înainte să mă nasc eu, tata dorise o fetiță iar mama un băiat. Tata dorea să o cheme ca pe mama, iar mama ca pe tata. Pe urmă... cînd am părut eu, ei au combinat numele lor și a ieșit Dallas.

Asta i-a amuzat pe copii, care au început un joc de combinare a numelor, să vadă cine poate să-l facă pe cel mai comic. Imediat am început să ne spunem pe numele mic și foarte repede a dispărut orice formalitate.

Jean Pierre ședea țepăn în scaun, cu coroana pe cap, ca un monarh binevoitor dar, din cînd în cînd,

surprindeam cîte o umbră de aroganță care îmi aducea aminte de conte.

M-a surprins observîndu-l și mi-a zis rîzînd:

E drăguț din partea ta, Dallas, că iei parte la jocurile noastre.

Din nu știu ce motiv absurd, m-am simțit ușurată cînd am înțeles că se referea la aceste atitudini ca la o joacă.

Cînd camerista veni să tragă obloanele, mi-am dat seama cît de repede zburase timpul. Fusese o după amiază atît de plăcută! Jucasem tot felul de jocuri: de mimică, de ghicitori, totul sub porunca lui Jean Pierre. Contribuția lui Armand Bastide la distracție fiind muzica; el cîntase la vioară.

Așa bine ca de Crăciun - îmi mărturisise Margot în timp ce mă învăța să dansez *Charantaise* - mai era doar la culesul viilor... dar socotea că nici la cules nu era chiar așa de frumos pentru că nu existau cadourile, nici pomul de Crăciun și nici Regele de o zi.

- Culesul viilor e de fapt pentru cei mari, adăugă Yves cu înțelepciune. Crăciunul e pentru noi.

Mă încînta entuziasmul cu care se avînta Genevieve în acele jocuri. Îmi dădeam seama că ar fi dorit ca ziua aceea să nu se mai sfîrșească niciodată, dar totodată trebuia să ne întoarcem la castel. Lipsa noastră fusese cu siguranță observată și nu știam ce reacție avea să stîrnească.

I-am spus doamnei Bastide că, din păcate, trebuie să plecăm, iar ea îi făcu semn lui Jean Pierre.

- Supușii mei doresc să vorbească cu mine? Întrebă cu o undă de căldură în ochii căprui, privindu-mă întîi pe mine, apoi pe Genevieve.

- Trebuie să plecăm, i-am explicat. O s-o ștergem pe furiș și nu o să observe nimeni că am plecat.

- Imposibil! Toată lumea o să se întristeze. Nu știu dacă nu o să trebuiască să-mi exercit prerogativele regale...

- O să plecăm acum. Regret că trebuie s-o răpesc pe Genevieve. Se distrează atît de bine.

- Am să vă însoțesc pînă la castel.

- Oh, dar nu e nevoie...

- Nu e nevoie... cînd s-a întunecat atît de tare! Insist. Știți că am dreptul.

Privirea lui era galeșă.

- Numai astăzi, ce-i drept, dar trebuie să profit și eu de ceasul meu de măreție.

Pe drumul de întoarcere am fost cu toții mult mai tăcuți, iar cînd ne-am apropiat de puntea castelului Jean Pierre s-a oprit zicînd:

- Așa! Ați ajuns cu bine acasă.

Ne strînse mîinile, mie și Genevievei, ni le sărută pe rînd și le reținu o clipă. Apoi, spre surprinderea mea, mă trase spre el și mă sărută pe obraz și imediat făcu același lucru și cu Genevieve.

Ne-am speriat amîndouă, însă el zîmbea.

- Regele nu poate să facă nici un rău, ne-a reamintit. Mîine am să fiu doar Jean Pierre Bastide, dar azi sînt Regele castelului meu.

Am rîs și, luînd brațul Genevievei, i-am spus:

- Bine, mulțumim și la revedere!

El ne-a salutat cu o reverență, iar noi am traversat puntea suspendată, intrînd în castel.

Ne aștepta Nounou, cam îngrijorată.

Domnul conte a venit în clasă. A întrebat unde erați și a trebuit să-i spun.

Foarte bine, i-am răspuns calm, deși inima începuse să-mi bată mai repede.

N-ați fost aici nici la masa de prinz.

Nu e nevoie să facem un secret din asta.

Dorește să vă vadă la întoarcere.

Pe amîndouă? întrebă Genevieve. Fetița plină de voieșie care se jucase cu copiii Bastide era deja schimbată.

- Nu, numai domnișoara Lawson. Dînsul va fi în bibliotecă pînă la ora șase fix. Tocmai bine puteți să-l prindeți, domnișoară.

- Am să mă duc imediat, am spus, lăsîndu-le împreună pe Nounou și Genevieve.

Contele era acolo și citea, iar după ce am intrat a pus cartea la o parte cu încetineală, aproape împotriva voinței lui.

- Ați dorit să mă vedeți? l-am întrebat.

- Stați jos, domnișoară Lawson.

- Trebuie să vă mulțumesc pentru miniatură. Este fermecătoare.

Înclină din cap.

- M-am gîndit că o s-o apreciați. Ați recunoscut-o, desigur.

- Da. Asemănarea e vizibilă. Cred că ați fost prea darnic.

- Poate să fie cineva prea darnic? .

- Ați fost foarte amabil că ați pus darurile în pantofi.

- Mi-ați arătat foarte limpede ce datorie aveam.

Zimbi și își privi mîinile.

- Ați făcut o vizită plăcută?

- Am fost la familia Bastide. Cred că e bine pentru Genevieve să fie împreună cu alți copii.

Vorbeam cu însuflețire.

- Sînt convins că aveți dreptate.

- S-a amuzat la jocuri... s-a bucurat de festivitățile de Crăciun... de simplitatea întregii atmosfere. Sper că nu dezaprobați...

Ridică din umeri și întinse brațele într-un gest ce putea să însemne orice.

- Genevieve ar trebui să vină diseară cu noi la cină.

- Sînt sigură că o să se bucure.

- Bănuiesc că nu vom reuși să întrecem atmosfera de voie bună de care v-ați bucurat mai devreme în cursul acestei zile, dar și dumneavoastră trebuie să fiți cu noi... dacă doriți, domnișoară Lawson.

- Mulțumesc.

Înclină din cap, indicînd că întrevederea luase sfîrșit. M-am ridicat și el m-a urmat pînă la ușă, pe care mi-o deschise.

- Genevieve a fost entuziasmată de cadoul de la dumneavoastră, i-am spus. Aș fi dorit să puteți vedea fața ei cînd a desfăcut pachetul.

El zîmbi, iar eu am fost foarte fericită. Mă așteptasem la o mustrare și, cînd colo, primisem o invitație.

Ce Crăciun fericit aveam!

Era prima ocazie să îmbrac rochia cea nouă. În timp ce mi-o puneam, eram emoționată - era straniu, parcă așteptam ca simplul fapt de a purta o rochie aleasă de el pentru mine, să mă transforme într-o altă femeie.

Ah, dar bineînțeles că nu o alesese chiar el. El doar ceruse unei case de mode din Paris să trimită o rochie nouă care să se potrivească femeii care o purtase pe cea de catifea neagră. Și totuși, această culoare era cea

care mi se potrivea cel mai bine. Să fi fost o pură întâmplare? Sau el o sugerase? Ochiul meu verzi străluceau, iar părul meu avea lustrul castanei coapte. Cred că în această rochie eram chiar atrăgătoare.

În această stare de agitație am pornit-o în jos pe scări și m-am întâlnit nas în nas cu domnișoara de la Monelle. Arăta încântătoare, într-o rochie lungă de voal de culoarea levănțicăi, garnisită cu funde de satin verde; părul său blond era pieptănat cu bucle adunate pe vârful capului de o agrafă cu perle, iar alte bucle lungi se revărsau pe gâtul său lung și subțire. Se uita la mine cu oarecare nedumerire, de parcă încerca să-și amintească unde ne cunoscusem mai înainte. Probabil că arătam altfel în această rochie de seară decît în costumul meu de călărie ponosit.

- Sînt Dallas Lawson, i-am spus. Restaurez tablourile.

- Veniți cu noi la masă?

În vocea ei, care mi se păru agresivă, era o mirare rece.

- La invitația contelui, am răspuns la fel de glacial.

- Chiar așa?

- Da, într-adevăr.

Privirea ei înregistră toate amănunțele rochiei mele, evaluîndu-i prețul; părea s-o mire tot atît de mult cît o uimea și invitația din partea contelui.

Se întoarse și o luă înaintea mea. Gestul părea să implice că - oricît de excentric era contele, încît să invite pe cineva care lucra pentru el să se amestece printre prietenii săi - dînsa nu dorea să mă cunoască.

Oaspeții se adunaseră într-una din camerele mai mici de lîngă sala de banchete. Contele se cufundase deja în conversație cu domnișoara de la Monelle și nu observă intrarea mea, dar Philippe veni pînă la mine. Mi-am închipuit că își dădea seama că mă simțeam cam

stingherită și de aceea mă așteptase. Încă o mostră de amabilitate din partea lui.

- Dați-mi voie să vă spun cît sînteți de elegantă.

- Mulțumesc. Vroiam să vă întreb dacă această domnișoară de la Monelle care este aici face parte din familia despre a cărei colecție de tablouri mi-ați pomenit.

- Ah, da. Și tatăl ei este aici. Dar sper că nu veți discuta despre asta cu vărul meu.

- Sigur că nu. Oricum, cred că ar fi foarte puțin probabil să plec de la castel ca să mă duc la dînsa.

- Așa gîndiți acum, dar dacă vreodată...

- Da, și am să țin minte.

Genevieve veni spre noi. Purta o rochie din mătase roz și arăta destul de posacă - era departe de fața care îl încoronase pe Regele de-o zi cu puțin timp în urmă.

În acel moment se anunță că cina era servită și am intrat cu toții în sala de banchete, unde masa fastuoasă era luminată de candelabre atîrnate din loc în loc.

Eu fusesem așezată lîngă un gentilom mai bătrîn pe care îl interesau tablourile, așa că am discutat împreună. Presupuneam că mi se fixase acel loc pentru a întreține conversația. S-a servit friptură de curcan cu castane și trufe, dar nu mi-a plăcut la fel de mult cum îmi plăcuse la familia Bastide - poate fiindcă tot timpul eram conștientă de prezența domnișoarei de la Monelle, așezată lîngă conte, care părea absorbit de conversația ei însuflețită.

Ce prostie din partea mea să cred că devenisem atrăgătoare pentru că purtam o rochie frumoasă! Și ce gogomănie, să-mi închipui că acest bărbat care cunoscuse multe femei fermecătoare și-ar da seama de prezența mea cînd se afla în compania acesteia. Atunci l-am auzit spunîndu-mi numele:

- Domnișoara Lawson este de vină.

Ridicându-mi privirea, i-am întâlnit ochii, dar nu aş fi putut spune dacă citeam în ei nemulţumire sau doar amuzament. Îmi imaginam că dezaproba faptul că o dusesem pe fiica sa la masa de Crăciun la muncitorii săi, că ştia că îmi dădeam seama de acest lucru, şi că dorea să nu reuşesc să aflu ce formă va îmbrăca această dezaprobare. Şi domnişoara de la Monelle se uita spre mine. Avea nişte ochi albaştri ca gheaţa, reci şi calculaţi. Era iritată de faptul că pentru a doua oară în seara asta persoana mea îi distrăgea atenţia.

- Da, domnişoara Lawson, continuă contele. Seara trecută ne-am uitat la tablou, şi munca dumneavoastră la portretul strămoaşei mele a fost admirată. Trăise învăluită în nori alîta vreme. Acum a ieşit la iveală, ca şi smaraltele ei. Din cauza acestor smaralde...

- Din cînd în cînd renaşte interesul pentru ele, zise Philippe.

- Domnişoară Lawson, *dumneavoastră* aţi făcut să renască interesul faţă de ele.

Mă privi cu o exasperare prefăcută.

- Şi nu doriţi asta? I-am întrebat.

- Cine ştie? Poate că una din acele izbucniri de interes o să ne ducă la descoperirea lor. Noaptea trecută, cînd au fost examinate tablourile, cineva a sugerat o vînătoare de comori şi toată lumea a fost de acord. Deci vînătoare de comori să fie. Şi dumneavoastră trebuie să luaţi parte, bineînţeles.

Domnişoara de la Monelle puse o mîină pe braţul lui.

- Aş fi îngrozită să umblu prin locurile acestea singură.

Cineva spuse că se îndoia că va fi lăsată singură şi toată lumea izbucni în rîs, chiar şi contele. După care se uită din nou la mine, cu ochi încă amuzaţi.

- O falsă vînătoare de comori. O să aflați totul ceva mai tîrziu. O să începem în curînd, fiindcă nu știm cît va dura. Gautier a stat toată dimineața ca să pună indiciile.

O oră mai tîrziu, s-a dat startul vînătoarei de comori.

Indiciile fuseseră scrise pe bucățele de hîrtie și ascunse prin diferite unghere ale castelului. Fiecare a primit primul indiciu, din al cărui mesaj secret trebuia să ghicească încotro s-o apuce ca să-l găsească pe al doilea; dacă găsea locul, descoperirea o grămăjoară de hîrtiute printre care se afla și cea pe care era scris indiciul următor; evident, cel ce avea să rezolve ultimul indiciu era cîștigătorul.

Sporovăiala și o mulțime de exclamații de groază au însoțit citirea indicțiilor. Mai mulți dintre musafiri au pornit doi cîte doi. Nu-i vedeam nici pe conte, nici pe Philippe sau pe Genevieve, de aceea mă simțeam ca într-o casă plină cu străini. Nu s-a apropiat nimeni de mine. Poate se întrebau în sinea lor de ce fusese invitată să ia parte o femeie care se afla la castel numai pentru a executa o lucrare pentru conte. Dacă aș fi trăit în Franța, aș fi plecat acasă de sărbători; oare faptul că mă aflam aici mă eticheta ca pe cineva care nu avea unde să se ducă?

Am văzut cum-un tînăr și o tînără se furișau ținîndu-se de mîină și deodată mi-a trecut prin cap ideea că scopul unui joc ca acesta nu era atît căutarea de indicii, cît o ocazie de flirt.

M-am uitat la bilețelul pe care scria:

Mergi să depui omagiul tău și bea dacă ești înșecat.

După cîteva secunde de gîndire, mesajul părea simplu. A depune omagiu, însemna să faci curte, iar în curte exista un puț. Mi-am făcut drum prin terasa cu arcade pînă în curte și bineînțeles că pe parapetul din

puțul puțului era o piatră mare sub care se pusese răbilețele. Am luat unul din ele și am fugit repede înapoi în castel. Am găsit și al doilea indiciu, care m-a trimis tocmai în vârful turnului. Castelul fusese luminat special pentru această ocazie și pe ziduri erau agățate sfeșnice cu trei brațe cu lumînări.

Cînd deja descoperisem trei indicii, mă pasionasem în așa hal de acel joc încît am constatat că îl jucam cu toată hotărîrea, atît de fascinantă este o vînătoare de comori, chiar dacă numai în joacă, mai ales dacă se desfășoară într-un vechi castel. Și cu toate că aceasta era o joacă, în trecut avuseseră loc alte căutări mai serioase. Cît trebuie să fi căutat ei acele smaralde!

Cel de-al șaselea indiciu mă duse jos în temnița donjonului în care nu mai fusesem decît o singură dată, cu Genevieve. Scara era luminată, așa că m-am gîndit că nu greșeam închipuindu-mi că aveam să găsesc un indiciu acolo.

Am coborît scara strîmtă, ținîndu-mă de frînghie. Mă aflam în temnița donjonului. Nu, nu putea să fie acolo - nu era nici o lumină. Nu era să pună Gautier un indiciu într-un loc atît de oribil! Mă pregăteam să urc înapoi, cînd am auzit glasuri ce veneau de sus.

- Dar Lothair... , scumpul meu.

Am făcut un pas înapoi în umbră, deși nu era nevoie, căci nu aveau de gînd să coboare.

Am auzit vocea contelui, în care era o căldură pe care nu o auzisem niciodată înainte.

- Va trebui să mă mulțumesc să fii aici... mereu.

- Te-ai gîndit ce va însemna pentru mine să trăim sub același acoperiș?

Nu ar fi trebuit să stau acolo, însă eram incapabilă să mă hotărîsc ce să fac. Dacă m-aș urca pe scară și aș da ochii cu ei ar fi o situație jenantă pentru noi toți. Poate au

să plece și nu vor afla niciodată că îi auzisem. Femeia era domnișoara de la Monelle și vorbea cu contele de parcă era iubitul ei.

- Draga mea Claude, o să fii fericită așa.

- Dacă ar fi posibil să fii tu în locul lui Philippe...

- Nu ai fi fericită. Nu te-ai simți niciodată în siguranță.

- Îți închipui că așa crede că o să mă omori!

- Nu înțelegi? Scandalul ar izbucni din nou. Nici nu-ți poți da seama cât ar fi de neplăcut.. Ar fi ca 'o cangrenă care ar distruge totul. Am jurat să nu mă mai însor niciodată.

- Deci preferi ca eu să joc farsa asta cu Philippe...

- Va fi mai bine pentru tine.. Acum trebuie să ne întoarcem. Dar nu împreună.

- Lothair... , doar o clipă.

A urmat o scurtă tăcere în timpul căreia mi-am imaginat îmbrățișarea lor. Apoi am auzit depărtându-se zgomotul pașilor lor și m-am simțit dezolant de singură în acel întuneric.

Am urcat treptele fără să mă mai gândesc la indicii. Aflasem că domnul conte și domnișoara de la Monelle erau amanți - sau îndrăgostiți - și că el nu avea să se căsătorească cu ea. Un bărbat care fusese bănuit că își omorîse prima soție ar fi fost privit cu suspiciune dacă și-ar fi luat o a doua nevastă. Ar fi fost o situație delicată pe care doar o femeie hotărîtă și care l-ar iubi cu devotament ar putea să o înfrunte. Nu credeam că domnișoara de la Monelle intra în această categorie. Poate că și el știa acest lucru, căci era perspicace și aveam convingerea că inima lui era dominată de creier. Deci, dacă concluziile mele erau juste, ticluise acest plan de a o mărita cu Philippe, ca să rămînă sub același acoperiș. Era un plan cinic, dar așa era și omul, îmi ziceam cu amărăciune. Asta îl caracteriza. De-a lungul

timpului, atîția regi găsiseră soți complezenți pentru amantele lor, deoarece ei înșiși ori nu puteau, ori nu vroiau să se căsătorească cu ele.

Eram dezgustată. Doream să nu fi venit niciodată la castelul ăsta. Dacă aș putea să scap... Să iau calea oferită de Philippe și să mă duc acasă la domnișoara de la Monelle... Dar ce, parcă puteam să scap în felul acesta! Și ce curios că tocmai în casa ei sugerase să mă trimită! Nu există decît un singur loc de retragere - acasă, în Anglia. Am cochetat cu această idee, știind foarte bine că nu aș fi părăsit castelul decît cu forța. Și la urma urmei, ce mă priveau pe mine tenebroasele afaceri amoroase ale unui conte francez destrăbălat? În nici un fel.

Și ca să mi-o dovedesc, m-am uitat încă o dată pe bilețelul meu. Acesta mă conducea de data asta nu în donjon, ci în sala armelor, unde era acea *oubliette*. Speram să nu fie nevoie să cobor scara de frînghie! Cu siguranță că Gautier nu ar fi depus acolo vreun indiciu. Aveam dreptate. Am găsit ceea ce căutam pe jilțul de la fereastră; și după ce am citit ce scria pe hîrtiuță m-am dus la sala de banchete, unde trebuia să mă prezint cu toate hîrtiuțele și astfel să ajung la capătul vînătoarei de comori.

Intrînd în sală l-am găsit pe Gautier așezat la o masă și sorbind dintr-un pahar cu vin. Cînd m-a văzut, s-a ridicat de la masă și a strigat:

- Să nu-mi spuneiți că le-ați găsit pe toate, domnișoară Lawson!

I-am spus că da și i le-am dat.

- Ei bine, spuse, sînteți prima.

- Poate ceilalți nu și-au dat destulă silință, am spus eu cu gîndul la conte și la domnișoara de la Monelle.

- Păi acum nu mai aveți decît să vă duceți la scrinul de acolo, să luați comoara.

M-am dus într-acolo, am tras sertarul pe care mi l-a arătat și am găsit o cutiuță mică de carton.

- Asta e, zise. O să aibă loc o ceremonie de decernare.

Apucă un clopoțel de alamă și începu să-l scuture. Era semnalul că vînătoarea se terminase și toată lumea trebuia să se întoarcă în sală. Le-a trebuit ceva timp să se adune cu toții; am observat că unii erau cam roșii la față și cam șifonați. Contele sosi însă calm ca întotdeauna, singur și am observat că domnișoara de la Monelle era împreună cu Philippe. Cînd află că eram cîștigătoarea, contele zîmbi și cred că se amuza.

- Desigur, comentă Philippe cu un zîmbet amical, domnișoara Lawson are un avantaj neloyal. Dînsa este expertă în case vechi..

- ată comoara, zise contele deschizînd cîtiuța și dezvăluind o broșă - era o piatră verde pe o bucată subțire de aur.

- Parcă ar fi un smarald, strigă una dintre femei.

- Toate vînătorile de comori din acest castel urmăresc să descopere smaralde, nu v-am spus? replică contele.

Scoase broșa din cutiuță și zise:

- Dați-mi voie, domnișoară Lawson.

Și o prinse de rochia mea.

- Mulțumesc, am șoptit.

- Mulțumiți mai degrabă priceperii dumneavoastră. Nu cred că alții au găsit mai mult de trei din indiciile lui Gautier.

Cineva zise:

- Dacă știam că premiul este un smarald am fi fost mai insistenți. De ce nu ne-ai atras atenția, Lothair?

Mai mulți s-au apropiat să admire broșa, printre care și Claude de la Monelle. Îi simțeam indignarea. Degetele ei albe atinseră broșa ușor.

- Este într-adevăr un smarald, șopti.

Și în timp ce se îndepărta, adăugă:

- Domnișoara Lawson este o femeie foarte deșteaptă, sînt sigură.

- Oh, nu, am răspuns repede. Pur și simplu, eu *am jucat* jocul.

Se întoarse și, preț de o clipă, privirile noastre s-au întîlnit. Apoi ea rîse și se duse să stea aproape de conte.

Au apărut muzicanții care s-au instalat pe o platformă. M-am uitat cum Philippe și domnișoara de la Monelle deschideau balul. Au urmat și alții, dar nimeni nu s-a apropiat de mine și m-am simțit deodată atît de părăsită, că nu mi-am mai dorit nimic altceva decît să o șterg pe furis. Am întins-o cît mai curînd și m-am dus în camera mea.

Am desfăcut broșa și am examinat-o. Apoi am scos miniatura și mi-am adus aminte de clipa în care o scosesem din pachet și am văzut cine mi-o trimisese. Ce fericită fusesem atunci față de clipa cînd el prinsese broșa de smarald pe rochia mea! Cînd privirea mea căzuse pe acele mîini albe, cu inelul de jad cu sigiliu, le vedeam în minte mîngîind-o pe domnișoara de la Monelle în timp ce ei plănuiau ca ea să se mărite cu Philippe deoarece el, Lothair, contele de la Talle, nu avea dorința să se însoare încă o dată.

Nu era nici o îndoială că se considera ca un rege, stăpîn peste lumea lui. El poruncea și ceilalți se supuneau; și oricît de cinică ar fi fost propunerea ce o făcea celor pe care îi considera supușii săi, aceștia trebuiau să-i dea ascultare.

Cum de puteam eu să găsesc scuze acestui om?

Și totuși, fusese un Crăciun atât de fericit pînă în clipa cînd auzisem fără să vreau acea conversație.

M-am dezbrăcat dusă de gînduri și m-am culcat în pat ascultînd muzica îndepărtată. Acolo jos ei dansau și nimeni nu se gîndea la mine. Ce neroadă fusese să mă las înșelată de visul meu deșart că aș însemna ceva pentru conte! Seara aceasta îmi demonstrase cît de absurd era totul. Locul meu nu era aici. Eu nu înțelesesem că în lume existau bărbați cum era contele de la Talle. Acum însă începeam să înțeleg. În seara asta învățasem foarte multe.

Acum trebuia să fiu rezonabilă, cuminte. Am încercat să nu mă mai gîndesc la conte și la amanta lui, și în minte îmi răsări alt chip. Jean Pierre cu coroana pe cap - Regele de-o zi.

Mi-am amintit de expresia aceea de complezență, de plăcerea pe care o simțise de pe urma puterii lui trecătoare. Toți bărbații, m-am gîndit, ar vrea să fie regi în propriile lor castele.

Și cu asta am adormit, dar am avut tot felul de vise amestecate, conștientă mereu de o umbră mare care mă acoperea și care ghiceam că este viitorul meu lipsit de speranță, însă am strîns tare din ochi, refuzînd să-l văd.

Capitolul 7

În prima zi a Noului An, Genevieve mi-a spus că se va duce călare pînă la casa Carréfour să-și vadă bunicul și că dorea să o însoțesc. M-am gîndit că ar fi interesant să revăd casa bătrînă, așa că am fost imediat de acord.

- Cînd trăia mama, mergeam totdeauna de Anul Nou să-l vizităm pe bunicul. Toți copiii din Franța fac la fel.

- Este un obicei frumos.

- Se aduc bomboane și cozonac pentru copii, în timp ce oamenii mari beau vin și mănîncă prăjiturele. După aceea copiii cîntă la pian sau la vioară, să arate cît au progresat. Uneori trebuie să spună și poezii.

- Ai să faci și tu așa?

- Nu, dar va trebui să spun catehismul. Bunicului îi plăc mai mult rugăciunile decît pianul sau vioara.

Oare ce sentimente o fi încercînd atunci cînd merge în vizită în acea casă stranie? N-am rezistat să nu întreb:

- Îți place să mergi acolo?

A încruntat din sprîncene, cu un aer nedumerit:

- Nu știu. Vreau să mă duc și după aceea, cînd sînt acolo, uneori simt că nu mai pot să suport. Vreau să fug înapoi și să nu mai mă duc acolo niciodată. Mama mea vorbea așa de mult despre ea încît uneori am senzația că și eu am locuit acolo. Nu știu dacă vreau să mă duc sau nu, domnișoară.

Cînd am ajuns la casă, ne-a deschis ușa Maurice, care ne-a condus la bătrîn, ce arăta mai slab decît ultima oară cînd îl văzusem.

- Știi ce zi e azi, bunicule? întrebă Genevieve.

Văzînd că el nu răspunde, și-a lipit buzele de urechea lui și a zis:

- E Anul Nou! Așa că am venit să te văd. E și domnișoara Lawson aici.

- Mă salută din cap.

- Drăguț din partea dumitale că ai venit. Să mă ierți că nu mă ridic.

Ne-am așezat lîngă el. Da, se schimbase. Ochii își pierduseră complet seninătatea; era privirea unui om rătăcit care încerca cu disperare să-și găsească drumul într-o junglă. Am bănuir că ceea ce încerca să regăsească era memoria.

- Să sun? întrebă Genevieve. Ne este foame. Eu aş vrea prăjituri și sînt convinsă că domnișoarei Lawson îi este sete.

Eu nu am răspuns și atunci ea trase de un clopoțel. Apăru Maurice căruia îi porunci ceea ce dorea.

- Bunicul nu se simte prea bine azi, îi spuse lui Maurice.

- Are unele zile mai proaste, domnișoară Genevieve.

- Am impresia că nu știe ce zi e azi.

Genevieve oftă și se așează.

- Bunicule, în noaptea de Crăciun am făcut o vînătoare de comori și domnișoara Lawson a cîștigat.

- Singura comoară e în ceruri, zise el.

- Oh, da, bunicule, dar pînă atunci e bine să găsești una și pe pămînt.

Păru nedumerit.

- Îți spui rugăciunile?

- În fiecare seară și în fiecare dimineată.

- Nu este destul. Tu, copila mea, trebuie să te rogi mai temeinic decît alții. Tu ai nevoie de ajutor. Tu te-ai născut din păcat.

- Da, bunicule, știu că toți ne naștem așa, dar eu îmi spun rugăciunile. Nounou are grijă să nu uit.

- Ah, buna Nounou! Totdeauna să te porți frumos cu Nounou, ea are suflet bun.

- Nu mă lasă ea să uit să-mi spun rugăciunile, bunicule.

Maurice s-a întors cu vin, prăjituri și ciocolată.

- Mulțumesc, Maurice, spuse Genevieve, am să le servesc eu. Bunicule, în ziua de Crăciun domnișoara Lawson și cu mine ne-am dus la o petrecere și aveau acolo o iesle și un cozonac care avea înăuntru o coroană. Tare aș fi vrut să ai o mulțime de fii și fiice, pentru că atunci copiii lor ar fi fost verișorii mei. Ar fi fost toți aici astăzi și am fi putut să avem și noi un cozonac cu o coroană înăuntru.

El nu urmărise spusele ei și își întoarse privirea către mine. Încercam și eu să fac ceva conversație dar nu

reușeam să-mi desprind gândul de la acea odaie ca o chilie și de la lada ce conținea biciul și bluza aspră.

El era un fanatic - măcar atîta lucru era limpede. Dar cum de ajunsese în această stare? Și ce fel de viață dusesese Françoise aici? De ce murise ea după ce el suferise acel atac cerebral? Pentru că nu mai putea să suporte ideea de a trăi fără el? Fără acest om - acest fanatic ca un cadavru cu ochi larg deschiși, cu chilia și cu lada lui... deși era măritată cu contele și avea drept cămin castelul!

Nu oricine consideră că aceasta este o soartă atît de glorioasă cum o consideri tu...

Mi-am pus frîu gândurilor. Ce mă făcuse să cred așa ceva? O soartă glorioasă... cînd cineva care suferise - da, suferise era cuvîntul potrivit... se sinucisese.

Dar de ce... de ce? Ceea ce începuse ca o simplă curiozitate se transforma într-o dorință arzătoare de a ști. Da, mi-am zis repede, nu este nimic excepțional în asta. Acest interes pasionat pentru treburile altora exista în mine. Aveam această curiozitate de a ști cum funcționează mintea altora, exact așa cum mă interesa foarte mult de ce un pictor folosea un anume subiect, de ce îl pictase într-un anume fel, ce se afla în spatele interpretării lui, al culorilor folosite și a stării sale.

Bătrînul nu-și desprindea privirea de la mine.

- Nu pot să te văd prea bine. Nu poți să vii mai aproape?

Mi-am tras scaunul mai aproape.

- A fost o greșeală, șopti, o mare greșeală.

Vorbea cu el însuși; m-am uitat la Genevieve care era ocupată să-și aleagă o bucată de ciocolată de pe o farfurie adusă de Maurice.

- Françoise nu trebuie să știe, zise.

Îmi dădeam seama că mintea lui o luase razna și aveam dreptate că nu se simțea așa de bine ca data trecută. Mă privi pătrunzător.

- Da, arăți bine azi. Ești liniștită.

- Mulțumesc. Mă simt bine.

- A fost o greșeală... Era crucea mea, iar eu nu eram destul de puternic să o port.

Am tăcut, cîntărind dacă să-l chemăm pe Maurice sau nu. Nu își lua ochii de pe fața mea și se propti în spătarul fotoliului său de parcă s-ar fi temut de mine; cînd a făcut această mișcare, pătura i-a alunecat de pe genunchi și eu am prins-o și l-am învelit cu ea. El se trase înapoi și strigă:

- Pleacă! Lasă-mă! Cunoști povara mea, Honorine.

- Cheamă-l pe Maurice, am spus, iar Genevieve ieși în fugă din odaie.

Bătrînul mă apucă de încheietura mîinii, înfigîndu-și unghiile în pielea mea.

- Nu e vină ta, spuse. Păcatul e al meu. E povara mea. Am s-o port pînă în mormînt. De ce tu? De ce eu? Oh, ce tragedie! micuța mea Françoise. Du-te! Stai departe de mine. Honorine, de ce mă ispitești?

Maurice veni în fugă. Luă pătura și o înfășură în jurul bătrînului și spuse peste umăr:

- Ieșiți afară. Ar fi mai bine.

Astfel că Genevieve și cu mine am ieșit din cameră în timp ce Maurice lua crucifixul care atîrna de gîtul bătrînului și i-l punea în mînă.

- Ce sperietură am tras!

- V-ați speriat, domnișoară? întrebă Genevieve aproape bucuroasă.

- Aiura.

- Aiurează deseori. La urma urmei, e foarte bătrîn.

- N-ar fi trebuit să venim.

- Așa spune și tata.

- Adică îți interzice?

- Nu chiar, fiindcă nu i se spune că vin. Dar dacă ar ști, mi-ar interzice.

- Atunci...

- Bunicul a fost tatăl mamei mele. Din cauza asta tata nu-l iubește. În fond, nu a iubit-o nici pe mama, nu-i așa?

În timp ce călăream înapoi spre castel, i-am spus Genevievei:

- A crezut că eu sînt altcineva. O dată sau de două ori mi-a zis Honorine.

- Ea a fost mama mamei mele.

- Părea să-i fie... frică de ea.

Genevieve era gînditoare.

- E ciudat ca bunicului să-i fie frică de cineva.

Nu am rezistat să nu-i povestesc lui Nounou despre vizita noastră la Carréfour. Ea clătină din cap.

- Genevieve n-ar trebui... Mai bine nu.

- A vrut să se ducă din cauza obiceiului de a vizita bunicii în ziua de Anul Nou.

- Obiceiurile sînt bune în unele familii, dar nu în toate.

- Nu prea sînt respectate în familia asta, am sugerat eu.

- Oh, obiceiurile sînt făcute pentru săraci. Ca să le dea un imbold în viață.

- Eu cred că și bogații și săracii le iubesc. Dar aș fi preferat să nu ne fi dus. Bunicul lui Genevieve a aiurat și situația a fost foarte neplăcută.

- Domnișoara Genevieve ar trebui să aștepte pînă ce trimite dumnealui după ea. Nu ar trebui să-i facă vizite neanunțate.

- Probabil că nu era deloc așa pe vremea cînd trăiai dumneata acolo... cînd Françoise era copil, vreau să spun.

- A fost totdeauna un om sever și cu sine și cu ceilalți. Ar fi trebuit să se călugărească.

- Poate așa gîndea și el. Am văzut odaia aia ca o chilie în care mi-am închipuit că a dormit cîndva.

Încuviință din nou din cap.

- Un astfel de bărbat nu ar fi trebuit să se însoare niciodată. Dar Françoise nu știa ce se întîmpla. Am încercat să fac așa ca totul să-i pară normal.

- Dar ce se întîmpla? am întreat-o.

Îmi azvîrli o privire pătrunzătoare.

- El nu era făcut să fie tată. Vroia ca întreaga casă să fie condusă ca la mănăstire.

- Dar mama ei, Honorine?

Nounou se întoarse cu spatele.

- Era infirmă.

- Nu, am zis, n-a fost o copilărie fericită pentru sărmana Françoise... un tată fanatic și o mamă infirmă!

- Eu am avut grijă să fie fericită.

- Da, părea fericită cu broderiile ei și cu lecțiile de pian. După cum scrie despre ele, s-ar părea că îi plăceau. Cînd mama ei a murit...

- Da? făcu Nounou tăioasă.

- A fost foarte nefericită?

Dădaca se ridică de pe scaun și scoase dintr-un sertar încă unul din acele carnețele.

- Citiți.

L-am deschis. Scria că fusese la plimbare. Avusese lecție de pian. Lucrase la pînza pentru altar pe care o broda; avusese lecțiile cu guvernanta. Viața ordonată a unei fete obișnuite.

După care scrisese:

Tata a venit în clasă azi dimineață când făceam Istoria. Părea foarte trist și mi-a spus: "Am o veste pentru tine, Françoise. Nu mai ai mamă!" Simțeam că ar trebui să plîng dar nu-mi venea. Iar tata se uita la mine așa de trist și de sever. "Mama ta a fost multă vreme bolnavă și nu se mai putea face bine. Acesta este răspunsul Domnului la rugăciunile noastre". Eu i-am zis că eu nu mă rugasem ca ea să moară, dar el mi-a zis că Dumnezeu lucra pe căi misterioase. Noi ne rugasem pentru mama și aceasta era o fericită descătușare. "Necazurile ei s-au terminat" a spus. Și a ieșit din clasă.

Tata a stat în camera mortuară două zile și două nopți. Nu a ieșit deloc de acolo și m-am dus și eu înăuntru să aduc omagiu defunctei. Am stat îngenunchată lângă pat multă vreme și am plîns amarnic. Credeam că plîng fiindcă murise mămica, dar de fapt plîngeam fiindcă mă dureau genunchii și nu-mi plăcea acolo. Tata se roagă tot timpul numai pentru iertarea păcatelor lui. M-am înfricoșat pentru că dacă el este atît de păcătos, cum sîntem noi ceilalți care nu ne rugăm nici pe jumătate cît el?

Mămica e îmbrăcată în cămașă de noapte în sicriu. Tata spune că acum se odihnește în pace. Toți servitorii au venit să-și aducă ultimul omagiu. Tata stă acolo și se roagă tot timpul pentru iertare.

Azi a fost înmormîntarea. A fost o priveriște măreață. Căii aveau pămătuferi de pene pe cap și harnașamente de doliu. Am mers cu tata în fruntea cortegiului, cu un voal negru pe față și cu noua rochie neagră, pe care Nounou a stat toată noaptea s-o termine. Am plîns cînd

am ieșit din biserică și am stat lângă dric în timp ce un vorbitor a spus tuturor că mămica fusese o sfântă. Părea îngrozitor ca o persoană atît de bună să moară.

În casă e liniște. Tata e în chilia lui. Știu că se roagă, fiindcă l-am auzit cînd m-am dus în fața ușii. Se roagă pentru iertare, ca Marele Păcat să moară odată cu el, ca să nu sufere decît el. Cred că îl roagă pe Dumnezeu să nu fie prea aspru cu mămica atunci cînd o să ajungă în Rai și spune că păcatul cel mare, oricare ar fi el, a fost din vina lui, nu a ei.

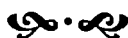
Am terminat de citit și am ridicat ochii la Nounou.

- Ce este cu acest Mare Păcat? Ai descoperit vreodată?

- Era un bărbat care vedea păcatul chiar și în rîset.

- Mă mir că s-a însurat. De ce nu s-a dus la mănăstire să-și trăiască toată viața acolo?

Nounou ridică din umeri.

De Anul Nou contele plecă la Paris și Philippe îl însoți. Eu făceam progrese în munca mea și aveam deja cîteva tablouri care dovedeau acest lucru. Era exaltant să vezi cum iese la iveală frumusețea lor inițială. Simțeam o mare plăcere numai privindu-le și aducîndu-mi aminte cum, încetul cu încetul, aceste culori vii erau eliberate de murdăria depusă ani și ani. Dar era mai mult decît o întoarcere la frumusețe: era propria mea afirmare. Niciodată nu mă bucurasem de munca mea ca aici și niciodată nu cunoscusem o casă care să mă intrige așa cum mă intriga acest castel Gaillard.

Ianuarie a fost excepțional de friguros, iar în podgorie a fost multă forfotă, căci erau temeri că gerul va distruge vița. Genevieve și cu mine ne opream adesea în timpul plimbărilor noastre călare sau pe jos ca să privim lucrătorii. Uneori intram în casă la familia Bastide și, cu o asemenea ocazie, Jean Pierre ne-a dus în pivnițe, ne-a arătat butoaiele în care se învechea vinul și ne-a explicat toate procesele prin care acesta trebuia să treacă.

Genevieve a spus că pivnițele acelea adânci îi aduceau aminte de *oubliette* de la castel, la care Jean Pierre îi replică că aici nimic nu era uitat. Ne-a arătat cum intra lumina prin niște mici deschizături, cu scopul de a regla temperatura; ne-a avertizat că nu era voie să se aducă înăuntru nici un fel de plante sau flori deoarece acestea puteau strica gustul vinului.

- Cît de vechi sînt pivnițele astea? a vrut să știe Genevieve.

- Ele există de cînd există aici vin... și asta înseamnă o sută de ani.

- Și în timp ce se îngrijeau de vinul lor și se asigurau ca temperatura să fie cea care trebuia, comentă Genevieve, îi aruncau pe oameni în temnițe și îi lăsau acolo să înghețe de frig și să flămînzească pînă mureau.

- Vinul fiind mai important pentru nobilii tăi strămoși decît inamicii lor, era normal.

- Și în toți anii aceia cei din familia Bastide făceau vinul.

- Și a existat un Bastide care a avut cinstea să devină un dușman al nobililor tăi strămoși. Oasele lui zac în castel,

- Oh, Jean Pierre! Unde?

- În *oubliette*. A fost insolent față de contele de la Talle, a fost chemat în fața acestuia și nimeni nu l-a mai văzut vreodată. S-a dus la castel, dar nu a mai ieșit

niciodată. Imaginați-vă scena. Chemat în fața contelui. "Intră, Bastide. Ia spune, ce e cu zarva aia pe care o faci?" Îndrăznețul Bastide încearcă să explice, crezînd, în mod eronat, că e și el la fel ca și stăpînii lui, și deodată domnul conte își mișcă picioarele și pămîntul se deschide... hop de-a dura cu insolentul de Bastide, acolo unde s-au dus și alții înaintea lui. Ca să înghețe de frig, să moară de foame... să moară din pricina rănilor pe care le primește căzînd. Ce contează? El nu mai e o pacoste pe capul domnului conte!

- Tot ranchiunos pari să fii, am spus surprinsă.

- Oh, nu. După aceea a venit Revoluția. Și a venit și rîndul familiei Bastide.

Nu vorbea serios, fiindcă aproape imediat a început să rîdă.

Vremea s-a schimbat brusc. Viile nu mai erau în pericol iminent deși, după cum ne-a spus Jean Pierre, dușmanul cel mai cumplit pentru struguri putea să fie înghețul de primăvară, care lovea pe neașteptate.

Zilele acelea mi-au rămas în amintire ca cele mai pașnice. S-au întîmplat mici incidente neplăcute care îmi sînt foarte vii în memorie. Genevieve și eu eram deseori împreună, prietenia noastră creștea încet, dar sigur. Nu am încercat s-o forțez căci, deși eram tot mai apropiată de ea, uneori îmi părea o străină. Avusese dreptate cînd declarase că în ea erau două personalități. Uneori o surprindeam observîndu-mă aproape cu viclenie, iar alteori era drăgăstoasă și naivă.

Gîndurile îmi zburau mai tot timpul la conte și, fiind din nou absent, am început să-i construiesc în mintea mea un portret despre care bunul simț mă avertiza că era fals.

Dar în același timp știam că fusese tolerant cu mine acordîndu-mi șansa să-mi dovedesc priceperea, că fusese generos cînd constatase că greșise îndoindu-se de mine și recunoscuse acest lucru oferindu-mi miniatura. Pe urmă, pusese cadourile în pantofi, ceea ce dovedea dorința de a-i face plăcere fiicei lui. Eram sigură că era bucuros că eu cîștigasem broșa cu smarald. De ce? Pur și simplu pentru că vroia să am ceva de valoare care să fie ca o asigurare pentru viitor.

M-am cutremurat gîndindu-mă la acel viitor. Nu puteam rămîne la nesfîrșit la castel. Restaurasem un număr de tablouri din galerie; doar pentru asta fusesem angajată. Munca nu va dura la infinit. Și totuși, în această agreabilă lume de vis în care am trăit acele săptămîni, în mintea mea se fixase ideea că aveam să rămîn foarte multă vreme la castel.

Unor oameni le vine ușor să creadă că lucrurile sînt așa cum le-ar dori ei. Eu nu fusesem așa... cel puțin pînă acum; preferam totdeauna să dau piept cu adevărul, mîndrindu-mă cu bunul meu simț. Dar de cînd venisem aici mă transformasem și era ciudat că nici nu aveam dorința de a-mi bate capul să descopăr de ce.

De *Mardi Gras** începea carnavalul și Genevieve era la fel de emoționată ca Yves și Margot, care i-au arătat cum să facă flori și măști din hîrtie. Considerînd că era bine pentru ea să ia parte la aceste activități, ne-am dus în oraș cu una dintre șaretele familiei Bastide și, ascunși sub măștile noastre grotești, ne-am bătut cu flori de hîrtie. Am fost de față în piață cînd l-au spînzurat pe Domnul Carnaval** de spînzurătoarea de jucărie și chiar am dansat amestecați în mulțime.

* ultima zi înainte de Postul Paștelui (Lăsata Secului) (N.T.)

** manechin grotesc simbolizînd Carnavalul, ce este "ucis" după Mardi Gras (N.T.)

Genevieve era în extaz cînd ne-am întors la castel.

- De multe ori am auzit despre *Mardi Gras*, dar habar nu aveam că e așa de nostim, a declarat.

- Sper, am zis, că tatăl tău n-ar fi fost împotriva.

- Nu vom ști niciodată, răspuse ea șmecherește, pentru că noi n-o să-i spunem nimic, nu-i așa?

- Dar dacă va întreba, atunci va trebui să-i spunem.

- N-o să întrebe, pentru că nu se interesează de noi, domnișoară.

Nu cumva era cam ranchiunoasă? Poate că da, însă acum îi păsa mai puțin ca înainte de neglijența lui. Iar Nounou nu era împotriva, dacă eu mergeam cu Genevieve oriunde se ducea ea. Părea să îmi acorde o încredere care mă flata.

Cînd am luat-o în oraș, Jean Pierre fusese cu noi. El propusese aceste excursii care îi plăceau foarte mult, iar Genevieve se simțea bine în compania lui. Nici un rău nu i se putea întîmpla lui Genevieve atîta vreme cît era împreună cu cei din neamul Bastide, îmi spuneam eu.

Contele și Philippe s-au întors la castel în prima săptămîină a Postului Paștelui.

Vestea s-a răspîndit cu repeziciune prin casă și în oraș.

Philippe se logodise. Urma să se însoare cu domnișoara Claude de la Monelle.

Contele veni la mine în galerie în timp ce lucram. Era o încîntătoare dimineată însoțită iar acum, că zilele se lungiseră, eu petreceam mai mult timp în galerie. În lumina puternică, opera de restaurare era mai izbitoare și el examină picturile cu plăcere.

- Excelent, domnișoară Lawson, murmură.

Ochii lui negri, cu acea expresie care mă puneă totdeauna pe gânduri, mă priveau.

- Dar aceasta ce operație este? întrebă.

I-am explicat că tabloul la care tocmai lucram fusese foarte maltratată și că straturi întregi de pictură lipseau. Eu chituiam acele goluri iar după aceea urma să retușez cu vopsea.

- Sînteți o artistă, domnișoară Lawson.

- După cum singur ați mai spus o dată... o artistă nerealizată.

- Iar dumneavoastră ați iertat, deși nu ați uitat acea remarcă răutăcioasă?

- Nu e nevoie să-i iertăm pe cei care spun adevărul.

- Cît de fermă sînteți! Nu numai picturile noastre, dar și noi avem nevoie de dumneavoastră.

Înaintase un pas mai aproape de mine și ochii lui încă erau ațintiți asupra mea. Nu putea fi admirație! Știam prea bine cum arătam. Halatul meu cafeniu nu-mi venise niciodată bine, părul meu avea obiceiul să scape din strînsoarea acelor, dar niciodată nu-mi dădeam seama pînă nu se întîmpla ceva care să-mi atragă atenția, mîinile îmi erau pătate cu materialele pe care le foloseam.

Așa se comportau fustangiii cu toate femeile, bineînțeles. Gîndul acesta îmi strică toată plăcerea clipei, și am încercat să-l alung.

- Să nu vă temeți. Am să folosesc o vopsea ușor solubilă, în caz că va fi nevoie s-o îndepărtez. Grundul de vopsea este ușor solubil în rășinile sintetice, știți?

- Nu știam, mi-a replicat.

- Așa este. Vedeți, atunci cînd au fost pictate aceste tablouri, artiștii își amestecau ei înșiși vopselele. Numai ei cunoșteau secretele... și fiecare pictor avea metoda

lui. De aceea sînt unici vechii maeștri. Este atît de greu să-i copiezi.

Înclină din cap.

- Retușul e o operație delicată, am continuat. În mod normal, restauratorul nu ar trebui să încerce să adauge și ideile lui la o pictură originală.

Se amuza, dîndu-și poate seama că vorbeam ca să îmi ascund stînjeneala. Și deodată adăugă:

- Îmi dau seama că ar putea fi un dezastru. Ar fi ca și cum ai încerca să faci un om așa cum crezi că ar trebui să fie. Deși, de fapt, ar trebui să ajuți să iasă la iveală binele din el... și să înfrînezi răul.

- Eu mă refeream doar la pictură. Este singurul subiect despre care pot să vorbesc oărecum în cunoștință de cauză.

- Dar entuziasmul cu care vorbiți vă califică drept expert. Spuneți-mi, cum progresează fiica mea cu engleza?

- Face progrese excelente.

- Nu vă vine prea greu să-i dați lecții și, în același timp, să vă ocupați și de tablouri?

Am zîmbit.

- Îmi plac ambele, foarte mult.

- Mă bucur că vă putem oferi atîtea plăceri. Mă gîndeam că traiul nostru rustic vi se pare cam anost.

- Deloc. Trebuie să vă mulțumesc pentru permisiunea de a călări.

- Și de asta vă bucurați?

- Foarte mult.

- Viața aici la castel este mult mai liniștită decît pe vremuri.

Privi peste capul meu și adăugă rece:

- După moartea soției mele nu am mai făcut primiri ca altădată, nici nu ne-am mai întors la obiceiurile vechi.

Acum, că vărul meu se va însura, iar soția lui va deveni stăpîna castelului, probabil că lucrurile se vor schimba.

Nu m-am putut reține și i-am zis:

- Pînă cînd vă veți recăsători dumneavoastră.

Eram sigură că în glasul lui se simțea amărăciunea:

- Ce vă face să vă închipuiți că m-aș recăsători?

M-am simțit vinovată pentru lipsa mea de tact și am spus, în autoapărare:

- Poate că e natural să... cu timpul.

- Credeam că ați aflat despre condițiile în care a murit soția mea, domnișoară Lawson.

- Am auzit... vorbe, am răspuns, simțindu-mă ca femeia care a pus un picior într-o mlaștină și trebuie să iasă repede, pînă nu se scufundă de tot.

- Ah, vorbe. Sînt unii care cred că mi-am omorît soția.

- Sînt sigură că nu vă lăsați afectat de astfel de prostii.

- Vă simțiți jenată?

Zîmbea; acum încerca să mă ispitească.

- Asta îmi dovedește că nu credeți că ar fi neapărat prostii. Mă considerați capabil de cele mai mîrșave fapte. Recunoașteți că așa este.

Inima începuse să-mi bată dureros de repede.

- Glumiți, cu siguranță, i-am spus.

- Aștia sînt englezii. E o chestiune neplăcută, deci să nu discutăm despre ea.

Brusc, ochii erau mînioși.

- Nu, nu o vom discuta; mai bine să credem mai departe că vina e a victimei.

Am tresărit.

- Vă înșelați totalmente, am spus calm.

Își recăpătase stăpînirea de sine la fel de rapid cum și-o pierduse.

- Iar dumneavoastră, domnișoară Lawson, sînteți admirabilă. Dar înțelegeți totuși că în condițiile astea eu

nu mă mai pot recăsători niciodată. Sînteți însă mirată că discut cu dumneavoastră opiniile mele despre căsătorie.

- Trebuie să recunosc că sînt, într-adevăr, mirată.

- Ce ascultătoare plină de înțelegere sînteți! Nu în sensul sentimental. Vreau să spun că dați dovadă de atîta bun simț calm, de atîta franchețe, iar aceste calități m-au ademenit să comit indiscreția de a discuta cu dumneavoastră problemele mele personale.

- Nu sînt convinsă dacă trebuie să vă mulțumesc pentru complimente sau să-mi cer iertare că v-am ademenit la indiscreții.

- Și pe asta o spuneți așa cum le spuneți pe toate - sau aproape pe toate. De aceea am să vă pun o întrebare, domnișoară Lawson. O să-mi dați un răspuns sincer?

- Am să încerc.

- Ei bine, iată: dumneavoastră credeți că mi-am ucis soția?

Eram năucită; pleoapele grele îi ascundeau privirea pe jumătate, dar știam că mă observa cu încordare și, timp de cîteva secunde, nu i-am răspuns.

- Vă mulțumesc, răspunse.

- Nu v-am răspuns încă.

- Ba da. Ați dorit să cîștigați timp pentru a găsi un răspuns plin de tact. Eu nu v-am cerut tact, ci adevărul.

- Trebuie să-mi dați voie să vorbesc, dacă mi-ați cerut părerea.

- Ei bine?

- Nu cred nici o clipă că i-ați dat soției dumneavoastră o doză de otravă, dar...

- Dar... ?

- Poate că... ați decepționat-o... poate nu ați făcut-o fericită. Vreau să zic că poate a fost nefericită că s-a

măritat cu dumneavoastră și, decît să o ducă așa mai departe, a preferat să-și ia viața.

Se uita la mine cu acel zîmbet strîmb pe buze. Atunci am simțit că era în el o profundă nefericire și m-a cuprins o dorință nestăvilită să-l fac fericit. Era absurd, dar asta era, și nu puteam să zic contrariul. Aveam credința că surprinsesem ceva din bărbatul ce exista sub acea aparență de aroganță și de indiferență față de ceilalți oameni.

Aproape că îmi citise gîndurile, căci expresia lui se înăspri în timp ce răspundea:

- Acum înțelegeți, domnișoară Lawson, de ce nu am nici o dorință să mă însor; dumneavoastră credeți că sînt vinovat indirect și, fiindcă sînteți o tînără atît de înțeleaptă, aveți, fără îndoială, dreptate.

- Mă considerați stupidă, lipsită de tact, stîngace... tot ceea ce vă displace mai mult.

- Vă consider... reconfortantă, domnișoară Lawson. Știți asta. Dar mi se pare că în țara dumneavoastră există o zicală: "Zi că-i un cîine rău și spînzură-l", nu-i așa?

Am încuviințat din cap.

- Ei iată, acesta este cîinele cu renumele că ar fi rău. Un prost renume este lucrul cel mai ușor de realizat. Asta e! În schimbul lecției pe care mi-ați dat-o despre restaurarea tablourilor, v-am dat și eu una de istorie a familiei. Ce începusem să vă spun era că, imediat după Paști, vărul meu și cu mine vom pleca la Paris. Nu există nici un motiv pentru amînarea căsătoriei lui Philippe. El și eu vom participa la semnarea contractului nupțial la casa miresei, după care vor urma ceremoniile. Va urma luna de miere, iar la întoarcerea lor la castel o să mai dăm cîteva petreceri.

Cum putea să vorbească atît de calm despre această problemă? Gîndindu-mă la rolul lui în această problemă, m-am supărat pe el pentru că se comporta așa, iar pe mine fiindcă uitam cu atîta ușurință greșelile lui și eram gata să-l accept așa cum era, de fiecare dată cînd se înfățișa în altă lumină.

El continuă:

- O să dăm un bal imediat după ce se întorc. Noua doamnă de la Talle o să se aștepte la așa ceva. Două seri mai tîrziu, o să dau un bal pentru cei care sînt legați de castel... lucrătorii din podgorii, servitorii, toată lumea. Este un vechi obicei cînd se însoară moștenitorul castelului. Sper că veți participa la amîndouă balurile.

- Voi fi încîntată să iau parte la cel cu lucrătorii, dar nu cred că doamna de la Talle ar dori să fiu invitată la balul dînzei.

- Eu doresc și, dacă eu vă invit, dînsa vă va primi cu plăcere. Nu sînteți convinsă de asta? Dragă domnișoară Lawson, stăpînul casei sînt eu. Doar moartea mea poate schimba asta.

- Sînt convinsă, dar eu am venit aici ca să lucrez și nu sînt pregătită pentru reuniuni importante.

- Dar eu sînt sigur că vă veți adapta la neprevăzut. Nu trebuie să vă mai rețin. Văd că așteptați să vă întoarceți la lucrul dumneavoastră.

Zicînd acestea, a plecat lăsîndu-mă buimacă, agitată și cu un vag avertisment că mă scufundam mai adînc în nisipuri mișcătoare din care va fi zi de zi tot mai greu să mă eliberez. Știa el aceasta? Conversația lui avusese ca scop să-mi transmită un mesaj de avertisment?

Contele și Philippe au plecat la Paris după Vinerea Mare. Luni m-am dus la familia Bastide unde i-am găsit pe Yves și pe Margot jucându-se în grădină. Mi-au strigat să vin să văd ouăle de Paști pe care le găsiseră Duminică - unele în casă, altele prin șoproane; erau tot atâtea ca anul trecut.

- Domnișoară, poate că dumneavoastră nu știți, zise Margot, că toate clopotele se duc la Roma să primească binecuvîntarea și pe drum aruncă ouă ca să le primească copiii.

Am mărturisit că nu auzisem niciodată pînă acum.

- Atunci, în Anglia nu aveți ouă de Paști? întrebă Yves.

- Da... dar numai ca daruri.

- Și astea sînt daruri. De fapt, clopotele nu le aruncă de-adevăratelea. Dar noi le găsim, vedeți. Ați vrea unul?

I-am spus că mi-ar face plăcere să iau unul pentru Genevieve, care s-ar bucura să afle că ei l-au găsit.

Oul a fost împachetat cu grijă și mi-a fost încredințat solemn, după care le-am spus că venisem s-o văd pe bunica lor. Au schimbat priviri între ei, apoi Yves zise:

- A plecat...

- Împreună cu Gabrielle, adăugă Margot.

- Atunci am să trec în altă zi. S-a întîmplat ceva?

Au ridicat din umeri indicînd că nu știau, așa că le-am spus la revedere și mi-am continuat drumul. Acesta m-a dus pînă la rîu și acolo am văzut-o pe servitoarea lor, Jeanne, cu o roabă plină de rufe pe care le spăla în apa rîului, bătîndu-le cu o bucată de lemn.

- Bună ziua, Jeanne.

- Bună ziua, domnișoară.

- Am fost pe acasă, dar n-am găsit-o pe doamna Bastide.

- S-a dus la oraș.

E foarte neobișnuit să fie plecată la ora asta.

Joanne încuviință și se strîmbă la bățul ei.

Sper ca totul să fie bine, domnișoară.

Ai vreun motiv să crezi că nu e?

Și eu am o fată.

Eram nedumerită și mă întrebam dacă nu cumva înțelesesem eu greșit dialectul pe care îl vorbea.

- Adică vrei să spui că domnișoara Gabrielle...

- Doamna este cît se poate de mîhnită și știu că a dus-o pe domnișoara Gabrielle la doctor.

Își desfăcu mîinile.

- Mă rog la toți sfinții să nu fie nimica rău dar, cînd sîngele se înfierbîntă, astfel de lucruri se pot întîmpla, domnișoară.

Nu puteam să cred aluziile ei, așa că i-am spus:

- Sper că domnișoara Gabrielle nu are nimic contagios.

Am lăsat-o zîbind de naivitatea mea, cum credea ea. Totuși, eram foarte neliniștită din cauza familiei Bastide, așa că la întoarcere m-am oprit la ei acasă.

Doamna Bastide era acasă; m-a primit, dar fața ei era împietrită de incredulitate și durere.

- Poate am sosit într-un moment neprielnic, am spus. Mă duc, dacă nu pot să vă ajut cu nimic.

- Nu. Nu pleca. Această problemă nu poate fi ținută multă vreme în secret... și știu că dumneata ești discretă. Stai jos, Dallas.

Ea se așeză greoi și, proptindu-se cu brațul de masă, își acoperi ochii cu mîna. Am așteptat jenată; după cîteva minute în timpul cărora, după cum am bănuț, cîntărea cît de mult să-mi spună, lăsă mîna în jos și spuse:

- Să ni se întîmple asta în familia noastră!

- E vorba de Gabrielle? am întrebat-o.

Dădu afirmativ din cap.

- Unde e?

Arătă cu capul spre tavan.

- În camera ei. E încăpățînată. Nu vrea să scoată nici un cuvînt.

- E bolnavă?

- Bolnavă! Bine ar fi să fie. Bine ar fi să fie orice... afară de asta.

- Nu se poate face nimic?

- Nu vrea să ne spună. Nu vrea să ne spună cine e. N-am crezut niciodată că s-ar putea întîmpla. Nu era o fată care să umble hai hui. Totdeauna a fost așa de cuminte.

- Poate că lucrurile se pot aranja.

- Sper. Mi-e teamă de ce o să zică Jean Pierre cînd o să afle. Este așa de mîndru. O să fie foarte supărat pe ea.

- Sărmana Gabrielle! am șoptit.

- Sărmana Gabrielle! N-aș fi crezut pentru nimic în lume. Și să nu spună ea nici un cuvînt pînă ce am constatat, și după aceea... am văzut ce înfricoșată era, așa că am ghicit că aveam dreptate. Gîndeam că arăta cam nervoasă în ultima vreme; îngrijorată... nu ședea deloc cu familia; și azi dimineață în timp ce pregăteam rufele pentru spălat, a leșinat. Atunci m-am lămurit eu, așa că repede ne-am dus la doctor, care a confirmat lucrul de care mi-era frică.

- Și ea a refuzat să vă spună numele iubitului ei?

Doamna Bastide confirmă din cap.

- Asta mă neliniștește. Dacă ar fi vorba de unul din tinerii... ei bine, nu ne-ar plăcea, dar am putea îndrepta lucrurile. Dar fiindcă nu vrea să spună, mi-e teamă... De ce să-i fie ei frică să ne spună, dacă se poate îndrepta

trumba? Asta aş vrea să ştiu. S-ar părea că e vorba de
unova care nu poate să facă ceea ce e drept.

Am întrebat dacă pot să fac nişte cafea şi, spre
surpinzătoare, m-a lăsat. Şedea la masă privind în gol.
După ce am făcut cafeaua am întrebat-o dacă puteam
să i duc o ceaşcă lui Gabrielle. Acordându-mi
permisiunea, am dus ceaşca sus şi, cînd am bătut la
uşă, Gabrielle spuse:

- Degeaba, bunico.

Aşa că am deschis uşa şi am intrat cu ceaşca
în mîna de cafea.

- Tu... Dallas!

- Ți-am adus asta. M-am gîndit că o să-ți placă.

Şedea culcată şi mă privi cu ochi de plumb.

I-am luat mîna şi i-am strîns-o. Sărmana Gabrielle,
situația ei era aceea a mii de fete, dar pentru fiecare era
o tragedie nouă şi personală.

- Putem face ceva?

Clătină din cap.

- Nu te poți mărita şi...

Dădu din cap şi mai energic şi se răsuci într-o parte,
să nu-i pot vedea fața.

- El este... căsătorit?

Strînse tare din buze, refuzînd să răspundă.

- Ei, în cazul ăsta nu te poate lua de nevastă, așa că
va trebui să încerci să fii cît mai curajoasă.

- Au să mă urască. Toți... Nu o să mai fie cum a fost.

- Nu-i adevărat. Sînt zguduiți... îi doare... dar o să le
treacă şi, cînd o să vină copilul, au să-l iubească.

Îmi surîse slab.

- Tu totdeauna vrei să îndrepti lucrurile, Dallas, atît
picturile cît şi oamenii. Dar nu poți să faci nimic. Mi-am
făcut patul - cum se spune - şi așa am să dorm.

- Mai e cineva care ar trebui să fie alături de tine în necazul ăsta.

Dar era încăpățînată și nu vru să spună nimic.

M-am întors întristată la castel, cu gîndul la acea masă de Crăciun petrecută în veselie și la cît de brusc și de alarmant putea viața să se schimbe. Nu exista nici o siguranță în fericire.

Contele nu se întoarse la castel imediat după nuntă. Philippe plecase cu mireasa lui în Italia, în luna de miere, și mă întrebam: oare găsise contele pe cineva cu care să se distreze acum, că o predase atît de cinic pe Claude lui Philippe? Îmi spuneam cu mînie că aceea era explicația cea mai rațională a absenței sale.

Nu se întoarse decît în ultimul moment înainte de revenirea acasă a lui Claude și a lui Philippe și nici atunci nu încercă să mă vadă singură. Mă întrebam dacă simțea dezaprobarea mea. Dar nu-i păsa lui de atîta lucru! Ba poate o să creadă că sînt și mai îngîmfată decît de obicei.

Am fost foarte dăzămăgită, căci speram să stau din nou de vorbă cu el și mă temeam de momentul cînd Philippe și soția lui aveau să se întoarcă. Eram sigură că Claude nu mă agreea și îmi imaginam că nu era femeia care să facă un secret din această antipatie. Poate va fi nevoie să profit de oferta lui Philippe de a-mi găsi altă slujbă. În ciuda neliniștii mele crescînde, gîndul de a mă despărți de castel era foarte deprimant.

După trei săptămîni de lună de miere ei s-au întors și, chiar a doua zi după sosire, am avut o întîlnire cu Claude, din care am înțeles cît de mult îi displăceam.

Veneam din galerie cînd ne-am întîlnit.

Speram că ați terminat deja lucrarea, zise. Îmi aduc aminte că erati foarte avansată la Crăciun.

Restaurarea de tablouri este o muncă foarte exigentă. Iar colecția din galerie a fost neglijată foarte mult.

- Dar credeam că nu prezenta cine știe ce dificultate pentru așa un expert.

- Există totdeauna dificultăți și e nevoie de multă răbdare.

- Și de aceea aveți nevoie de atîta concentrare, că nu puteți lucra ziua întregă?

Deci observase metoda mea! Făcea adică aluzie că pierdeam timpul ca să-mi prelungesc șederea la castel?

Am spus cu căldură:

- Puteți fi încredințată, doamnă de la Talle, că voi termina picturile cît mai curînd posibil.

Înclină din cap.

- Ce păcat că nu au putut fi terminate la timp pentru balul pe care îl dăm pentru prietênii noștri! Presupun că și dumneavoastră, ca și restul personalului, așteptați cu nerăbdare cel de-al doilea bal.

Trecu pe lîngă mine înainte să am timp să-i răspund. Îmi da limpede de înțeles că nu se aștepta să mă vadă la cel dintîi. Îmi venea să-i strig: "Dar contele m-a și invitat. Iar el este încă stăpînul casei!"

M-am dus în camera mea și m-am uitat la rochia de catifea verde. De ce să nu mă duc? El mă invitase și se va aștepta să vin. Ce triumf ar fi să fiu salutată de el, pe sub nasul trufaș al noii doamne de la Talle.

Dar în seara balului îmi schimbasesem gîndurile. El nu găsisese nici o ocazie pentru a fi cu mine. Chiar eram așa naivă să cred că el ar fi de partea mea și împotriva ei?

În seara balului m-am dus devreme la culcare. Auzeam din cînd în cînd muzica ce venea din sala de bal

și încercam să citesc, dar de fapt îmi imaginam strălucirea petrecerii. Pe estradă cântau muzicanții, în spatele unui adevărat dig de garoafe, pe care grădinarii îl amenajaseră în timpul zilei. În mintea mea îl vedeam pe conte deschizând balul cu soția vărului său. Mă închipuiam pe mine îmbrăcată cu rochia verde și cu broșa cu smarald, pe care o cîștigasem la vînătoarea de comori, prinsă pe rochie. După aceea am încercat să mă imaginez purtînd la gît smaraldele din portret. Aș arăta ca o contesă.

Am pufnit în rîs și mi-am reluat cartea. Dar îmi venea greu să mă concentrez asupra lecturii. Mi-am amintit de acele voci pe care le auzisem conversînd în capul scării ce ducea la temniță și m-am întrebat dacă acuma cei doi erau împreună. Oare se felicitau reciproc pentru aranjarea acestei căsătorii care o aducea pe ea sub acoperișul lui?

Ce situație explozivă! Ce o să iasă de aici? Nu era de mirare că acest conte era înconjurat de scandal. Oare cu aceeași lipsă de scrupule o tratase și pe soția lui?

Am auzit zgomot de pași pe coridorul din fața camerei mele. Am tras cu urechea. Se opriseră în fața ușii. Cineva ședea acolo. Se auzea clar respirația cuiva.

M-am ridicat din pat, cu ochii lipiți de ușă; apoi clanța fu apăsată brusc.

- Genevieve, am strigat. M-ai speriat.

- Îmi pare rău. Ședeam afară pentru că nu știam dacă ați adormit.

Intră și se așează pe pat. Rochia ei de bal din mătase albastră era fermecătoare, însă expresia ei era ursuză.

- E un bal oribil.

- De ce?

- Mătușa Claude! zise. Ea nu e mătușa mea. Este nevasta vărului Philippe.

Vorbește englezește, i-am cerut.

Nu pot, cînd sînt supărată. Trebuie să mă gîndesc proa mult și nu pot să fiu supărată și, în același timp, să mă și gîndesc.

- Atunci ar fi mai bine să vorbești englezește.

- Vai, domnișoară, parcă ați fi bătrîna Așchiuță. Cînd mă gîndesc că femeia aia o să locuiască aici...

- De ce îți displace chiar atît de mult?

- Nu-mi displace. O urăsc.

- Ce ți-a făcut ție?

- A venit să locuiască aici. Dacă ar sta tot mereu într-un loc nu mi-ar păsa, pentru că n-aș fi obligată să mă duc unde e ea.

- Te rog, Genevieve, te rog să nu-ți pui în gînd s-o închizi în *oubliette*.

- Ar scoate-o Nounou de acolo, așa că n-ar ajuta la nimic.

- De ce ești contra ei? E foarte frumoasă.

- Mie nu-mi plac oamenii frumoși. Mie-mi plac oamenii obișnuiți, ca dumneavoastră, domnișoară.

- Măi, măi, ce compliment frumos.

- Ei strică toate lucrurile.

- Dar ea nu e de atîta vreme aici, nici nu a avut timp să strice ceva.

- Dar o să strice. O să vedeți. Nici mamei nu-i plăceau femeile frumoase. Ele au stricat totul.

- Tu nu poți să știi nimic despre aceste lucruri.

- Ba știu, dacă vă spun. Ea plîngea. Și pe urmă se certau. Se certau fără să facă zgomot. Eu cred că certurile liniștite sînt mai rele decît cele cu zgomot mare. Tata spune lucruri nemiloase cu voce liniștită și asta le face și mai crude. El le spune așa, de parcă l-ar amuza... de parcă oamenii îl amuză pentru că sînt așa de proști.

El credea că ea era proastă. Asta o făcea foarte nefericită.

- Genevieve, nu cred că e bine să continui să tot învîrți în capul tău niște lucruri care s-au întîmplat demult și despre care nici nu știi prea multe.

- Știu că a omorît-o, nu?

- Tu nu știi asta.

- Se zice că s-a sinucis. Dar nu s-a sinucis. Nu m-ar fi lăsat ea singură de tot.

Mi-am pus mîna peste mîinile ei.

- Nu te mai gîndi, am rugat-o.

- Dar trebuie să te gîndești la ce se întîmplă în casa asta! Dacă tata nu are o soție, asta e din cauză că s-a întîmplat ce s-a întîmplat. De-ai a trebuit Philippe să se însoare. Dacă eu aș fi fost băiat, ar fi fost altceva. Tata nu mă iubește pentru că nu sînt băiat.

- Sînt sigură că sînt simple închipuiri.

- Nu-mi plăceți prea mult cînd vă prefaceți. Sînteți ca toți oamenii mari. Cînd nu vor să răspundă, zic că nu înțeleg despre ce vorbești. Eu cred că tata a omorît-o pe mama și că ea se întoarce din mormînt ca să se răzbune pe el.

- Ce prostie!

- Se plimbă noaptea prin castel împreună cu celelalte stafii din *oubliette*. I-am auzit, așa că n-are rost să-mi spuneți că nu sînt acolo.

- Cînd o să le auzi data viitoare, vino și spune-mi.

- Să vin? Nu le-am auzit de multă vreme. Nu mi-e frică, fiindcă mama mea nu le-ar lăsa să-mi facă rău. Țineți minte că așa mi-ați spus?

- Dă-mi de știre cînd ai să le auzi data viitoare.

- Credeți că am putea să mergem să le căutăm, domnișoară?

- Nu știu. Mai întîi să ascultăm.

Se aplecă spre mine și strigă:
Ați promis!

La castel nu se mai vorbea decît despre balul pentru servitori și viticultori, iar pregătirile erau mult mai febrile și mai active decît cele pentru balul dat de conte în cinstea prietenilor săi. Prin curți și pe coridoare se tot sporovăia, iar în ziua aceea era evident că servitorii fuseseră scutiți de o parte din sarcinile lor.

Am îmbrăcat rochia verde de ocazie. Simțeam nevoia să mă simt sigură de mine. Părul l-am pieptănat în sus, efectul fiind cît se poate de plăcut.

Gîndurile îmi erau preocupate de Gabrielle Bastide și mă tot frămîntam întrebîndu-mă dacă ajunsese să ia vreo hotărîre.

Boulanger, chelarul, era maestrul de ceremonii, drept care întîmpina pe fiecare în sala de banchet a castelului. Mai tîrziu, în cursul serii, avea să fie un supeu cu bufet, noii căsătoriți și contele însoțit de Genevieve urmînd să apară în timpul balului. Mi s-a spus că ei vor sosi pe neaunșate și vor dansa cu cîțiva din cei de față, după care, ca din întîmplare, Boulanger va descoperi prezența lor și va propune să se toasteze în sănătatea proaspeților căsătoriți, ceea ce toți cei prezenți vor face cu cel mai bun vin al castelului.

Familia Bastide sosise deja cînd am apărut și eu la bal. Gabrielle îi însoțea, foarte frumoasă deși melancolică, într-o rochie bleu pal, pe care am bănuțit că și-o cususe singură deoarece, după cum auzisem, era foarte pricepută la lucrul cu acul.

Doamna Bastide, care sosise la brațul fiului ei Armand, s-a folosit de prima ocazie ca să-mi spună că

Jean Pierre încă nu știa nimic; ei sperau să afle numele bărbatului și să aranjeze căsătoria înainte să afle el.

Jean Pierre a venit să mă caute și am dansat împreună pe o melodie pe care o mai auzisem înainte în casa Bastide. În timp ce dansam, mi le cântă încetișor:

Cine sînt oamenii bogați...

- Vezi, îmi spuse, chiar și aici, în mijlocul acestor splendori, eu pot să cânt cuvintele astea. E o ocazie măreață pentru noi ăștia umilii. Nu ne este dat de multe ori să dansăm în sala de bal a castelului.

- Ți se pare dansul mai frumos aici decît la tine acasă? Eu m-am distrat atît de bine la voi de Crăciun - ca și Genevieve, dealtfel. De fapt, sînt sigură că i-a plăcut mai mult petrecerea de la voi decît serbările de la castel.

- E ciudată fata asta.

- Am fost încîntată s-o văd atît de fericită.

Îmi zîmbi cald, iar eu mă gîndeam mereu la Gabrielle intrînd cu perna pe care era așezată coroana și cum mai tîrziu el ne sărutase, cu dreptul datorat Regelui de-o zi.

- A fost, poate, mai fericită de cînd ai venit tu aici, adăugă. Nu e singura.

- Vrei să mă lingușești.

- Adevărul nu înseamnă lingușire, Dallas.

- În cazul ăsta mă bucur să aflu că sînt atît de populară.

Îmi strînse mîna ușor.

- Așa este, mă asigură. A, ia privește... au sosit mărimile printre noi. Pe onoarea mea că domnul conte e cu ochii pe noi. Poate te caută pe tine deoarece, nefiind de rang așa de jos ca servitorii lui sau ca cei care

muncesc în podgoriile lui, ești partenera cea mai convenabilă.

- Sînt convinsă că nu se gîndește la așa ceva.

- Te cam aprinzi să-i iei apărarea.

- Ba deloc, și n-are nevoie de apărarea mea.

- O să vedem. Vrei să punem rămășag, tu și cu mine?

Eu zic că prima cu care va dansa o să fii tu.

- Eu nu fac rămășaguri.

Muzica se oprise.

- Ca din întîmplare, murmură Jean Pierre. Domnul Boulanger le-a făcut un semn discret. Opriți dansul! Cei mari sînt printre noi.

M-ă condus la un scaun pe care m-am așezat. Philippe și Claude se despărțiseră de conte, care venea în direcția mea. Muzica se porni din nou. Mi-am întors capul spre muzicanți așteptînd ca, din clipă în clipă, să-l văd în fața mea deoarece atît eu, cît și Jean Pierre, crezusem că dorea să danseze cu mine. Am fost mirată cînd l-am văzut trecînd pe lîngă mine, dansînd cu Gabrielle. M-am întors rîzînd către Jean Pierre:

- Acum parcă regret că nu fac rămășaguri.

Jean Pierre se uita în urma contelui și a surorii lui cu o privire nedumerită.

- Iar eu regret - zise, întorcîndu-se spre mine - că va trebui să te mulțumești cu stăpînul podgoriei în locul stăpînului castelului.

- Sînt încîntată, i-am răspuns cu ușurință.

În timp ce dansam, i-am văzut pe Claude cu Boulanger și pe Philippe cu doamna Duval, șefa personalului feminin. Am presupus că Gabrielle fusese aleasă de conte în calitatea ei de membră a familiei Bastide care administra podgoriile.

La terminarea aceluia dans, Boulanger își ținu cuvîntarea și toți cei de față au băut în sănătatea lui

Philippe și Claude. După aceea, muzicanții au cîntat ceva care mi s-a spus că era Marșul Nupțial, care a fost condus de Philippe și Claude. Acela a fost momentul cînd contele s-a apropiat de mine. În ciuda hotărîrii mele de a rămîne distantă, am simțit că roșesc; el îmi luă mîna ușor și mă întrebă dacă îi acord plăcerea aceluia dans. I-am spus:

- Dar nu sînt sigură că știu cum se dansează. Pare să fie ceva tipic franțuzesc.

- Nu mai mult decît însăși nunta, și nu puteți pretinde, domnișoară Lawson, că sîntem singura nație care se căsătorește.

- Nu aveam această pretenție, dar dansul acesta mi-e necunoscut.

- Ați dansat mult în Anglia?

- Nu de multe ori. Rareori aveam ocazia.

- Păcat. Nici eu nu sînt un mare dansator, dar bănuiesc că dumneavoastră ați dansa la fel de bine cum le faceți pe toate, dacă ați avea voință. Ar trebui să folosiți toate ocaziile... chiar dacă nu țineți prea mult să vă amestecați cu societatea respectivă. Nu ați acceptat invitația mea la bal. M-am întregat de ce.

- Credeam că v-am explicat că nu venisem pregătită să iau parte la ocazii atît de importante.

- Dar eu sperasem că, întrucît îmi exprimasem dorința specială să fiți prezentă, aveți să veniți.

- Nu gîndeam că prezența mea ar fi fost remarcată.

- Ar fi fost... și a fost regretată.

- Atunci, îmi pare rău.

- Nu păreți.

- Vreau să spun că îmi pare rău că am provocat regrete - nu că am lipsit de la bal.

- Amabil din partea dumneavoastră, domnișoară Lawson. Asta dovedește o agreabilă preocupare față de

simțăminteale semenilor, ceea ce este totdeauna foarte reconfortant.

Genevieve trecu dansînd cu Jean Pierre. Îl tachina rîzînd. Am văzut că și contele observase.

- Fiica mea e ca dumneavoastră, domnișoară Lawson; preferă anumite petreceri.

- Cu siguranță, aceasta i se pare mai veselă decît aceea mai fastuoasă.

- De unde puteți să știți, dacă nu ați fost acolo?

- Era doar o sugestie, nu o afirmație.

- Trebuia să mă aștept. Sînteți și foarte meticuloasă. Trebuie să-mi mai predați o lecție de restaurare. Ultima m-a fascinat. O să vă treziți cu mine într-o bună dimineată că vă fac o vizită.

- O să fie o plăcere.

- Chiar așa?

M-am uitat drept în ochii aceia stranii și am spus:

- Da, o să fie.

Dansul se sfîrșise și el nu putea să mai danseze încă o dată cu mine; ar fi dat naștere la comentarii. Nu mai mult de un dans cu fiecare dintre cei ai casei, iar după șase dansuri era liber să plece, așa îmi spusese Jean Pierre. Acesta era obiceiul. El, Philippe, Claude și Genevieve își făceau datoria și apoi se retrăgeau unul cîte unul pe nesimțite - nu toți deodată; ar fi părut prea ceremonios, și la ordinea zilei era lipsa de formalitate, însă contele va pleca primul, iar ceilalți vor alege, fiecare, momentul potrivit.

S-a întîmplat așa cum a zis el. L-am observat pe conte plecînd pe nesimțite. După aceea, nu am mai avut o mare dorință să mai stau.

Dansam cu domnul Boulanger cînd am văzut că Gabrielle părăsește sala de bal. Aruncă o privire de jur împrejur pretinzînd că studiază tapiseria de pe perete, apoi încă o privire rapidă și o șterse pe ușa.

Preț de o secundă prinsesem expresia ei disperată și m-am speriat de ce ar putea face.

Trebuia să fiu sigură, astfel că de îndată ce se opri muzica și am putut scăpa de partenerul meu, am șters-o și eu.

Habar nu aveam unde se dusesese. Mă întrebam ce putea să facă o fată disperată. Să se arunce din vîrfurile castelului? Să se înece în puțul vechi din curte?

Stînd afară, lîngă sala de ba!, mi-am dat seama de neverosimilul acestor presupuneri. Dacă Gabrielle dorea să se sinucidă, de ce să aleagă castelul, afară doar dacă nu exista un motiv...

Imediat am știut că exista un motiv pe care nu l-aș accepta. Dar în timp ce mintea mea îl respingea, pașii mă purtară instinctiv spre biblioteca unde avusesem întrevederile mele cu contele.

Doream foarte mult să am posibilitatea să rîd de ideea ce îmi trăznise prin cap.

Am ajuns la bibliotecă. Puteam auzi sunetul glasurilor și știam cui aparțineau. Vocea Gabriellei era întretăiată... aproape de isterie. A contelui era înceată, dar sonoră.

M-am întors și m-am dus în camera mea. Nu mai aveam nici un chef să revin în sala de bal. Nici un chef de nimic, doar să fiu lăsată singură.

Cîteva zile după aceea, m-am dus în vizită la casa Bastide, unde doamna Bastide m-a primit cu plăcere și

am constatat că se simțea mult mai bine decît ultima dată cînd fusesem la ei.

Veștile sînt bune. Gabrielle o să se mărite.

Oh, ce bine îmi pare!

Doamna Bastide îmi zîmbi.

Știam că o să-ți pară bine. Ți-ai făcut griji pentru noi.

Eram vizibil ușurată. Îmi venea să rîd de mine. Proastă bănuitoare ce ești, de ce trebuie totdeauna să crezi numai lucrurile cele mai rele despre el?

- Spuneți-mi, vă rog. Ce fericită sînt să văd că și dumneavoastră sînteți la fel!

- Ei, cu timpul oamnenii au să afle că această căsătorie s-a făcut în pripă... dar asta se mai întîmplă. Au cam luat-o înainte cu făgăduiala de căsătorie, cum fac alți tineri, dar au să se spovedească și au să fie iertați. Și nu au să aducă pe lume un copil din flori. Cei care suferă totdeauna sînt copiii.

- Da, desigur. Și cînd se va mărita Gabrielle?

- Peste trei săptămîni. Țe minunat, pentru că Jacques are acum posibilitatea să se însoare. Țta era necazul. Nu putea să întrețină o nevastă și o mamă și, fiindcă știa acest lucru, Gabrielle nu i-a spus nimic despre starea ei. Însă domnul conte o să îndrepte lucrurile.

- Domnul conte?

- Da. I-a dat în administrare podgoria de la St.Vallient. Domnul Durand a îmbătrînit demult. Acum o să i se dea căsuța de pe moșie, iar Jacques va prelua St.Vallient. De n-ar fi fost domnul conte, le-ar fi venit foarte greu să se căsătorească.

- Așa-i, am zis încet.

Gabrielle s-a căsătorit și, deși în cursul expedițiilor mele în orășel - ca și la castel și prin vii - am auzit fel de fel de bîrfe, toate se spuneau pe șușotite și cu ridicare din umeri. Astfel de treburi constituiau evenimentul unei săptămîni sau două și nimeni nu putea fi sigur că propria familie nu va fi cîndva într-o situație asemănătoare. Gabrielle avea să se mărite; iar dacă bebelușul o să se arate cam devreme, ei și, se mai întîmplă în lumea întregă să apară copii mai devreme.

Căsătoria a fost celebrată acasă la familia Bastide, cu tot ceea ce doamna Bastide a considerat că este esențial, în ciuda faptului că timpul pentru pregătiri fusese scurt. Conteșe, după cum am auzit, fusese bun cu lucrătorii săi, dăruindu-le un generos cadou de nuntă cu care să-și cumpere mobila de care aveau nevoie; și întrucît urmau să preia cîteva piese de la familia Durand, fiindcă bătrînii nu aveau loc pentru toate într-o căsuță, puteau să se instaleze de îndată.

Gabrielle era uimitor de schimbată. Seninătatea luase locul fricii și arăta mai frumoasă ca oricînd. Cînd m-am dus la St.Vallient s-o vizitez pe ea și pe bătrîna mamă a lui Jacques, m-a făcut să mă simt foarte bine venită. Doream să-i pun atîtea întrebări, dar nu puteam, bineînțeles; vroiam să-i spun că doream să știu nu doar din simplă curiozitate.

La plecare mi-a cerut să mai vin ori de cîte ori aveam să trec călare pe acolo și i-am promis să vin.

Trecuseră patru sau cinci săptămîni de la nuntă. Primăvara se instalase de-a binelea și lăstarii de viță începeau să se înalțe cu rapiditate. Muncile în aer liber erau în plin avînt și așa avea să fie pînă la cules.

Genevieve mergea cu mine, însă raporturile noastre nu mai erau la fel de armonioase. Prezența lui Claude la castel o afecta negativ și eram veșnic pe cărbuni aprinși,

noștriind ce o să se mai întâmple. Crezusem că făcusem unele progrese cu ea; iar acum aveam acea senzație de a fi creat o falsă luminozitate la o pictură folosind un solvent cu efect trecător și chiar dăunător vopselei. I-am spus:

- Vrei să mergem la Gabrielle?

- Cum vreți.

- Ei bine, dacă n-ai chef, am să mă duc singură.

A ridicat din umeri, dar a continuat să călărească alături de mine.

- O să aibă un copil, zise.

I-am replicat:

- Asta o să-i facă și pe ea și pe soțul ei foarte fericiți.

- O să vină cam devreme însă, și toată lumea vorbește despre asta.

- Toată lumea! Eu cunosc o mulțime de oameni care nu vorbesc despre asta. Nu ar trebui să exagerezi, să știi. Și de ce nu vorbești englezește?

- M-am săturat să tot vorbesc englezește. E o limbă tare obositoare.

Rîse.

- A fost o căsătorie din interes. Am auzit spunându-se așa.

- Toate căsătoriile ar trebui să fie din interes.

Asta o făcu să rîdă din nou. Apoi zise:

- La revedere, domnișoară. Eu nu vin. V-aș putea stînjeți vorbind nedelicat... sau uitîndu-mă cum stați de vorbă. Nu se știe niciodată.

Dădu pinteni calului său și se întoarse din drum. Eram cît pe ce s-o urmez, căci nu avea voie să călărească singură pe coclauri; însă ea o luase înainte și dispăruse într-un mic crîng.

Nu trecuse nici un minut, cînd am auzit împușcătura.

- Genevieve! am strigat.

Galopînd spre crîng, am auzit-o țipînd. Crengile copacilor mă șfichiuiau, parcă ar fi vrut să mă împiedice să înaintez, dar am strigat din nou:

- Genevieve, unde ești? Ce s-a întîmplat?

Ea suspină:

- Oh, domnișoară, domnișoară...

M-am dus în direcția de unde venea glasul ei. Am găsit-o. Descălecuse; calul ei aștepta alături, răbdător.

- Ce se întîmplă... am început și în clipa aceea l-am văzut pe conte zăcînd în iarbă, cu calul prăvălit lîngă el. Sîngele îi împrôscase vestonul de călărie.

- A fost... a fost... omorît, bîguia Genevieve.

Am sărit de pe cal și am îngenuncheat lîngă el. M-a cuprins o frică îngrozitoare.

- Genevieve, i-am spus, du-te iute după ajutor. Cel mai aproape e St.Vallient. Trimite pe cineva după un doctor.

Următoarele minute sînt cețoase în amintirea mea. Am ascultat zgomotul înfundat al copitelor în timp ce Genevieve ajungea la drum și galopa mai departe.

- Lothair... , am șoptit, chemîndu-l pentru prima oară pe numele lui neobișnuit. Nu se poate. N-aș putea să suport. Aș putea suporta orice, dar nu să mori.

Am observat genele scurte și dese; pleoapele grele trase ca niște obloane, alungînd lumina din viața lui... din viața mea, pentru totdeauna.

Astfel de gînduri vin și se duc, în timp ce mîinile noastre sînt mai practice. Ridicîndu-i mîinile, m-am simțit cuprinsă de o bucurie furtunoasă pentru că i-am simțit pulsul, deși era slab.

- Nu este... mort, am șoptit. Oh, slavă Domnului... , slavă ție, Doamne.

Mi-am auzit suspinele, conștientă și de fericirea fără margini ce urca, copleșitoare, în ființa mea.

Brusc, am avut revelația adevărului. Nu fusese impușcat. Sîngele venea de la calul ce zăcea lîngă el.

Mi-am dat jos jacheta, am făcut-o sul și i-am pus-o ca o pernă sub cap; mi s-a părut că obrazii lui capătă culoare; a clipit de cîteva ori.

M-am auzit spunînd:

- Ești viu... , viu... , slavă Domnului!

Mă rugam în gînd să vină mai repede ajutoarele. Am îngenuncheat lîngă el cu ochii ațintiți pe fața lui, cu buzele ce se mișcau în tăcere.

Apoi pleoapele grele au clipit, s-au deschis, și ochii lui m-au privit. Buzele lui încercau un surîs slab cînd m-am aplecat asupra lui.

Simțeam cum tremurau și buzele mele; emoția din ultimele minute era insuportabilă - frica era înlocuită de speranță care, la rîndul ei, avea o undă de frică.

- O să te faci bine, i-am spus.

A închis ochii, iar eu ședeam îngenuncheată și așteptam.

Capitolul 8

Contele se alesese doar cu o comoție și cu vînătăi. Calul era cel care fusese omorît. Zile întregi, accidentul fusese comentat la castel, prin vîi și prin oraș. S-a făcut o anchetă, dar identitatea celui care trăsese focul de armă nu a putut fi descoperită, căci glonțul putea să provină de la o sută de puști din împrejurimi. Contele nu-și aducea aminte decît prea puțin din acel incident. Nu a putut să spună decît că se afla călare în crîng, se aplecase trecînd pe sub un copac și după aceea își amintea doar că era pus pe o targă. Se presupunea că, aplecîndu-se ca să se ferească de o creangă, își salvase viața, căci glonțul ricoșase, lovise o ramură a copacului și omorîse

culul. Totul se întîmplase în mai puțin de o secundă, culul căzuse și contele fusese azvîrlit din șa și leșinase.

În zilele ce au urmat am fost fericită. Știam că starea lui nu era ușoară, dar pentru mine nu mai conta decît un singur lucru: era în viață.

Fusesem totdeauna o fată cu bun simț și, chiar și în acele zile de mare ușurare, îmi puneam întrebări cu privire la viitorul meu. Ce se întîmplase cu mine de lăsam ca un bărbat să capete o asemenea importanță pentru mine? El nu avea motiv să aibă vreă afecțiune pentru mine; iar dacă ar fi avut, reputația lui era de așa natură încît orice femeie cuminte trebuia să se ferească de el. Nu mă tot mîndream eu că sînt o femeie cu scaun la cap?

Dar în acele zile, în viața mea nu exista decît acea ușurare plină de beatitudine.

M-am dus pe jos pînă la patiseria din piață. Obișnuiam să mă duc acolo în plimbările mele de după amiază pentru a bea o ceașcă de cafea.

Doamna Latiere, proprietara, mi-a urat bun venit și s-a lansat repede în subiectul la ordinea zilei.

- Ce noroc, domnișoară. Am auzit că domnul conte este nevătămat. Îngerul său păzitor l-a ocrotit în ziua aceea.

- Da, a avut noroc.

- Grozav lucru, domnișoară. Se pare că nu mai ești în siguranță în pădurile de la noi. Și l-au prins pe făptaș?

Am scuturat din cap.

- I-am spus lui Latiere să nu umble călare prin pădurea aceea. Nu mi-ar place să-l văd întins pe o țargă.

Cu toate că Latiere e om bun, domnișoară. Nu are nici un dușman pe aici.

Mestecam cu lingurița în ceașca de cafea, stînjinită. Ea plesni ușor cu o cîrpă pe masă, fără să ia aminte.

- Ah, domnul conte! El este galant, tare galant. Bunicul ne povestea deseori despre contele de pe vremea lui. Nici o fată nu era în siguranță prin împrejurimi... dar el găsea totdeauna cîte un soț dacă era vorba de bucluc și credeți-mă că nu se necăjeau doar dintr-atîta. Aici avem o zicală care spune că la Gaillard întîlnești deseori mutre care seamănă cu cei de la castel. Transmise de generații întregi. Ei, ce vreți, asta e natura umană.

- Ce multe s-au schimbat prin vii în ultimele săptămîni, am spus. Se zice că dacă vremea rămîne caldă și însorită, o să fie un an bun.

- O recoltă bună.

Rîse.

- Asta o să-l despăgubească pe domnul conte pentru ceea ce i s-a întîmplat în pădure, nu?

- Sper.

- Eh, e un avertisment, n-ați zice așa, domnișoară? Pot să jur că o vreme nu o să mai călărească prin pădurile alea.

- Poate că nu, i-am spus fără chef și, terminîndu-mi de băut cafeaua, m-am ridicat să plec.

- La revedere, domnișoară, zise doamna Latiere, cam galeș.

Cred că sperase să bîrfim mai mult.

Nu am putut rezista să nu mă duc a doua zi pe la Gabrielle. Era schimbată față de cum arăta cînd o văzusem ultima oară; era nervoasă însă, cînd i-am laudat casa cea nouă care arăta adorabil, s-a bucurat.

- E mai mult decît am îndrăznit să sper, mi-a spus.

Tu te simți bine?

Da. Am fost la domnișoara Carré, moașa, știi. Este foarte mulțumită și zice că acum nu mai trebuie decât să lăsăm timpul să treacă. Mama lui Jacques e mereu prin preajmă și se poartă foarte frumos cu mine.

- Îți dorești o fată sau un băiat?

- Un băiat, așa cred. Toți doresc ca primul copil să fie băiat.

Mi-l imaginam jucându-se în grădină - un puști zdravăn.

- Dar Jacques?

Ea roși.

- Oh, e fericit, foarte fericit.

- Ce noroc că... a ieșit totul atât de bine.

- Domnul conte este foarte bun.

- Nu toți gîndesc așa. În orice caz, nu și cel care a tras în el.

Își încleștă amîndouă mîinile.

- Crezi că a fost intenționat. Nu cumva crezi...

- A avut mare noroc. Cred că a fost un șoc pentru tine cînd s-a întîmplat... atât de aproape de aici.

De cum mi-au ieșit cuvintele pe gură mi-a fost rușine de mine, căci știam că, dacă exista vreun motiv pentru bănuiala mea în privința contelui și a Gabriellei, o jignisem profund; dar trebuia să aflu dacă tatăl copilului ei era contele.

Însă ea nu-mi luase în nume de rău ceea ce spusese și asta m-a bucurat, căci nu părea să sesizeze implicația. Eram încredințată că dacă era vinovată ar fi înțeles-o imediat.

- Da, a fost o lovitură grea. Din fericire, Jacques nu era departe și el a fost cel care l-a adus pe omul cu targa.

Eu trebuia să-mi continui neapărat investigația.

- Crezi că pe aici contele are dușmani?
- Oh, a fost un accident, se grăbi ea să spună.
- Ei, am adăugat eu, nu a fost rănit cine știe ce.
- Sînt atît de bucuroasă!

În ochii ei erau lacrimi. Mă întrebam dacă erau lacrimi de recunoștință sau de ceva mai puternic.

Cîteva zile mai tîrziu, mă plimbam prin grădină, cînd m-am întîlnit nas în nas cu contele. Mă aflam pe terasa de la mijloc, cea cu grădinile de flori despărțite prin tufe de merișor; într-una din acestea l-am găsit șezînd pe o bancă de piatră, cu vedere asupra unui mic iaz cu nuferi, în care se vedeau peștișori roșii.

În acea grădină îngădită soarele ardea și, pe moment, mi s-a părut că dormea. M-am oprit să privesc mai multe clipè și, tocmai cînd vroiam să plec, mă strigă:

- Domnișoară Lawson.
- Sper că nu vă incomodez.
- E cea mai plăcută incomodare. Veniți, vă rog, și stați jos nițel.

M-am îndreptat spre bancă și m-am așezat.

- Încă nu v-am mulțumit cu adevărat pentru promptitudinea dumneavoastră în pădure.

- Mă tem că n-am făcut nimic demn de laudă.
- Ați acționat cu o rapiditate demnă de laudă.
- N-am făcut decît ceea ce ar fi făcut oricine în acele condiții. Vă simțiți însănătoșit acum?

- Complet. Afară de niște mușchi luxați. Mi s-a spus că toate astea au să treacă cam într-o săptămînă. Între timp, șchiopătez și eu pe aici cu bastonul.

M-am uitat la degetele lui - cu inelul de jad cu sigiliu de pe degetul mic - încolăcite pe mînerul de fildeș al bastonului.

Nu purta verighetă, cum era obiceiul în Franța la băbații căsătoriți. Oare pentru că pur și simplu desconsidera convențiile, sau era vorba de ceva mai important?

Îmi aruncă o căutătură și spuse:

- Păreți... atît de mulțumită, domnișoară Lawson.

Am tresărit. Îmi divulgasem chiar așa de clar sentimentele?

- Decorul acesta, m-am grăbit să-i răspund. Căldura soarelui, florile, fîntîna, sînt atît de frumoase. Cine oare nu s-ar simți bine într-o astfel de grădină? Ce statuie este aceea din mijlocul iazului?

- Perseu salvînd-o pe Andromeda. O lucrare destul de frumoasă. Trebuie să vă uitați la ea mai de aproape; a fost făcută cam cu două sute de ani în urmă de un sculptor pe care l-a adus la castel unul din strămoșii mei. V-ar place în mod special.

- De ce în mod special?

- Eu vă văd ca pe un Perseu care salvează arta de zmeul ruinei, vremii, vandalismului și așa mai departe.

- Aceasta e o imaginație foarte poetică. Mă uimiți.

- Nu sînt chiar așa un filistin cum vă închipuiți. După ce o să-mi mai dați cîteva lecții în galerie, o să devin foarte savant. O să vedeți.

- Sînt sigură că nu o să doriți să căpătați cunoștințe care nu v-ar fi de folos.

- Am crezut totdeauna că toate cunoștințele sînt folositoare.

- Unele sînt mai folositoare decît altele și, cum nu le putem dobîndi pe toate, s-ar putea să fie pierdere de

timp să ne aglomerăm mintea cu atâtea, fără utilitate practică... în dauna altora mai practice.

Ridică din umeri și zîmbi. Eu am continuat:

- Ar fi folositor de știut cine a provocat accidentul din pădure.

- Așa credeți?

- Bineînțeles. Dacă se va repeta?

- Ei, atunci rezultatul ar putea fi mai nefericit... sau mai fericit, desigur. Depinde din ce parte îl privești.

- Mie mi se pare extraordinară atitudinea dumneavoastră. Nu pare să vă pese că cineva care a încercat să vă omoare nu este descoperit.

- Cum? Dragă domnișoară Lawson, s-au făcut o mulțime de cercetări. Nu este așa de ușor să identifici un glonț, cum vă imaginați dumneavoastră. Aproape în fiecare cocioabă există o pușcă. Pe aici prin împrejurimi mișună iepurii. Ei sînt gustoși în cratiță și mai fac și stricăciuni. Niciodată nu s-a interzis vînatul lor.

- Atunci, dacă cineva a vrut să împuște un iepure, de ce nu vine să vă spună?

- Ce? Cînd în loc de iepure mi-au împușcat calul?

- Deci cineva era la vînațoare în pădure și glonțul a lovit copacul și apoi a omorît calul. Acea persoană care era cu pușca nu și-a dat seama că erați în pădure?

- Să zicem că el... sau ea... nu și-a dat seama.

- Adică, dumneavoastră acceptați teoria că a fost un accident?

- De ce nu, atîta vreme cît este o teorie rezonabilă?

- Este o teorie comodă, dar n-aș fi crezut că sînteți un om care acceptă o teorie fiindcă este comodă.

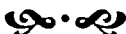
- Poate că atunci cînd o să mă cunoașteți mai bine o să vă schimbați părerea.

Îmi zîmbea.

- E așa de plăcut aici. Sper că nu aveți alte planuri. Dacă nu, vreți să rămâneți să stăm puțin de vorbă? După aceea am să vă conduc la iaz ca să vă puteți uita mai de aproape la Perseu. Zău că e o mică operă de artă. Expresia hotărîtă de pe chipul lui este foarte impresionantă. Este - bineînțeles - decis să-lucidă pe monstrul său. Acum mai vorbiți-mi despre tablouri. Cum progresează? Sînteți miraculoasă. În curînd o să terminați lucrarea din galerie și tablourile noastre au să arate de parcă deabia au fost pictate. E fascinant, domnișoară Lawson.

I-am vorbit despre tablouri și după un timp ne-am uitat la statui. Apoi ne-am întors împreună la castel.

Străbăteam desigur cu încetineală terasele, iar cînd am intrat în castel mi s-a părut că la fereastra clasei am văzut o mișcare. Oare cine ne pîndea - Nounou sau Genevieve?

Brusc, interesul față de accidentul contelui a scăzut pentru că viile se aflau în pericol. Vița mergea rapid spre maturitate, ceea ce avea să se întîmple la începutul verii, cînd deodată s-a abătut spaima ruginii. Vestea s-a răspîndit în oraș și la castel.

M-am dus să o văd pe doamna Bastide și să aflu ce se întîmpla. În timp ce ne beam împreună cafeaua, mi-a povestit ce ravagii putea provoca rugină. Dacă nu reușeau s-o țină în frîu, avea să molipsească toată recolta - poate nu numai pe cea din anul acesta dar și pe mulți ani de acum încolo.

Jean Pierre și tatăl lui munceau din greu pînă la miezul nopții. Vița trebuia stropită cu arsenit de sodiu, dar prea multă soluție putea să fie dăunătoare, iar prea

puțină putea să nu reușească să distrugă acest dăunător.

- Asta-i viața, zise doamna Bastide cu un ridicat din umeri filozofic și continuă să-mi spună încă o dată istoria despre marea calamitate ce lovise viile cînd păduchele de viță distrusese podgoriile din toată țara.

- Ne-au trebuit ani întregi să readucem prosperitatea în vii, îmi declară. Și în fiecare an există necazurile astea... dacă nu e rugina este lăcusta frunzei de viță sau viermele de rădăcină. Ah, Dallas, cine să mai vrea să fie viticultor?

- Dar după ce recolta e culeasă, ce veselie trebuie să fie!

- Ai dreptate. Ochii îi sticleau. Ar trebui să ne vezi atunci. Ce chefuri se încing!

- Iar dacă nu ar exista mereu aceste pericole nu ați fi atât de veseli.

- Este adevărat. Nu e vreme mai frumoasă la Gaillard ca vremea culesului... iar ca să ne veselim trebuie mai întîi să suferim.

Am întrebat-o cum îi mergea Gabriellei.

- E foarte fericită. Și cînd te gîndești că de fapt era vorba de Jacques!

- Ați fost surprinsă?

- Oh, nu știu. Au copilărit împreună... totdeauna au fost prieteni buni. Poate că nu ne dăm seama de transformări. Fata se trezește deodată că e femeie, iar băiatul că e bărbat; și natura își cere drepturile. Da, am fost surprinsă că era vorba despre Jacques, deși ar fi trebuit să-mi dau seama că era îndrăgostită. În ultima vreme, era mereu cu gîndurile aiurea. Ei bine, asta e. Acuma toate s-au aranjat așa cum trebuie. Lui Jacques o să-i meargă bine la St.Vallient. Acum el o să aibă mult de lucru, în timp ce noi sîntem aici, pentru că dăunătorii

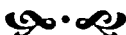
Atunci se întind ca pecinginea. Ar fi mare ghinion dacă vreun dăunător ar ataca via de la St.Vallient tocmai după ce o a preluat-o el.

A fost drăguț din partea contelui că i-a oferit lui Jacques slujba de la St.Vallient acum, am zis eu. A fost tocmai la momentul potrivit.

Uneori, bunul Dumnezeu ne dă cîte o dovadă a mărinimiei sale.

M-am întors la castel pe jos, reflectînd. Cu siguranță, mi ziceam, Gabrielle îi povestise contelui despre incurcătura în care se afla și, fiindcă era însărcinată cu copilul lui Jacques, care nu avea posibilitatea să întrețină și o soție și pe mama lui, contele îi dăduse lui Jacques St.Vallient. Soții Durand erau oricum prea bătrîni acum ca să se poată ocupa de vie. Firește, așa se întîmplase.

Începeam să mă transform. Începeam să cred în ceea ce doream să cred.

Nounou s-a bucurat cînd m-am dus s-o vizitez, așa cum făceam foarte des, în camera ei personală; avea totdeauna cafea pregătită pentru mine și ne așezam la taifas - aproape totdeauna vorbeam despre Genevieve și Françoise.

Acum, cînd toată lumea nu vorbea decît despre rugina viței de vie, unica preocupare a dădacei era neastîmpărul Genevievei, camera lui Nounou pîrînd să fie singurul loc în care nu se discuta despre vie.

- Mă tem că nu-i place soția domnului Philippe, îmi zise, privindu-mă cu îngrijorare pe sub sprîncenele ei groase. N-a mai suferit să vadă o femeie în casa asta de cînd cu...

Nu țineam să înlînesc privirea ei; nu doream să aflu de la Nounou ceea ce știam deja despre conte și Claude. I-am spus cu iuțeală:

- A trecut multă vreme de cînd a murit mama ei. Trebuie să se obișnuiască.

- Dacă ar fi avut un frate ar fi fost altceva. Dar uite că acum domnul conte l-a adus aici pe domnul Philippe... și l-a însurat cu femeia aia...

Am înțeles că mă văzuse stînd de vorbă cu contele în grădină și dorea să-mi atragă atenția.

- Eu îndrăznesc să spun că Philippe era dornic să se căsătorească. Altfel, de ce ar fi făcut-o? Vorbești de parcă...

- Eu vorbesc despre ce știu. Contele n-o să se însoare niciodată. Lui nu-i plac femeile.

- După zvonurile pe care le-am auzit eu, s-ar zice că mai degrabă îi plac foarte mult.

- Îi plac! Oh, nu, domnișoară, spuse ea cu amărăciune în glas. El n-a iubit niciodată. Un bărbat poate să se distreze pe seama a ceea ce disprețuiește, iar dacă are o anumită predispoziție, cu cît e mai disprețuitor, cu atît se distrează mai bine, dacă înțelegeți ce vreau să spun.. Ei, oricum, asta e treaba dumneavoastră, așa gîndiți și aveți dreptate. Dar cred că în curînd o să plecați de la noi și o să ne uitați.

- Încă nu m-am gîndit atît de departe.

- Cred că nu, zîmbi visătoare. Castelul acesta e ca un mic regat. Eu nu mi-aș putea închipui că aș putea să trăiesc altundeva... dar nu am venit aici decît odată cu Françoise.

- Trebuie să fie foarte deosebit de Carréfour.

- Aici toate sînt altfel.

Aducîndu-mi aminte de conacul trist și posomorît care fusese căminul Françoisei, i-am zis:

Françoise trebuie să fi fost tare fericită când a venit aici prima oară.

Françoise nu a fost niciodată fericită aici. El nu ținea deloc la ea.

Se uita la mine cu seriozitate.

- Nu e în felul lui să țină la cineva... ci doar să se folosească de oameni. Se folosește de oricine - de lucrătorii care îi fac vinurile... și de noi, cei de la castel.

Eu i-am răspuns cu indignare:

- Dar bine, nu e pretutendeni la fel? Doar nu poți să pretinzi ca un om singur să facă toată munca la vie! Iată lumea are servitori.

- Nu m-ați înțeles, domnișoară. Dealtfel, cum ați putea să mă înțelegeți? Eu am zis că el n-o iubea pe Françoise. Căsătoria lor a fost aranjată. De fapt, așa sînt cele mai multe căsătorii la cei de seama lor, dar aceste căsnicii ies foarte bine de obicei. Altele ies mai bine, tocmai fiindcă au fost aranjate, dar nu așa a fost să fie și cu asta. Françoise a venit aici pentru că familia lui a considerat că ea era o soție potrivită pentru el; și a fost aici ca să aducă pe lume un moștenitor pentru familie. Afta vreme cît ea își îndeplinea această îndatorire, lui nu-i păsa de nimic altceva. Dar ea... ea era tînără și simțitoare... și nu înțelegea. Așa că... a murit. Conteul este un bărbat ciudat, domnișoară. Nu vă lăsați înșelată.

- Este... neobișnuit.

Mă privi cu tristețe și spuse:

- Aș vrea să pot să vă arăt cum fusese ea înainte... și cum a fost după aceea. Tare aș fi dorit s-o cunoașteți.

- Și eu aș fi dorit.

- Există carnețelele alea în care își făcea însemnări.

- Da, îmi pot face o idee despre cum era.

- Mereu scria în ele, iar când era necăjită îi erau de mare ajutor. Uneori îmi citea cu glas tare din ele. Zicea:

"Îți amintești de asta, Nounou?" și rîdeam împreună. Cînd era la Carréfour era o fetișcană nevinovată. Dar cînd s-a măritat cu contele a trebuit să învețe alît de multe lucruri noi și alît de repede. Cum să se poarte ca o stăpînă a castelului... dar nu era numai asta.

- Cum s-a simțit cînd a venit prima oară aici?

Ochii mei o luaseră spre dulapul în care Nounou își păstra comorile. Cutia cu broderiile pe care Françoise i le dăruise la ziua ei de naștere precum și acele carnete care scoteau la lumină povestea vieții lui Françoise. Doream să citesc ca să aflu cum îi făcuse curte contele; vroiam s-o cunosc pe Françoise, nu pe tînăra a cărei viață se derula în cadrul închis de la Carréfour împreună cu un tată sever și o dădacă ce o răsfăța, ci pe soția bărbatului ce începuse să domine viața mea.

- Cînd era fericită nu scria nimic în carnetele. Și cînd a venit prima oară aici erau atîtea distracții noi... atîtea de făcut. Chiar și eu o vedeam rareori.

- Deci la început a fost fericită.

- Era o copilă. Credea în viață... în oameni. I se spusese că avusese noroc și ea credea acest lucru. I se spusese că va fi fericită... și ea crezuse și asta.

- Și cînd a început să fie nefericită?

Nounou își desfăcu mîinile și se uită în jos la ele de parcă aștepta să-i vină răspunsul de acolo.

- A început să priceapă destul de repede că viața nu era așa cum își închipuise ea că va fi. Și pe urmă a rămas însărcinată cu Genevieve și avea la ce să viseze. Dar a fost o decepție, fiindcă toți speraseră să fie băiat.

- Îți făcea confidențe?

- Înainte de căsătorie îmi spunea totul.

- Și după aceea nu ți-a mai spus?

Nounou clătină din cap.

Do abia cînd am citit carnețelele am înțeles. Nu era
unul urît de copilă. Înțelegea multe... și suferea.

Vrei să spui că el se purta urît cu ea?

Cara lui Nounou se înăsprise.

Ea avea nevoie să fie iubită.

Dar ea îl iubea?

Eu ra înspăimîntată de el.

Am fost șocată de vehemența ei.

De ce? am întrebat.

Bărbia îi tremura și îmi întoarse spatele. Mi-am dat
seama că privea în trecut. Deodată, starea ei sufletească
se transformă și spuse încet:

Era fascinată de el... la început. Are el un fel al lui de
a fi cu femeile.

Mi s-a părut că luase o hotărîre, căci se ridică brusc,
merse la dulap și îl deschise cu acea cheie care afirma
veșnic la cingătoarea ei.

Am văzut cum erau rînduite frumos toate carnețele.
Ea alege unul dintre ele.

- Citiți, zise. Luați-l și citiți-l. Dar nu lăsați pe nimeni
altcineva să-l vadă... și aduceți-mi-l înapoi.

Știam că ar fi trebuit să refuz; simțeam că-mi băgam
nasul nu numai în viața ei intimă, ci și a lui. Dar nu
puteam; trebuia să aflu.

Nounou își făcea griji în privința mea. Ea credea că
persoana mea începuse să-l cam intereseze pe conte. În
felul acesta întortocheat, vroia să-mi spună că bărbatul
care își adusese ibovnica în casa lui și o măritase cu
vărul lui era un ucigaș. Vroia să-mi spună că dacă eu mă
încurcam cu un asemenea bărbat, aveam să fiu la rîndul
meu în pericol. În ce fel, nu ar fi putut să ghicească. Dar,
în orice caz, mă avertiza.

Am luat carnetul la mine în cameră. Deabia aşteptam să-l citesc; dar pe măsură ce îl parcurgeam mă dezamăgea. Mă aşteptasem la nişte dezvăluri dramatice.

Însemnările nu difereau mult de cele pe care le citisem deja. Avea o parcelă mică, numai a ei, pe care cultiva propriile ei flori.

Vreau ca Genevieve să le iubească tot atît de mult cît le iubesc eu.

Primii mei trandafiri. I-am tăiat și i-am pus într-un vas în dormitorul meu. Nounou spune că trandafirii nu trebuie păstrați în dormitor în timpul nopții fiindcă absorb tot aerul. Eu i-am spus că e o prostie dar, ca să-i fac plăcere, o las să-i scoată afară.

Citind acele pagini, căutam în zadar numele lui. Deabia către sfîrșitul carnetului era pomenit.

Lothair s-a întors azi de la Paris. Uneori cred că el mă disprețuiește. Știu că nu sînt așa de deșteaptă ca lumea cu care se întîlnește la Paris. Trebuie neapărat să mă străduiesc să învăț cîte ceva despre lucrurile care îl interesează pe el. Politică și istorie, literatură și pictură. Măcar de nu mi-ar părea atît de monotone!

Azi am călărit toți împreună - Lothair, Genevieve și eu. El o observa pe Genevieve. Mi-era o frică teribilă să nu cadă de pe cal. Era atît de fricoasă.

Lothair a plecat. Nu știu cu siguranță unde, dar bănuiesc că la Paris. Nu mi-a spus unde se duce.

Genevieve și cu mine am chemat azi la castel pe copiii mici. Îi învățăm catehismul. Vreau ca Genevieve să înțeleagă ce îndatoriri are ca fiică a acestui castel. Am stat după aceea de vorbă și a fost foarte odihnitor. Îmi place seara, cînd începe să se lase întunericul și Nounou intră și trage draperiile și aprinde lămpile. I-am adus aminte cît de mult îmi plăcea aceea parte a zilei la Carréfour cînd intra și închidea obloanele... chiar înainte să se facă întuneric, așa că noi nici nu apucam să vedem întunericul. Așa i-am spus. Și ea a zis "Ești plină de închipuiri, păpușica mea". Nu mi-a mai spus "păpușică" dinainte de nunta mea.

Azi m-am dus la Carréfour. Tata s-a bucurat să mă vadă. Zice că Lothair ar trebui să ridice o biserică pentru săraci și că eu trebuie să-l conving s-o facă.

I-am vorbit lui Lothair despre biserică. M-a întrebat ce nevoie aveam de încă o biserică, cînd aveam deja una în oraș. Eu i-am spus că tata credea că dacă ar avea o biserică în apropiere de vie, oamenii ar putea să se ducă să se roage la orice oră din zi pentru binele sufletelor lor. Lothair mi-a spus că în orele lor de lucru ei trebuiau să se preocupe de binele strugurilor. Nu știu ce o să zică tata cînd am să-l văd din nou. O să-i displacă Lothair mai mult ca oricînd.

Tata spune că Lothair ar trebui să-l dea afară pe Jean Lapin fiindcă este ateu. Zice că dacă continuă să-l țină în serviciul său, Lothair îi trece cu vederea păcatul și că Lapin ar trebui alungat împreună cu familia lui. Cînd i-am spus lui Lothair, a rîs și a spus că el decide cine lucrează pentru el și că părerile lui Lapin nu sînt treaba lui și cu atît mai puțin a tatălui meu. Uneori cred că Lothair are

așa o antipatie față de tata încît își dorește să nu se li însurat niciodată cu mine. Iar eu știu că tata își dorește să nu mă fi măritat niciodată cu Lothair.

Azi m-am dus la Carréfour. Tata m-a dus în dormitorul lui și mi-a cerut să îngenunchez și să mă rog împreună cu el. Eu am vise cu dormitorul lui tata. E ca o închisoare. E așa de frig în genunchi pe lespezile de piatră, că multă vreme după aceea am cîrcei. Cum poate să doarmă pe un prici atît de tare, numai cu paie? Singurul lucru care înfrumusețează camera e crucifixul de pe perete; în afară de prici și de strană nu e nimic în odaie. După ce ne-am rugat, tata a vorbit. M-am simțit imorală... păcătoasă.

Lothair s-a întors astăzi și mi-e frică. Simțeam că trebuia să țip dacă se apropia de mine. E' a zis: "Ce se întîmplă cu tine?" Și nu am putut să-i spun cît mi-era de frică de el. El a ieșit din cameră. Cred că era foarte supărat. Cred că Lothair începe să mă urască. Eu sînt atît de diferită de femeile care îi plac lui... de femeile cu care cred că se duce la Paris. Mi le închipui în rochii diafane, rîzînd și bînd vin... femei ușoare... , vesele și drăgăstoase. Este oribil.

Mi-a fost frică noaptea trecută. Am crezut că vine în camera mea. I-am auzit pașii afară. S-a oprit la ușă și a așteptat. M-am gîndit că ar trebui să țip tare de frică... dar a plecat.

Ajunsesem la ultima însemnare din carnet.

Ce însemna asta? De ce fusese Françoise atît de terorizată de frică în fața soțului ei? Și de ce îmi arătase Nounou acest carnet? Dacă dorea să cunosc povestea vieții Françoisei, de ce nu mi le dăduse pe toate? Știam

... nu mai existau și altele. Poate că Nounou, prin aceste amănunte care dezvăluiau secretele vieții Françoisei, simțea taina morții ei? Și din această pricină mă îndreptam să părăsesc castelul?

A doua zi i-am înapoiat lui Nounou cartofnetul.

De ce mi l-ai dat tocmai pe acesta ca să-l citesc? am întrebato-o.

Mi-ai spus că vrei să o cunoașteți.

Acum mi se pare că o cunosc mai puțin decît oricînd. Ai și alte cartofnete? A continuat să-și facă însemnări pînă cînd a murit?

N-a mai scris mult după asta. Eu îi spuneam: "Françoise dragă, de ce nu mai scrii în cartofnetele tale". Și ea îmi răspundea: "Nu mai am ce scrie acum, Nounou". Și cînd eu îi spuneam "Proștii", mă certa și zicea că vroiam să-mi bag nasul unde nu-mi fierbe oala. Nu-mi mai spusese niciodată așa ceva. Cred că îi era frică să scrie ceea ce simțea.

- Dar de ce se temea?

- Nu avem cu toții unele gînduri care nu am dori să fie știute?

- Vrei să zici că nu dorea ca soțul ei să știe că îi era frică de el?

Ea rămase mută și atunci am continuat:

- De ce îi era frică de el? Dumneata știi, Nounou?

A strîns tare din buze, de parcă nimic pe lume nu avea să-o facă să vorbească.

Eu însă simțeam că exista un secret lugubru și aveam convingerea că, dacă nu ar fi crezut că puteam să-i fiu de un real folos Genevievei, mi-ar fi spus să părăsesc castelul, căci se temea pentru mine. În același timp eram

convinsă că, de dragul Genevievei, pe mine m-ar fi sacrificat de bună voie.

Ea știa ceva despre conte și încerca să mi-l comunice. Oare știa că el își omorîse nevasta?

Dorința de a ști devenise o obsesie. Era însă chiar mai mult decît dorința de a ști; era o nevoie disperată de a dovedi nevinovăția lui.

Mergeam călare împreună cu Genevieve. În engleza ei cam șchioapă, îmi spuse că avusese vești de la Așchiuță.

- Se pare că a devenit o persoană foarte importantă. Am să vă arăt scrisoarea ei.

- Vai, ce bine îmi pare că a găsit un post bun!

- Da, e doamnă de companie la doamna de la Condere, iar doamna de la Condere o laudă foarte mult. Locuiesc într-un conac elegant, dar nu așa de vechi ca al nostru. Doamna de la Condere dă serate la care se joacă cărți și bătrîna Așchiuță e chemată adesea să completeze numărul de jucători. Asta îi dă ocazia să se amestece cu lumea bună din care, pe bună dreptate, ar trebui să facă parte.

- Ei, totu-i bine cînd se termină cu bine.

- Și, domnișoară, o să vă bucurați să aflați că doamna de la Condere are un nepot care e un bărbat foarte agreabil și se poartă totdeauna foarte frumos cu Așchiuță. Trebuie să vă arăt scrisoarea de la ea. E așa de sfioasă cînd scrie despre el! Eu cred că are speranța să devină curînd *Doamna Nepot*.

- Ei, îmi pare foarte bine. Mă gîndeam din cînd în cînd la ea. A fost concediată așa de brusc, și totul din cauză că ai fost așa un copil rău!

Îl pomenește pe tata. Spune cît de recunoscătoare îi este pentru că i-a găsit un post corespunzător.

El i-a... găsit?

Desigur. A aranjat ca ea să meargă la doamna de la Londra. Doar nu era s-o dea afară pur și simplu! Sau, nu îi făcuse el așa ceva?

Nu, i-am răspuns cu fermitate. N-ar fi dat-o afară așa, pur și simplu.

A fost o dimineată plăcută.

În săptămînile ce au urmat, atmosfera s-a înseninat considerabil. Rugina vitei fusese învinsă și prin podgorii și în orașele ce depindeau de starea viilor domnea bucurie mare.

La castel, membrii familiei au primit invitații la nunta unei rude îndepărtate. Conte de a declarat că era încă prea plin de vînătăi ca să poată merge - continua să umble cu bastonul - și spuse că Philippe și soția lui trebuiau să reprezinte ramura lor.

Îmi dădeam seama că Claude era indignată și nu putea să sufere ideea de a pleca și de a-l lăsa pe conte la castel. Eu mă aflam într-una din grădinițele îngădite cînd ei trecură împreună. Nu îi puteam vedea, dar le-am auzit vocile - a ei era foarte clară, fiind ascuțită, și se auzea foarte distinct cînd era supărată.

- Au să te aștepte *pe tine*.

- Au să înțeleagă. Tu și Philippe o să le explicați despre accidentul meu.

- Accident! Cîteva vînătăi, acolo!

El a zis ceva ce n-am auzit, după care ea a continuat:

- Lothair... te rog!

- Draga mea, am să rămîn aici.

- Tu nu mă mai ascuți. Tu parcă...

Glasul lui era domol, aproape bînd și, pînă să termine ei de vorbit, nu i-am mai putut auzi. Nu exista nici o îndoială cu privire la relațiile dintre ei, m-am gîndit cu tristețe.

Claude și Philippe plecară însă la Paris și eu, lăsînd la o parte temeri și îndoieli, m-am pregătit să mă bucur de absența lui Claude.

Zilele erau lungi și însorite. Înflorise viața de vie. În fiecare dimineață mă trezeam cu senzația că se va întîmpla ceva plăcut. Niciodată în viața mea nu fusesem mai fericită, deși știam că fericirea era tot atît de sigură ca o zi de aprilie. S-ar fi putut să fac vre-o descoperire alarmantă; s-ar fi putut întîmpla să fiu concediată. Într-o clipă, cerul putea să se întunece și soarele să se acopere de nori. Un motiv în plus să mă lăfăiesc în căldura lui cît mai strălucea pe cer.

Imediat după plecarea lui Philippe și a lui Claude, vizitele contelui în galerie au fost mai dese. Uneori mi se părea că el fugea de ceva, cercetînd și dorind să descopere, dar ce? Erau momente cînd parcă sesizam un alt om în spatele zîmbetelor cu care mă tachina. Mi se părea chiar că întrevederile noastre îi plăceau la fel de mult cît îmi plăceau și mie.

Cînd pleca, îmi revenea mintea la cap și rîdeam de mine însămi: cît mai ai de gînd să le amăgești singură?

Nu găseam decît o singură explicație la toate cîte se întîmplau: la castel nu rămăsese nimeni care să-l distreze; ca atare, considera că eu și seriozitatea cu care mă avîntam în munca mea, erau amuzante, atîta tot.

Însă pictura îl interesa cu adevărat și avea cunoștințe în domeniu. Îmi aminteam de acea însemnare patetică din jurnalul Françoisei. Trebuia să învețe cîte ceva din

locurile care îl interesau pe el. Sărmana micuță Françoise speriată! De ce fusese atât de speriată?

Uneori era de un cinism care îi întuneca fața și îmi imaginam că asta era în stare să alarmeze orice femeie puță și supusă. Exista parcă și o undă de sadism, ca și când se delecta să-și bată joc de oameni și să-i vadă tulburați. Dar pentru mine, acele expresii erau ca un fel de pojghiță pe care ceva ce avusese loc în viața lui o așternuse peste adevăratul lui fel de a fi - așa cum lipsa de îngrijire vătăma un tablou.

Eram arogantă. Făceam pe guvernanta, cum ar spune Genevieve. Chiar îmi făceam iluzia că puteam să transform un om, fiindcă eram capabilă să redau viața unui tablou?

Eram însă obsedată de dorința de a-l cunoaște, de a zgîndări masca sardonică pentru a afla ce se afla dedesubt, de a modifica expresia aceea a gurii, ce trăda o amară deziluzie. Dar mai înainte de a face această încercare... trebuia să cunosc subiectul.

Ce simțăminte avusese față de tînăra cu care se căsătorise? El îi nenorocise viața. O nenorocise oare și pe a lui? Cum să afli, cînd trecutul era înecat în mister?

Zilele în care nu îl vedeam îmi păreau goale, iar acele întîlniri ce păreau atât de scurte mă lăseau entuziasmată și palpitînd de o fericire ce n-o mai cunoscusem niciodată pînă atunci.

Vorbea despre picturi, despre castel, despre istoria acelor locuri și despre zilele de glorie ale castelului sub domniile lui Ludovic al XIV-lea și al XV-lea.

- Apoi a avut loc schimbarea. De atunci nimic nu a mai fost ca înainte, domnișoară Lawson. Unii au prevăzut cu mulți ani înainte ceea ce avea să se întîmple. "După mine, potopul", zicea Ludovic al XV-lea. Și chiar potop a fost, căci urmașul său a pierit sub ghitolină, antrenînd pe

atîția dintre noi cu el. Și stră-străbunicul meu a fost unul dintre ei. Noi măcar am avut norocul să nu ne pierdem moșiile. Dacă am fi fost mai aproape de Paris, așa s-ar fi întîmplat. Dar ați citit despre minunea Sfintei Genoveva și despre cum ne-a salvat ea de la dezastru.

Tonul vocii lui deveni mai ușuratec.

- Poate că dumneavoastră considerați că nu meritam să fim salvați.

- Nici prin gînd nu mi-a trecut așa ceva. De fapt, consider că e păcat ca moșiile să iasă din stăpînirea familiilor respective. Este atît de interesant să poți să mergi pe urmele familiei tale timp de sute de ani!

- Poate că Revoluția a adus și unele foloase. Dacă nu ar fi luat cu asalt castelul și nu ar fi stricat aceste tablouri, noi nu am fi avut nevoie de serviciile dumneavoastră.

Am dat din umeri.

- Dacă tablourile nu ar fi fost vătămăte, sigur că nu ar fi avut nevoie de restaurare. Ar fi putut avea nevoie numai să fie cîrățate.

- Dar poate că dumneavoastră nu ați fi fost aici, domnișoară Lawson. Gîndiți-vă la asta.

- Sînt convinsă că Revoluția a fost o catastrofă mai mare decît eventuala mea absență.

El rîse și avea cu totul alt chip. Am întrevăzut prin mască o fărîmă dintr-o persoană veselă. A fost un moment minunat.

În fiecare seară cît a durat absența lui Philippe și a lui Claude am luat cina împreună cu el și cu Genevieve. Conversația noastră era însuflețită, iar Genevieve se uita la noi cu un fel de nedumerire în ochi, dar încercările de a o atrage în discuții nu prea au avut succes. Și ei, ca și mamei ei, părea să-i fie frică de el.

Și apoi, într-o seară cînd am coborît la cină, el nu mai era acolo. Nu lăsase vorbă că nu va veni și, după o

receptare de douăzeci de minute, masa a fost servită numai pentru noi două.

Mă simțeam foarte îngrijorată. Îl închipuiam rănit - sau chiar mai rău - în pădure. Dacă cineva încercase să-l omoreze și nu reușise, nu era foarte probabil să mai încerce încă o dată?

Mă străduiam să mănînc, să-mi ascund îngrijorarea pe care Genevieve nu o împărtășea, și am fost bucuroasă cînd m-am putut retrage în singurătatea camerei mele.

Am umblat în sus și în jos, m-am așezat la fereastră, nu puteam să-mi găsesc liniștea. A existat chiar și o clipă de nebunie în care m-am gîndit să mă duc la grajd, să dau un cal și să pornesc în căutarea lui. Dar cum puteam să fac așa ceva în toiul nopții și ce drept aveam eu să mă amestec în treburile lui?

Desigur, contele - care fusese un tovarăș atît de agreabil - era invalid. Își recupera forțele după accident și, cît timp trebuise să stea liniștit la castel, mă considerase un înlocuitor al prietenilor săi.

De ce nu-mi dădusem seama de la început?

Nu am putut adormi decît odată cu ivirea zorilor iar, cînd camerista a intrat aducîndu-mi micul dejun, m-am uitat pe furiș să văd dacă auzise vreo veste de groază. Dar era, ca întotdeauna, apatică.

Am coborît în galerie, simțindu-mă obosită, încordată și fără nici un chef de lucru, zicîndu-mi însă că dacă s-ar fi întîmplat ceva, ar fi trebuit să aflu pînă acuma.

Nu eram de multă vreme înăuntru, cînd el a venit în galerie.

Cînd l-am văzut am tresărit, iar el m-a privit ciudat.

Am exclamat fără să mă gîndesc:

- Oh, deci... sînteți teafăr?

Fața lui era lipsită de orice expresie, însă privirea era pătrunzătoare.

- Regret că nu v-am putut vedea aseară la cină, zise.

- Oh... , da. Eu... mă întrebam...

Ce se întâmpla cu mine? Mă bâlbâiam ca fetele neghioabe pe care le disprețuia. Ce nebună fusesem! Aveam pretenția să-mi dea mie socoteală dacă se ducea să-și viziteze prietenii? Sigur că fusese pe undeva. Se închisese în castel numai din cauza accidentului.

- Cred că v-ați făcut griji pentru siguranța mea.

Cunoștea oare starea simțămintelor mele tot atât de bine - sau poate chiar mai bine - ca mine?

- Spuneți-mi, v-ați imaginat că eram împușcat în inimă... nu, în cap, fiindcă bănuiesc că dumneavoastră credeți, în secret, că eu am o piatră în locul inimii? Asta ar fi un avantaj, într-un fel. Glonțul nu pătrunde în piatră.

Știam că nu avea rost să neg îngrijorarea mea, deci am recunoscut implicit în răspunsul meu:

- Din moment ce s-a tras o dată în dumneavoastră, mi se pare plauzibil să-mi închipui că s-ar putea întâmpla și a doua oară.

- Prea ar fi o coincidență, nu credeți? Un om care vrea să împuște un iepure nimerește calul meu. Aceasta este una din acele întâmplări care nu pot avea loc decît o singură dată în viață. Iar dumneavoastră vă așteptați să se întâmple de două ori în cîteva săptămîni!

- Poate că teoria cu iepurele nu este cea adevărată.

S-a așezat pe sofaua de sub tabloul strămoașei sale cu smaraldele și se uita la mine, care ședeam pe un taburet.

- Stați bine acolo, domnișoară Lawson?

- Mulțumesc.

Simțeam că mă înviorez, totul era din nou vesel. Dar cum aveam altă temere. Nu cumva se vedea pe fața mea ceea ce simțeam?

Noi am vorbit despre tablouri, despre castele vechi, despre familii cu vechi tradiții, despre revoluții, dar niciodată nu am vorbit despre noi înșine, zise el aproape cu blîndețe.

Eu sînt convinsă că acele subiecte erau mai interesante decît persoana mea.

- Chiar așa credeți?

Am dat din umeri - luasem această deprindere de la cei din jurul meu. Era un bun înlocuitor de răspuns la întrebările incomode.

- Tot ceea ce știu eu este că tatăl dumneavoastră a murit și dumneavoastră i-ați luat locul.

- Alțeva nu prea este de povestit. Viața mea seamănă cu aceea a multora din clasa și condiția mea.

- Nu v-ați căsătorit. Mă întreb de ce.

- Aș putea să vă dau răspunsul din gluma englezească cu lăptăreasa: "Nimeni nu m-a cerut domnule, zise ea".

- Asta mi se pare nemaipomenit. Sînt sigur că ați fi o soție minunată pentru un bărbat norocos. Închipuiți-vă numai cît de utilă ați fi. Tablourile lui ar fi veșnic în stare perfectă.

- Dar dacă nu ar avea tablouri?

- Sînt sigur că ați remedia repede această lipsă.

Nu îmi plăcea tonul ușuratic al conversației. Bănuiam că își bătea joc de mine și acest subiect, din cauza stării mele emoționale mai noi, nu îmi plăcea să fie luat peste picior.

- Sînt surprinsă că dumneavoastră pledați în favoarea căsătoriei...

Dar imediat ce aceste cuvinte mi-au ieșit pe gură, mi-a fost rușine. Am roșit, bîlbîind:

- Scuzați-mă...

Zîmbi; tonul glumeț dispăruse.

- Iar eu sînt surprins că sînteți surprinsă. Ia spuneți-mi, ce reprezintă acel *D*? Domnișoara *D. Lawson*. Aș vrea să știu. Este un nume așa de neobișnuit?

I-am explicat că pe tata îl chema Daniel iar pe mama Alice.

- *Dallas*, repetă el numele meu. Zîmbiți?

- Din cauza felului cum îl pronunțați, accentuînd ultima silabă. La noi se pune accentul pe prima silabă.

Mai încercă o dată, surîzîndu-mi. *Dallas. Dallas*. Aveam senzația că-i făcea plăcere să-l rostească.

- Și dumneavoastră aveți un nume neobișnuit.

- În familia mea a fost folosit de ani și ani... de la primii regi ai Francilor. Trebuie să fim regali, înțelegeți? Din cînd în cînd, se mai bagă cîte un *Louis*, un *Charles*, un *Henri*. Dar mai ales trebuie să avem *Lothair*-i. Acum să vă spun și eu ce greșit îmi pronunțați numele *meu*.

I l-am rostit, el a rîs și m-a pus să-l repet.

- Foarte bine, *Dallas*. Dar oricum, ceea ce faci dumneata e bine făcut.

I-am povestit despre părinții mei și cum îl ajutasem pe tata în munca lui. Reieșea oarecum că ei dominaseră viața mea și mă împiedicaseră să mă mărit. Asta o spuse el.

- Poate a fost mai bine așa. Cei ce nu se căsătoresc regretă adesea acest lucru, însă cei care se căsătoresc regretă mai amarnic de multe ori. Ar dori să se întoarcă în timp și să nu fi făcut niciodată acel pas. Ei, asta-i viața, nu-i așa?

- S-ar putea să fie așa.

- Luați cazul meu. M-am căsătorit la douăzeci de ani cu o tânără ce fusese aleasă pentru mine. Așa se procedează în familiile noastre, știți?

- Da.

- Aceste căsătorii sînt adesea reușite.

- A dumneavoastră a fost?

Glasul meu era mai mult o șoaptă.

El nu mi-a răspuns, așa că m-am grăbit să spun:

- Scuzați-mă. Sînt impertinentă.

- Nu. Ar trebui să știți.

De ce oare trebuia să știu? Inima a început să-mi bată dureros.

- Nu, căsătoria nu a fost un succes. Cred că sînt incapabil să fiu un soț bun.

- Cu siguranță că un bărbat poate fi... dacă vrea.

- Domnișoară Lawson, cum poate un bărbat care e egoist, intolerant, nerăbdător și infidel, să fie un soț bun?

- Pur și simplu încetînd să mai fie egoist, intolerant și așa mai departe.

- Și credeți că poți pune capăt acestor însușiri neplăcute așa cum închizi un robinet?

- Cred că se poate încerca înfrînarea lor.

A izbucnit în rîs, iar eu m-am simțit caraghioasă.

- Vă amuz? i-am zis cu răceală. Mi-ați cerut o părere și eu v-am dat-o.

- Este absolut adevărat, desigur. Cred că mi-aș putea imagina cum înfrînați asemenea însușiri urîte dacă mi-aș putea extinde imaginația pînă într-acolo încît să bănuiesc că le-ați avea. Știți ce dezastruos s-a sfîrșit căsnicia mea...

Am dat afirmativ din cap.

- Experiențele mele de soț m-au convins că ar trebui să abandonez pe veci acest rol.

- Poate că e înțelept să luați o astfel de hotărîre.

- Eram sigur că veți fi de acord.

Înțelegeam ce vroia să spună. Dacă ceea ce bănuia se adevărea, și eu lăsasem sentimentele mele față de el să se adîncească, trebuia să fiu prevenită.

Mă simțeam umilită și jignită și i-am zis iute:

- Mă interesează foarte mult unele suprafețe ale zidurilor castelului. Cred că s-ar putea ca sub văruială să se ascundă niște picturi murale.

- Oh!

Dar mi s-a părut că nu dăduse atenție cuvintelor mele.

- Mi-aduc aminte că tatăl meu a făcut o descoperire extraordinară pe zidurile unui vechi conac din Northumberland. Era o pictură superbă, ce rămăsese ascunsă timp de secole. Am o presimțire că și aici există ceva asemănător de descoperit.

- De descoperit? repetă el. Da?

La ce se gîndea? La căsnicia lui furtunoasă cu Françoise? Dar fusese oare furtunoasă? Profund nefericită, total nesatisfăcătoare, dacă se hotărîse să nu mai riște niciodată o astfel de experiență.

Eram conștientă că mă cufund într-o pasiune puternică. Mă chinuiam cu întrebări: Ce puteam să fac? Cum puteam să părăsesc acest loc și să mă întorc în Anglia la o viață nouă în care nu exista un castel plin de taine și un conte căruia tînjeam să-i redau fericirea?

- Aș dori să mă uit mai îndeaproape la zidurile acelea, am zis mai departe.

El spuse aproape cu înverșunare, ca și cum ar fi tăgăduit tot ce fusese mai înainte:

- Dallas, castelul meu și eu îți stăm la dispoziție.

Capitolul 9

Cîteva zile mai tîrziu, Philippe și Claude s-au întors de la Paris și intimitatea ce părea că se închegase între conte și mine s-a evaporat ca și cum nu ar fi existat niciodată.

Claude și el călăreau deseori împreună. Philippe nu era prea încîntat să se aple în șa. Uneori îi urmăream cu privirea de la fereastra camerei mele, cum rîdeau și vorbeau unul cu altul și îmi aduceam aminte de acea conversație a lor pe care o surprinsesem în seara balului.

Mă rog, acum se măritase cu Philippe și casa ei era la castel. Ea era stăpîna lui - deși nu era soția contelui.

În curînd am avut ocazia să fac cunoștință cu stăpînirea ei. Era în ziua cînd se întorseseră și, cam la un sfert de ceas înainte de ora mesei de seară, am auzit o bătaie în ușă. Am fost mirată s-o văd pe cameristă intrînd cu tava, pentru că în absența lui Philippe și a lui Claude luasem cina în sufragerie și deja mă îmbrăcasem cu rochia de mătase cafenie în așteptarea orei de masă.

Cînd camerista a așezat tava cu mîncare pe masă, am întreat-o cine îi poruncise s-o aducă sus.

- Doamna a poruncit. Boulanger a trimis-o pe Jeanne să schimbe tacîmurile fiindcă pusese unul și pentru dumneavoastră. Doamna a zis că dumneavoastră o să luați masa în camera dumneavoastră. La bucătărie, Boulanger a zis că de unde să știe el? Dumneavoastră ați luat masa cu domnul conte și cu domnișoara Genevieve. Ce mai, astea au fost poruncile doamnei.

Simțeam cum îmi ardeau ochii de mînie, dar am încercat să mă feresc de cameristă.

Vedeam în minte scena sosirii lor la masă. El se uita de jur împrejur căutîndu-mă și era consternat că nu mă vedea acolo.

- Dar unde e domnișoara Lawson?

- Le-am spus să-i ducă tava sus. Doar nu poate pretinde să ia masa împreună cu noi! La urma urmei, nu e un musafir; este angajată să muncească aici.

Vedeam cum fața lui se întuneca din dispreț pentru ea... și din respect față de mine.

- Ce prostie! Boulanger, mai pune un tacîm, te rog. Și du-te imediat în camera domnișoarei Lawson și spune-i că aștept să vină la cină.

Am așteptat. Mîncarea de pe tavă se răcea.

Nu s-a întîmplat așa cum sperasem. Nu a venit nici un mesaj. Acum aveam ocazia să-mi dau seama ce proastă putusem să fiu. Femeia asta era amanta lui. O căsătorise

cu Philippe ca să poată locui la castel fără să dea naștere la scandal, fiindcă era destul de înțelept ca să-și dea seama că nu-și mai putea permite încă un scandal, deoarece chiar și regii, în castelele lor, trebuiau să fie nițel mai prudenți.

Iar cît despre mine - eu eram englezoaica atît de îndrăgostită de munca ei, cu care era amuzant să stai de vorbă cînd erai suferind și obligat să rămii închis în castel. Firește că prezența ei nu mai era necesară atunci cînd la îndemîină se afla Claude. În plus, Claude era stăpîna castelului.

Trezită pe neașteptate din somn, eram moartă de spaimă fiindcă în camera mea se afla cineva care sta la picioarele patului.

- Domnișoară.

Genevieve veni spre mine cu un sfeșnic în mîină.

- Domnișoară, am auzit ciocăniturile. Acum cîteva minute. Mi-ați zis să vin și să vă spun.

- Genevieve...

M-am ridicat în capul oaselor. Îmi clănțăneau dinții în gură și cred că avusesem un coșmar în acele cîteva secunde înainte să mă trezesc.

- Cît e ceasul?

- Unu fix. M-au trezit din somn. Cioc... cioc... și mi s-a făcut frică, iar dumneavoastră ați zis că o să mergem să vedem... împreună.

Mi-am încălțat papucii și m-am grăbit să-mi iau rochia de casă.

- Eu cred că ți s-a părut doar, Genevieve.

Ea scutură din cap.

- E ca și mai înainte. Cioc... cioc... ca și cînd cineva ar vrea să-ți arate unde se află.

- Unde?

- Veniți în camera mea. De acolo se pot auzi.

Am urmat-o prin tot castelul pînă la apartamentul copiilor, care se afla în partea cea mai veche a castelului.

- Ai trezit-o pe Nounou?

A făcut din cap că nu.

- Nounou nu se mai trezește după ce a adormit. Ea zice că din clipa cînd pune capul pe pernă adoarme buștean.

Ne-am dus în camera Genevievei și am ciulit urechile. Era liniște.

- Așteptați doar un minut, domnișoară, m-a rugat. Ba se oprește, ba pornește din nou.

- Din ce direcție?

- Nu știu. De undeva de jos, cred.

Donjonul era chiar sub partea asta a clădirii. Genevieve știa acest lucru și probabil că imaginația ei bogată îi vîrșise tot felul de idei în cap.

- O să revină în curînd, știu că o să revină. Ia auziți! Mi se pare că aud...

Ședeam încordate, ascultînd; din tei s-a auzit chemarea unei păsări.

- E o bufniță, am zis.

- Sigur. Credeți că eu nu știu? Ia!

Atunci am auzit. Cioc... cioc... Încetișor, apoi mai tare.

- E jos.

- Domnișoară... ați spus că nu vă e frică.

- O să mergem să vedem ce se întîmplă.

I-am luat sfeșnicul din mîină și am luat-o înainte pe scări, spre etajele de jos.

Încrederea Genevievei în curajul meu mă susținea, înci mi-ar fi fost tare neplăcut să umblu singură prin castel la acea oră din noapte.

Am ajuns la ușa sălii armelor și ne-am oprit, ascultînd. Am auzit clar un sunet. Nu eram sigură ce anume era, dar am simțit că mi se face pielea de gîscă. Genevieve se agăță de brațul meu și, la lumina lumînării, i-am zărit ochii măriți de spaimă. Era gata, gata să vorbească, dar am oprit-o făcîndu-i semn cu capul.

Atunci sunetul s-a auzit din nou.

Venea de jos, din donjon.

Nu doream nimic mai mult decît să fac cale în oarsă și să mă duc în camera mea; sînt sigură că și Genevieve avea aceleași gînduri dar, fiindcă nu se aștepta să mă comport astfel, nu puteam să-i mărturisesc că și mie îmi era frică, că era foarte frumos să fii plin de curaj ziua în amiaza mare, dar cu totul altfel în donjonul unui vechi castel în toiul nopții.

Ea arătă cu degetul spre scara de piatră ce cobora în spirală așa că, apucîndu-mi poalele fustei lungi cu aceeași mîină cu care țineam și sfeșnicu' - căci de cealaltă aveam nevoie ca să mă țin de rampa de frînghie - am început coborîrea.

Genevieve, care venea în urma mea, s-a împleticit brusc. Noroc că a căzut peste mine și nu s-a rostogolit în jos pe scări. A scăpat un mic țipăt și și-a astupat imediat gura cu mîna.

- Nu-i nimic, a șoptit. Am călcat pe rochia mea.

- Pentru numele lui Dumnezeu, ține-o cu mîna.

Încuviință din cap și preț de cîteva secunde am rămas pe acea scară în spirală încercînd să ne venim în fire; inima îmi bătea alandala și eram sigură că la fel făcea și inima Genevievei. Credeam că din clipă în clipă ea avea să spună; "Haideți să mergem înapoi. Aici nu e nimic".

Aș fi fost foarte de acord. Dar o încredere încăpățînată în invincibilitatea mea o împiedica să vorbească.

Acum liniștea era deplină. M-am lipit de zidul de piatră, simțind răceala prin haine și totodată mîna fierbinte cu care Genevieve se ținea de brațul meu. Nu se uita la mine.

Era absurd, îmi trecu prin minte. Ce umblam eu hai hui prin castel în plină noapte? Dacă mă descoperea contele în această situație? Ce aer stupid aș avea! Mai bine să mă duc direct în cameră și mîine dimineață să-i povestesc despre sunetele pe care le auzisem noaptea. Dar Genevieve ar crede că mi-era frică. Și n-ar greși. Dacă nu aș merge mai departe și-ar pierde acel respect care acum îmi conferea o oarecare autoritate asupra ei; ori, dacă vroiam s-o ajut să scape de demonii care o împingeau la acte stranii, trebuia să-mi păstrez autoritatea.

Mi-am ridicat poalele fustei, am coborît scara și, cînd am ajuns jos, am împins ușa dinspre temniță. Groapa întunecoasă se căsca în fața noastră și vederea ei mi-a produs și mai multă repulsie.

- De aici vin sunetele, am șoptit.
- Oh, domnișoară, nu pot să intru.
- Hai, nu sînt decît cuștile alea vechi.

Genevieve trăgea de brațul meu.

- Haideți să ne întoarcem.

Era o nebunie să umblăm pe acolo, numai la lumina lumînării. Podeaua era neuniformă și ceea ce pățise Genevieve cînd fusese cît pe-aci să cadă trebuia să ne facă să ne oprim. Acolo jos era cu mult mai periculos. Așa îmi spuneam în sinea mea. Dar adevărul era că răceala lugubră a locului era atît de respingătoare încît toate instinctele mă îndemnau să mă întorc din drum.

Am ridicat cît mai sus lumînarea. Am văzut zidurile umede, ciupercăria ce le acoperea și întunericul ce părea că nu are sfîrșit. Se vedeau una sau două din acele cuști cu lanțuri grele în care bărbați și femei fuseseră întemnițați de cei din neamul de la Talle.

Am strigat:

- E cineva acolo?

Ecoul vocii mele era straniu. Genevieve se ghemuia lîngă mine și simțeam cum tremură.

- Genevieve, nu e nimeni aici, i-am spus.

Era și ea grăbită să recunoască asta.

- Haideți să plecăm, domnișoară.

- O să venim să ne uităm pe lumină.

- Oh, da... da...

Mă apucase de mîină și mă trăgea. Doream să mă întorc și să fug de locul acela, dar în același timp eram conștientă că undeva, în întuneric, cineva se uita la mine... mă atrăgea să merg înainte... departe, în întuneric, unde mă aștepta ceva îngrozitor și iremediabil.

- Domnișoară... , haideți.

Senzația trecuse. M-am întors. În timp ce Genevieve urca în fața mea, parcă aveam picioarele de plumb; de abia reușeam să le mișc. Mi s-a părut că în spatele meu se auzeau pași. Parcă niște mîini de gheață mă trăgeau înapoi în beznă. Toate erau doar închipuiri; dar gîtul mă durea și de abia puteam să respir, iar inima parcă era ca o greutate ce-mi apăsa pieptul. Lumînarea pîlpii nesigură și timp de o secundă de teroare mi s-a părut că se va stinge. Simțeam că nu o să ajungem niciodată sus. Urcușul nu cred că a durat mai mult de un minut, dar mi se părea că trecuseră zece. M-am oprit gîfîind în capul scării, departe de încăperea în care se afla *oubliette*.

- Haideți, domnișoară, zise Genevieve clănțănind din dinți. Mi-e frig.

Ne-am urcat pe scări.

- Domnișoară, pot să rămân noaptea asta în camera dumneavoastră?

- Desigur.

- Aș putea s-o deranjez pe Nounou dacă mă întorc la mine.

Nu i-am mai atras atenția că spusese că Nounou dormea buștean; știam că trăise o spaimă mare ca și mine și îi era frică să doarmă singură.

Am rămas multă vreme trează, retrăind în minte fiecare minut din acea aventură nocturnă.

Teama de necunoscut, îmi ziceam, era o moștenire de la strămoșii noștri. De ce anume îmi fusese teamă în donjon? De stafiile trecutului? De ceva ce nu exista decît în imaginația unei copile?

Și totuși, cînd am adormit, visele mele au fost bîntuite de sunetul acelor ciocănituri. Am visat o tînără care nu-și putea găsi liniștea în mormînt deoarece pierise de moarte violentă. Vroia să se întoarcă să-mi explice mie exact cum murise.

Cioc! cioc!

Am sărit în sus. Era camerista cu micul dejun. Genevieve se trezise probabil devreme, căci nu mai era în camera mea.

A doua zi după amiaza am coborît singură în donjon. Intenționasem să-i cer Genevievei să vină cu mine, dar nu era de găsit nicăieri. Îmi era cam rușine de spaima din noaptea trecută și doream să-mi demonstrez mie însămi că nu avusesem motiv să mă tem.

Cu toate acestea, auzisem și eu ciocănitul de care vorbea Genevieve și aș fi vrut să aflu ce anume era.

Într-o zi însorită - și cît de diferit arătau toate la lumina zilei! Nici scara veche, în puțina lumină ce pătrundea printr-una din crăpăturile înguste din zid, nu era complet întunecată. Arăta destul de lugubră, dar oricum altfel decît la pîlpîitul unei biete lumînări.

Ajungînd la intrarea în donjon, m-am oprit să mă uit puțin beznă. Nici chiar într-una din cele mai luminoase zile ale anului nu era ușor de văzut, dar după o scurtă vreme de stat acolo, ochii mi s-au obișnuit cu beznă. Deslușeam conturul mai multora dintre acele deschizături oribile numite cuști și, cînd am făcut cîțiva pași, în urma mea s-a închis o ușă grea și nu mi-am putut opri un mic strigăt, căci în spatele meu am văzut profilîndu-se o umbră neagră și o mîină m-a apucat de braț.

- Domnișoară Lawson!

Am tresărit speriată. Conte stătea în spatele meu.

- Eu... M-ați speriat.

- A fost o greșeală din partea mea. Ce întuneric este cu ușa închisă!

Dar nu o deschidea. Îmi dădeam seama că stătea foarte aproape de mine.

- Mă întrebam cine o fi aici. Trebuia să mă gîndesc că musai să fiți dumneavoastră. Vă interesează așa de mult castelul. Așa că, firește, vă place să explorați, iar un loc atît de sinistru ca acesta nu poate decît să vă atragă în mod deosebit.

Pusese o mîină pe umărul meu. Dacă aș fi vrut să protestez în acel moment, nu aș fi reușit; eram paralizată de spaimă - cu atît mai groaznică, cu cît nu puteam să-mi dau seama de ce anume mă temeam. I-am auzit glasul aproape de urechea mea:

- Ce sperați să descoperiți, domnișoară Lawson?

- Nu prea știu. Genevieve a auzit niște zgomote și azi noapte am venit jos să le cercetăm. I-am spus că vom reveni pe lumină.

- Și vine și ea?

- Poate.

El rîse.

- Zgomote? Ce fel de zgomote?

- Un sunet ca o bătaie, ca un ciocănit. Genevieve mi-a mai pomenit de ele. A venit la mine în cameră fiindcă îi spusese că dacă le mai aude vom merge să facem cercetări.

- E ușor de ghicit, spuse. Vreo insectă care se pregătește să se ospăteze din bătrînul castel. Am mai avut cari și mai demult.

- Oh... , așa!

- Pînă la urmă tot vă lămureați, desigur. Trebuie să fi dat peste ele și în frumoasele conace din Anglia.

- Desigur. Dar zidurile astea de piatră...

- E foarte multă lemnărie.

Se depărtă de mine și se duse să deschidă ușa. Acum puteam vedea mai clar cuștile infame, inelele și lanțurile de groază... și pe conțe, palid, mi s-a părut, cu o expresie mai voalată decît de obicei.

- Dacă avem cari este foarte grav.

S-a strîmbat și a ridicat din umeri.

- O să faceți investigații?

- Cu timpul. Poate după culesul viilor. Nu au să reușească mizerabilele alea să ronțăie locul ăsta chiar așa, cu una, cu două. Sînt de abia zece ani de cînd am făcut un control. Nu ar trebui să fie pagubă mare.

- Dumneavoastră ați avut această bănuială? De aceea veniseți să controlați?

Nu. V-am văzut coborînd scara și am venit după dumneavoastră. Mă gîndeam că poate ați făcut vreo descoperire.

O descoperire? Ce fel de descoperire?

Vreo operă de artă. Vă aduceți aminte ce mi-ați spus?

- Aici jos?

- Nu se știe niciodată unde se ascunde comoara, nu-i așa?

- Nu, cred că nu.

- Deocamdată nu o să spunem nimic despre ciocănituri. Nu vreau să audă Gautier. El o să ceară să vină imediat experții. Dar trebuie să așteptăm pînă după cules. Nu aveți idee, domnișoară Lawson - deși o să înțelegeți cînd o să vedeți și singură - ce forfotă teribilă este cînd se coc strugurii. Ar fi imposibil ca în același timp să avem muncitori la castel.

- Pot să-i spun Genevievei ce ați zis despre ciocănituri?

- Da, spuneți-i negreșit. Spuneți-i să se culce liniștită și să nu se mai gîndească la asta.

- Am să-i spun.

Am urcat împreună scările și, ca de obicei cînd mă aflam în preajma lui, sentimentele mele erau confuze. Parcă m-ar fi prins spionînd, dar în același timp eram în al nouălea cer că stătusem din nou de vorbă cu el.

I-am explicat Genevievei a doua zi, cînd ne-am dus să călărim.

- Cari! Aoleu, sînt aproape la fel de rele ca stafiile.

- Da de unde! am rîs eu. Sînt ființe pipăibile și pot fi distruse.

- Dacă nu, distrug ele casele. Uuh! Nu-mi place gândul să avem cari. Și de ce ciocănesc?

- Lovesc cu capul lemnăria ca să-și atragă perechea.

Asta o făcu pe Genevieve să rîdă și ne-am veselit împreună. Vedeam că era ușurată.

A fost o zi delicioasă. Fuseseră mai multe averse în tot cursul dimineții, iar iarba și copacii aveau un miros minunat de proaspăt.

Ciorchinii, care fuseseră copiliți bine, tăindu-se și cam nouăzeci la sută din lăstăriș, arătau frumoși și sănătoși. Rămîneau numai cei mai buni și astfel aveau loc din belșug ca să absoarbă razele soarelui care îi va face dulci și vor produce un vin demn de castel.

Genevieve zise deodată:

- Aș vrea să veniți la cină, domnișoară.

- Îți mulțumesc, Genevieve, dar nu pot veni neinvitată și, în orice caz, sînt foarte mulțumită cu o tavă la mine în cameră.

- Tata și cu dumneavoastră aveți obiceiul să conversați împreună.

- Firește.

Ea rîse.

- De n-ar fi venit ea. Nu-mi place deloc. Cred că nici ea nu mă place pe mine.

- Vorbești despre mătușa ta Claude?

- Știți bine despre cine vorbesc și ea nu este mătușa mea.

- E mai simplu să-i spui așa.

- De ce? Nu e mult mai mare decît mine. Ei par să uite că sînt și eu mare. Haideti să mergem la Bastide, să vedem ce fac.

Mutrișoara ei, nemulțumită cînd vorbea despre Claude, se înveseli la perspectiva unei vizite la Bastide și, cum mi-era frică de aceste capricii ale ei, am fost

bucuroasă să-l strunesc pe Bonhomme în direcția casei lui.

I am găsit pe Yves și pe Margot în grădină. Aveau în mână cîte un coș și se aplecau cercetînd poteca din față în timp ce cîntau ceva cu glasurile lor copilărești și, din cînd în cînd, strigau unul la altul.

Ne-am legat caii la stîlp și Genevieve alergă să-întrebe ce făceau.

- Nu știi? o întrebă Margot care, la vîrsta ei fragedă, considera că cei care nu știau ceea ce știa ea erau îngrozitor de neștiutori.

- Melci! strigă Genevieve.

Yves se uită în sus la ea zîmbind și ridică coșul ca să-i arate. În el erau cîteva melci.

- O să facem un ospăț!

Se ridică în picioare și începu să cînte:

Era un omuleț șugubăț

Era un omuleț

Care se ducea la Montbron...

Guiță.

- Uită-te la ăsta! N-o să ajungă niciodată la Montbron. Hai, omulețule!

Îi surîse lui Genevieve.

- O să facem un ospăț cu melci. Au apărut din cauza ploii. Ia-ți un coș și vino să ne ajuți.

- De unde? întrebă Genevieve.

- O să-ți dea Jeanne.

Genevieve alergă în spatele casei, la bucătărie, unde Jeanne era ocupată cu fierberea unui rasol. Ce transformată era cînd venea la casa asta, îmi trecu prin minte. Yves se legănă din șolduri:

- Trebuie să veniți la ospățul nostru, domnișoară Dallas.

- Dar după două săptămîni! țipă Margot.

- Îi punem la păstrare două săptămîni și după aia sînt serviți cu usturoi și pătrunjel.

Yves își mîngîia stomacul cu acel gest de plăcută amintire.

- Delicios!

După care începu să fredoneze cîntecelul lui despre melci, în timp ce Genevieve se întorcea cu un coș, iar eu intram în casă să vorbesc cu doamna Bastide.

Două săptămîni mai tîrziu, cînd melcii pe care îi culeseseră copiii au fost buni de mîncat, Genevieve și cu mine am fost invitate la familia Bastide. Obiceiul lor de a transforma ocaziile simple într-o sărbătoare era înduioșător și făcea bine copiilor. Era o idee excelentă, fiindcă Genevieve, după cum constatasem, era totdeauna mai fericită în aceste ocazii, iar cînd era fericită comportamentul ei era mult mai bun. Părea că avea realmente dorința de a fi pe placul celorlalți.

Dar cînd ne duceam într-acolo ne-am întîlnit cu Claude, care părea că venea dinspre vie. Am zărit-o mai înainte ca ea să ne vadă; avea fața roșie și părea absorbită de ceva; din nou m-a frapat frumusețea ei. Cînd a dat însă ochii cu noi, expresia i s-a schimbat; a întrebat unde ne duceam și i-am spus că fusesem invitate la familia Bastide. După ce și-a continuat drumul călare, Genevieve mi-a spus:

- Cred că i-ar fi făcut plăcere să ne interzică să mergem la ei. Ea crede că e stăpînă aici, dar nu e decît nevasta lui Philippe. Se poartă așa de parcă...

Strânse din pleoape. Mi-am zis: "E mai puțin naivă decât credem noi. Știe despre relațiile dintre femeia aceasta și tatăl ei".

Nu am spus nimic și am călărit mai departe pînă ce am ajuns la casa Bastide. Yves și Margot ne așteptau și ne-au întâmpinat cu hărmălaie mare.

Era prima oară că mîncam melci și ei rîdeau de reținerea mea. Sînt convinsă că erau delicioși, însă nu puteam să-i mănînc cu același entuziasm ca restul comensurilor.

Copiii povesteau despre melci și despre cum se rugaseră la Dumnezeu să trimită ploaia care să-i scoată afară, în timp ce Genevieve asculta cu interes tot ce se spunea. Striga la fel de tare ca și ceilalți și s-a alăturat corului lor despre melci.

Pe la mijlocul ospățului a apărut și Jean Pierre. Îl văzusem mai rar în ultima vreme, căci era atît de ocupat în vie. M-a salutat cu obișnuita-i galanterie și am observat cu oarecare îngrijorare schimbarea care se petrece la Genevieve în momentul intrării lui. Parcă se debarasa de acea purtare copilăroasă și am observat că asculta cu nesăț tot ce spunea el.

- Vino și șezi lîngă mine, Jean Pierre, strigă, iar el, fără nici o ezitare, trase un scaun lîngă masă și își făcu loc între ea și Margot.

Au povestit despre melci, iar Jean Pierre a cîntat împreună cu ei, cu vocea lui frumoasă de tenor, în timp ce Genevieve îl privea cu ochi visători.

Jean Pierre a prins căutătura mea și imediat și-a îndreptat atenția spre mine. Genevieve a izbucnit:

- Avem cari la castel. Nu mi-ar părea rău dacă ar fi melci. Melcii intră în casă? Ciocănesc vreodată cu cochiliile lor?

Încerca cu disperare să-i atragă atenția și reușise.

- Cari la castel? întrebă.

- Da, și ciocănesc în lemn. Domnișoara și cu mine am mers noaptea să vedem ce este, nu-i așa, domnișoară? Am mers pînă jos, în donjon. Mie mi-a fost frică, dar domnișoarei nu i-a fost. Nimic nu vă sperie, nu-i așa, domnișoară?

- Carile sigur nu mă sperie, am zis eu.

- Dar noi nu am știut că sînt cari pînă nu v-a spus tata.

- Cari în castel? repetă Jean Pierre. Cari? Asta pot să jur că l-a alarmat rău pe domnul conte.

- Eu nu l-am văzut niciodată în panică și e clar că nu era alarmat de cari.

- Oh, domnișoară! țipă Genevieve, ce oribil a fost acolo jos, în donjon, și nu aveam decît o lumînare. Eram convinsă că era cineva care se uita după noi. Simțeam. Zău că da.

Copiii ascultau, numai ochi și urechi, iar Genevieve nu a putut rezista tentației de a atrage atenția asupra ei.

- Am auzit un zgomot. Știam că acolo jos era o stafie. Cineva care fusese întemnițat și murise și al cărui suflet nu putea să-și găsească odihna...

Vedeam că devine prea agitată. Încă puțin și făcea o criză de isterie. Am căutat privirea lui Jean Pierre și el înțelese.

- Ei? strigă, cine vrea să danseze Marșul Melcilor? Dacă tot re-am delectat cu ei, merită să facem un dans în cinstea lor. Haideti, domnișoară Genevieve, să pornim noi dansul.

Genevieve sări în sus degrabă, cu fața îmbujorată, cu ochi strălucind, puse mîna într-a lui Jean Pierre și dansă în jurul camerei.

Am părăsit casa Bastide cam pe la orele patru. Când am intrat în castel, una dintre cameriste veni alergînd și îmi spuse că doamna de la Talle dorea să mă vadă în budoarul dînzei cît mai curînd posibil.

Nu am mai așteptat să-mi schimb ținuta și m-am dus în costumul de călărie.

Am bătut în ușa dormitorului ei și am auzit cum îmi spunea, cu voce înăbușită, să intru. Am intrat. Nu era nici urmă de ea în camera mobilată elegant și cu pat cu baldachin drapat cu mătase albastră, de culoarea penelor de păun.

Am observat o ușă deschisă și prin ea glasul ei mă chema:

- Pe aici, domnișoară Lawson.

Budoarul ei era cît jumătate din dormitor. În el erau instalate o oglindă mare, ciubărul de baie, masa de toaletă, scaune și o sofa, și domnea un miros puternic de parfum. Ea ședea culcată pe o sofa, înfășurată într-o rochie de interior de mătase albastră, iar părul blond i se revărsa pe umeri. Nu-mi făcea deloc plăcere, dar trebuia să recunosc că era foarte frumoasă și seducătoare.

Examina un picior gol ce ieșea de sub rochia albastră.

- Oh, domnișoară Lawson, chiar acum v-ați întors. Ați fost pe la Bastide?

- Da.

- Bineînțeles, continuă, noi nu avem nimic împotriva prieteniei dumneavoastră cu familia Bastide.

Arătam nedumerită, așa că ea adăugă cu un zîmbet:

- Sigur că nu. Ei ne fac vinurile, dumneavoastră ne curățați tablourile.

- Nu văd legătura.

- Sînt convinsă că o s-o vedeți, domnișoară Lawson, dacă vă gîndiți mai bine. Eu mă gîndesc la Genevieve.

Eu sînt sigură că domnul conte nu ar dori ca ea să fie într-o prietenie atît de intimă cu... servitorii săi.

Eram gata să protestez, cînd ea a continuat grăbită, și era în glasul ei aproape o blîndețe, ca și cînd încerca să mi ușureze cît mai mult situația:

- Poate că noi aici ne ocrotim tinerele fete mai mult decît de obișnuiește în Anglia. Considerăm că nu este cuminte să le lăsăm să se amestece prea liber cu cei ce nu aparțin clasei lor sociale. În unele împrejurări, așa ceva ar putea duce la... complicații. Sînt convinsă că înțelegeți.

- Sugerati că eu ar trebui s-o împiedic pe Genevieve să meargă în vizită la familia Bastide?

- Sînteți de acord că nu este înțelept?

- Eu cred că îmi acordați o autoritate mai mare decît am în realitate. Sînt convinsă că nu aș reuși să o împiedic să facă ceea ce dorește ea. Eu pot doar s-o rog să vină la dumneavoastră pentru ca să-i faceți cunoscute dorințele dumneavoastră.

- Dar dumneavoastră o însoțiți la oamenii aceștia. Datorită influenței dumneavoastră...

- Sînt convinsă că nu aș putea să o opresc. Am să-i comunic dorința dumneavoastră de a sta de vorbă cu ea.

Și cu asta am lăsat-o și am plecat.

Mă retrăsesem în camera mea și eram în pat, dar nu adormisem, cînd s-a stîrniț vacarmul.

Auzeam țipete ascuțite de frică și furie și, îmbrăcîndu-mi rochia de casă, am ieșit pe coridor. Auzeam că cineva protesta țipînd. Apoi am deslușit glasul lui Philippe.

Pe cînd stam în fața ușii camerei mele, șovăind ce să fac, una dintre cameriste trecu în fugă.

Co s-a întîmplat? i-am strigat.

Melci în patul conitei.

M-am întors în cameră și m-am așezat, pe gînduri. Dar acesta era răspunsul Genevievei. Primise mustrarea destul de cuviincios, sau așa păruse, dar își plănuiise răzbunarea. O să fie necazuri din cauză asta.

M-am dus în camera ei și am bătut ușor în ușă. Nu am primit nici un răspuns, așa că am intrat și am găsit-o culcată pe spate, prefăcîndu-se adormită.

Degeaba, i-am zis.

Așa că a deschis un ochi și mi-a zis:

Ați auzit țipetele, domnișoară?

Toată lumea trebuie să ie fi auzit.

Imaginați-vă mutra ei cînd i-a văzut!

Genevieve, nu prea e de rîs.

- Biata de dumneavoastră! Totdeauna mi-e milă de oamenii care nu au simțul umorului.

- Iar mie mi-e totdeauna milă de oamenii care joacă fuste stupide pentru care numai ei vor avea de suferit. Care crezi că o să fie rezultatul?

- Ea o să învețe să-și vadă de treburile ei și să nu-și mai bage nasul în treburile mele.

- S-ar putea să nu iasă cum crezi tu.

- Oh, opriți-vă! Sînteți la fel de rea ca ea. Ea încearcă să mă oprească să mă duc să-l văd pe Jean Pierre și pe ceilalți. N-o să reușească, vă spun eu.

- Dacă tatăl tău îți interzice...

Își trase în afară buza de jos.

- Nimeni n-o să-mi interzică să-l văd pe Jean Pierre... și pe ceilalți.

- Treaba asta nu se rezolvă prin șmecherii școlărești cu melci.

- Ah, nu? N-ați auzit cum a zbierat? Pariez că era moartă de frică. Așa-i trebuie.

- Doar nu crezi că ea o să lase lucrurile așa!

- N-are decît să facă ce vrea. Eu am să fac ce vreau eu.

Mi-era clar că nu avea rost s-o dăscălesc, așa că am plecat. Dar eram din ce în ce mai alarmată, nu numai din cauza purtării ei prostești - al cărei rezultat avea să fie în dezavantajul ei - ci de obsesia ei crescîndă pentru Jean Pierre.

A doua zi dimineața eram în galerie, cînd m-am pomenit cu Claude. Era îmbrăcată într-un costum de călărie albastru închis și purta o pălărie albastră. Sub borul ei, ochii îi erau de un albastru adînc. Îmi dădeam seama că era furioasă și încerca să nu arate.

- Azi noapte s-a petrecut o scenă rușinoasă. Poate ați auzit.

- Am auzit ceva.

- Manierele Genevievei sînt deplorabile. Nici nu e de mirare, avînd în vedere tovărășia în care se complace.

Am ridicat din sprîncene.

- Iar eu cred, domnișoară Lawson, că - în anumite privințe - sînteți și dumneavoastră de vină. Trebuie să recunoașteți că de cînd ați venit aici s-a împrietenit cu podgorenii.

- Această prietenie n-are nimic de-a face cu purtarea ei urîtă. Manierele ei erau deplorabile de cînd am sosit eu.

- Sînt convinsă că influența dumneavoastră nu este bună, domnișoară Lawson și, din acest motiv, vă cer să plecați.

- Să plec?!

Da, este de departe cea mai bună soluție. Am să am grijă să vi se plătească ceea ce vi se datorează, iar soțul meu ar putea să vă ajute să găsiți altă slujbă. Dar nu vreau să aud nici un fel de discuții. Pînă în două ore aș dori să fiți plecată de la castel.

- Dar e absurd! Nu am terminat lucrarea.

- O să luăm pe cineva să continue.

- Dar nu înțelegeți. Eu am metodele mele. Nu pot să las tabloul acesta pînă nu îl termin.

- Aici eu sînt stăpînă, domnișoară Lawson, și eu vă cer să plecați.

Ce sigură era de ea! Avea motive? Avea atîta influență asupra lui? Era suficient să-i ceară favoruri și el i le acorda imediat? Era clar că asta era opinia ei. Avea totală încredere că el, contele, nu i-ar refuza nimic.

- Foarte bine. Veți primi ordin de la el, zise cu un zîmbet ironic.

M-a pătruns un frig intens. Trebuia să existe un motiv puternic pentru o siguranță atît de absolută. Poate că discutase deja cu contele despre mine. Poate că deja îi ceruse să mă concedieze, iar el, dornic să-i satisfacă orice dorință, fusese de acord. Am încercat să-mi ascund îngrijorarea în timp ce o urmam spre bibliotecă.

Ea dădu ușa de perete și strigă:

- Lothair!

- Claude!? Da, dragă...

Se ridicase de pe scaun și venea spre noi, cînd m-a zărit. O fracțiune de secundă a fost surprins. Apoi înclină din cap spre mine.

- Lothair, spuse ea, i-am spus domnișoarei Lawson că nu mai poate rămîne. A refuzat să fie concediată de mine, așa că ți-am adus-o ție, ca să-i spui tu.

- Ce să-i spun? Întrebă el mutîndu-și privirea de la fața ei furioasă la fața mea indignată.

Eram conștientă cît de frumoasă era în acea clipă Mînia îi aprinsese obrajii, ceea ce scotea în evidență albastrul ochilor și albeața dinților ei perfecți.

- Genevieve mi-a pus melci în pat. A fost oribil.

- Dumnezeuule! șopti el. Ce fel de plăcere îi fac aceste glume proaste?

- Ea consideră că e foarte amuzant. Manierele ei sînt îngrozitoare. La ce te poți aștepta... ai știut că cei mai apropiați prieteni ai ei sînt în familia Bastide?

- N-am știut, spuse contele.

- Ei bine, eu te asigur că așa este. Tot timpul e acolo. Mi-a spus că nu ține la nici unul dintre noi de aici. Noi nu sîntem așa de agreabili, așa de amuzanți, așa de deștepți ca scumpul ei prieten Jean Pierre Bastide. Da, el este prietenul ei cel mai drag, deși adoră întreaga lor familie. Bastide! Știi cine sînt ei.

- Cei mai buni viticultori din județ, zise contele.

- Fata lor a trebuit să se mărite la rezezeală, de curînd.

- Aceste căsătorii grăbite nu sînt o raritate prin partea locului, Claude, te asigur.

- Și acest minunat Jean Pierre! E un ins vesel, așa am auzit. Ai de gînd s-o lași pe fiica ta să se poarte ca o fată de la țară care foarte curînd o să trebuiască să afle că... ăă... trebuie să se mărite la rezezeală ca să iasă dintr-o situație nefericită?

- Claude, te înfierbîntezi prea tare. Genevievei nu i se va îngădui să facă nimic necuviincios. Dar ce legătură are asta cu domnișoara Lawson?

- Dumneaei a încurajat această prietenie; o însoțește pe Genevieve la familia Bastide. Este bună prietenă cu ei. Asta e foarte bine. Eu zic că trebuie să plece pentru că a introdus-o pe Genevieve în cercul lor.

Să plece!? Dar nu a terminat tablourile. Și în plus, mi-a vorbit și despre niște picturi murale.

Ea se apropie mult de el, ridicînd acei minunați ochi albaștri în fața lui.

Lothair, zise, te rog ascultă-mă. Eu mă gîndesc la Genevieve.

El se uita, pe deasupra capului ei, la mine.

- Dumneavoastră nu spuneți nimic, domnișoară Lawson..

- Mi-ar părea rău să las tablourile neterminate.

- Asta e de neconceput.

- Vrei să spui că... ești de partea ei? întrebă Claude.

- Vreau să spun că nu văd ce bine i-ar putea aduce Genevievei plecarea domnișoarei Lawson, dar pot să văd ce pagubă ar aduce tablourilor mele.

Ea se dădu un pas înapoi. O clipă am crezut că o să-i tragă o palmă dar, în loc de asta, păru că e cît pe-aci să izbucnească în lacrimi, se răsuci pe călcîie și ieși din cameră.

- E foarte supărată pe dumneavoastră, i-am spus.

- Pe mine? Credeam că pe dumneavoastră.

- Pe amîndoi.

- Genevieve s-a purtat iarăși urît.

- Da, mă tem că așa e. Asta fiindcă i s-a interzis să meargă la familia Bastide.

- Iar dumneavoastră ați dus-o la ei.

- Da.

- Ați considerat că era înțelept?

- La un moment dat am crezut că e foarte înțelept. Ei îi lipsește societatea tineretului. O fată la vîrsta ei ar trebui să aibă prieteni. Fiindcă nu are prieteni este atît de imprevizibilă, de capricioasă, de năbădăioasă, și face atîtea pozne.

- Așa. A fost ideea dumneavoastră să-i oferiți această societate?

- Da. Am văzut-o foarte fericită la familia Bastide.

- Și dumneavoastră?

- Da. M-am simțit foarte bine în compania lor.

- Jean Pierre are reputația de a fi... galant.

- Cine nu are? Galanteria este la fel de comună în această parte a țării dumneavoastră ca și strugurii.

Faptul că mă aflam în prezența lui mă făcea nechibzuită. Trebuia să descopăr ce sentimente avea față de mine și cum erau în comparație cu ce resimțea pentru Claude. I-am spus:

- M-am gândit că poate nu ar fi chiar așa de rău dacă aș pleca. Aș putea pleca, să zicem... peste două săptămîni. Presupun că aș putea termina pînă atunci tablourile pe care le-am început. Asta ar satisface-o pe doamna de la Talle, iar întrucît Genevieve nu va avea voie să se ducă singură călare pînă la Bastide, problema aceasta s-ar rezolva fără complicații.

- Nu ne putem trăi viața doar evitînd complicațiile, domnișoară Lawson.

Am rîs și a rîs și el împreună cu mine.

- Acum, vă rog, să nu mai aud că ne părăsiți.

- Dar doamna de la Talle...

- Lăsați-mă pe mine să discut cu ea.

Se uită la mine și timp de o secundă exaltantă masca părea să fi alunecat de pe chipul său. Era ca și cum mi-ar fi spus că nu putea să suporte să mă piardă, așa cum nici eu nu puteam suporta să plec.

Cînd am revăzut-o pe Genevieve, am observat buzele ei bosumflate. Mi-a spus că ura pe toată lumea...

universul întreg. Mai presus de toate o ura pe femeia care își spunea *mătușa Claude*.

- Iar mi-a interzis să mă duc la familia Bastide, domnișoară. Și de data asta tata era cu ea. El a zis că nu trebuie să mă duc acolo fără permisiune din partea lui. Asta înseamnă niciodată, pentru că niciodată nu o să-mi dea voie.

- Ba s-ar putea să-ți dea. Dacă...

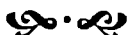
- Nu. Ea i-a spus să nu-mi dea voie și el face cum îi spune ea.

- Sînt sigură că nu face totdeauna așa.

- Dumneavoastră nu știți, domnișoară. Eu cred că dumneavoastră nu prea știți multe, în afară de limba engleză și de a face pe guvernanta.

- Măcar guvernantele trebuie să cunoască o mulțime de lucruri înaintea de a fi în stare să învețe pe alții.

- Nu încercați să schimbați subiectul, domnișoară. Eu urăsc pe toată lumea din casa asta, să știți. Într-o bună zi am să fug de-acasă.

Peste cîteva zile m-am întîlnit cu Jean Pierre. Mergeam singură călare, deoarece Genevieve mă evitase de la ultima ei izbucnire.

Veni în galop pînă la mine, cu o expresie de foarte mare plăcere, cum se întîmpla ori de cîte ori mă vedea.

- Ia privește strugurii aceia, strigă. Ai mai văzut alții ca ei? Anul acesta vom avea un vin demn de eticheta castelului. Dacă totul o să meargă bine - adăugă repede, ca pentru a împăca vreun zeu ce putea să-l audă și să-l pedepsească pentru aroganță. După cîte îmi amintesc, a mai existat doar un singur an cînd au fost la fel de buni.

Deodată se întristă.

- Dar s-ar putea să nu fiu aici să văd culesul.

- Cum așa?

- Doar aluzii, pînă acum. Dar domnul conte e în căutarea unui om potrivit pentru a-l trimite la via de la Mermoz, iar eu sînt unul foarte potrivit, așa mi se spune.

- Să pleci de la Gaillard!? Dar cum ai putea să faci una ca asta?

- Pur și simplu, mutîndu-mă la Mermoz.

- E imposibil.

- Cu voia Domnului și cu voia contelui, toate lucrurile sînt posibile.

Dintr-odată deveni foarte serios.

- Oh, nu îți dai seama, Dallas, noi nu contăm pentru domnul conte. Noi nu sîntem decît niște pioni pe care îi mută de ici colo, după jocurile pe care le joacă el. Nu mă vrea aici, să zicem... ei, în cazul ăsta, eu sînt mutat în alt loc pe tabla de șah. Aici, eu sînt un pericol pentru domnul conte.

- Un pericol? Cum ai putea fi?

- Cum poate un umil pion să-l amenințe pe rege cu șah-matul? În asta constă subtilitatea jocului. Noi nu vedem în ce mod putem tulbura sau amenința liniștea sufletească a celor mari. Dar dacă o facem măcar o clipă, sîntem alungați departe. Înțelegi?

- El este foarte generos cu Gabrielle. I-a dat ca zestre St.Vallient, ei și lui Jacques.

- Oh, foarte generos... , murmură Jean Pierre.

- Dar de ce să vrea să te alunge *pe tine* din calea lui?

- Ar putea fi mai multe motive. Poate pentru că tu și Genevieve ați venit la noi în vizită.

- Doamna de la Talle a vrut să mă concedieze din această cauză. De fapt, a apelat la conte.

- Și el nu a vrut să audă de așa ceva?

- El vrea să i se restaureze tablourile.

- Crezi că e vorba numai de atît? Dallas, fii atentă. E un bărbat foarte periculos.

- Ce vrei să spui?

- Pericolul fascinează femeile, așa aud. Soția lui, biata doamnă, a fost teribil de nefericită. Nu era dorită, așa că a trecut în neființă.

- Ce încerci să-mi spui, Jean Pierre?

- Să fii atentă, zise. Să fii foarte atentă.

Se aplecă spre mine, îmi luă mîna și o sărută.

- Este foarte important pentru mine.

Capitolul 10

La castel, atmosfera devenise foarte încărcată. Genevieve era taciturnă și mă întrebam ce s-o fi petrecînd în capul ei. Cît despre Claude, era supărată și se simțea umilită deoarece contele refuzase să-i îndeplinească dorințele; îmi dădeam seama că mai și clocea un resentiment împotriva mea. Faptul că el îmi luase apărarea îi dădea ceva de înțeles - ca și mie, dealtfel.

Philippe nu era în apele lui. Veni la mine în galerie aproape timid, ca și cînd nu ar fi dorit să dea peste mine acolo. Îmi închipuiam că îi era frică și de nevastă-sa și de conte.

- Aud că ați avut un... dezacord cu soția mea. Îmi pare rău. Nu că eu aș dori să plecați, domnișoară Lawson, dar aici, în casa asta...

Ridică din umeri.

- Consider că ar trebui să duc la bun sfârșit ceea ce am început.

- Și... o să terminați curînd?

- Păi... , încă mai e mult de lucru.

- Cînd veți termina, puteți conta pe mine să vă ajut, dacă pot. Însă dacă hotărîți să plecați mai devreme, aș putea, probabil, să vă găsesc o lucrare asemănătoare.

- Am să țin minte.

El plecă destul de întristat, iar eu m-am gîndit: este un om pașnic. Este lipsit de curaj. Poate de aceea se află aici.

Dar oricît părea de straniu, exista o asemănare între el și conte; vocea lui se asemena cu cea a contelui, ca și trăsăturile feței. Și totuși, unul era pozitiv iar celălalt negativ. Philippe trăise, probabil, în umbra bogatelor și puternicilor lui relații. Poate că asta făcuse din el omul care căuta, cu timiditate, liniștea. Față de mine fusese însă amabil de la început și credeam că acum vroia ca eu să plec din cauza conflictului dintre mine și soția lui.

Poate că avea dreptate. Poate ar trebui să plec imediat ce termin tabloul la care lucram în acel moment. Nu putea să iasă nimic bun dacă rămîneam în continuare aici. Emoțiile stîrnite de prezența contelui nu puteau decît să crească, iar rănile inevitabile unei despărțiri aveau să fie și mai adînci.

Am să plec, mi-am promis. Dar fiindcă în adîncul sufletului meu eram hotărîtă să nu plec, am început să caut pictura murală ce bănuiam că se ascundea sub stratul de var ce acoperea pereții. Aveam astfel ocazia să mă absorb din nou în această muncă și să uit de

conflictele din jurul meu; aceasta îmi oferea în același timp o scuză pentru a rămîne la castel.

Camera ce mă interesa în mod deosebit era mică și se afla la capătul galeriei. Avea o fereastră spre nord, care lăsa să pătrundă multă lumină și prin care puteam să privesc în direcția Parisului, peste dealurile domoale ale viilor.

Mi-am amintit cît de fericit fusese tatăl meu atunci cînd văzuse un perete oarecum asemănător cu acesta. Îmi spusese atunci că în multe conace englezești existau picturi murale ascunse sub straturile de var. După cum spunea el, fuseseră acoperite fie pentru că erau deteriorate, fie pentru că picturile reprezentate nu mai erau agreate.

Înlăturarea straturilor de var - puteau să fie mai multe - era o operațiune delicată. Eu îl privisem pe tata cum procedase și chiar îi dădusem o mîină de ajutor; aveam un simț înnăscut pentru acest gen de lucru. E greu de spus, dar poate că este vorba de un instinct - tata îl avea și se părea că îl moștenisem și eu - însă din momentul în care văzusem peretele acela intrasem într-o stare de agitație și eram gata să jur că varul ascundea ceva dedesubt.

M-am pus pe lucru cu o spatulă, însă nu reușeam să dezlipesc stratul exterior și bineînțeles că trebuia să fiu extrem de precaută; o singură mișcare neatentă putea să distrugă ceva ce putea fi o pictură foarte valoroasă.

Am lucrat așa o oră și jumătate. Știam că ar fi fost neînțelept să continui lucrul, căci era nevoie de maximum de concentrare, iar pînă atunci nu găsisem nimic care să întemeieze bănuiala mea.

A doua zi însă am avut noroc. Am reușit să detașez o bucățică de var - e drept că nu mai mult de o jumătate de centimetru, dar eram sigură că exista o pictură pe acel perete.

... Era, într-adevăr, lucrul cel mai înțelept de făcut, pentru că mi distrăgea atenția de la tensiunea emoțională creată în croștere la castel.

Lucram la perete, cînd a intrat Genevieve.

Domnișoară! striga, unde sînteți?

Aici, i-am răspuns.

Am constatat, în timp ce intra în fugă, că era alarmată.

Am primit un mesaj de la Carréfour, domnișoară.

Stomacul se simte mai rău. Cere să mă duc la el. Veniți cu

Tatăl tău...

A ieșit... se plimbă călare cu ea. Vă rog, domnișoară, să nu vă răpărați. Altfel trebuie să iau un rîndaș.

M-am ridicat și i-am spus că mă duc să mă schimb repede și ne întîlnim la grajduri peste zece minute.

Să nu întîrziați, m-a implorat.

A rămas tăcută toată drumul nostru pînă la Carréfour. Știu că se teme de aceste vizite și totuși o fascinau.

Ajunghind la conac, doamna Labisse ne aștepta în vestibul.

Ah, domnișoară, zise, mă bucur că ați venit.

Se simte foarte rău? am întrebat-o.

A suferit încă un atac. L-a găsit Maurice cînd i-a dus micul dejun. A fost doctorul și atunci am trimis după domnișoara.

Vrei să spui că e pe moarte? întrebă Genevieve cu voce surdă.

Nu putem ști, domnișoară Genevieve. E încă în viață, dar este foarte bolnav.

Putem merge acum la el?

Vă rog să veniți.

- Veniți și dumneavoastră, îmi spuse Genevieve.

Ne-am dus în camera aceea pe care o mai văzusem. Bătrînul zăcea pe prici; doamna Labisse făcuse unele tentative pentru mai mult confort. Pusese o cuvertură peste el și o măsuță și niște scaune prin cameră. Era chiar și un covor pe jos. Însă pereții goi decorați numai de crucifix și strana din colț păstrau aspectul unei chilii mănăstirești.

El zăcea proptit în perne - viziune patetică a ochilor înfundați în găuri negre și a cărnii atîrnînd flască de ambele părți ale nasului său lung. Părea o pasăre de pradă.

- E domnișoara Genevieve, domnule, șopti doamna Labisse.

Un licăr de recunoaștere trecu peste figura lui. Buzele s-au mișcat, dar vorba îi era neclară și înăbușită.

- Nepoata mea...

- Da, bunicule, sînt aici.

El încuviință din cap, dar cu ochii pe mine. Nu cred că vedea cu ochiul stîng, care părea mort, însă cel drept era viu.

- Vino mai aproape, zise, și Genevieve se apropie mai mult de pat. El însă se uita tot la mine.

- Pe dumneavoastră vă vrea, domnișoară, șopti Genevieve.

Am schimbat scaunele, eu așezîndu-mă pe cel mai aproape de el, ceea ce păru să-l satisfacă.

- Françoise, zise.

Atunci am înțeles. I se părea că eu sînt mama Genevievei.

- Totul e bine. Nu vă faceți griji, i-am spus.

- Să nu... Atenție. Păzește...

- Da, da, i-am spus alinător.

- Niciodată nu trebuie să te măriți cu omul acela. Știam că era... greșeală...

- Totul e bine, l-am asigurat, ca să-l calmez.

Însă fața lui era contorsionată.

- Tu trebuie... El trebuie...

- Vai, domnișoară, zise Genevieve, nu pot să suport. Am să mă întorc imediat. Aiurează. Nu-și dă seama că sînt aici. Trebuie să rămîn?

Am clătinat din cap și ea ieși, lăsîndu-mă în acea stranie încăpere singură cu omul pe moarte. Am înțeles că observase dispariția ei și era ușurat. Părea să facă un efort mare.

- Françoise, stai departe de el. Nu-l lăsa...

- De ce? am zis eu. De ce să stau departe de el?

- Păcat mare... păcat mare, gemu.

- Nu trebuie să vă mîhniți, i-am spus eu.

- Întoarce-te aici. Pleacă de la castel. Acolo nu e decît moarte și dezastru... pentru tine.

Efortul necesar pentru un discurs atît de lung părea să-l fi epuizat. Închise ochii și m-am simțit înfricoșată și frustrată, căci știam că ar fi putut să-mi spună mult mai multe.

Deodată, deschise ochii.

- Honorine, ești atît de frumoasă. Copila noastră... Ce o să se întîmple cu ea? Oh, păcatul... păcatul.

Era epuizat de efort. Am crezut că-și dă duhul. M-am dus pînă la ușă și l-am chemat pe Maurice.

- Sfirșitul nu poate fi departe, a spus Maurice.

Labisse s-a uitat spre mine și a clătinat din cap.

- Ar trebui ca domnișoara Genevieve să fie aici.

- Mă duc s-o aduc eu, am spus, bucuroasă să evadez din camera morții.

Mergînd de-a lungul coridorului eram conștientă de jalea situației. Moartea era aproape. O simțeam. Dar era

mai mult decît atît. Era o casă în care să rîzi și să fii fericit fusese considerat un păcat. Cum putea sărmana Françoise să fie fericită în așa o casă? Ce bucuroasă trebuie să se fi simțit cînd a scăpat, plecînd la castel!

Ajunsesem la niște scări și am rămas la picioarele lor, uitîndu-mă în sus. Am chemat încetișor:

- Genevieve.

Nu am primit nici un răspuns. Pe palier era o fereastră, a cărei lumină fusese aproape complet izgonită de niște draperii grele, pe jumătate trase. Probabil că așa rămîneau mereu. M-am dus pînă la ele și m-am uitat în grădina neîngrijită. Am încercat să deschid fereastra, dar nu am reușit. Trecuseră cu siguranță mulți ani de cînd fusese deschisă ultima oară.

Speram s-o văd pe Genevieve în grădină și să-i fac un semn, dar nu era acolo. I-am strigat numele încă o dată, dar tot nu am primit răspuns, așa că am pornit în sus pe scări.

Liniștea din casă mă împresura. Oare Genevieve se ascundea într-una din aceste odăi, departe de camera bolnavului, fiindcă îi făcea rău ideea morții? Fuga de ceea ce i se părea intolerabil îi semăna destul de bine. Poate că aici era rădăcina răului. Trebuia s-o fac să înțeleagă că, dacă se temea de ceva, era mai bine să privească lucrurile în față.

- Genevieve, am strigat. Unde ești?

Am deschis o cameră. Era un dormitor întunecos, cu draperii pe jumătate trase, ca și pe palier. Am închis ușa și am deschis alta. Partea asta a casei părea să nu fi fost locuită de ani și ani de zile.

Mai era un nivel, care presupuneam că era al camerelor pentru copii căci, de obicei, acestea se aflau la ultimul etaj.

În ciuda a ceea ce se întâmpla în odaia de jos, mă gîndeam și la copilăria Françoisei, despre care citisem în acele carnete din care Nounou scotea cu zgîrcenie cîte unul. Mi-a dat atunci prin minte că Genevieve auzise probabil povestiri despre copilăria mamei ei, petrecută în casa aceasta, iar dacă vroia să se ascundă, unde era mai firesc să vină decît în camerele copiilor? Eram convinsă că aveam s-o gădesc aici.

- Genevieve, am strigat mai tare. Ești pe aici ?

Nici un răspuns. Doar un slab ecou al propriei mele voci, ca un ecou fantomatic ce-și bătea joc de mine. Dacă se afla acolo, nu o să-mi răspundă.

Am deschis ușa. În fața mea era o încăpere care, deși înaltă, nu era mare. Pe jos era o saltea de paie, o masă, un scaun de rugăciune la un capăt și un crucifix pe perete. Era mobiliată la fel ca odaia în care zăcea acum bătrînul. Era însă o diferență. De-a curmezișul unicei ferestre, croită sus în zid, erau zăbrele. Odaia era ca o celulă de închisoare. Instinctiv, am știut că *era* o celulă de închisoare.

Am avut impulsul de a închide ușa și de a fugi de acolo, dar curiozitatea mea era prea puternică. Am intrat în cameră. Ce era cu această casă? mă întrebam. Era condusă ca o mănăstire, ca o sihăstrie? Știam că bunicul Genevievei regreta că nu se făcuse călugăr. "Comoara" din ladă explica acest lucru - averea lui cea mai de preț era o haină de călugăr. Aflasem asta din primul carnet al Françoisei. Dar biciul? Se autoflagela... sau le flagela pe soția și pe fiica lui? Și cine locuise aici? În camera aceasta, cineva se trezise în fiecare dimineață cu fereastra zăbreliată, cu acești pereți goi, în această austeritate. Așa dorise el... sau ea? Sau...

Am observat niște scrijelituri pe pereții scorciți. M-am uitat mai de aproape. Am citit: "*Honorine prizonieră*".

Deci aveam dreptate. Era o închisoare. Aici ea fusese deținută împotriva voinței ei. Ca și oamenii care trăiseră în temnițele castelului.

Am auzit zgomotul unor pași înceti și înfundați pe scări. Am stat foarte liniștită, în așteptare. Nu erau pașii Genevievei. Cineva se afla de cealaltă parte a ușii. Îi auzeam limpede răsuflarea și m-am dus iute la ușă și am deschis-o brusc.

Femeia mă privea cu ochi mari și neîncrezători.

- Domnișoară! exclamă.

- O căutam pe Genevieve, doamnă Labisse.

- Am auzit că e cineva aici sus. Mă întrebam... Au nevoie de dumneavoastră jos. Sfirșitul e foarte aproape.

- Dar Genevieve?

- Cred că se ascunde în grădină.

- E de înțeles. Tinerii nu doresc să privească moartea în față. Am crezut că am s-o găsesc în camera copiilor, care bănuiam că se află aici, sus.

- Camerele pentru copii se află la parter.

- Dar asta...? am început eu.

- Asta a fost camera bunicii domnișoarei Genevieve.

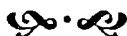
Mi-am ridicat privirea spre fereastra cu zăbrele.

- Eu i-am purtat de grijă pînă a murit, zise doamna Labisse.

- A fost foarte bolnavă?

Doamna Labisse încuviință din cap. Părea să-mi spună că pun prea multe întrebări. În trecut nu trădase secrete căci era bine plătită ca să le păzească și nu avea să-și pericliteze viitorul trădîndu-le acum.

Avea dreptate. Genevieve se ascunsese în grădină. Nu s-a reîntors în casă decît după ce bunicul ei și-a dat ultima suflare.

Toată familia s-a dus la Carréfour la înmormîntare, care - după cum am auzit după aceea - se desfășurase cu toată pompa obișnuită în astfel de ocazii. Eu am rămas acasă. Nici Nounou nu s-a dus; spunea că avea una din acele migrene ale ei, care făceau că nu mai era bună de nimic în afară de stat la pat. Bănuiam că ocazia respectivă i-ar fi reînviat prea multe amintiri dureroase pentru ea.

Genevieve s-a dus la înmormîntare în caleașcă cu tatăl ei, cu Philippe și cu Claude.

După plecarea lor m-am dus s-o vizitez pe Nounou. După cum mă așteptam, am găsit-o - dar nu în pat - și am întrebat-o dacă puteam să stau și să discutăm puțin. Mi-a răspuns că era bucuroasă de tovărășia mea, așa că eu am făcut cafeaua și ne-am așezat la taifas.

Subiectele numite Carréfour și trecutul o fascinau și în același timp o înfricoșau, de aceea era jumătate evazivă, jumătate dornică să-l comenteze.

- Eu nu cred că Genevieve dorea să se ducă la înmormîntare.

Ea clătină din cap.

- M-aș fi bucurat să nu se ducă.

- Dar așa se cuvenea. Ea a crescut - nu mai este o copilă. Cum crezi că e? Are mai puține toane? E' mai calmă?

- A fost destul de calmă totdeauna, minți Nounou.

M-am uitat cu tristețe la ea și ea s-a uitat tristă la mine. Vroiam să-i spun că nu vom ajunge nicăieri dacă ne prefacem.

- Cînd am fost ultima oară acolo, am văzut odaia bunicii ei. Era foarte stranie. Era ca o închisoare. La fel i se părea și ei.

- Cum puteți să știți? mă întrebă.

- Fiindcă mi-a spus ea.

Ochii i se rotunjiseră de groază.

- Ea... v-a spus... Cum... ?

Am făcut din cap.

- Nu s-a întors din morți, dacă la asta te gîndei; a scris însă pe perete că era prizonieră. Am văzut "*Honorine prizonieră*". A fost ținută prizonieră. Dumneata ar trebui să știi. Erai acolo.

- Era bolnavă. Trebuia să stea în odaia ei.

- Ciudată odaie pentru o bolnavă... chiar în podul casei. Trebuie că era foarte obositor pentru servitori să care toate cele pînă acolo sus.

- Dumneavoastră aveți foarte mult simț practic, dacă vă gîndiți la astfel de treburi.

- Presupun că și servitorii se gîndeau la fel. Dar de ce se considera prizonieră? Nu i se dădea voie să iasă afară?

- Era bolnavă.

- Bolnavii nu sînt prizonieri. Nounou, povestește-mi. Simt că e important... pentru Genevieve, poate.

- Cum să fie? Unde vreți să ajungeți, domnișoară?

- Să înțeleg, ca să pot s-o ajut pe Genevieve. Vreau să o ajut. Vreau s-o fac fericită. A fost crescută într-un mod foarte neobișnuit. Locul acela unde a trăit mama ei și apoi castelul acesta... și tot ceea ce s-a întîmplat. Trebuie să înțelegi că toate astea pot să afecteze un copil... un copil impresionabil și extrem de sensibil. Te rog să mă ajuți s-o ajut.

- Aș face orice pe lume ca s-o ajut.

- Te rog spune-mi tot ce știi, Nounou.

- Dar eu nu știu nimic... nimic...

- Bine, dar Françoise își făcea însemnări în carnete, nu? Nu mi le-ai arătat pe toate.

- Nu avea intenția să le arate cuiva.

- Nounou, mai sînt și altele mai revelatoare, nu-i așa?

Ea suspină și, luînd cheia de pe lanțul de la cingătoare, descuie dulapul ei. Alese un carnet și mi-l dădu. Am observat locul de unde îl luase. Mai era unul acolo - ultimul din acel rînd - și speram să mi-l dea și pe acela. Dar nu mi-l dădu.

- Luați-l și citiți-l. Și aduceți-mi-l direct înapoi. Făgăduiți-mi că nu o să-l arătați nimănui și că mi-l aduceți imediat înapoi.

-l-am promis.

Acesta era altfel. În el găseam femeia înspăimîntată de moarte. Îi era frică de soț. Citindu-l, nu mă puteam debarăsa de senzația că spionam mintea și sufletul unei moarte. Însă în acest carnet era vorba și despre el. Ce ar crede despre mine dacă ar ști ce făceam?

Da, trebuia să continui să citesc. Cu fiecare zi petrecută la castel, pentru mine devenea tot mai important să aflu adevărul.

Noaptea trecută ședeam culcată în pat și mă rugam la Dumnezeu să nu vină el. La un moment dat mi s-a părut că îi aud pașii, dar nu era decît Nounou. Ea știe ce simt eu. Se roagă împreună cu mine, știu eu. Mi-e frică de el și el știe asta. Nu poate să înțeleagă de ce. Zice că alte femei îl îndrăgesc așa de mult, numai mie mi-e frică.

Astăzi l-am visat pe tata. S-a uitat la mine de parcă ar fi vrut să pătrundă pînă în fundul creierului meu, de parcă s-ar fi străduit să cunoască fiecare moment din viața mea... dar mai ales lucrul ăla. "Ce face soțul tău?" mă întreba. Și eu mă bîlbâiam și roșeam fiindcă știam la ce

se gîndea. Mi-a zis: "Am auzit că există și alte femei". Dar eu nu i-am răspuns. Părea bucuros că existau în viața lui și alte femei. "Diavolul o să aibă grijă de el, fiindcă Dumnezeu nu o să aibă". Și totuși pare să fie mulțumit că există și alte femei, iar eu îl înțeleg de ce. Orice este de preferat decît să fiu eu pîngărită.

Nounou dă tîrcoale. E foarte speriată. Mie mi-e frică cînd vine noaptea. Îmi este atît de greu să adorm. Și după ce adorm mă trezesc în fiori reci și mi se pare că a intrat cineva în cameră. E o căsnicie nefirească. Ce bine ar fi să fiu din nou fetița care se juca la ea în odaie! Cele mai bune timpuri au fost înainte ca tata să-mi arate comoara din ladă... înainte să moară mămica. Mai bine nu mă făceam mare. Dar atunci, sigur că nu aș fi avut-o pe Genevieve.

Genevieve a făcut azi o scenă atunci cînd Nounou i-a spus că trebuie să stea în casă. E puțin răcită și Nounou își face griji. Ea a încuiat-o pe Nounou în odaia ei și biata făptură a așteptat cu răbdare acolo pînă ce am găsit-o eu. Nu a vrut s-o pîrască pe Genevieve. Pe urmă, cînd am dojenit-o pe Genevieve, eram amîndouă speriate. Era atît de... agitată și nesăbuită. Am zis că-mi amintea de bunica ei, iar Nounou era așa de necăjită de nesăbuița ei.

Nounou a zis: "Să nu mai spui niciodată așa ceva, Françoise, scumpa mea. Niciodată, niciodată". Am înțeles că se referea la faptul că spusese că Genevieve semăna cu bunică-sa.

Azi noapte m-am trezit speriată. Credeam că intrase Lothair în cameră. Fusesem în vizită la tata în ziua

aceea. Probabil că mă speriasse mai tare decît de obicei. I-a doar un coșmar. Nu era Lothair. De ce ar fi venit? Știe că nu pot să suport să vină. Nici nu se mai străduiește să mă facă să văd viața în felul lui. Știu că asta este fiindcă nu ține la mine. E bucuros să scape. Sînt absolut sigură. Dar visasem că era aici și era un coșmar oribil fiindcă credeam că avea să se poarte oribil cu mine. Dar nu a fost decît un vis. Nounou a venit înăuntru. Mi-a spus că nu adormise, ca să stea de veghe și să asculte. Eu i-am spus "Nu pot să dorm, Nounou. Mi-e frică", așa că mi-a dat iște laudanum. Ea îl ia pentru durerile de cap. Zice că îi ia durerea cu mîna și o ajută să doarmă. Așa că l-am luat și eu și am dormit bine, iar dimineată totul nu mai părea decît un vis urît și nimic mai mult. De-acum încolo nu o să mă mai forțeze. Nu-i pasă îndeajuns. Există celelalte.

I-am spus lui Nounou că am o durere de măsea insuportabilă și ea mi-a dat laudanum. Ce mîngîiere să știu că ori de cîte ori nu pot să dorm există sticluta!

Azi mi s-a năzărit ceva. Mă întreb și eu dacă o fi așa. Mi-e frică să nu fie adevărat... și totuși, într-un anumit fel, nu mi-e. Deocamdată n-am să spun nimic nimănui, mai ales lui tata. Ar fi îngrozit. El urăște totul în legătură cu asta, deși e tatăl meu, ceea ce e ciudat, așa că nu putea să fi fost totdeauna așa. N-am să-i spun lui Lothair... atîta vreme cît nu va fi nevoie. N-am să-i spun nici chiar lui Nounou. În orice caz, încă nu. Ei bine, am să aștept să văd. Poate că doar mi se năzare.

Genevieve a venit azi dimineată puțin mai tîrziu. Dormise mai mult. Mi-era teribil de frică să nu i se fi întîmplat ceva. Pur și simplu a intrat alergînd, suspina

cînd ne-am îmbrățișat și nu reușeam s-o liniștesc. Scumpa mea Genevieve! Mi-ar face plăcere să-i spun, dar încă nu... Oh, nu, nu încă.

Asta era ultima însemnare și nu descoperisem ceea ce doream să știu, ceva însă tot aflasem: carnetul important era ultimul, cel pe care îl văzusem în dulapul lui Nounou. De ce nu mi-l dăduse?

M-am întors în odaia ei. Zăcea întinsă pe pat, cu ochii închiși.

- Nounou, despre ce era vorba, ce secret? Ce era? De ce îi era teamă?

Ea mi-a spus:

- Mă doare așa de tare. Habar n-aveți ce mă supără durerile astea de cap.

- Îmi pare rău. Pot să te ajut cu ceva?

- Cu nimic. Nu e nimic de făcut, trebuie doar să stau liniștită.

- Mai e ultimul carnet. Cel în care a scris înainte să moară. Poate că răspunsul se află în carnetul acela...

- Nu e nimic, zise. Vreți să trageți draperia? Lumina mă supără.

Am pus carnetul pe masa de lîngă divanul ei, am tras draperia și am ieșit din odaie.

Dar trebuia să văd și acel ultim carnet. Eram convinsă că mi-ar da un indiciu despre ceea ce se întîmplase cu adevărat în zilele dinaintea morții Françoisei.

Ziua următoare am făcut o asemenea descoperire încît aproape că am uitat cu desăvîrșire de dorința de a vedea carnetul. Lucrasem cu răbdare la presupusa pictură murală, zgîriind cu precauțiune bucățelele de var

cu un cuțitaș din fildes pentru tăiat hîrtia cînd deodată am dat peste... vopsea. De emoție inima a început să-mi bată ca un ciocan și degetele să-mi tremure. A trebuit să îmi înfrînez impulsul de a continua frenetic. Nu îndrăzneau. Eram mult prea agitată și nu puteam să-mi permit să nu fiu sigură de mine. Dacă era adevărat că eram pe punctul să descopăr o pictură murală - și credeam că era foarte probabil - mîinile trebuiau să-mi fie sigure, deci să pun frîu acestui entuziasm necontrolat.

M-am dat înapoi cîțiva pași, cu ochii ațintiți asupra acelei fărîme magice ce putea fi a unei picturi. Peste ea se afla o pojghiță probabil greu de îndepărtat și deci nu era ușor de spus ce culoare avea. Dar exista acolo, eram convinsă.

În zilele următoare am lucrat aproape pe furiș dar, încetul cu încetul, eram tot mai convinsă că în curînd aveam să scot la iveală o pictură de oarecare valoare.

Eram hotărîtă ca în primul rînd să-l înștiințez pe conte; pe la mijlocul dimineții mi-am lăsat uneltele în galerie și m-am îndreptat spre bibliotecă, în speranța de a-l găsi acolo. Nu se afla înăuntru și, așa cum mai făcusem și altă dată, am sunat și am cerut servitorului să-i spună domnului conte că doream să vorbesc cu dînsul de urgență în bibliotecă.

Mi s-a spus că plecase cu cîteva minute mai devreme la grajduri.

- Te rog du-te și spune-i că vreau să-l văd imediat. Este extrem de important.

Rămînînd singură, mă dojeneam că fusesem, poate, prea impulsivă. La urma urmei, poate o să gîndească că această veste putea să aștepte un moment mai propice. Poate că nici nu o să împărtășească entuziasmul meu. Ba trebuie, îmi ziceam. În fond, pictura a fost descoperită în casa lui.

Am auzit un glas în vestibul; ușa bibliotecii a fost dată de perete și el mă privea din prag cu oarecare mirare. Era îmbrăcat pentru călărie și era limpede că venise direct de la grajd.

- Ce este? a întrebat și în acea clipă mi-am dat seama că de fapt se așteptase că se întâmplase ceva cu Genevieve.

- O descoperire extrem de importantă! Puteți veni să vă uitați acum? Totuși, sub stratul de var există o pictură... și cred că fără îndoială este valoroasă.

- Oh! exclamă oarecum amuzat. Sigur că trebuie să vin.

- V-am întrerupt de la ceva?

- Dragă domnișoară Lawson, o descoperire atât de importantă trebuie să aibă prioritate, sînt convins.

- Vă rog să veniți să vedeți.

Am pornit spre acea cămăruță ce dădea din galerie și, deși nu era descoperită decît o mică parte, nu exista nici cel mai mic dubiu că reprezenta o mîină odihnindu-se pe catifea, cu degetele și încheietura împodobite cu nestemate.

- E cam negricioasă deocamdată dar, după cum vedeți, e nevoie să fie curățată. E un portret și se poate spune, după felul în care a fost aplicată vopseaua și după cutele catifelei, că avem de-a face cu un maestru.

- Adică, dragă domnișoară Lawson, *dumneavoastră* puteți spune.

- Nu e minunată?

Se uită în ochii mei și zise surîzînd:

- Minunată.

M-am simțit răzbunată. Fusesem convinsă că acolo, sub stratul de var, se afla ceva demn de căutat și toate acele ore de muncă nu fuseseră în zadar.

- Deocamdată e foarte puțin, continuă el.

- Da, dar există. Acum trebuie să nu mă ambalez prea tare și să nu fiu lipsită de răbdare. Mor de dorință să scot și restul la iveală, dar trebuie să lucrez cu foarte multă atenție. Nu am voie să stric nimic.

Puse o mână pe umărul meu:

- Vă sînt foarte recunoscător.

- Poate că acum nu vă mai pare rău că ați hotărît să dați picturile dumneavoastră pe mîna unei femei.

- Am învățat repede că sînteți o femeie pe mîna căreia aș putea încredința multe.

Apăsarea mîinii lui pe umărul meu, strălucirea acelor ochi tăinuitori, bucuria descoperirii, erau ca o beție. Am gîndit ca o aiurită: e cel mai fericit moment din viața mea.

- Lothair!

Claude stătea încruntată în ușa.

- Ce naiba s-a întîmplat? Erai acolo și deodată ai dispărut.

El a lăsat să-i cadă mîna de pe umărul meu și s-a întors spre ea.

- Am primit un mesaj. Un mesaj urgent. Domnișoara Lawson a făcut o descoperire miraculoasă.

- Ce?

Ea veni spre noi uitîndu-se de la unul la celălalt.

- O descoperire absolut miraculoasă, repetă el, privindu-mă.

- Ce e cu toată zarva asta?

- Uite! A scos la iveală o pictură... și încă una valoroasă, după cît se pare.

- Asta?! Arată ca o mîzgăleală cu vopsea.

- Vorbești așa, Claude, fiindcă nu o privești cu ochiul artistului. Mie, domnișoara Lawson mi-a spus că face parte dintr-un portret făcut de un artist de mare talent, din cauza felului în care este aplicată vopseaua.

- Ai uitat că mergem să călărim în dimineața asta.

- O astfel de descoperire scuză uitucelea mea, nu sînteți de acord, domnișoară Lawson?

- Astfel de descoperiri sînt foarte rare, am spus.

- Am întîrziat deja, zise Claude fără să se uite la mine.

- Trebuie să vorbim mai pe îndelete, domnișoară Lawson, spuse contele mergînd în urma ei spre ușă dar, ajungînd acolo, se întoarse să-mi zîmbească. Claude a prins privirea pe care o schimbam între noi și am înțeles prea bine că-i displăcea la culme.

Gîndul ăsta mă îmbăta mai mult decît tot ceea ce se întîmplase pînă atunci.

În următoarele cîteva zile m-am pus pe muncă cu o intensitate ce putea fi periculoasă, însă la capătul a trei zile descoperisem o mai mare parte din siluetă și, pe măsură ce fiecare centimetru era scos la lumină, eram tot mai convinsă că aveam dreptate să cred că pictura era de valoare.

Dar într-o bună dimineață am avut un șoc cînd, lucrînd într-o parte a pojghiței de var, am dat peste ceva ce nu puteam să înțeleg. Apăruse o scrisoare. Era ceva scris pe perete. Ceva care să confirme data picturii? Mîna îmi tremura. Ar fi fost poate înțelept să mă opresc din lucru pînă mă simțeam mai calmă, dar mi-era imposibil să mă opresc. Scosesem la iveală literele *bli*. Am zgîndărit cu atenție în jurul lor și am obținut "oubliez". Nu puteam să renunț. Înainte de ora prînzului, lucrînd cu mare grijă, am obținut cuvintele *Ne m'oubliez pas* (Nu mă uitați). Eram sigură și de faptul că ele fuseseră pictate la o dată mult mai tîrzie decît portretul, care acum era pe jumătate vizibil.

Era ceva ce trebuia să-i arăt contelui. El veni în cămăruță și am examinat portretul împreună. Împărtășea entuziasmul meu, sau reușea foarte bine să se prefacă.

În spatele meu se deschise ușa. Zimbeam în timp ce apăsam cu grijă lama cuțitașului pe marginea stratului de var. S-a entuziasmat ca și mine de această descoperire care nu-i mai dă pace, mi-am zis.

În cămăruță era o tăcere adîncă; cînd m-am întors însă, zîmbetul s-a șters repede de pe fața mea, căci nu contele se afla acolo, ci Claude.

Surîse și ea pe jumătate, parcă pentru a ascunde un sentiment de jenă. Nu reușisem să înțeleg ce însemna această nouă stare.

- Am auzit că ați descoperit niște cuvinte, spuse. Pot să văd și eu?

Veni mai aproape de perete și citi cu glas șoptit. Apoi se întoarse spre mine, cu nedumerire în ochi.

- Cum de ați știut că e aici?

- Poate din instinct.

- Domnișoară Lawson...

Șovăi, ca și cînd îi venea greu să spună ceea ce avea pe cuget.

- Mi-e teamă că am fost cam grăbită alaltăieri... Știți, eram alarmată din cauza Genevievei.

- Da, înțeleg.

- Și m-am gîndit... m-am gîndit că lucrul cel mai bun...

- Ar fi ca eu să plec?

- Nu era vorba numai de Genevieve.

Asta m-a dat peste cap. Avea de gînd să mi se destăinuie mie? Avea să-mi spună că era geloasă pentru atenția ce mi-o arăta contele? Imposibil!

- Poate că nu o să mă credeți, dar mă gîndeam și la dumneavoastră. Soțul meu mi-a vorbit despre dumneavoastră. Noi credem amîndoi că...

Se încruntă și mă privi dezarmată.

- Noi credem că poate doriți să plecați.

- De ce?

- Ați putea să aveți motive. Am vrut numai să știți că am auzit despre o posibilitate... ceva realmente interesant. Vă spun numai între noi, soțul meu și cu mine v-am putea aranja probabil un post strălucit. Știu ce mult vă interesează clădirile vechi și sînt convinsă că v-ar conveni șansa să examinați în amănunțime unele dintre vechile noastre biserici și mănăstiri. Și, bineînțeles, galeriile de pictură.

- Mi-ar plăcea, desigur, dar...

- Ei bine, noi am auzit despre un mic proiect. Un grup de doamne plănuiesc să facă o excursie pentru a vizita monumentele istorice ale Franței. Ele au nevoie de o călăuză - de cineva care să se priceapă foarte bine la cele ce vor vedea. E firesc să nu dorească să le însoțească un bărbat, așa că s-au gîndit dacă s-ar putea să găsească o doamnă care să le conducă și să le explice... Este o șansă unică. Va fi bine plătită și pot să vă asigur că ar da naștere și la alte ocazii excelente. V-ar ridica prestigiul și v-ar deschide porțile multora dintre familiile noastre cele mai vechi. Ați avea mare căutare, căci doamnele care doresc să facă această excursie sînt toate amatoare de artă și au colecții proprii. Mi se pare o ocazie excelentă.

Eram uluită. Era clar că de abia aștepta să scape de mine. Aha, într-adevăr, ce geloasă trebuie că era!

- Sună ca un plan fascinant, am zis. Dar lucrarea aceasta...

O s-o terminați în curînd. Gîndiți-vă la acest proiect. Cred că ar trebui neapărat să vă gîndiți.

Era o altă persoană. Numai miere și dulceată. Aproape îmi venea să cred că își făcea realmente griji pentru mine. Aveam ocazia să examinez pînă în amănunțime acele comori ale Franței, să discut cu oameni tot atît de interesați de ele ca și mine. Nu putea să mi ofere o momeală mai ademenitoare.

- Pot să obțin mai multe detalii pentru dumneavoastră, se grăbi să adauge. O să vă gîndiți la ofertă, nu-i așa?

Șovăi, ca și cînd ar fi vrut să spună mai mult, dar se rîzgîndi și se duse.

Eram foarte nedumerită. Sau era o femeie geloasă, capabilă să recurgă la orice ca să se descotorosească de mine, sau urmărea să-mi atragă atenția asupra contelui. Poate că, implicî, îmi atrăgea atenția să am grijă: Fii atentă! Uită-te cum se fîrîșește de femei. Pe mine m-a măritat cu Philippe pentru comoditatea *lui*; pe Gabrielle a măritat-o cu Jacques. Ce o să se întîmple cu dumneata dacă rămîi aici și îl lași să îți domine viața doar atîta vreme cît o să-i faci lui plăcere?

Însă în adîncul sufletului credeam că ea îl bănuia pe corle de oarecare considerație pentru mine și dorea să mă alunge din calea ei. Gîndul acesta era înviorător. Dar cît va dura? După aceea, am analizat propunerea ei. Era o propunere pe care o femeie ambițioasă, dornică să se afirme în profesia ei, trebuie să fie nebună să o respingă. Era o șansă ce nu îți se oferea decît o dată în viață.

Cînd reflectam la ea și la posibilitățile ce existau pentru mine aici la castel, mă cuprindeau îndoielile și temerile dar și speranța unei extraordinare, dar lipsite de speranță, imposibilități.

M-am dus la Gabrielle. Se vedea că este însărcinată, însă părea foarte fericită. Am vorbit despre copilul care era pe drum și mi-a arătat lucrurile pe care i le pregătea.

Am întrebat-o cum îi mergea lui Jacques și atunci mi-a vorbit cu mai multă sinceritate decît pînă atunci.

- Așteptarea unui copil te transformă. Lucrurile care mai înainte ți se păreau importante, acum par banale. Cel mai important este copilul. Nu mai reușesc să înțeleg acum de ce mi-a fost așa de frică. Dacă i-aș fi spus lui Jacques de la început, am fi putut aranja ceva. Dar eu eram atît de înspăimîntată... iar acum totul pare atît de caraghios!

- Jacques ce zice?

- Mă dojenește că am fost așa caraghioasă. Dar mie mi-era frică pentru că noi dorisem să ne căsătorim de atîta vreme, dar știam că nu putem, fiindcă trebuia s-o întreținem și pe mama lui. Nu am fi reușit să trăim... toți trei.

Ce stupidă fusesem să bănuiesc că tatăl copilului ei era contele. Cum ar fi putut fi atît de radioasă de fericire dacă ar fi fost așa?

- Dacă nu era contele... , am zis eu.

- Ah, dacă nu era contele!

Zîmbea cu placiditate.

- Mi se pare ciudat cum de nu ai putut să-i spui lui Jacques, dar ai putut să-i spui *lui*.

Din nou acel zîmbet.

- Oh, nu. El înțelegea. Știam că o să înțeleagă. Afară de asta, el era cel care putea să ne ajute... și ne-a ajutat. Jacques și cu mine o să-i fim veșnic recunoscători.

Această întîlnire cu Gabrielle m-a ajutat mult să înlătur nehotărîrea în care mă azvîrlise oferta lui Claude. Nu am

să părăsesc castelul atîta vreme cît nu era absolut necesar, oricît de ademenitoare era perspectiva pusă în fața mea.

Aveam acum două interese copleșitoare: să descopăr ceea ce zăcea sub stratul de var și să scot la iveală caracterul adevărat al aceluși bărbat care începea să însemne atît de mult - mult prea mult - în viața mea.

Cuvintele "Nu mă uitați" mă intrigaseră; sperasem să mai scot și altele la iveală, dar nu a fost să fie așa. Am descoperit însă figura unui cîine culcat la picioarele femeii din acea pictură ce părea să fie un portret. În timp ce lucram la această porțiune, am mai descoperit alte vopsele ce păreau că aparțin altei picturi ulterioare. Am simțit că mi se face rău, căci cunoșteam obiceiul de a acoperi picturile vechi cu un strat de var și de a picta pe deasupra alt strat; ori, dacă acesta era cazul, însemna că distrusesem o pictură aflată peste cea la care lucram.

Ce puteam să fac decît să continui ceea ce începusem? Spre uluirea mea, peste o oră dădeam de ceva ce semăna cu un tablou, dar în fond era un adaus la pictura inițială.

Era extraordinar și deveni și mai și, căci cîinele era într-o cutie de forma unui coșciug, sub care erau cuvintele: "Nu mă uitați".

Am lăsat cuțitașul din mîină. Cîinele era un prepelicar, ca cel din miniatura pe care mi-o dăruise contele la Crăciun. Eram convinsă că era portretul aceleiași femei - cea din primul tablou pe care îl curățasem, din miniatura mea și acum din pictura murală.

Doream să-i arăt contelui, așa că m-am dus la bibliotecă. Acolo se afla Claude, singură. Și-a ridicat

privirea plină de speranță când m-a zărit; credea că am venit să-i spun că accept oferta ei.

- Îl căutam pe conte, i-am spus.

Chipul i s-a înăspriț, reflectînd vizibil vechea ei antipatie.

- V-ați propus să trimiteți să-l aducă?

- M-am gîndit că o să-l intereseze să se uite la perete.

- Bine, cînd am să-l văd am să-i spun că ați trimis să-l aducă.

M-am prefăcut că nu înțeleg ironia, i-am mulțumit și m-am întors la lucru.

Însă contele nu a apărut.

În iunie a fost ziua de naștere a Genevievei, sărbătorită printr-un dineu la castel. Nu am participat, deși Genevieve mă invitase. Am găsit diverse pretexte, știind prea bine că Claude, care era în fond gazda, nu-mi agrea prezența.

Genevievei îi păsa prea puțin dacă veneam sau nu, precum nici contelui, spre regretul meu, nu părea să-i pese. A fost o petrecere fără antren, la care Genevieve a fost foarte taciturnă.

Îi cumpărasem o pereche de mănuși gri pe care le admirase într-o vitrină din oraș și mi-a spus că i-au făcut plăcere, însă se afla într-una din stările ei depresive și după părerea mea ar fi fost bine, în aceste condiții, să nu-i serbeze ziua de naștere.

A doua zi ne-am dus să călărim și am întrebat-o cum se distrase la petrecere.

- Nu m-am distrat, mi-a declarat. A fost infect. Ce folos să faci o petrecere cînd nu inviți tu musafirii? Eu mi-aș fi

dorit o petrecere adevărată... poate cu un cozonac cu o coroană pe deasupra...

- Țta nu e un obicei de aniversare.

- Ce contează? Oricum, trebuie să existe și obiceiuri pentru ziua de naștere. Cred că Jean Pierre le cunoaște. Am să-l întreb pe el.

- Știi ce gîndește mătușa ta despre prietenia cu familia Bastide.

Izbucni furioasă:

- Să știți că am să-mi aleg singură prietenii. Acum sînt mare. Ea va trebui să-și dea seama de asta. Am împlinit cincisprezece ani.

- Să știi că asta nu e chiar cine știe ce vîrstă mare.

- Sînteți la fel de rea ca și ceilalți.

Cîteva secunde i-am zărit profilul furtunos înainte s-o întindă la galop și să dispară. Am încercat să mă țin după ea, dar era hotărîtă să nu pot s-o ajung din urmă.

După o vreme, m-am întors la castel singură; eram foarte neliniștită în privința Genevievei.

Zilele fierbinți ale lunii iulie au trecut ca un vis: venise august și strugurii se coceau la soare. De obicei, dacă treceam pe lîngă vie, unul din lucrători făcea cîte un comentariu.

- Bună recoltă anul acesta, domnișoară.

La patiseria unde din cînd în cînd mergeam să beau o ceașcă de cafea și să mă servesc o felie din *prăjitura casei*, doamna Latiere îmi povestea despre mărimea ciorchinilor. Aveau să fie foarte dulci fiindcă avuseseră foarte mult soare anul acesta.

Culesul era aproape și părea că toate gîndurile erau concentrate asupra acestui punct culminant. Mai aveam

încă de lucru la pictura murală și mai erau și tablouri de curățat, dar tot nu puteam să rămîn la infinit la castel. Nu eram cumva ridicolă să refuz oferta lui Claude?

Dar refuzam gîndul că aș putea părăsi castelul; trăisem în el aproape zece luni și aveam senzația că nu existasem cu adevărat înainte să vin aici, iar o viață departe de el mi se părea acum imposibilă, vagă, moartă. Nimic, oricît de interesant, nu putea compensa plecarea de aici.

Îmi reaminteam mereu de conversațiile noastre și îmi puneam fără încetare întrebarea dacă nu cumva descifrasem în ele ceva ce nu exista; nu eram sigură dacă își bătea joc de mine, comunicîndu-mi de fapt să-mi văd de treabă, sau încerca să-mi spună indirect că îl interesam.

M-am lăsat luată de vîrtejul vieții de la castel, iar cînd am auzit despre chermезa anuală am simțit nevoia să joc și eu un rol. Genevieve a fost cea care mi-a spus.

- Ar trebui să aveți și dumneavoastră o tarabă, domnișoară. Ce o să vindeți? Nu-i așa că n-ați mai participat niciodată la o chermезă?

I-am povestit că și la noi se organizau, pe la țară și pe la oraș. Făcusem și eu tot felul de lucruri pentru bazarurile bisericii noastre și nu credeam că o chermезă era foarte diferită de bazarurile de la noi.

A vrut să afle cum era la noi și s-a distrat atunci mult cînd i-am povestit, fiind de acord că într-adevăr știam cum se desfășura o chermезă.

Aveam barecare idee despre cum se pictează flori pe cești, farfurioare și scrumiere. După ce am pictat cîteva și i le-am arătat Genevievei, ea rîse de plăcere.

- Dar sînt minunate, domnișoară. La chermезele de la noi nu au avut niciodată așa ceva.

M-am apucat să pictez cu spor câni - nu numai cu flori, ci și cu animale - elefanței, iepurași și pisicuțe. Apoi mi-a venit ideea să pictez și nume pe acele câni. Genevieve se așeza lângă mine și îmi dicta ce nume să scriu. Bineînțeles că am făcut una cu Yves și alta cu Margot; ea mi-a mai spus și alte nume de copii care aveau să vină negreșit la chermesză.

- O să se vîndă cu siguranță! Nu au să poată să reziste să nu-și cumpere câni cu numele lor scrise pe ele. Pot să stau și eu la standul dumneavoastră? O să fie atîția cumpărători că o să aveți nevoie de un ajutor.

Eram fericită să o văd atît de entuziasmată.

- O să fie și tata la chermеза asta, mi-a spus. Nu îmi amintesc să fi asistat pînă acum la vreuna.

- De ce? Nu era aici?

- Oh, el era totdeauna la Paris... sau altundeva. Acum a stat mai mult decît oricînd. De cînd cu accidentul.

- Oh! am exclamat, încercînd să par indiferentă.

Poate, îmi ziceam, fiindcă este și Claude pe aici.

Am tăifăsuït despre chermезă și eram încîntată, fiindcă Genevieve îmi împărtășea entuziasmul și povestea despre cele ce avuseseră loc înainte.

- Aceasta va trebui să fie cea mai reușită, i-am spus.

- O să fie, domnișoară. Pînă acum nu am avut niciodată câni pictate cu nume de copii. Bani pe care îi câștigăm îi donăm mănăstirii. Am să-i spun Maicii Starețe că trebuie să vă fie recunoscătoare dumneavoastră.

- "Să nu vinzi blana ursului din pădure pînă nu l-ai omorît", i-am reamintit, adăugînd și în engleză: "Să nu numeri puii pînă nu au ieșit din găoace".

Îmi zîmbea, gîndind - eram sigură - că orice s-ar fi întîmplat, eu tot ca o guvernantă mă purtam.

Într-o după amiază, întorcîndu-ne din plimbarea noastră călare, am avut ideea să o luăm prin șanțul de

apărare al castelului. Eu nu îl explorasem încă niciodată, așa că am coborât împreună în el. Iarba era verde și lucioasă; mi-a venit să-i sugerez că ar fi original să instalăm standurile aici.

Genevievei i s-a părut excelentă ideea.

- Să fie totul altfel de data asta. Pînă acum nu a fost folosit niciodată vechiul șanț, dar sigur că e ideal. Ce cald e aici!

- E la adăpost de vînt, i-am spus. Îți imaginezi cum au să se vadă standurile pe fundalul zidurilor cenușii?

- Sînt sigură că o să fie foarte amuzant. Aici să le instalăm. Aici parcă ar fi închis. Nu vi se pare, domnișoară?

Am înțeles ce vroia să zică. Era afîta liniște, iar zidurile cenușii și înalte ale castelului, atît de apropiate, te striveau.

Dăduserăm ocol castelului și poate că ideea mea de a instala tarabele aici, pe solul inegal al șanțului uscat, fusese cam pripită, avînd în vedere că oricare dintre peluzele bine întreținute erau mult mai comode, dar deodată am văzut o cruce. Era înfiptă în pămînt, aproape de zidul de granit al castelului; i-am arătat-o cu degetul Genevievei.

Într-o clipă a fost pe jos în patru labe, examinînd-o; am descălecat și eu.

- Scrie ceva pe ea.

Ne-am aplecat să citim.

Am citit cu voce tare:

- *Fidel*, 1747. E un mormînt, am adăugat. Mormîntul unui cîine.

Genevieve își ridică ochii spre mine.

- De atîția ani! Închipuiți-vă.

- Eu cred că e cîinele din miniatura mea.

- Oh, da, cea pe care v-a dat-o tata de Crăciun. Fidel! Ce nume frumos.

- Stăpîna lui l-a iubit mult, dacă l-a îngropat așa... cu cruce cu numele lui și cu data.

Genevieve încuviință din cap.

- Cumva, există totuși o diferență. Șanțul e ca un cimitir.

Am încuviințat și eu.

- Nu cred că o să ne placă să organizăm chermeza aici, unde e îngropat bietul Fidel.

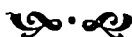
Am fost de acord.

- Și în plus o să ne înțepe rău tot felul de insecte antipatice care mișună prin iarba asta înaltă.

Intrînd în castel, ne-a întâmpinat o răcoare binevenită din zidurile groase și ea a zis:

- Dar îmi pare bine că am dat peste mormîntul bietului Fidel, domnișoară.

- Da, și mie.

Ziua cînd a avut loc chermeza a fost fierbinte și însorită. Pe una dintre peluze au fost instalate umbrare de pînză și încă dis-de-dimineată au sosit primii deținători ai standurilor ca să-și expună marfa. Genevieve m-a ajutat ca să-l facem cît mai vesel pe al nostru. Peste tarabă am pus o pînză albă și a decorat-o cu mult gust cu frunze. Am așezat olăria noastră pictată. Arăta adorabil și, în taină, eram de acord cu Genevieve că taraba noastră era cea mai remarcată dintre toate. Doamna Latiere de la patiserie vindea răcoritoare sub un cort; printre obiectele de vînzare figurau din belșug broderiile; erau și flori din grădinile castelului, precum și prăjituri, legume, ornamente și giuvaeruri.

- Claude o să ne concureze, mi-a spus Genevieve pentru că vindea cîteva din hainele ei, și avea o garderobă plină; bineînțeles că orice femeie și-ar fi dorit să poarte cîte ceva din rochiile ei care, după cum se știa veneau de la Paris.

Muzicanții din partea locului, dirijați de Armand Bastide și vioara sa, urmau să cînte - cu unele pauze - toată după amiaza, iar la căderea serii începea dansul.

Eram, desigur, foarte mîndră de cănila mea, iar primii cumpărători au fost copiii Bastide care țipau de încîntare cînd și-au descoperit propriile nume, de parcă nu era decît o coincidență. Întrucît adusesem și căni simple pentru a fi pictate cu orice nume dorit, dacă nu exista în expoziție, am fost foarte ocupată.

Chermeza a fost inaugurată de conte - și chiar și numai acest singur lucru constituia un eveniment deoarece, așa cum mi s-a tot repetat în prima jumătate de oră, era prima chermeză la care participa după mulți ani. De la moartea contesei. Era semnificativ, spuneau unii. Însemna că hotărîse că viața la castel trebuia să revină la normal.

A venit și Nounou și a insistat să-i pictez o cană cu numele ei. Lucram sub un umbrar albastru care acoperea standul nostru; simțeam soarele fierbinte, mirosul florilor, auzeam glasuri amestecate și rîsete ce nu încetau nici o clipă și mă simțeam foarte fericită sub acel umbrar albastru.

Veni contele și se opri să mă observe cum lucrez.

Genevieve zise:

- Oh, papa, nu e așa că se pricepe foarte bine? Uite ce repede lucrează. Trebuie să ai și tu una cu numele tău pictat.

- Da, negreșit trebuie să am și eu una, confirmă el.

Numele tău nu e printre ele, papa. Nu ați făcut nici una cu Lothair, domnișoară?

Nu, nu credeam că o să fie nevoie.

Ați greșit, domnișoară Lawson.

Da, încuviință Genevieve cu voioșie, de parcă afit eu, cît și tatăl ei, se bucurau că puteam să fac o propoziție. Aici ați greșit.

Este o greșeală ce poate fi îndreptată, dacă comanda e serioasă, am replicat.

E foarte serioasă.

El se propti de tarabă în timp ce eu căutam o cană simplă.

Aveți vreo preferință pentru culoare?

Vă rog să alegeți dumneavoastră pentru mine. Sînt sigur că aveți un gust desăvîrșit.

El m'a privit cu fermitate.

Purpuriu, cred că purpuriu și auriu.

Culori regale? a întrebat.

Cît se poate de potrivite, am răspuns.

Se adunase o mică ceată să mă privească cum pictez o cană pentru conte. Privitorii șușoteau între ei.

Aveam senzația că umbrela aceea albastră mă adăpostea împotriva tuturor neplăcerilor. Da, eram cu siguranță fericită în după amiaza aceea.

Sciseseam numele lui cu purpură regală - punctul de pe "i" avea un strop de vopsea aurie, precum și un punct, după nume, tot auriu.

Cei ce priveau scoaseră o exclamație de admirație iar eu, într-un elan delirant, am mai desenat și o floare de aurie sub numele lui.

Iată, am zis. Nu-i așa că se potrivește?

Papa, trebuie să plătești pentru cană.

Dacă domnișoara Lawson îmi spune prețul.

- Puțin mai mult, nu credeți, domnișoară, pentru că, la urma urmei, asta este o cană specială.

- Cred că mult mai mult.

- Sînt în mîinile dumneavoastră.

S-a auzit o exclamație de uimire cînd contele a aruncat banii săi în castronul pe care Genevieve îl așezase pe tejghea. Eram sigură că în felul acesta donația noastră pentru mănăstire avea să fie cea mai consistentă.

Genevieve era îmbujorată de plăcere. Cred că era aproape la fel de fericită ca și mine.

Cînd contele s-a îndepărtat, l-am văzut pe Jean Pierre lîngă mine.

- Aș vrea și eu o cană și, de asemenea, o floare de crin.

- Vă rog faceți una pentru el, domnișoară, se rugă Genevieve, zîmbindu-i.

Așa am făcut.

După aceea toți au vrut floarea de crin, iar cînille deja vîndute mi-au fost aduse înapoi.

- O să vă coste mai mult pentru floarea de crin, striga Genevieve victorioasă.

Eu pictam și Genevieve devenea tot mai îmbujorată de plăcere, în timp ce Jean Pierre ne privea zîmbind.

Fusese un triumf. Cînille mele cîștigaseră mai mult decît toate celelalte standuri. Toată lumea nu vorbea decît despre asta.

Odată cu lăsarea serii, muzicanții au început să cînte și lumea să danseze pe pajiște dar și în vestibul, dacă preferau.

Așa se întâmpla totdeauna, mă lămurea Genevieve, dar niciodată nu fusese o chermезă atît de frumoasă ca asta.

Contele dispăruse. Îndatoririle sale nu depășeau obligația de a fi prezent la chermезă; Claude și Philippe plecaseră și ei. M-am trezit căutîndu-l cu dor pe conte, în speranța că avea să se întoarcă și să mă caute.

Jean Pierre era lîngă mine.

- Ei, ce părere ai despre distracțiile noastre rurale?

- Seamănă foarte mult cu distracțiile rurale pe care le-am cunoscut toată viața.

- Mă bucur. Vrei să dansezi cu mine?

- Cu plăcere.

- Vrei să mergem pe peluză? Aici înăuntru este prea cald. Este mult mai plăcut să dansezi la lumina stelelor.

Îmi apucă mîna și mă antrenă într-un vals visător pe care începuseră să-l cînte muzicanții.

- Te interesează viața de aici? mă întrebă și buzele lui erau atît de aproape de urechea mea încît păreau o șoaptă. Dar nu poți să rămii aici pe vecie. Ai casa ta.

- Nu am nici o casă. Nu a mai rămas decît verișoara Jane.

- Nu cred că-ți place verișoara Jane.

- Dar de ce?

- Nu-ți place. Simt asta din glasul tău.

- Chiar așa de ușor îmi trădez sentimentele?

- Eu te înțeleg puțin. Sper să te înțeleg mai mult, doar sîntem prieteni buni, nu?

- Sper că da.

- Noi am fost foarte fericiți... familia mea și cu mine... că ne-ai tratat ca pe niște prieteni. Spune-mi te rog, ce ai să faci cînd ai să termini lucrarea la castel?

- Am să plec de aici, bineînțeles. Dar încă nu e gata.

- Și sînt mulțumiți de tine sus, la castel. Se și vede. Domnul conte arăta azi după amiază că te place.

- Da, cred că e mulțumit. Mă mîndresc că am făcut o treabă bună cu tablourile lui.

El încuviință din cap.

- Nu trebuie să ne părăsești, Dallas. Trebuie să rămîi cu noi. Nu am putea fi fericiți dacă pleci... nimeni dintre noi. Mai ales eu.

- Ești atît de bun...

- Am să fiu veșnic bun cu tine... tot restul vieții noastre. Nu aș mai putea fi fericit dacă ai pleca. Te rog să rămîi totdeauna aici, cu mine.

- Jean Pierre!

- Te rog să te căsătorești cu mine. Vreau să mă asigur că nu ai să mă părăsești niciodată, că nu ai să ne părăsești niciodată. Aici e locul tău. Nu știi asta, Dallas?

Mă oprisem pe loc și el își trecu brațul pe sub al meu și mă trase sub un copac.

- Nu este posibil, am spus.

- De ce nu? Spune-mi de ce nu?

- Îmi ești drag și nu am să uit niciodată bunătatea ta cînd am venit aici prima oară...

- Dar îmi spui că nu mă iubești?

- Îți spun că, deși îmi ești drag, nu cred că aș putea fi o soție bună pentru tine.

- Dar mă placi, Dallas?

- Desigur.

- Știam eu. Și nu am să-ți cer să-mi răspunzi da sau nu, fiindcă poate că nu ești încă pregătită.

- Jean Pierre, trebuie să înțelegi că eu...

- Înțeleg, iubita mea.

- Nu cred că înțelegi.

- Nu mai insist, dar n-ai să ne părăsești. Și ai să rămîi ca soția mea, pentru că nu vei putea suporta să ne părăsești, iar cu timpul, Dallas a mea, ai să vezi...

Mi-a luat mîna și mi-a sărutat-o repede.

- Nu protesta! Locul tău este cu noi. Și nu poate exista nimeni pentru tine în afară de mine.

Glasul Genevievei mi-a întrerupt gîndurile confuze.

- Oh, aici erați! Vă căutam. Oh, Jean Pierre, trebuie să dansezi cu mine. Mi-ai promis.

El a zîmbit către mine și a ridicat din sprîncene - un gest la fel de elocvent ca un ridicat din umeri.

Urmărind cum dansa cu Genevieve, eram străbătută de o vagă teamă. Era pentru prima oară în viața mea că mi se făcea o cerere în căsătorie. Eram zăpăcită. Nu puteam să mă mărit cu Jean Pierre niciodată. Cum aș fi putut, cînd... Oare îmi trădasem sentimentele? Sau contele își trădase sentimentele sale cînd stătuse după amiază lîngă standul meu?

Bucuria acelei zile dispăruse. Mi-a părut bine cînd s-a terminat dansul și cînd s-a cîntat Marseilleza, iar chefliii s-au dus acasă și eu m-am dus în camera mea de la castel, să meditez asupra trecutului și să bîjbîi orbește spre viitor.

A doua zi mi-a venit greu să lucrez și mi-era frică să nu stric pictura de pe zid dacă continuam în starea în care mă aflu. Deși am realizat puțin în acea dimineață, în schimb gîndurile îmi erau foarte active. Era incredibil ca eu, care în afară de episodul romantic cu Charles nu avusesem nici un pretendent, să am acum parte de doi bărbați care mă găseau atrăgătoare, dintre care unul mă ceruse în căsătorie. Dar gîndurile mele erau ocupate de

intențiile contelui. Ieri, cînd stătuse lîngă taraba mea, arătase mai tînăr, aproape vesel. Fusesem sigură în acel moment că putea fi fericit și mai credeam că eu eram cea menită să-l fac fericit. Ce înfumurare! Cel mult s-ar fi putut gîndi la una din acele aventuri ușurate în care se zicea că se lansa din cînd în cînd. Nu, eram sigură că nu era adevărat.

După ce mi-am luat micul dejun în cameră, Genevieve a dat buzna peste mine. Arăta cu cel puțin patru ani mai mare, pentru că își ridicase părul ei lung într-un coc prins cu ace în vîrfurile capului, ceea ce o făcea mai înaltă și mai grațioasă.

- Genevieve, ce ai făcut? am țipat.

A izbucnit într-un hohot de rîs:

- Vă place?

- Arăți... mai în vîrstă.

- Asta și vreau. M-am săturat să tot fiu tratată ca un copil.

- Dar cine te tratează ca pe un copil?

- Toată lumea. Dumneavoastră, Nounou, tata, unchiul Philippe și infecta lui de Claude, absolut toți. Nu mi-ați spus dacă vă place.

- Nu cred că ți se potrivește.

Asta a făcut-o să rîdă.

- Ei bine, eu cred că mi se potrivește și așa am să-l port de acum încolo. Nu mai sînt copil. Bunica mea s-a măritat cînd avea doar un an mai mult ca mine.

M-am uitat la ea cu mirare. Ochii îi sclipeau de plăcere; părea frenetică. Eram tare neliniștită, dar îmi dădeam seama că nu avea nici un rost să stau de vorbă cu ea.

M-am dus s-o văd pe Nounou și am întrebat-o cum mai era cu durerile ei de cap. Mi-a spus că o supăraseră mai puțin în ultimele zile.

- Sînt cam neliniștită din cauza Genevievei, i-am spus.

În ochii ei a apărut acea privire speriată. Am continuat:

- Și-a pieptănat părul în sus și nu mai seamănă a copil, deși este.

- Este și ea în creștere. Mama ei era cu totul altfel... era totdeauna așa de blîndă. După nașterea Genevievei parcă era o copilă.

- Mi-a spus că bunica ei s-a măritat cînd avea șaisprezece ani, dar pe așa un ton, de parcă ar avea intenția să facă la fel.

- Așa e felul ei.

Însă două zile mai tîrziu Nounou a venit ea la mine cam mîhnită ca să-mi spună că Genevieve plecase călare singură în acea după amiază și încă nu se întorsese. Era deja aproape de ora cinci.

I-am spus:

- Dar trebuia să fie cu ea unul dintre rîndași. Nu pleacă niciodată singură călare.

- Azi a plecat.

- Ai văzut-o dumneata?

- Da, de la fereastră. Mi-am dat seama că are una din țifnele ei, așa că m-am uitat după ea. A luat-o la galop prin fîneață și nu o însoțea nimeni.

M-am uitat neputincioasă la Nounou.

- Bine, dar știe că nu are voie.

- De cînd cu chermiza e mereu în starea asta, oftă Nounou. Și eram atît de bucuroasă constatînd cît interes arătase atunci! Dar după aceea parcă s-a schimbat.

- Oh, cred că se întoarce ea curînd. Cred că vrea să ne demonstreze că a crescut.

A plecat și am continuat să așteptăm întoarcerea Genevievei, fiecare în camera sa. Bănuiam că Nounou, ca și mine, se frământa ce măsuri să luăm dacă fata nu se întorcea în următoarea jumătate de oră.

Am fost scutite deoarece, peste vreo jumătate de oră, am văzut-o de la fereastra mea pe Genevieve revenind la castel.

M-am dus în clasă, prin care trebuia să treacă pentru a intra în dormitorul ei și, în clipa când intram, ieși și Nounou din odaia ei.

- S-a întors, i-am spus.

Nounou încuviință.

- Am văzut-o.

Cuînd după aceea apăru și Genevieve. Era îmbujorată și părea aproape frumoasă cu ochii ei negri strălucitori. Văzîndu-ne că o așteptam, avu un zîmbet malițios și, scoîndu-și jobenul de călărie, îl aruncă pe masa ce servea drept catedră.

Nounou tremura toată. Eu i-am zis:

- Eram neliniștite. Știi că nu ai voie să te duci singură la călărie.

- Ei, domnișoară. Asta a fost odată, demult. Acum sînt mare.

- Nu știam acest lucru.

- Nu le știți chiar pe toate, deși credeți că le știți.

Eram teribil de deprimată, căci fata ce ședea în fața noastră sfidîndu-ne, nu era deloc diferită de aceea care se purtase atît de obraznic la sosirea mea. Sperasem că realizasem oarecari progrese, însă mi-am dat seama că nu se întîmplase nici o minune. Cu toate că era capabilă să se intereseze de cîte ceva și putea să fie agreabilă, cînd o apucau năbădăile devenea imposibilă.

- Sînt convinsă că tatăl tău ar fi teribil de indispus.

Se întoarse furioasă spre mine:

- Atunci, spuneți-i! Spuneți-i. Dumneavoastră și el sînteți prieteni la cataramă.

I-am spus cu supărare:

- Ești absurdă. Și este extrem de neînțelept din partea ta să călărești neînsoțită.

Ședea nemișcată, cu un zîmbet tainic, ceea ce pe moment mă făcu să mă întreb dacă fusese într-adevăr singură sau nu. Un astfel de gînd era de natură să mă alarmeze și mai mult.

Brusc, făcu o piruetă și, privindu-ne în față, spuse:

- Ascultați, amîndouă! am să fac ce-mi place. Nimeni... dar *nimeni* nu o să poată să mă oprească.

Apoi își culese pălăria de pe masă și intră în camera ei trîntind ușa.

Au fost zile pline de neliniște. Nu aveam nici cea mai mică dorință să mă duc la familia Bastide, de teamă să nu mă întîlnesc cu Jean Pierre, știind că raporturile noastre amicale și agreabile se vor strica. După chermезă contele plecase la Paris pentru cîteva zile. Genevieve evita să dea ochii cu mine. Am încercat să mă arunc cu și mai mult avînt în munca mea iar acum, cînd tot mai multă suprafață din acea pictură ieșea la iveală, mintea mea neliniștită se mai calma.

Lucram într-o dimineață cînd, ridicîndu-mi ochii de pe lucru, am constatat că nu eram singură. Acesta era unul dintre obiceiurile urîte ale lui Claude: intra într-o cameră tiptil tiptil și te speriai constatînd că era acolo.

Era foarte frumoasă în dimineața aceea, într-o rochie de casă albastră, tivită cu panglică de culoarea vinului roșu. Împrăștia un vag parfum de răsură, pe care îl folosea.

- Sper că nu v-am speriat, domnișoară Lawson? Întrebă pe un ton amabil.

- Nu, sigur că nu.

- M-am gândit să stau de vorbă cu dumneavoastră. Mă neliniștește tot mai mult purtarea Genevievei. Începe să devină imposibilă. A fost foarte obraznică cu mine și cu soțul meu azi dimineață. Manierele ei s-au deteriorat tot mai rău în ultima vreme.

- E o fată cu toane, dar poate fi și fermecătoare.

- Eu o găsesc foarte prost crescută și necioplită. Nu știu ce școală ar primi-o dacă se va purta așa. Am observat comportarea ei față de viticultorul de la chermesză. În actuala ei stare de spirit s-ar putea să dea de bucluc dacă se încapăținează în continuare. Nu mai este un copil și mi-e teamă să nu se asocieze cu persoane care ar putea să fie... periculoase.

Am încuviințat, fiindcă înțelegeam prea bine la ce se referea; la obsesia Genevievei în legătură cu Jean Pierre.

S-a apropiat mai mult de mine:

- Dacă ați putea face uz de influența dumneavoastră asupra ei... Dacă ar ști că noi ne facem griji, o să se poarte cu atît mai nesăbuit. Însă îmi dau seama că dumneavoastră înțelegeți pericolul.

Se uita la mine cu un aer de zeflemea. Bănuiam că dacă ar fi vorba de un bucluc ca cel la care făcea aluzie, mă socotea pe mine, într-un fel, vinovată. Nu încurajasem eu acea prietenie? Genevieve aproape că nici nu îl băgase în seamă pe Jean Pierre pînă ce nu mă împrietenisem eu cu familia lui.

Mă simțeam stînjinită și puțin vinovată.

Ea continuă:

- Ați mai reflectat la propunerea aceea pe care v-am făcut-o alaltăieri?

- Consider că, mai înainte de a mă gândi la altceva, trebuie să termin lucrarea de aici.

- Nu întârziati prea mult. Ieri am aflat mai multe noutăți. Cineva din acel grup intenționează să înființeze o școală de artă la Paris. Cred că ați avea un debut foarte bun acolo.

- Sună prea frumos ca să fie adevărat.

- E o șansă unică în viață, presupun. Dar, bineînțeles, hotărîrea trebuie luată foarte curînd.

Îmi surîse, aproape cerîndu-și scuze că mă părăsea.

Am încercat să lucrez, dar nu mai eram în stare să fiu cu mintea acolo. Măcar un lucru era clar: ținea cu tot dinadinsul ca eu să plec. Avea pică pe mine, fiindcă atenția de care trebuia să se bucure din partea contelui îmi revenea mie? Poate. Eram gata să recunosc că asta putea să fie o problemă reală. Oare o subapreciasem pe Claude?

Curînd m-am convins că aceasta era sincer preocupată de Genevieve. Am surprins-o într-o conversație serioasă cu Jean Pierre în crîngul în care avusese loc accidentul contelui. Mă dusesem în vizită la Gabrielle și mă întorceam la castel, luînd-o pe scurtătura din crîng, cînd am surprins glasurile lor. Nu auzeam ce își spuneau și mă miram de ce aleseseră tocmai un asemenea loc de întîlnire. Dar imediat mi-a trecut prin minte că întîlnirea poate că nu fusese aranjată. Se întîlniseră din întîmplare, iar Claude profita de ocazie ca să-i spună lui Jean Pierre că nu aproba prietenia lui cu Genevieve.

La urma urmei, nu era treaba mea, așa că m-am întors în grabă. Ocolind crîngul, am călărit spre castel.

Acest incident îmi confirma însă părerea că Claude era realmente îngrijorată, în legătură cu Genevieve. În mîndria mea, fusesem convinsă că principalul ei simțămînt era gelozia față de interesul contelui pentru mine.

Am încercat să-mi scot din minte aceste gînduri mistuitoare, concentrîndu-mă asupra lucrului. Tabloul ieșea tot mai mult la lumină - înaintea mea se afla doamna cu smaraldele și, oricît erau de decolorate, forma acelor giuvaeruri era identică cu ceea ce văzusem în primul tablou pe care îl curățasem. Era același chip. Era femeia care fusese ibovnica lui Ludovic al XV-lea și inaugurase colecția de smaralde. De fapt, pictura semăna foarte mult cu prima, afară doar că în aceasta rochia era de catifea albastră iar în celelalte era roșie și, de asemenea aici, rezemat de catifeaua albastră a fustei ei, ședea prepelicarul. Ceea ce mă nedumerea era inscripția: "Nu mă uitați". Și iată că găsisem cîinele în coșciugul lui de sticlă și lîngă el un obiect. Descoperirea acelui obiect reprezentase un moment de surpriză atît de intensă, încît dilema mea personală trecuse pe planul doi.

În coșciugul de sticlă, lîngă cîine, se afla ceva ce semăna cu o cheie, la capătul căreia era o floare de crin.

Eram convinsă că trebuia să transmită ceva, un mesaj, căci înscrisul, cutia în care se găseau cîinele și cheia, dacă cheie era, nu făceau parte din pictura mai nouă; ele fuseseră adăugate pe portretul original al femeii cu cîinele, și anume de o mîină a unui amator nepriceput.

Imediat ce contele se va întoarce la castel, îi voi arăta.

Cu cît mă gîndeam mai mult la acel adaos din pictura de pe perete, cu atît îmi apărea mai semnificativ. Mă concentram în exclusivitate asupra acestui gînd, căci celelalte erau prea dureroase. Genevieve continua să mă evite. Se plimba călare în fiecare după amiază singură și nimeni nu a mai împiedicat-o. Nounou se incuia în camera ei și presupun că citea primele carnete, în zadarnica strădanie de a retrăi zilele pașnice cînd avusese de crescut o copilă ascultătoare.

Eram îngrijorată pentru Genevieve și mă chinuia îndoiala dacă nu cumva Claude avea dreptate că eu eram, în parte, de vină.

Îmi aminteam prima noastră întîlnire, apoi cum mă închisese în temnița uitaților, deși chiar înainte de asta mi promisese să-mi facă cunoștință cu mama ei și mă condusese la mormîntul acesteia, informîndu-mă că fusese omorîta de... tatăl ei.

Cred că această amintire m-a determinat să mă duc într-o după amiază la mormîntul doamnei de la Talle.

M-am oprit la mormîntul Françoisei și i-am citit încă o dată numele dăltuit pe cartea deschisă din marmură, după care am început să caut mormîntul doamnei din portret. Trebuia să fie pe acolo.

Nu îi cunoșteam numele, ci doar că fusese una dintre contesele de la Talle, dar întrucît în tinerețe fusese amanta lui Ludovic al XV-lea, bănuiam că data morții trebuia să fie undeva pe la jumătatea secolului XVIII. În cele din urmă am descoperit-o pe Marie Louise de la Talle, care murise în anul 1791. Asta trebuia să fie cu siguranță doamna din tablouri. Apropiindu-mă de cavoul cu statui și ornamente, piciorul meu s-a poticnit de ceva. M-am uitat în jos, nevenindu-mi să-mi cred ochilor, căci ceea ce vedeam era o cruce asemănătoare cu cea pe

care o descoperisem în șanțul de apărare al castelului. M-am aplecat să văd mai bine și am descoperit că pe ea fusese gravată o dată și niște cuvinte. Am îngenuncheat. Puteam citi doar: "*Fidel, 1790*".

Același nume! Doar data era alta. Cîinele îngropat în șanțul castelului murise în anul 1749. Acest cîine avea același nume, dar altă dată. Acest Fidel murise cînd revoluționarii mășăluiau împotriva castelului, cînd tînăra contesă trebuise să fugă, nu numai ca să-și salveze propria viață, ci și pe aceea a pruncului încă nenăscut.

Cu siguranță că la mijloc era ceva de mare însemnătate, eram absolut convinsă, dar ce? Acel ce pictase cutia în formă de coșciug împrejurul cîinelui încercase să transmită un mesaj. Care anume?

Iar aici mă împiedicaser de acest al doilea mormînt al unui Fidel, cu o dată care era importantă. Am îngenuncheat și m-am uitat mai bine la cruce. Sub numele Fidel și dată fuseseră zgîriate niște cuvinte: "*Nu uitați...*" și inima începu să-mi bată nebunește, fiindcă era aceeași inscripție cu cea din pictură: "*Nu uitați pe cei ce au fost uitați*".

Ce vroia să indice?

Nu eram sigură decît de un lucru, și anume că țineam morțiș să aflu ce, fiindcă acesta nu era mormîntul pe care o amantă regală îl făcuse cîinelui său. Există un astfel de mormînt, dar în fostul șanț de apărare. Însă cineva care trăise în anul 1790 - acel an decisiv și plin de evenimente pentru poporul francez - încerca să transmită un mesaj peste ani și ani. Era un îndemn pe care trebuia să-l urmez.

M-am ridicat de jos, am plecat din cimitir, făcîndu-mi drum prin crîng, spre grădini. Îmi aminteam că trecusem pe lîngă un șopron în care se țineau uneltele de

prăclănit. Am găsit acolo o șapă cu care m-am întors în cimitir.

Pe cînd străbăteam cîngul am avut deodată senzația neplăcută că cineva sta la pîndă. M-am oprit.

I ra liniște, doar o bruscă fluturare de aripi a unei păsări în frunziș, deasupra capului meu.

E cineva acolo? am strigat.

Dar n-am primit nici un răspuns. Ești ridicolă, mi-am zis. Ești nervoasă. Scormonești trecutul și de aceea te simți neliniștită. De cînd ai venit la castel te-ai transformat. Erai o fată cu scaun la cap. Acum te apuci să faci tot felul de lucruri stupide... Ce ar zice cineva dacă te-ar găsi cu sapa în mîină scormonind prin cimitir? Păi, o să le explic. Dar, de fapt, nu vroiam să explic. Vroiam să-i duc descoperirea asta extraordinară contelui și să i-o predau lui.

Ajungînd la cruce, m-am uitat peste umăr. Nu vedeam pe nimeni, însă nu era greu pentru cineva care m-ar fi urmărit prin cîng să se ascundă undeva în spatele unuia dintre acele morminte cît o casă pe care le construiesc francezii pentru morții lor.

Am început să sap.

Cutia mică era foarte aproape de suprafață și mi-am dat seama pe loc că nu era destul de mare ca să conțină rămășițele unui cîine. Am scos-o și am curățat-o de pămînt. Era din metal și avea niște cuvinte gravate, ca și cele de pe cruce: "1790, Nu uitați pe cei ce au fost uitați".

Cutia era greu de deschis fiindcă marginile capacului erau ruginite. În cele din urmă am reușit totuși. Înăuntru era exact ceea ce mă așteptam să fie.

De îndată ce am luat-o în mîină, am știut că descoperirea picturii murale însemna și descoperirea unui mesaj lăsat acolo în mod intenționat. În cutie se afla

cheia pictată jos, lângă cîine, iar la capăt avea floarea de crin.

Acum trebuia să găsesc broasca la care se potrivea cheia și de abia atunci aveam să cunosc ce dorise să transmită acel cineva care făcuse desenul. Era ceva în legătură cu trecutul. Era cea mai palpitantă descoperire dintre toate cele făcute de mine sau de tatăl meu. Vroiam să povestesc cuiva... oricui... contelui, bineînțeles.

M-am uitat la cheia din mîna mea. Undeva în castel exista broasca la care se potrivea. Trebuia s-o găsesc.

Am pus cheia cu grijă în buzunarul rochiei. Am închis cutia și am băgat-o la loc în groapă. Apoi am acoperit cu pămînt. În cîteva zile nimeni nu o să-și mai dea seama că s-a umblat pe acolo.

M-am întors la șopronul pentru unelte și am pus la locul ei sapa. Apoi m-am dus la castel și sus în camera mea. De abia cînd am sosit sus și am închis ușa, am reușit să izgonesc senzația că fusesem urmărită.

Erau zile de arșiță. Contele se afla tot la Paris. Scosesem la lumină întregul perete pictat și acum îl curățam. Acest proces nu avea să dureze multă vreme și, după ce voi fi terminat peretele și cele cîteva tablouri rămase în galerie, realmente nu mai aveam nici un pretext să mai stau. Dacă aș fi înțeleaptă, ar trebui să-i spun lui Claude că eram de acord cu sugestia ei.

Culesul era foarte aproape.

Aveam presimțirea că ne îndreptam spre un punct culminant și că, odată cu terminarea culesului, și acest episod din viața mea avea să ia sfîrșit.

Oriunde mergeam, aveam cheia asupra mea în buzunarul unui jupon. Era un buzunar sigur, în care păstram lucrurile pe care mă temeam să nu le pierd, căci se încheia strâns, iar obiectele ascunse acolo nu se puteau rătăci.

Reflectasem mult în legătură cu cheia și ajunsesem la concluzia că dacă puteam găsi broasca voi reuși să gădesc și smaraltele. Toate duceau la această concluzie. Coșciugul fusese pictat peste cîinele din pictura anului 1790 - exact anul în care revoluționarii porniseră să ia castelul cu asalt. Eram convinsă că smaraltele fuseseră scoase din camera tezaurului și ascunse undeva prin castel și că această era cheia ce se potrivea la receptacolul în care zăceau ele. Această cheie era proprietatea contelui și eu nu aveam dreptul să o păstrez, însă nu trebuia să o încredințez nimănui altcuiva. Trebuia ca el și cu mine să căutăm împreună broasca la care se potrivea.

Aveam o mare dorință să descopăr eu însămi acea broască, să-l aștept la sosire și să-i spun: "Iată smaraltele dumneavoastră".

Probabil că nu se aflau într-o casetă. O casetă ar fi fost de multă vreme descoperită. Trebuia să fie un dulap, un seif, ceva ce timp de un secol trecuse neobservat.

Am început cu cercetarea fiecărui centimetru din propria mea cameră, ciocănind fiecare panou în care existența unei cavități ar fi fost posibilă.

Dar deodată m-am oprit ca trăznită, fiindcă mi-am adus aminte de ciocăniturile pe care le auzise Genevieve noaptea. Mai era deci un căutător, în afară de mine. Dar cine? Contele? Asta era de înțeles, dar de ce el, ca proprietar al castelului, avînd tot dreptul să-și caute comorile ascunse ce-i aparțineau, trebuia să încerce să le găsească pe ascuns, hoțește.

Mi-am amintit de vânătoarea de comori, când descoperisem toate indiciile și mi-am dat seama că și cuvintele crestate pe cutie reprezentau tot un soi de mesaj.

Era oare posibil ca cei uitați să fie acei prizonieri din trecut puși în cuști și aruncați în temnița uitaților? Servitorii aveau credința că donjoanele erau bîntuite de strigoi și refuzau să intre în ele. Poate că la fel se întîmplase și cu atacatorii castelului. Undeva, acolo jos, se afla broasca la care se potrivea cheia din buzunarul juponului meu.

În *oubliette* trebuie să fie, cu siguranță! Indiciul era cuvîntul "uitați".

Mi-am adus aminte de trapă, de scara de frînghie și de ocazia cînd Genevieve mă închisese acolo. Muream de nerăbdare să explorez acea *oubliette*, dar gîndul să mă duc singură, după cele ce îndurasem cînd fusesem închisă acolo, îmi repugna.

Să-i povestesc Genevievei despre descoperirea mea? M-am hotărît să nu-i spun nimic. Nu, trebuie să mă duc singură, dar să mă asigur mai întîi că se știa că sînt acolo și să fiu salvată, în caz că s-ar întîmpla să se închidă ușa.

M-am dus la Nounou.

- Nounou, i-am zis, am de gînd să cobor să explorez *oubliette* azi după masă. Bănuiesc că s-ar putea ca sub stratul de var să se afle ceva interesant.

- Ca pictura aiă pe care ați descoperit-o?

- Ceva cam de genul acesta. Ca să cobori și să revii sus nu există decît o scară de frînghie, așa că dacă pînă

la ora patru nu m-am întors în camera mea, ai să știi unde să mă găsești.

Nounou încuviință din cap.

Deși ea nu o să repete așa ceva. Nu trebuie să vă mai temeți de asta, domnișoară.

- Nu, dar să știi că acolo am să fiu.

- Am să țin minte.

Aceeași precauțiune am luat-o spunându-i și cameristei care mi-a adus prânzul, unde aveam de gând să mă duc.

- Vai, vă duceți, domnișoară! Eu nu m-aș duce.

- Îți este frică de locul acela?

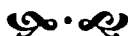
- Domnișoară, păi dacă vă gândiți la cîte s-au întîmplat pe acolo. Se zice că sînt strigoi. Ați aflat, nu?

- Adesea se spune așa despre astfel de locuri.

- Ei, toți oamenii ăia... Închiși acolo jos și lăsați să se voștejească pînă la piere... Uuh, mai bine duceți-vă dumneavoastră decît eu.

Am atins cheia de sub fustă, gîndindu-mă la plăcerea pe care am s-o am cînd am să-l conduc pe conte la *oubliette* a lui și am să-i spun: "V-am găsit comoara".

N-o să mă las speriată de stafii.

Stînd în camera cu trapă, care era unica intrare în *oubliette*, urmărind jocul razelor de soare pe armele ce împodobeau zidurile, mi-a venit ideea că broasca la care se potrivea cheia putea să fie în această cameră, căci cei ce erau dați uitării treceau mai întîi pe aici.

Puști de diferite forme și feluri! Oare mai erau folositoare acum? Știam că un servitor avea îndatorirea să vină periodic în încăperea aceasta și să se îngrijească de buna întreținere a locului. Auzeam că veneau cîte doi.

Dacă aici s-ar fi aflat ceva, cu siguranță că ar fi fost descoperit demult.

Cum stam acolo, ochii mi-au alunecat pe ceva ce era pe jos și strălucea. M-am îndreptat repede într-acolo.

Era o pereche de foarfeci de felul celor folosite la copilitul ciorchinilor de struguri care nu corespundeau normelor dorite. În unele ocazii când stătusem la taifas cu Jean Pierre, îl văzusem că scotea o astfel de foarfecă din buzunar și tăia cu ea.

M-am aplecat și am ridicat foarfecele. Era de o formă neobișnuită. Puteau exista două atât de asemănătoare? Iar dacă nu, cum ajunsese foarfeca lui Jean Pierre aici?

Am furișat-o în buzunarul meu, îngîndurată. Apoi, considerînd că ceea ce căutam eu se afla mai probabil în *oubliette*, am scos scara de lînghie, am deschis trapa și am coborît în locul acela de groază în care pieriseră cei uitați acolo. Am tremurat retrăind acele momente înfiorătoare cînd Genevieve trăsese scara sus și închisese trapa, lăsîndu-mă să experimentez ceea ce sute de oameni trebuie să fi trăit mai înainte, în strînsoarea ațelor ziduri.

Era un loc straniu, strîmt, închis, întunecos, cu excepția luminii ce pătrundea prin deschizătura trapei.

Dar nu venisem aici ca să mă las în voia fanteziilor. Aici își sfîrșiseră zilele cei uitați și aici mă condusesse indiciul. Eram convinsă că undeva în acest spațiu închis se afla broasca pe care o deschidea cheia.

Am examinat pereții. Erau văruiți cu obișnuitul strat ce dănuia probabil de vreo optzeci de ani. Am ciocănit ușor în perete, sperînd să descopăr vreo cavitate, dar nu am găsit nimic interesant. M-am uitat de jur împrejur, la tavan, la podeaua cu lespezi de piatră, m-am dus în acea deschizătură despre care Genevieve spusese că era un labirint. O fi undeva pe acolo? Lumina era prea

slabă ca să îl pot cerceta bine, dar am întins mîna ca să ating stîlpul și mi-a venit greu să-mi imaginez că putea să existe ceva care să secreteze atîta lichid.

Am hotărît să examinez temeinic zidurile, și tocmai cînd începusem s-o fac, puțina lumină ce pătrundea, a dispărut.

Am scos un țipăt slab de oroare și m-am întors la deschizătura trapei. Claude mă privea de sus.

- Faceți descoperiri? mă întrebă.

M-am uitat în sus la ea și m-am mișcat înspre scara de frînghie. Ea a tras-o cîtiva centimetri de la pămînt, mai în joacă.

- Mă întreb dacă mai e vreuna de făcut, i-am răspuns.

- Dumneavoastră știți atîtea despre castelele vechi... V-am văzut venind aici și știam ce urmăreați.

M-am gîndit: mă urmărește peste tot, tot timpul, în speranța că am să mă decid să plec.

Am întins mîna să apuc scara, dar ea o smuci în sus, rîzînd.

- Nu vă simțiți puțin alarmată acolo jos, domnișoară Lawson?

- De ce să mă simt alarmată?

- Păi gîndiți-vă la toți strigoii celor ce au pierit de o moarte năpraznică, blestemîndu-i pe cei care îi lăsaseră să moară acolo.

Nu puteam să-mi dezlipesc ochii de la scara de frînghie pe care o ținea exact așa ca să nu o pot apuca.

- Ați putea aluneca și cădea jos. Orice s-ar putea întîmpla. Ați rămîne prizonieră aici... ca toți ceilalți.

- Nu pentru multă vreme. Au să vină ca să mă caute. I-am spus și lui Nounou și altora că voi fi aici, așa că nu aș avea mult de așteptat.

- Sînteți foarte practică și isteată. Credeți că o să găsiți picturi murale și aici jos?

În castele ca acesta nu știi niciodată ce voi descoperi. De aceea și este atât de palpitant.

Mi-ar face plăcere să vin și eu.

Lăsa scara să cadă în jos și m-am simțit ușurată în clipa cînd am putut s-o ating.

Dar nu cred că o să cobor, continuă. Dacă descoperiți ceva o să ne anunțați cît mai repede și pe noi, sînt convinsă.

- Am să anunț. Acum, în orice caz, vin sus.

- Și o să cercetați din nou?

- Foarte probabil, deși cercetarea pe care am făcut-o azi mă face să cred că nu voi găsi nimic aici jos.

Am apucat scara bine și m-am cățărat pînă sus.

Claude mă făcuse să uit de descoperirea făcută în sala armelor, dar odată reîntoarsă în propria mea cameră, mi-am adus aminte de foarfeca din buzunar.

Era încă devreme, așa că mi-am zis să fac o plimbare pînă la familia Bastide să întreb dacă nu îi aparținea lui Joan Pierre.

Am găsit-o pe doamna Bastide singură. I-am arătat foarfeca și am întreb-o dacă nu cumva era a nepotului său.

- Ah, da, zise ea. O tot căuta.

- Sînteți sigură că este a lui?

Categoric.

Am pus-o pe masă.

Unde ați găsit-o?

I a castel.

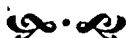
Ochii ei se umplură de frică și în acea clipă incidentul părea să capete o semnificație mai profundă.

Da, în sala armelor. Mi s-a părut un loc ciudat pentru o pereche de foarfeci.

În tăcerea adîncă ce a urmat, s-a auzit tic-tac-ul pondulei de pe cămin măsurînd secunde.

Le-a pierdut acum cîteva săptămîni, cînd s-a dus să-l vadă pe domnul conte, zise doamna Bastide, dar simțeam că încerca să găsească o scuză pentru prozența lui Jean Pierre la castel și să sugereze că pierduse foarfeca înainte de plecarea contelui.

Am evitat să ne uităm una la alta. Înțelegeam că doamna Bastide era alarmată.

Noaptea aceea nu am reușit să dorm prea bine. Fusese o zi extrem de neliniștitoare. Ce motive putea să aibă Claude să mă urmărească pînă la *oubliette*? Ce s-ar fi întîmplat dacă nu aș fi luat precauțiunea să anunț pe Nounou și pe cameristă că mă voi afla acolo? M-au trecut fiori reci. Claude vroia să dispar din calea ei; se împacientase pentru că șovăiam să accept soluția oferită de ea?

Neliniștitoare fusese și găsirea foarfecii lui Jean Pierre în special din cauza reacției doamnei Bastide cînd i-o adusesem înapoi.

Nu era de mirare că nu reușeam să-mi găsesc somnul.

Ațipisem, cînd s-a deschis ușa de la cameră și m-am trezit sărind în sus, cu inima bătîndu-mi de parcă vroia să se spargă. Simțeam că în cameră intrase un duh rău.

Ridicîndu-mă în capul oaselor, am văzut la picioarele patului o siluetă înfășurată în albastru. Eram probabil pe jumătate adormită, căci preț de cîteva secunde am crezut că mă aflam față în față chiar cu una din stafiile din castel. Apoi mi-am dat seama că era Claude.

- Mă tem că v-am speriat. Nu bănuiam că ați adormit deja. Am bătut la ușă, dar nu ați răspuns.

- Moțaiam, i-am răspuns.

- Doream să stau de vorbă cu dumneavoastră.

Păream mirată, iar ea continuă:

- Vă gândiți că am avut ocazii mai nimerite... dar nu îmi vine ușor să vă spun. A trebuit să aștept pînă ce eram... și am tot amînat.

- Ce aveți să-mi spuneți mie?

- O să am un copil, zise.

- Felicitări!

Dar de ce să mă trezească din somn ca să-mi spună asta, îmi ziceam.

- Vreau ca dumneavoastră să înțelegeți ce înseamnă asta.

- Că o să aveți un copil? Mi se pare că e o veste bună și cred că nu e chiar neașteptată.

- Dumneavoastră sînteți o femeie de lume.

M-a cam surprins să aud spunînd acest lucru despre mine, deși simțeam că încerca să mă lingusească, ceea ce era curios.

- Dacă va fi băiat, o să fie viitorul conte.

- Presupuneți că actualul conte nu va avea fii proprii.

- Dar cu siguranță ați aflat destule despre istoria familiei ca să știți că Philippe se află aici deoarece contele nu ține deloc să se mai însoare. Dacă nu se mai căsătorește, moștenitor va fi fiul meu.

- Tot ce se poate. Dar ce încercați să-mi spuneți mie?

- Încerc să vă spun că ar trebui să acceptați propunerea de care v-am vorbit, pînă nu e prea tîrziu. Oferta nu va rămîne valabilă la infinit. Aveam de gînd să stau de vorbă cu dumneavoastră azi după amiază, dar mi-a venit prea greu.

- Ce vreți să-mi spuneți mie?

- Vreau să fiu absolut sinceră. Al cui copil credeți că voi avea?

- Al soțului dumneavoastră.

- Soțul meu nu are nici un fel de înclinație pentru femeii. În orice caz, este impotent. Înțelegeți ce mult se simplifică planul. Conte nu vrea să se însoare, dar ar vrea ca un fiu al lui să fie moștenitorul. Înțelegeți?

- Nu este treaba mea.

- Nu este, într-adevăr. Dar eu încerc să vă ajut. Știu că vi se pare straniu, dar e adevărat. De aceea vă mirați că mă mai ostenesc să vă ajut. Nici eu nu știu de ce. Poate fiindcă oamenii ca dumneavoastră pot suferi mai mult decît majoritatea. Conte e un bărbat care o să facă totul după bunul lui plac. Așa a fost toată familia lui. Nu le pasă de nimic decît de bunul lor plac. Ar trebui să plecați de aici. Ar trebui să mă lăsați să vă ajut. Acum o pot face, dar dacă nu vă hotărîți, o să pierdeți șansa asta. Recunoașteți că e o șansă excelentă?

Nu am răspuns. Nu puteam să mă gîndesc decît la declarația că pruncul pe care îl purta era al contelui. Nu vroiam să cred, însă se potrivea cu ceea ce știam. În totuși acesta era asigurată moștenirea titlurilor și proprietăților de către copilul lui. Iar Philippe cel complezent va poza pentru restul lumii drept tatăl copilului. Era prețul ce trebuia plătit pentru a putea fi numit conte în cazul cînd adevăratul conte ar fi murit înaintea sa; era prețul pe care trebuia să-l plătească pentru a putea numi castelul căminul său.

Are dreptate, gîndeam. Trebuie să plec.

Mă observă cu atenție și spuse blînd, aproape afectuos:

- Înțeleg cum vă simțiți. S-a purtat... atent, nu-i așa? N-a mai întîlnit niciodată pe cineva ca dumneavoastră. Sînteți altfel decît noi, celelalte, iar pe el l-a atras întotdeauna noutatea. De aceea nimic nu durează la el. Ar trebui să plecați pentru a vă cruța... de ceea ce e mai rău.

Parcă aveam o stafie la picioarele patului, care ținea să mă prevină de tragedia ce mă aștepta.

Ea continuă:

- Să aranjez plecarea dumneavoastră cu excursia aceea?

Am răspuns calm:

- Am să mă gândesc.

Dădu din umeri și, întorcându-se, porni spre ușă. Acolo se opri să se uite înapoi la mine.

- Noapte bună, spuse încetișor și dispăru.

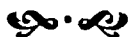
Multă vreme am rămas trează.

Dacă rămîneam, aveam să fiu rănită adînc. Nu realizasem pînă atunci cît de adînc, cît de amarnic.

Capitolul 11

Cînd contele s-a reîntors la castel, cîteva zile mai tirziu, părea preocupat și nu m-a căutat. Cît despre mine, eram atît de îngrozită de ceea ce îmi spusese Claude, încît țineam cu tot dinadinsul să nu-l întîlnesc. Pe de altă parte, îmi ziceam că dacă l-aș fi iubit cu adevărat nu trebuia să dau crezare lui Claude. De fapt, chiar dacă exista un grăunte de adevăr în povestea ei, asta nu schimba cu nimic simțămintele mele. Nu îl iubeam pentru virtuțile lui. Știam cîte parale făcea - de fapt avusesem o proastă părere despre el, care se dovedise greșită în cazul Gabrielliei și al domnișoarei Dubois, dar cunoscînd toate acestea, mă lăsasem totuși fascinată orbește de el.

Fapt este că nu mai reușeam să-mi înțeleg propriile sentimente. Tot ceea ce știam era că viața mea era dominată de el și că fără el ar fi fost plată, anostă, lipsită de sens. Acum nici măcar nu puteam să-l întreb dacă istoria spusă de Claude era veridică. Între noi exista o barieră prea înaltă. Omul acesta era o enigmă pentru mine - și totuși mi se părea că, dacă ar fi dispărut din viața mea, orice speranță de fericire se prăbușea. Nu era un lucru cuminte, nu era lucrul la care m-aș fi așteptat din partea mea, dar îl făcusem. Însemna că eram implicată pînă peste cap și fără nici o speranță. Cît de caracteristic era pentru mine să încerc să găsesc un cuvînt în loc de "îndrăgostită", mă dojeneam cu dispreț. Mi-era frică să recunosc că iubeam irevocabil un bărbat.

Tensiunea creștea în zilele acelea. De un singur lucru eram sigură: că situația nu putea rămîne pe loc. Era o situație explozivă și, cînd criza avea să izbucnească, se va decide și viitorul meu.

Această atmosferă agitată probabil că însoțea fiecare anotimp al culesului viilor. Acum era însă și criza mea personală. Mă apropiam de sfîrșitul lucrării; nu mai puteam rămîne la infinit la castel. Trebuia să vorbesc despre viitorul meu și mă cuprindea o dezolare totală la gîndul de a-i spune contelui că urma să plec și că el o să mă lase să plec.

Mă rătăcisem prin această lume feudală și, în ciuda educației mele englezești stricte, încercasem să mă integrez în ea. Cît de mult mă înșelasem! Mă agățam de acest cuvînt "mult" care era unica mea nădejde.

În această stranie perioadă de așteptare, m-a cuprins pe neașteptate un simț al pericolului... un pericol de altă

natură decît acela al unui vis amăgitor al unei idile imposibile. Un pericol iminent. Aveam senzația neplăcută de a fi spionată. Zgomote slabe - neîndoielnice, dar greu de identificat - în timp ce pășeam pe coridoare, îndreptîndu-mă spre camera mea. Acel al șaselea simț ce apare pe neașteptate și care te face să-ți întorci brusc capul pentru a privi înapoi se insinuase, în mine și persista.

Nu uitam nici o clipă de cheia pe care o purtam la mine, în buzunarul juponului. Îmi făgăduisem să o arăt contelui și să mergem împreună să căutăm broasca la care se potrivea. Însă de cînd cu cele spuse de Claude, nu mă simțeam în stare să dau ochii cu el.

Îmi mai acordasem cîteva zile de explorare; în tainița gîndului meu mă vedeam ducîndu-mă la el și spunîndu-i că îi descoperisem smaraltele, căci eram tot mai convinsă că pe ele aveam să le găsesc. Poate că o să fie atît de copleșit, atît de încîntat, speram în sufletul meu, încît, deși pînă atunci nu se gîndise serios la mine, o să fie cucerit pe loc.

Ce idei stupide își bagă în cap femeile îndrăgostite! Trăiesc într-o lume romanțioasă care nu are nici o legătură cu realitatea. Își construiesc niște imagini fermecătoare, după care se auto-conving că sînt adevărate.

Cu siguranță că eu depășisem acest nivel.

El nu venise să vadă cum înaintase dezvelirea picturii murale și asta m-a mirat. Uneori mă întrebam: oare Claude îi vorbea despre mine și ei zîmbeau împreună de naivitatea mea? Dacă era adevărat că ea urma să aibă un copil de la el, înseamnă că erau foarte intimi. Nu-mi venea să cred - dar asta era tînăra romantică din mine. Privind situația din punct de vedere practic, părea destul de logic - și nu erau oare francezii cunoscuți pentru

logica lor? Ceea ce în felul meu englezesc de a fi părea o situație imorală, în logica franțuzească părea satisfăcătoare. Contele, neținînd deloc să se căsătorească; dorea însă ca fiul său să-i moștenească numele, averea, moșiile și tot ceea ce, pentru el, era important. În cazul cînd contele murea, Philippe moșteneva înaintea băiatului, ca răsplată, iar castelul devenea casa lui. Claude putea să se bucure în voie de legătura cu amantul ei, fără să-și piardă din demnitate. Sigur că era rezonabil, bineînțeles că era logic.

Însă mie mi se părea oribil și uram acest raționament. Nici nu am încercat să-l văd, de teamă să nu-mi dau sentimentele pe față. Între timp însă eram foarte vigilentă.

Într-o după amiază m-am dus, pe jos, s-o vizitez pe Gabrielle. Se vedea bine că era însărcinată și mulțumită. Vizita mi-a făcut plăcere, căci am vorbit despre contele, iar Gabrielle era una dintre cei care aveau multă considerație pentru el.

Plecînd de la ea, am luat-o pe scurtătură, prin pădure, dar acolo m-a cuprins din nou, mai puternic, senzația că eram urmărită. Eram realmente alarmată. Eram singură în pădure - exact în pădurea în care fusese rănit contele. Spaima mă cuprinsese brusc, auzind pîrîitul unor uscături călcate în picioare, pocnetul unei crengi.

M-am oprit, ciulind urechile. Era liniște deplină și totuși eram conștientă de existența unui pericol.

Mi-a venit să o iau la fugă, ceea ce am și făcut. Eram cuprinsă de așa o panică, încît aproape am țipat tare cînd fusta mi s-a prins într-un mă răcine. Am tras de ea, lăsînd o bucățică de stofă ruptă, dar nu m-am oprit.

Eram sigură că auzeam zgomotul unor pași grăbiți în urma mea și, cînd copacii s-au rărit, m-am uitat în spate, dar nu era nimeni.

Am ieșit din crîng. Nu era nici urmă de om, dar nici nu am stat să zăbovesc. Am pornit pe drumul lung pînă la castel.

În preajma viei l-am întîlnit pe Philippe călare. Se apropie de mine și imediat ce mă văzu mai bine, exclamă:

- Vai, domnișoară Lawson, s-a întîmplat ceva?

Probabil că încă mai arătam speriată și deci nu avea rost să mă prefac.

- Am avut o întîmplare destul de neplăcută în pădure. Mi s-a părut că mă urmărea cineva.

- Să știți că n-ar trebui să umblați singură prin pădure.

- Nu, cred că nu. Dar nu m-am gîndit.

- Pură imaginație, îmi permit să spun, dar vă înțeleg. Poate v-ați adus aminte cum l-ați găsit pe vărul meu aici cînd s-a tras în el și asta v-a făcut să vă închipuiți că vă urmărea cineva. Poate era vreun om după un iepure...

- Probabil.

El descălecă și stătu să admire via.

- O să avem o recoltă record, zise. Ați văzut vreodată un cules de vii?

- Nu.

- O să vă facă plăcere. Nu mai durează mult. Sînt aproape gata. Vreți să aruncați o privire în șopron să vedeți cum se pregătesc coșurile? Agitația e în creștere.

- Nu o să-i deranjăm?

- Deloc. Le place să creadă că toată lumea e la fel de agitată ca ei.

Mă conducea pe o potecă spre șoproane și îmi povestea despre struguri. Recunoștea că nu mai asistase de ani de zile la un cules de vii. În compania lui mă simțeam stîmjenită. Îl priveam acum ca pe terța parte dintr-un contract dezgustător, dar nu aveam cum să mă eschivez în mod politicos.

- În trecut, locuiam multă vreme la castel în timpul verii și îmi amintesc foarte bine de culesul strugurilor. Mi se părea că ținea pînă tîrziu, în miez de noapte; eu mă dădeam jos din pat și îi ascultam cum cîntă în timp ce călcau strugurii. Era o priveliște de neuitat.

- Cu siguranță.

- Oh, da, domnișoară Lawson. Nu am uitat niciodată priveliștea bărbaților și femeilor care intrau în hîrdău și țopăiau peste struguri. Mai erau și muzicanți care cîntau cîntecele pe care le cunoșteam cu toții - și dansau și cîntau. Îmi aduc aminte că observam cum se scufundau tot mai adînc în zeama roșie.

- Așteptați deci cu bucurie culesul.

- Da, însă poate că toate par mai amuzante cînd ești tînăr. Și totuși, cred că culesul viilor m-a convins că, orice s-ar fi întîmplat, aș fi preferat să trăiesc la castelul Gaillard decît în orice alt loc de pe pămînt.

- Ei bine, acum dorința vi s-a împlinit.

Tăcea, și am observat ridurile severe din jurul gurii lui. Oare ce o fi simțind el despre legătura dintre conte și soția lui? Avea un aer efeminat, ceea ce făcea mai plauzibilă relatarea lui Claude, iar faptul că trăsăturile feței aduceau oarecum cu cele ale vărului său, scotea și mai mult în evidență diferența totală dintre caracterele lor. Îl credeam cînd zicea că, ceea ce își dorea cel mai mult, era să trăiască la castel, să-l posede, să fie cunoscut drept contele de la Talle și că, pentru toate acestea, își vînduse onoarea, căsătorindu-se cu amanta contelui și îl va accepta pe fiul nelegitim al acestuia ca pe copilul său... Toate pentru o singură zi, în cazul morții contelui, în care să se simtă rege al castelului, fiindcă, dacă nu ar fi acceptat condițiile impuse de conte, acesta nu i-ar fi permis să moștenească nimic.

Am vorbit despre struguri și despre culesurile de care își amintea din copilărie, iar cînd am ajuns la șoproane mi s-au arătat coșurile care se pregăteau, în timp ce Philippe stătea de vorbă cu muncitorii.

Înapoi, la castel, el mîrse ducînd calul de căpăstru și mi s-a părut amical, rezervat, puțin cu musca pe căciulă și m-am trezit găsindu-i diverse scuze.

M-am dus la mine în cameră și, imediat ce am intrat, am simțit că cineva umblase pe acolo în lipsa mea.

M-am uitat împrejur și am văzut ce se întîmplase. Cartea pe care eu o lăsasem pe măsuta de la capul patului era pe măsuta toaletei. Dar știam bine că nu o lăsasem acolo.

M-am grăbit s-o iau. Am deschis sertarul. Totul părea să fie în ordine. Am mai deschis unul și încă unul. Totul era așa cum îl lăsasem, însă eram sigură că fusese mutată cartea din locul unde o lăsasem eu.

Poate că intrase vreo servitoare. Dar de ce? De obicei, la ora asta nu venea nimeni.

Și pe urmă am prins în aer o vagă urmă de parfum. Un parfum de răsură pe care îl mai mirosisem și altădată. Era feminin și plăcut. Îl mai simțisem în preajma lui Claude. Cu siguranță că ea intrase în camera mea cînd eram plecată. Dar de ce? Știa oare că aveam cheia și intrase să vadă dacă nu era cumva ascunsă în camera mea?

Am rămas pe loc, pipăind prin fustă buzunarul juponului. Cheia era acolo, în siguranță. Mireasma de parfum dispăruse. Și deodată apăru din nou - vagă, derutantă, dar semnificativă.

A doua zi, camerista mi-a adus o scrisoare de la Jean Pierre, care îmi spunea că trebuia să mă vadă fără întîrziere. Vroia să-mi vorbească între patru ochi și mă

ruga să vin cît mai curînd posibil în vie, unde puteam vorbi fără să fim deranjați. Mă implora să vin.

Am ieșit în arșița zilei, am traversat podul suspendat și m-am îndreptat spre vie. Întregul ținut părea ațipit în după amiaza fierbinte; mergînd pe poteca din via cu ciorchini grei, mi-a ieșit în întîmpinare Jean Pierre.

- E dificil să stăm de vorbă aici, mi-a spus. Hai să mergem înăuntru.

M-a condus în clădire, în prima pivniță.

Înăuntru era răcoare și întuneric, după lumina orbitoare de afară; aici lumina intra prin niște deschideri mici și mi-am adus aminte că auzisem că era necesar ca temperatura să fie reglată cu ajutorul obloanelor.

Printre butoaie, Jean Pierre îmi spuse:

- Trebuie să plec de aici.

- Să pleci de aici?! am repetat în mod stupid. Dar cînd?

- Imediat după terminarea culesului.

M-a apucat de amîndoi umerii.

- Tu știi de ce, Dallas.

Am negat din cap.

- Pentru că domnul conte vrea să mă înlătore.

- De ce?

Rîse cu amărăciune.

- Nu dă nici un fel de explicații. El dă numai ordine. Nu îi mai convine ca eu să fiu aici, așa că, deși am fost aici toată viața mea, acum trebuie să mă mut.

- Dar sigur că dacă ai să-i explici...

- Ce să-i explic? Că aici e căminul meu, tot așa cum castelul este căminul lui? Noi, draga mea Dallas, nu avem voie să avem astfel de sentimente absurde. Noi sîntem niște iobagi născuți să ne supunem ordinelor. Știi asta?

- Dar e absurd, Jean Pierre.

- Nu. Am primit ordinul.

- Du-te la el... Spune-i... Sînt sigură că o să te asculte.

Îmi zîmbi.

- Știi de ce vrea să plec de aici? Nu ghicești? Fiindcă este la curent cu prietenia noastră. Nu îi place chestia asta.

- Dar ce importanță are asta pentru el?

Speram ca Jean Pierre să nu fi observat nota de însuflețire din glasul meu.

- Înseamnă că, în felul lui, este interesat de persoana ta.

- Dar e ridicol.

- Știi bine că nu e. Au existat totdeauna femei, iar tu ești altfel decît toate cele cu care a avut de-a face pînă acum. Vrea să acapareze întreaga ta atenție...: pentru o vreme.

- Cum poți să știi?

- Cum pot să știu! Pentru că eu îl cunosc. Am trăit toată viața mea aici și, deși pleacă foarte des, ăsta este căminul lui. Aici poate să trăiască cum nu poate trăi la Paris. Aici este stăpînul nostru, al tuturor. Aici timpul a rămas în loc pentru noi, iar el vrea să mențină lucrurile așa.

- Jean Pierre, tu îl urăști.

- Cîndva, poporul Franței s-a ridicat împotriva aceluia ca el.

Rîse amar.

- Gabrielle, ca orice femeie, are o slăbiciune pentru el.

- Ce vrei să insinuezi?

- Că nu cred în așa-zisa lui bunătate. Totdeauna există un motiv ascuns. Pentru el, noi nu sîntem oameni care au dreptul la viața lor. Noi sîntem sclavii lui, și-o spun eu. Dacă are chef de o femeie, atunci oricine îi stă

în cale este înlăturat, iar cînd nu mai are trebuință de ea... Știi ce s-a întîmplat cu contesa.

- Să nu îndrăznești să spui așa ceva!

- Dallas! Ce-i cu tine?

- Vreau să știu ce făceai în sala armelor de la castel.

- Eu?

- Da, ți-am găsit foarfeca pentru tăiat strugurii acolo.

Mama ta mi-a spus că îți lipsea și că era a ta.

L-am luat cam pe nepregătite, dar zise:

- Trebuia să mă duc la castel să-l văd pe conte pentru niște treburi... asta a fost exact înainte să plece.

- Și te-a dus el în sala armelor?

- Nu.

- Dar eu acolo am găsit-o.

- Conte nu era acasă, așa că m-am gîndit să mă uit și eu prin castel. Ești mirată. Este un loc foarte interesant. Nu am putut rezista să nu mă uit și eu pe ici, pe colo. Știi, asta a fost încăperea în care un străbunic al meu a văzut ultima oară lumina zilei.

- Jean Pierre, i-am spus, n-ar trebui să urăști pe nimeni în halul ăsta.

- De ce să fie toate în felul ăsta? Știi tu că noi sîntem rude de sînge? Un stră-străbunic de-al meu a fost frate vitreg cu un conte - singura diferență era aceea că mama lui nu era contesă.

- Te rog, nu vorbi așa.

Mi-a venit un gînd de groază și am zis:

- Cred că ești în stare să-l omori.

Jean Pierre rîu mi-a răspuns, așa că am continuat:

- În ziua aceea, în pădure...

- Nu eu am tras glonțul acela. Îți închipui că eu sînt singurul care îl urăște?

- Tu nu ai nici un motiv să-l urăști. Ție nu ți-a făcut niciodată nici un rău. Tu îl urăști pentru că este ceea ce este și vrei să ai ceea ce are el.

- E un motiv întemeiat pentru ca să-l urăsc.

Deodată, izbucni în rîs:

- Pur și simplu sînt furios pentru că vrea să mă izgonească de aici. Tu nu ai urî pe cineva care ar vroi să te alunge din casa ta și de lîngă persoana iubită? Eu nu am venit aici ca să-ți vorbesc despre ura mea față de conte, ci despre dragostea mea pentru tine. Am să plec la Mermoz după terminarea culesului și vreau ca tu să vii cu mine, Dallas. Tu ești de-a noastră. La urma urmei, noi sîntem poporul din care se trăgea mama ta. Hai să ne căsătorim și pe urmă o să rîdem noi de el. Asupra ta nu are nici o putere.

Nici o putere asupra mea! Dar te înșeli, Jean Pierre, îmi venea să-i spun. Nimeni pînă acum nu a avut așa o putere să-mi orînduiască fericirea, să mă entuziasmeze și să mă deprime.

Jean Pierre îmi apucase mîinile și mă trase spre el. Ochii îi străluceau.

- Dallas, mărită-te cu mine. Gîndește-te cît de fericiți ne-ai face pe toți - pe tine, pe mine, familia mea. Ții la noi, nu-i așa?

- Da, i-am spus. Țin la voi toți.

- Vrei să te duci înapoi, în Anglia? Ce ai să faci acolo Dallas, iubita mea? Ai prieteni acolo? Atunci de ce ai fost bucuroasă să-i părăsești atîta timp? Tu vrei să stai aici, nu-i așa? Simți că aparții acestui loc?

Am tăcut. Mă gîndeam și eu la viața pe care mi-o oferea Jean Pierre. În închipuirea mea, mă vedeam prinsă în viața podgoriilor, scoțîndu-mi șevaletul afară și desfășurîndu-mi picul de talent pe care îl aveam la pictură. Vizitînd familia Bastide la casa lor... Ba nu,

pentru că aş vedea castelul și n-aș mai fi capabilă să mă uit la el fără durere în suflet, și poate că s-ar ivi și ocazii să mă întâlnesc cu contele. M-ar privi și m-ar saluta cu curtoazie. Și poate că în sinea lui și-ar zice: Cine o fi femeia asta? Am mai văzut-o undeva. Ah, e aceea domnișoară Lawson care a venit să restaureze tablourile și s-a măritat cu Jean Pierre Bastide acolo, la Mermoz.

Mai bine să plec imediat decît asta - mai bine să accept postul pe care mi-l oferise Claude și care, probabil, mai era valabil - deși nu o să mai rămînă multă vreme liber.

- Șovăi, zise Jean Pierre.

- Nu. Nu se poate.

- Nu mă iubești?

- Nu te cunosc prea bine, Jean Pierre.

Vorbele îmi scăpaseră din gură, deși nu asta vroisem să spun.

- Dar credeam că sîntem vechi prieteni.

- Sînt atîtea lucruri pe care nu le cunoaștem unul despre altul!

- Tot ce-mi trebuie să știu despre tine este că te iubesc.

- Iubire? Oare tu nu vorbești despre iubire cu aceeași vehemență cu care vorbești despre ură?

Ura lui împotriva contelui era mai puternică decît iubirea lui pentru mine și mi-a trecut prin minte că una crescuse din cealaltă. Ținea Jean Pierre să se însoare cu mine fiindcă credea că contele era atras către mine? Odată cu gîndul acesta am fost cuprinsă de o mare repulsie față de el și nu îmi mai părea prietenul de nădejde în a cărui casă petrecusem atîtea ceasuri. Era un străin sinistru.

- Hai, Dallas, spune că o să ne căsătorim. Și am să mă duc la conte și am să-i spun că iau și o mireasă cu mine la Mermoz.

Asta era! Vroia să se ducă la conte victorios.

- Îmi pare rău, Jean Pierre, nu în felul acesta.

- Vrei să zici că nu vrei să te măriți cu mine?

- Nu, Jean Pierre, nu mă pot mărita cu tine.

Dădu drumul mâinilor mele și peste chipul lui a trecut o expresie de furie derutată. Apoi ridică din umeri.

- Dar eu am să continui să sper.

Aveam o dorință nestăvilită să scap din pivniță. O ură atît de puternică a unui bărbat împotriva altui bărbat era înfricoșătoare, iar eu, care în trecut mă simțisem atît de sigură de mine, atît de capabilă să-mi port singură de grijă, începeam să învăț ce însemna să-ți fie frică.

Am fost bucuroasă cînd am ieșit în lumina zilei de arșită.

M-am dus direct în camera mea, meditănd asupra cererii în căsătorie a lui Jean Pierre. Nu avea purtarea unui bărbat îndrăgostit. Îmi arătase ce simțăminte profunde avea cînd vorbea despre conte. S-ar fi însurat cu mine doar ca să-i facă în ciudă acestuia. Acest gînd îngrozitor aduse însă și un sentiment de bună dispoziție. Însemna că observase interesul contelui față de mine. Și totuși, de la întoarcerea acestuia de la Paris, aproape că nu băgase de seamă că existam.

A doua zi dimineața făceam ultimele retușuri la pictura murală, cînd a intrat Nounou în mare disperare.

- E vorba de Genevieve. S-a întors și s-a dus direct în camera ei. Jumătate plînge și jumătate rîde și nu pot să

scot de la ea ce s-a întîmplat. Aș vrea să veniți și să mă ajutați.

M-am dus cu ea în camera Genevievei. Era clar că fata se afla în toane rele. Își azvîrlise pălăria de călărie și cravașa într-un colț al odăii și cînd am intrat ședea pe pat, cu privirea fixă, în gol.

- Ce s-a întîmplat Genevieve? am întreat-o. Te-aș putea ajuta?

- Ajuta! Cum puteți dumneavoastră să mă ajutați? Doar dacă vă duceți la tatăl meu și îi cereți...

Se uita la mine speculativ.

Am zis rece:

- Ce să-i cer?

Ea nu mi-a răspuns. A strîns pumnii și a bătut cu ei în pat, strigînd:

- Nu mai sînt un copil. Am crescut. Nu am să mai stau aici dacă nu vreau. Am să fug de acasă.

Nounou era să se înece de frică, dar găsi forța să întrebe:

- Încotro?

- Oriunde îmi place și unde nu o să mă găsiți.

- Nu cred că o să am chef să te țin, dacă rămîi cu toanele astea.

Ea a izbucnit în rîs, dar aproape imediat s-a calmat.

- Domnișoară, vă spun că nu am să mă mai las tratată ca un copil..

- Ce s-a întîmplat de ești atît de supărată? În ce fel ai fost tratată ca un copil?

Își privea vîrfurile cizmelor de călărie.

- Dacă vreau prieteni, o să-i am.

- Cine a zis să nu-i ai?

- Nu cred că cineva ar trebui dat afară doar pentru că...

Se opri și se holbă la mine.

- Nu e treaba dumneavoastră. Nici a ta, Nounou. Pleacă! Nu sta să mă privești de parcă aş fi un copil mic.

Nounou părea gata-gata să izbucnească în lacrimi și m-am gândit că poate ar fi mai bine dacă nu ar fi ea aici, amintindu-i mereu Genevievei că era dădaca ei. Așadar, i-am făcut semn să ne lase. A plecat imediat.

M-am așezat pe pat și am așteptat. Genevieve zise ursuză:

- Tatăl meu îl izgonește pe Jean Pierre fiindcă e prietenul meu.

- Cine a zis asta?

- Nu trebuie să spună nimeni. Știu eu.

- Dar de ce să-l izgonească pentru acest motiv?

- Fiindcă sînt fiica lui, iar Jean Pierre este doar un viticultor.

- Nu văd legătura.

- Fiindcă acum sînt mare, de-aia. Fiindcă...

M-a privit; îi tremurau buzele. Apoi se aruncă pe pat, izbucnind în suspine puternice care îi zguduiau trupul.

M-am aplecat asupra ei.

- Genevieve, i-am spus cu blîndețe, vrei să spui că le e frică să nu te îndrăgostești de el?

- Acum rîdeți! strigă, întorcînd către mine o față roșie ca para focului. Vă spun că sînt destul de mare. Nu sînt un copil.

- Nici nu am spus că ești, Genevieve. Te-ai îndrăgostit de Jean Pierre?

Nu mi-a răspuns, așa că am continuat:

- Dar Jean Pierre?

Ea încuviință din cap.

- Mi-a spus că de-aia îl izgonește tata.

- Da, am zis încet.

Ea rîse cu amărăciune.

- La Mermoz. Am să fug cu el. Nu am să rămîn aici, dacă el pleacă.

- Asta ți-a spus Jean Pierre?

- Nu mă mai întrebați. Dumneavoastră nu țineți la mine.

- Ba țin, Genevieve. Eu țin la tine.

S-a ridicat în capul oaselor și s-a uitat la mine.

- Da? Am crezut că nu... fiindcă am crezut că și dumneavoastră țineți la el. Eram geloasă pe dumneavoastră, recunosc cu naivitate.

- Nu este nevoie să fii geloasă pe mine, Genevieve. Dar trebuie să fii rezonabilă, să știi. Când am fost tânără m-am îndrăgostit și eu.

Gîndul acesta o înveseli, făcînd-o să zîmbească:

- Oh, nu! domnișoară, *dumneavoastră*?!

- Da, am zis acru, chiar și eu.

- Trebuie să fi fost nostim.

- Părea mai mult tragic.

- De ce? Tatăl dumneavoastră l-a alungat?

- Nu putea face așa ceva. Dar mi-a deschis ochii să înțeleg cît de imposibil ar fi fost.

- Și chiar ar fi fost?

- De obicei este, cînd ești foarte tânăr.

- Acum încercați să mă influențați. V-am spus că nu am să vă ascult. Dar vă spun atîta, că dacă Jean Pierre pleacă la Mermoz, eu am să plec împreună cu el.

- El o să plece după culesul viilor.

- Și eu la fel, spuse cu hotărîre.

Nu avea rost să discuți cu ea cînd avea astfel de stări.

Eram îngrijorată și mă întrebam ce să însemne toate astea. Își închipuia ea că Jean Pierre era îndrăgostit de ea, sau el îi făcuse o astfel de declarație? Era oare capabil să facă așa ceva în același timp în care mie îmi adresa o cerere în căsătorie?

M-am gîndit la Jean Pierre în pivniță, cu ochii arzînd clo ură. Principala pasiune a vieții lui părea să fie ura împotriva contelui și, crezînd că acesta se interesa de mine, mă ceruse în căsătorie. Genevieve fiind fiica contelui... Încearca cumva să o seducă?

Eram foarte neliniștită.

Pentru a doua zi era stabilit culesul strugurilor.

Azi, toată ziua cerul fusese limpede și cerul albastru; soarele ardea, iar strugurii erau copti și abundenți, numai buni de cules.

Eu una nu mă gîndeam la ziua de mîine. Eu mă gîndeam la Jean Pierre și la dorința lui de răzbunare împotriva contelui. O supravegheam pe Genevieve, căci în actuala ei stare de spirit nu puteam să ghicesc ce o să facă. Nici nu puteam să mă eliberez de acea senzație sinistră că eu însămi eram urmărită de cineva.

Doream foarte mult o discuție între patru ochi cu contele, însă el părea să mă ignore și poate că era mai bine așa, dat fiind că sentimentele mele erau atît de încurcate. Claude mi-a dat de mai multe ori de înțeles că munca mea se apropia de sfîrșit. Cît de mult dorea să se descotorosească de mine! Philippe, în cele cîteva puține ocazii cînd l-am întîlnit, era la fel de rezervat, însă prietenos ca întotdeauna.

După izbucnirea Genevievei, mă frămîntam cum să reacționez și dintr-odată mi-a venit ideea că persoana de la care puteam să primesc ajutor era bunica lui Jean Pierre. După amiaza era pe cale să devină seară cînd am plecat să o văd. Bănuiam că va fi singură acasă, căci era multă forfotă prin vîi în vederea pregătirii pentru a

doua zi, și nici măcar Yves și Margot nu erau pe lângă casă.

Ea m-a întâmpinat ca întotdeauna și, fără nici un preambul, i-am povestit cât eram de îngrijorată.

- Jean Pierre m-a cerut în căsătorie, i-am spus.

- Și dumneata nu îl iubești?

Am clătinat din cap.

- Nici el nu mă iubește, am continuat. Însă îl urăște pe conte.

Vinele mâinilor ei s-au umflat vizibil când și-a încleștat mâinile.

- Este vorba de Genevieve, am continuat. El a făcut-o să creadă...

- Vai, nu!

- Ea este agitată și vulnerabilă și mi-e frică pentru ea. Este în stare de isterie pentru că el este trimis în altă parte. Trebuie să facem ceva... Nu sînt sigură ce anume. Mi-e teamă să nu se întîmple ceva îngrozitor. Această ură este nefirească.

- Îi este înăscută. Încearcă să-l înțelegi. În fiecare zi se uită la castel, acolo sus, și își zice: "De ce să fie al contelui... castelul și puterea care îl însoțește? De ce să nu...?"

- Dăr e absurd. De ce să judece așa? Toată lumea din împrejurimi vede castelul, dar nu se gîndește că ar trebui să fie al lor.

- Dar e altceva. Noi, cei din neamul Bastide, avem sînge de la castel în noi. Bastide! Aici, în sud, o *bastide* înseamnă o casă de la țară... dar nu o fi fost cîndva *bastard*? Așa se nasc numele.

- Trebuie să existe mulți oameni prin partea locului care, după cum se spune, au sînge de la castel în vinele lor.

- Așa e, însă cu familia Bastide a fost altfel. Noi ne aflăm mai aproape de castel. Aparțineam de el, și nu sînt doar cîțiva ani, ca să putem uita. Tatăl soțului meu era fiul unui conte de la Talle. Jean Pierre știe acest lucru și cînd se uită spre castel, cînd îl vede pe conte, el gîndește: așa aș fi putut și eu să mă plimb călare pe moșie. Podgoriile astea ar fi putut să fie ale mele... la fel ca și castelul.

- Este... neșănătos să judece în felul acesta.

- Totdeauna a fost el mîndru. A auzit povestirile despre castel care se transmiteau din gură în gură în familia noastră. Știe cum s-a adăpostit contesa aici, cum fiul ei a trăit aici pînă s-a întors la bunica lui la castel. Vedeți, doamna Bastide care i-a dat adăpost avea și ea un fiu, cu un an mai mare decît micuțul conte - însă ei aveau același tată.

- Este o legătură strînsă, într-adevăr, dar nu explică această invidie și ură de ani de zile.

Doamna Bastide clătină din cap. Eu am izbucnit:

- Trebuie să-l faceți să-și bage mințile în cap. O să se întîmple o nenorocire dacă merge mai departe pe drumul ăsta. Eu simt asta. În pădure s-a tras în conte...

- Nu a fost Jean Pierre.

- Dar dacă îl urăște așa de mult...

- El nu este un criminal.

- Atunci cine?

- Un bărbat cum e contele are mulți dușmani.

- Dar nimeni nu îl poate urî mai mult decît nepotul dumneavoastră. Nu îmi place asta. Trebuie să-l oprim.

- Dallas, tu ții întotdeauna să-i transformi pe oameni în ceea ce îți închipui tu că ar trebui să fie. Ființele umane nu sînt tablouri, să știi. Nici...

- Nici eu nu sînt perfectă, ca să am dreptul să-i reformez pe alții. Știu. Însă lucrurile astea mi se par alarmante.

- Dacă ai cunoaște gîndurile tainice din mințile oamenilor, ai putea găsi lesne motive de îngrijorare. Dar, Dallas, cu tine ce se întîmplă? Te-ai îndrăgostit de conte, nu-i așa?

M-am tras mai departe de ea, descurajată.

- Pentru mine este lă fel de limpede cum este pentru tine ura lui Jean Pierre. Tu ești alarmată nu pentru Jean Pierre, ci fiindcă îl urăște pe conte. Ți-e teamă să nu-i faci vreun rău. Ți se pare că Jean Pierre simte această nevoie. Că îi flatează mîndria. Dallas, tu ești mai amenințată din cauza dragostei tale decît este el din cauza urii.

Am rămas tăcută.

- Draga mea, ar trebui să pleci la tine acasă. Îți spun eu, o femeie bătrînă, care vede mult mai departe decît îți închipui tu. Ai putea să fii fericită aici? S-ar însura contele cu tine? Ai vrea să trăiești ca amanta lui? Eu nu cred. Nu v-ar conveni nici unuia dintre voi. Du-te acasă, cît mai e timp. La tine în țară vei reuși să uiți, căci ești încă tînără și ai să cunoști pe cineva pe care vei reuși să-l iubești. Vei avea copii, iar ei au să te facă să uiți.

- Doamnă Bastide, sînteți îngrijorată.

Ea tăcu.

- Vă este frică de ce o să facă Jean Pierre?

- În ultima vreme este schimbat.

- M-a cerut în căsătorie; pe Genevieve a reușit s-o facă să creadă că e amoretată de el... Ce mai vreți?

Ea șovăia.

- Poate că ar trebui să-ți spun. De cînd am aflat, mi-a stat pe suflet. Atunci cînd contesa a fugit de revoluționari și s-a refugiat aici, a fost foarte recunoscătoare familiei

Bastide și le-a lăsat o casetă mică de aur. În acea casetă era o cheie.

- O cheie! am exclamat ca un ecou.

- Da, o cheie mică. Nu am mai văzut niciodată o cheie ca aia. La capăt avea o floare de crin.

- Da? am îndemnat-o cu nerăbdare.

- Casetă era ca dar pentru noi. E foarte valoroasă. Noi o țineam încuiată, pentru cazul că am fi vreodată la ananghie. Cheia trebuia s-o păstrăm pînă ce avea s-o ceară cineva. Pînă atunci nu trebuia s-o pierdem.

- Și nu a fost cerută niciodată?

- Nu, niciodată. După cum spunea legenda care ne-a fost transmisă din tată în fiu, nu trebuia să spunem nimic nimănui, de teamă să nu fie cerută de cine nu trebuia. De aceea niciodată nu s-a pomenit despre cheie... nici despre casetă. Se zice că contesa ar fi pomenit despre două chei... cea din casetă noastră și una care a fost ascunsă la castel.

- Unde este cheia? Pot s-o văd și eu?

- A dispărut... cu puțin timp în urmă. Cred că a luat-o cineva.

- Jean Pierre! am șoptit. El încearcă să găsească broasca la care se potrivește cheia, undeva, în castei.

- S-ar putea să fie așa.

- Și dacă o găsește?

Ea mă apucă de mîină.

- Dacă găsește ceea ce caută, se va topi și ura lui.

- Adică... smaraldele.

- Dacă ar avea smaraldele, ar considera că și-a căpătat partea lui. Mi-e teamă că asta este în capul lui. Mi-e teamă că această obsesie îi stă ca un ghimpe în creier. Dallas, mă apucă groaza atunci cînd mă gîndesc unde l-ar putea duce.

- Nu ați putea sta de vorbă cu el?

Ea clătină din cap.

- Nu folosește la nimic. Am mai încercat și în trecut. Eu țin mult la tine. Nu vreau să suferi și tu. Aici totul pare atît de liniștit, la suprafață... dar nimic nu este ceea ce pare a fi. Niciunul dintre noi nu arată lumii chipul său cel adevărat. Tu ar trebui să pleci de aici. Tu nu ar trebui să te amesteci în această intrigă veche. Mergi la tine acasă și ia-o de la început. Cu timpul, o să ți se pară că a fost doar un vis, iar noi niște păpuși într-un teatru de umbre.

- Niciodată nu va putea fi așa.

- Ba da, draga mea, va putea, fiindcă așa-i viața.

Am plecat de la ea și m-am întors la castel.

Îmi dădeam seama că nu mai era posibil să stau deoparte, ci trebuia să acționez. Însă cum? De asta nu eram sigură.

Era șase și jumătate dimineața - se auzea strigătul de chemare la cules. Din toată regiunea se îndreptau bărbați, femei și copii spre viile unde Jean Pierre și tatăl său aveau să le dea instrucțiuni. Măcar astăzi, îmi ziceam, toată lumea o să fie preocupată doar de culesul strugurilor.

În bucătăriile castelului, după un vechi obicei, se pregătea de mîncare pentru toți lucrătorii și, de îndată ce roua de pe ciorchini s-a uscat, a început culesul.

Culegătorii lucrau doi cîte doi; unul tăia cu grijă ciorchinii, aruncîndu-i pe cei care nu erau perfecți, iar celălalt ținea coșul în care erau puși, avînd grijă să nu se zdrobească boabele.

Dinspre vie răzbătea zvon de cîntece, culegătorii cîntînd cîntecele din ținuturile lor. Și acesta era un vechi obicei, după cum îmi spusese odată doamna Bastide,

căci zicala spunea "Gura care cîntă nu se atinge de ciorchine".

În dimineața aceea nu m-am dus la lucru. M-am dus la vie să mă uit și eu. Pe Jean Pierre nu l-am zărit. Oricum, era mult prea ocupat ca să mă observe și pe mine, prea ocupat s-o observe pe Genevieve, prea ocupat să aibă timp de ură.

Mă simțeam fără rost aici, nu aveam nimic de făcut. Nu aparțineam locului, simbolic vorbind.

Ca atare, m-am dus în galerie și mi-am privit lucrarea, ce avea să se termine în foarte scurtă vreme.

Doamna Bastide, care era o prietenă de nădejde, mă sfătuisese să plec. Poate că și contele, evitînd o întîlnire cu mine, dorea să-mi transmită același mesaj. Eram sigură că avea o oarecare considerație pentru mine; acel gînd va fi un mic sprijin moral pentru mine după ce am să plec de aici. Oricît eram de tristă, trebuia să țin minte: avea o oarecare considerație pentru mine. Dragoste? Poate că nu eram eu cea care să stîrnească marea pasiune. Acest gînd aproape că m-a făcut să rîd. Dacă eram în stare să văd lucrul ăsta cu claritate, trebuia să fiu în stare să-mi dau seama cît de absurdă era întreaga poveste. Pe de o parte bărbatul de lume, cu experiență, dificil... și pe de altă parte femeia neatrăgătoare, pasionată doar de munca ei (exact contrariul lui), mîndrindu-se cu bunul ei simț, de care, prin purtarea ei, dăduse dovadă că avea o mare lipsă, din păcate. Dar trebuia să țin minte că el avea o oarecare considerație pentru mine.

Distanțarea lui era măsura acelei considerațiuni și - ca și doamna Bastide - îmi spuneam: "Pleacă de aici. E mai bine așa".

Am scos cheia din buzunar. Trebuia să i-o dau contelui și să-i povestesc în ce împrejurări o găsisem.

Apoi trebuia să-i spun: "Lucrarea este aproape terminată. Voi pleca în curînd".

Am privit cheia. Jean Pierre avea una exact la fel. Și era în căutarea broaștei, ca și mine.

Mă gîndeam la acele dăți cînd avusesem impresia că eram urmărită. Să fi fost Jean Pierre? Mă zărise oare în ziua aceea la cimitir? Se temea că aveam să găsesc eu ceea ce el căuta cu atîta disperare?

Nu trebuia să fure smaraldele, căci orice și-ar fi povestit lui însuși, ar fi fost un furt, și dacă era prins...

Ar fi insuportabil. Mă gîndeam ce durere ar fi pentru oamenii aceia pe care îi îndrăgisem așa de mult.

Nu folosea la nimic să-i fac vreo mustrare. Un singur lucru era de făcut: să găsesc eu smaraldele înaintea lui. Dacă existau, trebuiau să fie în donjon, deoarece în *oubliette* sigur nu erau.

Acum era momentul, căci astăzi în castel aproape că nu era picior de om. Mi-am adus aminte că lîngă poarta donjonului era atîrnat un felinar și mi-am promis că de data aceasta aveam să-l aprind ca să pot să explorez în voie. M-am îndreptat spre mijlocul castelului, unde se afla scara de piatră. Am coborît-o și am ajuns în donjon. Cînd am deschis poarta cu ornamente de fier, aceasta a scîrțîit deprimant.

Ce loc sinistru, întunecos, respingător, după atîția ani bîntuiți de suferințele bărbaților și femeilor uitați, într-o epocă de cruzime!

Oare unde putea să fie broasca la care se potrivea cheia?

Am înaintat în întuneric cu un sentiment crescînd de groază. Înțelegeam perfect de bine ce simțiseră bărbații și femeile aduși aici în trecut. Simțeam aceeași teroare, același sentiment de neputință.

Parcă fiecare nerv din trupul meu striga: "Fugi. Pleacă. Aici ești în pericol". Și parcă apăruse un simț suplimentar, poate ca în clipele de pericol extrem. Eram absolut conștientă că nu eram singură acolo, că cineva ședea la pîndă.

Îmi amintesc că-mi ziceam: "Păi dacă cineva stă la pîndă, de ce nu mă atacă acum?"

În același timp eram convinsă că acel care stătea acolo la pîndă, așteptînd ca eu să fac ceva, avea să se manifeste în momentul cînd aveam să acționez. Oh, Jean Pierre, doar n-o să-mi faci ceva rău tocmai tu - nici măcar de dragul smaradelor Gaillard.

Degetele îmi tremurau. Mă disprețuiam. Nu eram mai grozavă decît servitorii care refuzau să coboare aici. Ca și lor, îmi era frică de fantomele trecutului.

- Cine e acolo? am strigat cu un glas ce părea curajos.

Ecoul suna straniu, fantomatic.

Simțeam că trebuia să ies de acolo imediat. Instinctul mă îndemna: "Acum! Și să nu te mai întorci singură aici!"

- Este cineva acolo? am zis.

Apoi, vorbind din nou cu voce tare:

- Nu e nimic aici...

Nu știu de ce vorbisem cu voce tare. Era ca un fel de răspuns la frica ce mă stăpînea. Nu era nici un fel de fantomă la pîndă în umbră. De oamenii vii trebuia să-mi fie frică, nu de stafii.

Am dat înapoi - încercînd să merg încet și hotărît - pînă la ușă. Am suflat în felinar și l-am pus jos. Am ieșit pe ușă cu desene de fier, am urcat scara de piatră și, odată ajunsă sus, m-am grăbit să ajung în camera mea.

Să nu mă mai duc niciodată singură acolo, mi-am spus. Dacă ușa aceea s-ar fi închis în spatele meu? În ce pericol m-aș fi aflat! Nu mi-era clar sub ce formă, dar

dorința mea de a rămîne la castel pe vecie s-ar fi putut îndeplini atunci.

Ajunsesem la o hotărîre. Aveam să vorbesc fără întîrziere cu contele.

Caracteristic pentru Gaillard era faptul că strugurii erau călcați în felul tradițional. În alte părți ale țării existau teascuri, dar la Gaillard se păstrau vechile metode.

- Nu există obiceiuri mai frumoase decît vechile obiceiuri, spusese odată Armand Bastide. Nici un vin nu are un gust ca al nostru.

Aerul cald era plin de strigăte de chef. Strugurii fuseseră culeși și umpleau hîrdăul de un metru.

Oamenii se pregătiseră să înceapă călcatul strugurilor și în acest scop își frecaseră picioarele pînă ce străluceau de curățenie, iar muzicanții își acordau instrumentele. Era o mare veselie.

Sub razele lunii, scena aceasta îmi părea fantastică, pentru că eu nu mai văzusem niciodată așa ceva. Ca și restul privitorilor, am stat uitîndu-mă cum *călcătorii*, cu picioarele goale pînă la genunchi și purtînd niște izmene scurte albe, au intrat în hîrdău și au început să țopăie.

Am recunoscut vechiul cîntec pe care mi-l cîntase Jean Pierre și care acum avea o semnificație deosebită:

*Cine sînt oamenii bogați,
Sînt ei oare mai ceva
Decît mine care n-am nimic...*

Observam cum dansatorii se scufundau tot mai adînc în mlaștina purpurie, cu chipuri lucioase și glasuri unite în cîntec. Muzica răsuna tot mai tare; muzicanții se

apropiaseră de hîrdău. Armand Bastide îi dirija cu vioara lui; mîi era un acordeonist, unul cu triangu și un toboșar, iar unii dintre călcători aveau castaniete cu care se mîrteau prin hîrdău.

Acestora li se dădu de băut rachiu și ei își exprimară aprecierea prin strigăte de veselie, cîntînd mai tare și dansînd cu mai multă fervoare.

I-am zărit pe Yves și pe Margot; împreună cu alți copii se distrau frenetic, dansau țipînd și rîzînd, prefăcîndu-se că zdrobeau strugurii.

Genevieve era și ea acolo, cu părul pieptănat în sus. Avea un aer tainic și îmi dădeam seama că privirile furișe pe care le arunca prin tot locul îl căutau pe Jean Pierre.

Și deodată, contele fu lîngă mine. Zîmbea, parcă era bine dispus, și m-am simțit absurd de fericită deoarece credeam că mă căutase.

- Dallas, spuse, și faptul că folosea numele meu de botez m-a umplut de bucurie. Ei, ce părere ai?

- Nu am mai văzut niciodată așa ceva.

- Mă bucur că am reușit să îți arătăm ceva ce nu ai mai văzut pînă acum.

Luase cotul meu în palma mîinii lui.

- Trebuie să vă vorbesc, i-am spus.

- Și eu cu dumneata. Dar nu aici. E prea mult zgomot.

M-a dus departe de mulțime. Afară, aerul era proaspăt; am privit luna, bombată, arăta aproape ca un bețivan, cu desene foarte clare pe suprafața ei, ca o față care rîdea la noi de acolo de sus, din cer.

- De mult nu am mai stat noi de vorbă, zise. Nu reușeam să mă hotărăsc ce să-ți spun. Vroiam să mă gîndesc... la noi. Nu vroiam să mă consideri necugetat... impetuos. Cred că nu doreai așa ceva.

- Nu, i-am răspuns.

Porniserăm spre castel.

- Spune-mi mai întâi ce doreai să-mi spui.

- În câteva săptămîni am să termin toată lucrarea. Va veni vremea să plec.

- Trebuie să găsim un motiv... Dallas.

M-am întors către el. Nu mai era timp pentru zeflema. Trebuia să cunosc adevărul. Chiar dacă îmi dădeam pe față sentimentele, trebuia să știu.

- Pentru ce?

- Pentru că te rog să rămîi și pentru că aș fi nefericit dacă ai pleca.

- Cred că ar trebui să-mi spuneți exact ce înțelegeți prin asta.

- Înțeleg prin asta că nu aș putea să te las să pleci, că doresc să rămîi aici totdeauna... să fac din locul acesta căminul tău. Vreau să spun că te iubesc.

- Mă cereți în căsătorie?

- Încă nu. Mai întâi trebuie să discutăm niște lucruri.

- Dar parcă hotărîserăți că nu vă veți căsători a doua oară.

- Există în lume o femeie care avea puterea să mă facă să-mi schimb hotărîrea. Eu nici nu știam că există și cu atît mai puțin că norocul o să mi-o trimită în cale.

- Sînteți sigur? I-am întreat și în același timp auzeam bucuria din propriul meu glas.

Stătu pe loc și îmi luă mîinile într-ale lui; mă privi solemn în față:

- N-am fost niciodată mai sigur în viața mea.

- Și totuși nu mă cereți în căsătorie?

- Iubita mea, zise, nu vroiam să-ți strici viața.

- Mi-aș strica-o dacă... te-aș iubi?

- Nu spune *dacă*. Spune că mă iubești. Să fim totalmente sinceri unul cu altul. Mă iubești, Dallas?

- Știu atât de puțin despre dragoste. Știu că dacă aș pleca de aici, dacă nu te-aș mai vedea niciodată, aș fi mai nefericită ca oricînd în viața mea.

Se aplecă spre mine și mă sărută blînd pe obraz.

- Asta e suficient pentru început. Dar cum poți să simți atât de... pentru mine?

- Nu știu.

- Știi cîte parale fac... Vreau să știi. Nu aș accepta să te măriți cu mine mai înainte ca să mă cunoști bine. Te-ai gîndit la asta, Dallas?

- Am încercat să nu mă gîndesc la ceea ce mi se părea absolut imposibil, dar în taină m-am gîndit.

- Și credeai că era imposibil?

- Nu mă vedeam în rolul femeii fatale.

- Doamne ferește!

- Mă vedeam ca pe o femeie care nu mai este chiar tînără, fără nici un farmec personal, însă capabilă să-și poarte de grijă, și care a lăsat în urmă orice fel de noțiuni romantice prostești.

- Dar nu te cunoșteai.

- Dacă nu aș fi venit aici, aș fi devenit acea persoană.

- Dacă nu m-ai fi cunoscut pe mine... Și dacă nu te-aș fi cunoscut... Dar ne-am cunoscut și ce am făcut? Am început să curățăm floarea... mucegaiul... cunoști terminologia. Și acum, iată-ne ajunși aici. Dallas, n-am să te las niciodată să mă părăsești... dar trebuie să fii convinsă...

- Sînt convinsă.

- Adu-ți aminte că ai venit cam nechibzuită... cam romantică. Mă iubești?

- Nu știu.

- Nu admiri caracterul meu. Ai auzit fel de fel de zvonuri. Ce se va întîmpla dacă am să-ți spun că foarte multe dintre ele sînt adevărate?

- Nu mă așteptam să fii un sfânt.

- Am fost nemilos, adesea crud. Am fost infidel, destrăbălat, egoist, arogant. Ce te-ai face dacă aș fi din nou așa?

- Sînt pregătită pentru asta. Eu sînt, după cum știi, încăpățînată. Fac pe guvernanta, cum ar zice Genevieve.

- Genevieve... , mumură.

Apoi, rîzînd:

- Și eu sînt pregătit.

Mîinile lui erau pe umerii mei; simțeam cum îl cuprindea patima, iar eu îi răspundeam din toată ființa mea. El căută însă să se stăpînească, amînînd parcă acel moment cînd avea să mă ia în brațe și vom uita de toate, în afară de bucuria de a fi în sfîrșit împreună, în realitate.

- Dallas, zise, trebuie să fii sigură.

- Sînt... Sînt... niciodată nu am fost mai sigură.

- Deci mă iei?

- Din toată inima.

- Știind... ceea ce știi?

- O s-o luăm de la început. Trecutul e trecut. Ce erai tu sau ce eram eu înainte să ne cunoaștem, nu are importanță. Important este ce vom fi împreună.

- Eu nu sînt un bărbat bun.

- Cine poate spune ce este bunătatea?

- Dar eu m-am îmbunătățit de cînd ai venit.

- Atunci, trebuie să rămîn ca să continui să te perfecționezi.

- Iubirea mea, spuse încetișor și mă strînse la piept, dar nu i-am putut vedea fața.

Îmi dădu drumul și mă întoarse cu fața spre castel. Acesta se ridica în fața noastră ca un castel din basme sub razele de lună; turnurile lui păreau a străpunge

draperia nopții albastre. Mă simțeam ca prințesa din poveștile cu zîne și i-am spus-o:

- Și a trăit fericită pînă la adînci bătrînețe, am zis.

- Crezi în sfîrșiturile fericite?

- Nu într-un extaz perpetuu. Însă cred că stă în puterea noastră să ne construim propria fericire și sînt ferm hotărîtă să ne-o construim.

- Ai să te îngrijești pentru amîndoi. Sînt mulțumit. Tu reușești totdeauna să realizezi ceea ce îți pui în minte. Eu cred că te-ai hotărît să te măriți cu mine cu multe luni înainte. Dallas, cînd se va afla despre planurile noastre, oamenii au să bîrfească. Ești pregătită să înfrunți bîrfele?

- Nu o să-mi pese de bîrfele.

- Dar nu vreau să-ți faci iluzii.

- Cred că deja cunosc tot ce poate fi mai rău. L-ai adus pe Philippe aici fiindcă erai hotărît să nu te mai însori. El cum o să se simtă?

- O să se întoarcă la moșiile lui din Burgundia și o să uite că urma să mă moștenească după moartea mea. La urma urmelor, ar fi fost poate nevoie să aștepte mult și bine; și apoi, cine știe, poate cînd i-ar fi venit rîndul ar fi fost prea bătrîn ca să-l mai intereseze.

- Dar ar fi moștenit fiul lui.

- Philippe nu o să aibă niciodată un fiu.

- Dar soția lui? Cu ea cum e? Am auzit că ți-a fost amantă. E adevărat, nu-i așa?

- La un moment dat, da.

- Și ai măritat-o cu Philippe, despre care știai că nu poate să aibă copii, ca să-l nască pe fiul tău.

- Eu aș fi capabil de un astfel de plan. Ți-am spus că sînt un ticălos, nu? Dar am nevoie de tine ca să mă ajuți să-mi îndrept greșelile. Să nu mă părașești niciodată, Dallas.

- Dar copilul? am întrebat.

- Ce copil?

- Copilul ei... copilul lui Claude.

- Nu există nici un copil.

- Dar ea mi-a spus că o să aibă un copil... al tău.

- Nu este posibil, zise el.

- Dar dacă e amanta ta?

- Am spus că a fost, nu că este. Tu ai început să ai influență asupra mea foarte curînd după ce ne-am cunoscut. De cînd s-a măritat cu Philippe nu a mai fost nimic între noi. Pari să te îndoiești. Asta înseamnă că nu mă crezi?

- Ba te cred. Și... mă bucur. Acum înțeleg că ea vroia cu tot dinadinsul ca eu să plec. Dar nu mai contează. Nimic nu mai contează acum.

- Probabil că ai să mai auzi și despre alte fapte rele de-ale mele, din cînd în cînd.

- Dar toate vor fi în trecut. Eu am să mă ocup de cele din prezent și din viitor.

- Dacă ai ști cu cîtă nerăbdare aștept să vină timpul cînd tu ai să te ocupi de toate treburile mele!

- Am putea spune că de acum încolo ele...

- Mă încînți, mă farmeci. Cine ar fi crezut că voi auzi asemenea vorbe dulci din gura ta?

- Nici eu nu aș fi crezut. Mi-ai făcut farmece.

- Iubita mea! Dar trebuie să lămurim anumite lucruri. Te rog... te rog pune-mi cît mai multe întrebări. Acum trebuie să cunoști și lucrurile cele mai rele. Ce ai mai auzit despre mine?

- Am crezut că ești tatăl copilului lui Gabrielle.

- Țsta era Jacques.

- Acum știu. Mai știu și că te-ai purtat frumos cu domnișoara Dubois. Știu că ai inimă bună...

Mă cuprinse cu o mîină și, în timp ce traversam podul suspendat, îmi spuse:

- Mai există ceva ce nu ai pomenit. Nu m-ai întrebat despre căsnicia mea.

- Ce ai vrea să te întreb?

- Ai auzit cu siguranță zvonuri.

- Da. Am auzit.

- La vremea respectivă nu s-a vorbit despre aproape nimic altceva. Cred că jumătate din ținut credea că eu am omorît-o. Oamenii au să creadă că ești foarte curajoasă să te măriți cu un bărbat care, după cum ați cred, și-a omorît nevasta.

- Povestește-mi cum a murit.

El tăcea.

- Te rog... , te rog spune-mi.

- Nu pot să-ți spun.

- Adică...

- Asta e ceea ce trebuie să înțelegi, Dallas.

- Știi cum a murit?

- A luat o doză prea mare de laudanum.

- Cum? Spune-mi cum.

- Să nu mă întreb niciodată.

- Dar am înțeles că trebuie să fim sinceri unul cu altul... totdeauna.

- De aceea nu pot să-ți spun.

- Adică, răspunsul e atât de urît?

- Răspunsul e urît, a zis.

- Eu nu cred că ai omorît-o. N-am să cred.

- Îți mulțumesc, draga mea. Nu trebuie să mai vorbim despre acest subiect. Promite-mi.

- Dar eu trebuie să știu.

- De asta mi-era frică. Acum mă privești cu alți ochi. Ești nesigură. De aceea nu ți-am cerut să te căsătorești

cu mine. Nu aş fi putut, pînă ce nu puneai această întrebare și pînă nu auzai răspunsul meu.

- Dar nu mi-ai răspuns.

- Ai auzit tot ceea ce aveam de spus. Vrei să te măriți cu mine?

- Da... degeaba ar încerca cineva să-mi spună că ești un criminal. Nu cred. N-am să cred niciodată.

Atunci m-a luat în brațe.

- Mi-ai făgăduit. Deie Domnul să nu regreti niciodată.

- Ți-e teamă să-mi spui...

Buzele lui le-au atins pe ale mele, dezlănțuind valul pasiunii. Atîrnăm moale de gîtul lui, pierdută, în extaz, în visul meu romantic.

Cînd mi-a dat drumul, chipul lui era întunecat.

- O să trebuiască să înfruntăm bîrfelile. Unii au să șuşotească în spatele nostru. Alții au să vrea să te prevină...

- N-au decît.

- Nu o să ai o viață ușoară.

- Asta e viața pe care mi-o doresc.

- O să ai o fiică vitregă.

- Care mi-este deja dragă.

- O fată dificilă, care ar putea deveni și mai și.

- Am să încerc să fiu ca o mamă pentru ea.

- Ai făcut deja foarte mult pentru ea, dar...

- Pari hotărît să-mi spui de ce nu ar trebui să mă mărit cu tine. Vrei ca răspunsul meu să fie nu?

- Nu am să-ți dau voie niciodată să spui nu.

- Dar dacă aş spune?

- Te-aș duce într-unul dintre donjoane și te-aș ține acolo.

Atunci mi-am adus aminte de cheie și i-am povestit cum o găsisem.

- Speram să-ți dăruiesc demult pierdutele tale smaralde, i-am spus.

- Dacă asta e cheia, eu am să ți le dăruiesc ție, mi-a zis el.

- Crezi că această cheie chiar deschide locul unde se află ele?

- Putem afla.

- Cînd?

- Acum. Da, o să mergem împreună să explorăm.

- Unde?

- Cred că în donjon. Există flori de crin pe o cușcă exact ca asta. Poate că una dintre ele o să ne dea răspunsul. Vrei să mergem acum?

Brusc, mi-am dat seama că mai erau și alții în afară de noi. Jean Pierre căuta prin castel aceleași smaralde... trebuia să le găsim noi înaintea lui, căci dacă le găsea el, o să le fure și își va dezonora familia.

- Da, te rog. Acum.

Ne-am dus la grajd, unde el a găsit un felinar; l-a aprins și ne-am îndreptat spre donjon.

- Cred că știu unde vom găsi broasca, mi-a spus. Acum îmi aduc aminte. Acum mulți ani, cînd eram adolescent, am făcut o verificare a donjoanelor și atunci a fost descoperită acea cușcă împodobită cu flori de crin. A fost remarcată fiindcă era atît de neobișnuită. Un panou cu flori de crin, de jur împrejurul cuștii. Părea straniu să împodobești un astfel de loc. Era evident că exista un scop.

- Nu au căutat să afle dacă nu exista o ascunzătoare?

- Evident, nu exista nici un indiciu. Teoria era că vreun biet prizonier reușise cumva să le facă - nimeni nu știa cum - și să le fixeze pe zidul cuștii sale. Cum a putut să lucreze în acea întunecime, era un mister.

Am ajuns la temniță și el a tras ușa de fier. Ce diferență să intri împreună cu el în acea încăpere întunecoasă și lugubră! Orice frică îmi dispăruse. Îmi ziceam că, într-un anume fel, acesta era un simbol. Dacă sîntem împreună, pot să înfrunt orice s-ar întîmpla, îmi ziceam.

Cu o mîină ținea felinarul în sus, iar cu cealaltă a apucat mîna mea.

- Cușca e undeva pe aici, mi-a spus:

În aerul închis era un miros de descompunere și de umezeală; piciorul meu a atins unul dintre acele inele de fier de care era legat un lanț ruginit.

Oribil! Și totuși, nu îmi era frică.

El scoase o exclamație.

- Vino și uită-te aici!

Eram alături de el și am văzut florile de crin. Erau douăsprezece la număr, la anumite intervale, în jurul întregii cuști, la vreo cincisprezece centimetri de pămînt.

Mi-a dat mie felinarul și s-a lăsat pe călcîie. A încercat să dea la o parte prima dintre flori, dar n-a putut-o mișca din loc fiindcă era prinsă foarte strîns de perete. Am observat cum le-a încercat pe toate. La cea de-a șasea s-a oprit.

- Stai o clipă. Asta pare să fie detașată.

A scos o exclamație; am ridicat mai sus felinarul și am văzut cum împingea floarea la o parte. În spatele ei era o broască:

Cheia s-a potrivit și s-a răsucit în broască.

- Se vede o ușă? m-a întrebat.

- Trebuie să fie ceva, am răspuns. Broasca e aici.

Am ciocănit în zid.

- În spatele acestui zid e o cavitate, am strigat.

El s-a aruncat cu toată greutatea peste o parte a cuștii. S-a auzit un scîrîit și o parte a zidului începu să se miște greoi.

A încercat încă o dată. O ușă mică s-a dat brusc la o parte și l-am auzit strigînd victorios.

M-am dus lîngă el cu felinarul care se legăna în mîna mea.

Era ceva ce semăna cu un dulap - un spațiu mic, cam de șapte metri pe șapte și în el era o casetă ce putea fi de argint. El o ridică în sus și se uită la mine.

- S-ar zice că am găsit smaraldele.

- Deschide-o! am strigat.

Ca și ușa, a opus o oarecare rezistență; dar erau acolo toate smaralțele cărora le redasem culoarea în portret: inelele, brățările, cingătoarea, colierele și diadema.

Cum stăteam acolo uifîndu-ne unul la altul pe deasupra casetei, mi-am dat seama că el nu se uita la giuvaeruri, ci la mine.

- Așadar, ai redat castelului comoara sa, îmi zise.

Și știam că nu la smaralde se referea.

Acela a fost momentul cel mai fericit pe care aveam să-l trăiesc multă vreme. Parcă ajunsesem în vîrfurile unui munte și de acolo eram azvîrlită în abisul disperării.

Un scîrîit al ușii de fier? O mișcare în întuneric? Senzația de pericol ne-a cuprins pe amîndoi în același timp. Ne dădeam seama că nu eram singuri.

Contele m-a tras repede lîngă el și m-a cuprins cu brațul.

- Cine e acolo? a strigat tare.

Din obscuritate s-a ivit o siluetă.

- Așadar, le-ați găsit, zise Philippe.

Văzîndu-i fața m-am îngrozit, căci puțina lumină a felinarului pe care încă îl mai țineam în mîna mi-a arătat

un om pe care nu îl văzusem niciodată înainte. Trăsăturile lui Philippe, da, erau ale lui, dar dispăruse oboseala, aerul delicat, efeminat. În fața noastră era un bărbat disperat, un bărbat cu un scop sinistru.

- Și tu le cauți? I-a întrebat contele.

- Voi ați ajuns înaintea mea. Deci, dumneavoastră erați, domnișoară Lawson. Mi-era teamă că erați dumneavoastră.

Contele mă împinse înainte.

- Du-te acum...

Dar Philippe îl întrerupse:

- Stați pe loc, domnișoară Lawson.

- Ai înnebunit? îl întrebă contele.

- Deloc. Nici unul dintre voi nu o să plece de aici.

Contele, care încă mă ținea de braț, făcu un pas înainte, dar se opri pe loc când Philippe ridică o mână. Ținea un revolver.

- Nu fi prost, Philippe, zise contele.

- Nu mai scapi de data asta, vere, deși în pădure ai scăpat.

- Dă-mi revolverul!

- Am nevoie de el ca să trag..

Cu o mișcare rapidă, contele m-a împins în spatele lui. Rîsul scurt și lipsit de veselie al lui Philippe răsuna straniu în locul acela..

- N-ai s-o salvezi. Am să vă împușc pe amîndoi.

- Ascultă-mă, Philippe...

- A trebuit să ascult prea multă vreme de tine. Acum e rîndul tău să ascuți de mine.

- Intenționezi să mă omori pe mine pentru că rîvnești la ceea ce este al meu, așa e?

- Ai dreptate. Dacă ai fi dorit să trăiești, nu trebuia să plănuiești să te însori cu domnișoara Lawson. Nu trebuia să găsești smaraldele astea. Trebuia să lași ceva și

pentru mine. Vă mulțumesc, domnișoară Lawson, pentru că m-ați condus pînă la ele, dar acum îmi aparțin mie. Toate sînt ale mele.

- Tu crezi că o să scapi basma curată... cu o crimă?

- Da. Am elaborat un plan. Să vă prind împreună... așa. Nu-mi închipuiam că domnișoara Lawson o să fie atît de amabilă încît să găsească mai întîi smaraltele pentru mine. Nici nu se putea mai bine. Crimă și sinucidere. Oh, nu a mea, vere. Eu vreau să trăiesc... să trăiesc în sfîrșit cu toate drepturile, nu în umbra ta. Domnișoara Lawson, să zicem, a luat un revolver din sala armelor, te-a împușcat și apoi s-a sinucis. Ai jucat așa frumos după cum ți-am cîntat - avînd în vedere reputația ta.

- Philippe, ești nebun.

- Gata cu vorba! Acum a venit timpul să acționez. Vere, tu vii primul la rînd... trebuie s-o luăm de sus în jos...

Am văzut cum a ridicat revolverul. Am încercat să mă mișc ca să-l protejez pe el, dar mă ținea cu fermitate în spatele lui. Am închis ochii, involuntar. Am auzit un zgomot care a sfîșiat aerul. Și după explozie... tăcere. Leșinată de frică, am deschis ochii.

Doi bărbați se luptau pe jos - Philippe și Jean Pierre.

Nimic nu mă mai surprindea. Aproape că nici nu i-am observat. Deocămdată, era clar că nu aveam să-mi pierd viața în donjon, în schimb eram pe punctul de a pierde tot ceea ce făcea ca viața să merite a fi trăită, pentru că, pe jos, plin de sîngele rănilor pe care le primise, zăcea bărbatul pe care îl iubeam.

Capitolul 12

Afară, gălăgia culesului continua. Habar nu aveau cei ce sărbătoreau culesul strugurilor: contele zăcea în patul său, luptînd cu moartea; Philippe zăcea în patul său, sub influența unei poțiuni somnifere pe care i-o administrase doctorul, iar Jean Pierre și cu mine ședeam în bibliotecă și așteptam.

Doi medici erau la căpățiul contelui. Ei ne goniseră aici jos să așteptăm, dar așteptarea părea să dureze o eternitate.

Încă nu era ora unsprezece, dar mi se părea că trăisem o viață întreagă din momentul cînd mă aflasem

în donjon împreună cu contele și deodată ne-am pomenit față în față cu moartea.

Și, lucru ciudat, Jean Pierre ședea și el aici, palid, cu privirea halucinantă, neînțelegînd de ce se afla aici.

- Ce mult durează, am zis.

- Nu te preocupa. Nu o să moară.

Am scuturat din cap.

- Nu, zise Jean Pierre, aproape cu amărăciune. Nu o să moară dacă nu vrea să moară. Nu reușește el totdeauna,...

Buzele lui schițau un zîmbet strîmb.

- Stai jos, îmi spuse cu o nouă autoritate în glas. N-ai să rezolvi nimic dacă tot umbli în sus și în jos. Numai o secundă mai devreme și îl salvam. Am lăsat să treacă o secundă în plus.

Își asumase o nouă autoritate. Cum ședea acolo, ai fi zis că era contele însuși. Am observat pentru prima oară că avea acele trăsături "de castel" - amănunt neînsemnat pentru mine în acel moment!

Jean Pierre fusese cel ce dominase acea scenă sinistră. El fusese cel care mă trimisese să chem doctorii, cel care plănuise ce să facem.

- Deocamdată, să spunem cît mai puțin despre ce s-a întîmplat în donjon, m-a prevenit el, fiindcă poți să fii sigură: contele o să vrea să dea versiunea lui despre întreaga poveste. Nu o să vrea ca domnul Philippe să fie acuzat de tentativă de omor. Mai bine să fim discreți pînă ce vom afla ce vrea el.

Am fost de acord. Pînă ce vom ști. Atunci vom ști. O să deschidă ochii și o să trăiască.

- Dacă o să trăiască... , am început eu.

- O să trăiască, zise Jean Pierre.

- Dacă aș putea să fiu sigură...

- El vrea să trăiască.

Se opri o clipă, apoi continuă:

- Te-am văzut plecînd. Cum puteam să nu te observ! Domnul Philippe te-a văzut și el... Toată lumea trebuie să te fi văzut și să fi ghicit cum stăteau lucrurile. Eu te-am observat. Te-am urmat pînă la donjon... la fel ca și Philippe. Dar contele o să dorească să trăiască... și dacă vrea, o să trăiască.

- În cazul ăsta, Jean Pierre, *tu* i-ai salvat viața.

A încruntat din sprîncene.

- Nu știi de ce am făcut-o. Puteam să-l las pe Philippe să-l împuște. Este un trăgător de elită. Glonțul ar fi trecut drept prin inimă. Așa țintise. Eu știam... și îmi ziceam în sinea mea: "S-a terminat cu tine, domnule conte". Dar după aceea am sărit pe Philippe, i-am prins brațul, însă o secundă prea tîrziu. Poate doar o jumătate de secundă... Dacă mă grăbeam cu o jumătate de secundă, glonțul ar fi lovit tavanul... cu o jumătate de secundă mai tîrziu i-ar fi străpuns inima. Dar, totuși, nu puteam să ajung acolo mai devreme. Nu eram destul de aproape. Nu știi de ce am făcut-o. Pur și simplu nu m-am gîndit.

Am repetat:

- Jean Pierre, dacă o să trăiască este fiindcă *tu* i-ai salvat viața.

- E ciudat, recunosc.

După care a urmat tăcerea.

Trebuia neapărat să vorbesc despre altceva. Nu puteam să mă gîndesc cum el zăcea acolo în stare de inconștiență... în timp ce viața i se scurgea încet, răpindu-mi toate speranțele de fericire.

- Cautai smaraldele, i-am spus.

- Da. Doream să le găsesc și să plec de aici. Nu ar fi însemnat că am furat. Aveam și eu dreptul la ceva... Acum, bineînțeles, nu o să mai am nimic. Am să plec la

Mermoz și am să fiu sclavul lui toată viața mea... dacă trăiește, și va trăi din cauza gestului meu.

- Nu vom uita niciodată, Jean Pierre.

- O să te căsătorești cu el?

- Da.

- Deci te pierd și pe tine.

- Tu nu m-ai vrut niciodată *pe mine*, Jean Pierre. Tu ai vrut doar ceva ce credeai că vrea și el.

- E ciudat... cum a fost el totdeauna aici... toată viața mea. Îl urăsc, să știi. Au fost ocazii cînd îmi venea să iau o pușcă și să vin la el... dar cînd te gîndești... dacă trăiește, este pentru că i-am salvat tocmai eu viața. Nici eu nu aș fi crezut una ca asta.

- Niciunul dintre noi nu știe cum va reacționa în anumite întîmplări... pînă cînd nu ne trezim față în față cu ele. Astă seară ai făcut un lucru splendid, Jean Pierre.

- A fost un lucru nebunesc. N-aș fi crezut una ca asta. Îl uram, dacă-ți spun. Toată viața mea l-am urît. El are tot ceea ce îmi doresc și eu. El este tot ceea ce îmi doresc și eu să fiu.

- Tot ceea ce își dorea și Philippe. Și el îl ura ca și tine. Din invidie. Țasta este unul dintre cele șapte păcate capitale, Jean Pierre, iar eu cred că este cel mai greu. Însă tu l-ai înfrînt. Îmi pare atît de bine, Jean Pierre, atît de bine.

- Dar îți spun că nu a fost cu intenție. Sau poate că da. Poate că deși gîndeam că aș vrea să-l omor, de fapt nu era adevărat. Dar smaraldele le-aș fi luat, dacă aveam posibilitatea.

- Dar nu i-ai fi luat viața. Asta o știi acum. Poate chiar te-ai fi căsătorit cu mine. Ai fi încercat să te însori cu Genevieve...

Figura lui se îmbună momentan.

- Încă aș putea, zise. Asta l-ar necăji pe nobilul conte.

- Dar Genevieve? Te-ai folosi de ea ca să te răzbuni?
- E o fată fermecătoare. Tînără... și zănatecă... Ca și mine, poate, iresponsabilă. Și mai e și fiica contelui. Să nu crezi că sînt un tip ce poate fi îndreptat, doar pentru că astă seară am făcut gestul ăsta aiurit. Nu fac nici un fel de promisiuni în legătură cu Genevieve.
- Ea e tînără și impresionabilă.
- I-am căzut cu tronc.
- Nu trebuie să-i faci rău. Viața nu a fost ușoară pentru ea.
- Crezi cumva că eu i-aș face vreun rău?
- Nu, Jean Pierre. Nu cred că ești nici măcar pe jumătate atît de rău cît crezi tu că ești.
- Nu știi prea multe despre mine, Dallas.
- Ba eu cred că știu o mulțime de lucruri.
- Ai avea o mulțime de surprize dacă ai ști. Îmi făcusem anumite planuri... Vroiam să mă asigur că fiul meu o să devină stăpînul castelului dacă mie nu îmi era dat să fiu niciodată.
- Dar în ce fel?
- El își făcuse niște planuri, știi, înainte să vrea să se însoare cu tine. Nu intenționa să se mai căsătorească, așa că s-a hotărît să-și aducă amanta aici și s-o mărite cu Philippe. Fiul lui făcut cu ea urma să moștenească castelul. Ei bine, nu avea să fie fiul lui, ci al meu.
- Tu... și Claude!
- Încuviință triumfător.
- De ce nu? Ea era furioasă că el nu o bagă în seamă. Philippe nu e bărbat, așa că... Ei, ce părere ai?
- Auzeam că se apropie doctorii. Gîndurile îmi erau numai la ceea ce se întîmpla în camera de la etaj.

Doctorii au intrat în cameră. Erau doi, de la oraș, și probabil știau foarte multe despre noi toți. Unul dintre ei fusese cel care îl îngrijise pe conte după ce Philippe trăsesse asupra lui în pădure.

M-am ridicat în picioare și ambii doctori s-au uitat în direcția mea.

- A... , am început.

- Acum doarme.

M-am uitat la ei fără glas, implorîndu-i să-mi dea oarecare speranță.

- A scăpat ca prin urechile acului, spuse unul dintre ei, aproape afectuos. Doar cîțiva centimetri și... A avut noroc.

- O să se facă bine?

Vocea mea vibra de emoție.

- Primejdia nu a trecut nicidecum. Dacă trece cu bine noaptea aceasta...

Am căzut în fotoliul meu.

- Propun ca eu să rămîn aici pînă mîine dimineată, spuse unul dintre medici:

- Da, vă rog să rămîneți.

- Cum s-a întîmplat? întrebă cel mai în vîrstă.

- Revolverul pe care îl avea domnul Philippe s-a descărcat, zise Jean Pierre. Domnul conte o să poată să relateze cele întîmplate... după ce se va însănătoși.

Doctorii au fost de acord. Oare fuseseră amîndoi aici în ziua cînd murise Françoise, și dacă fuseseră, așteptaseră și atunci relatarea contelui despre acea tragedie?

Nu mă interesa ce se întîmplase atunci. Nu doream decît ca el să se facă bine.

- Dumneavoastră sînteți domnișoara Lawson, nu-i așa? întrebă doctorul mai tînăr.

I-am răspuns că eu eram.

- Numele dumneavoastră este Dallas, sau așa ceva?
- Da.

- Am impresia că încercă să rostească numele dumneavoastră. Poate ați vrea să stați lângă patul lui. Nu o să poată să vorbească cu dumneavoastră, dar dacă cumva își revine în fire, s-ar putea să dorească să fiți acolo.

M-am dus în dormitorul lui și am stat toată noaptea de veghe, rugându-mă să trăiască. În zori a deschis ochii și s-a uitat la mine și, văzându-mă, a părut fericit să mă găsească acolo.

I-am spus:

- Trebuie să trăiești... Nu se poate să mori și să mă părăsești acum.

Mai târziu mi-a spus că mă auzise și din acest motiv a refuzat să moară.

Peste o săptămână am aflat că refacerea lui era doar o chestiune de timp. Avea o constituție miraculoasă, ziceau doctorii, și scăpase ca prin urechile acului; acum depindea de el însuși să aibă și o recuperare miraculoasă.

Așa cum ne gândisem și noi, nu dorea deloc să se afle că vărul său atentase la viața sa. Philippe și Claude au plecat în Burgundia și, într-o întrevedere pe care au avut-o cei doi veri, i s-a spus răspicat lui Philippe să nu mai vină niciodată la castel.

Eram fericită că nu va trebui să o mai văd pe Claude, știind acum că sperase să dea de urma smaradelor, că începuse să o intereseze pictura de pe perete după descoperirea inscripției, bănuind probabil că dădusem peste un indiciu. Cu siguranță că ea și Philippe lucraseră

mână în mână, urmărindu-mă pas cu pas; ea îmi scotocise prin cameră în timp ce el mă ținea de vorbă în vie. Probabil că Philippe mă urmărise atunci prin cîng. Oare o fi avut în minte să tragă în mine așa cum încercase să-l împuște pe conte? Doriseră să scape de mine și încercaseră totul ca să mă facă să plec; mi-au oferit pînă și de lucru în altă parte. Asta se întîmplase cînd li se păruse că prea se interesa contele de mine întrucît, dacă se căsătorea, toate planurile lor se năruiau.

Claude era o femeie extrem de complicată. Eram convinsă că la un moment dat îi păruse rău pentru mine și, în parte spre binele meu, după cum considera ea, dorise să mă salveze din ghearele contelui. Ea nu putea să creadă că o femeie ca mine era în stare să trezească o afecțiune de durată la un bărbat ca el, de vreme ce chiar și o femeie frumoasă ca ea nu reușise. Mi-o imaginam complotînd împreună cu soțul ei și cu Jean Pierre - dar gata să fugă împreună cu Jean Pierre dacă acesta ar fi găsit smaraldele, ori să rămîna cu Philippe dacă le găsea el.

Totodată, eram bucuroasă că Jean Pierre se eliberase de sub influența ei, pentru că îmi va rămîne totdeauna drag.

Contele spusese că via de la Mermoz va fi a lui:

- Ca o mică răsplată pentru că mi-ai salvat viața.

Eu nu îi spuseseam ceea ce știam, dar cred că el știa deja și singur, pentru că nu întrebasese ce căuta Jean Pierre în donjon.

Au fost zile de speranță și de teamă. Doctorii discutau cu mine despre progresele pe care le făcea, și am descoperit cu această ocazie că aveam oarecari talente de infirmieră, deși bănuiesc că această calitate a reieșit din interesul special ce-l purtam pacientului.

Luasem obiceiul să stăm în grădină și să vorbim despre viitorul nostru. Am vorbit despre Philippe și despre Jean Pierre. În ceea ce îl privea pe Philippe, cred că el dorise să rămîn la castel, fiind convins că persoana mea, nu o să-l atragă niciodată pe conte, apoi cînd a constatat că se înșelase, a încercat să scape de mine. Probabil că plănuise împreună cu Claude să-mi ofere sarcina restaurării tablourilor tatălui ei, pentru ca să mă îndepărteze de Gaillard. Apoi încercase să mă amăgească cu o ofertă foarte tentantă. Finalmente, plănuise să mă îndepărteze într-o manieră mult mai sinistă.

Am ajuns împreună la concluzia că dulăpiorul secret fusese amenajat în locul în care un nefericit prizonier săpase cîndva un tunel de în *oubliette* pînă la donjon. Contele își aducea aminte că bunicul său pomenise că așa se întîmplase.

Smaraltele au fost închise în seif. Poate că într-o bună zi am să le port eu. Gîndul acesta continua să mi se pară absurd.

Aș fi dorit ca totul să se termine foarte clar. Aveam o înclinație deosebită pentru precizie, și doream să mi-o satisfac. Uneori ședeam în grădina înșorită și, privind în sus la crenelurile turnurilor castelului, aveam impresia că trăiesc într-un basm cu zîne. Eram o prințesă deghizată, care îl salvase pe prinț, căruia i se făcuseră farmece. Eu spulberasem vraja și el urma să trăiască fericit pînă la adînci bătrînețe. Acum acesta era lucrul de care vroiam să fiu sigură... în căldura aceea de vară tîrzie din grădina cu iaz, alături de bărbatul cu care aveam să mă mărit în curînd și care se însănătoșea pe zi ce trecea.

Însă viața nu e un basm cu zîne.

Jean Pierre se mutase la Mermoz. Genevieve era ursuză fiindcă el plecase. Avea capul plin de planuri

nebunești; pe de altă parte, un gest nobil nu transformase peste noapte caracterul lui Jean Pierre.

De-a curmezișul fericirii mele mai afîrna o neagră umbră. Puteam oare să uit vreodată pe prima contesă?

Toată lumea știa că aveam să mă mărit cu contele. Prinsesem căutăturile lor... doamna Latiere, doamna Bastide, toți servitorii.

Li se părea un basm din povești. Tînăra modestă care venise la castel și acum se mărita cu contele.

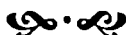
Genevieve, care suferea că îl pierduse pe Jean Pierre, mi-a spus fără menajamente:

- Sînteți vitează, nu?

- Vitează? Cum adică?

- Dacă și-a omorît o nevastă, de ce nu ar omorî-o și pe cealaltă?

Nu, nu putea exista un sfîrșit fericit, fără hopuri.

Am început să fiu urmărită de gîndul la Françoise. Ce ciudat era. Afirmasem că nu-mi păsa de zvonurile pe care le auzisem și nici că-mi păsa, însă nu îmi dădeau pace. De zeci de ori pe zi îmi spuneam: nu a omorît-o el.

Dar atunci, de ce refuza să-mi spună adevărul?

- Nu trebuie să existe minciuni între noi, așa îmi spusese.

Și din acest motiv nu putea să-mi spună adevărul.

Dintr-odată s-a ivit ocazia, și nu am putut s-o las să-mi scape. Era după amiază și era liniște în castel. Eram îngrijorată din pricina Genevievei și m-am dus la Nounou în cameră. Vroiam să vorbesc cu ea despre fată. Doream să pot să înțeleg cît de departe ajunseseră sentimentele ei față de Jean Pierre.

Am bătut la ușa salonașului lui Nounou. Neprimind nici un răspuns, am intrat. Nounou ședea întinsă pe un divan; peste ochi avea o batistă de culoare închisă, probabil avea una din migrenele ei.

- Nounou, am chemat-o încetișor, dar nu a răspuns.

De la femeia adormită, privirea mi-a alunecat spre dulapul în care erau ținute carnețele și am văzut cheia lui Nounou în ușa dulapului. De obicei o ținea pe lăntșorul afîmat de cordon. Era foarte neobișnuit să n-o pună imediat la loc după ce o folosea.

M-am aplecat asupra ei. Răsufla adînc; dormea buștean. M-am uitat din nou la dulap: ispita era irezistibilă. Trebuia să aflu. Am cumpănit în mine însămi: ți le-a arătat pe celelalte, deci de ce nu l-ai vedea și pe ăsta? La urma urmei, Françoise e moartă; iar dacă Nounou a avut voie să citească acele carnete, de ce nu ai avea și tu?

Este important, mă asiguram. E de o importanță capitală. *Trebuia* să aflu ce e în ultimul carnet.

M-am îndreptat fără să fac zgomot spre dulap; peste umăr m-am uitat să văd dacă femeia continua să doarmă, și am deschis ușa dulapului. Am văzut sticluța și păhărelul. L-am luat în mîină și l-am mirosit. Conținuse laudanum, pe care îl ținea mereu pentru migrenele ei; era același opiaceu care îi adusese moartea Françoisei.

Nounou băuse o doză fiindcă avea o durere de cap insuportabilă. Trebuia să aflu. Nu avea rost să am scrupule.

Am luat carnetul de la capătul rîndului; știam că ședea în ordine perfectă. L-am deschis și, într-adevăr, era cel pe care îl căutam.

Am ajuns la ușa.

Nounou nu se mișcase deloc. M-am grăbit să ajung în camera mea și am început să citesc, cu inima bătîndu-mi nebunește.

Deci, o să am un copil. De data aceasta o să fie, poate, un băiat. Asta o să-i facă plăcere. Deocamdată, nu am să spun nimănui. Lothair o să afle primul. Am să-i spun: "Lothair, o să avem un copil. Îți pare bine?" Bineînțeles că mi-e frică. Mi-e foarte frică. Dar cînd se va termina, o să fie foarte bine. Ce o să zică tata? O să se simtă jignit... dezgustat. Ar fi mult mai fericit dacă m-aș duce să-i spun că plec la mănăstire. Departe de stricăciunea lumii, departe de desfrîu, departe de deșertăciune. Asta i-ar face plăcere. Dar eu am să mă duc și am să-i spun: "Tată, o să am un copil". Dar nu încă. Am să aleg momentul potrivit. De aceea nu trebuie să-i spun nimic, deocamdată. Doar atunci cînd va trebui să afle.

Se zice că atunci cînd e însărcinată, o femeie se transformă. Eu m-am transformat. Aș fi putut să fiu atît de fericită. Aproape sînt. Visez copilașul. O să fie băiat, fiindcă așa dorim să fie. Este drept ca urmașii conților de la Talle să fie băieți. De aceea se și însoară. Dacă nu ar fi necesar, ei s-ar mulțumi cu amănteles lor. Numai la ele țin cu adevărat. Acum însă, va fi altfel. O să mă vadă în altă lumină. Nu am să mai fiu doar cea care a fost obligată să se mărite din cauza familiei; am să fiu mama fiului său.

Este minunat. Trebuia să-mi fi dat seama mai devreme. Nu trebuia să ascult de vorbele lui tata. Ieri cînd m-am dus la Carréfour, nu i-am spus. Nu am putut să mă decid să-i spun.. Motivul este că mă simt atît de

fericită de ceea ce s-a întâmplat, iar el ar împrășca totul cu murdărie. S-ar uita cu ochii aceia reci și severi și ar vedea totul... tot ce s-a întâmplat ca să am un copil... nu așa cum a fost... ci așa cum ar crede el că a fost... oribil... păcătos... Îmi venea să-i strig: "Nu, tată, nu este așa. Te înșeli. N-ar fi trebuit să te ascult niciodată. Oh, camera aia în care am îngenuncheat împreună și te-ai rugat ca eu să fiu ocrotită de păcatele cărnii!"

Din cauza asta m-am ferit de el. Nu încetez să mă gândesc la noaptea dinaintea nunții mele. De ce fusese de acord? Căci aproape imediat după aceea a regretat. Îmi aduc aminte cum, după seara dineului pentru contracul de căsătorie, ne-am rugat împreună și el a zis: "Copila mea, aș fi dorit să nu fie niciodată nevoie ca lucrul acesta să se întâmple". Iar eu i-am răspuns: "Vai, tată, dar toată lumea mă felicită!" Iar el a răspuns: "Asta fiindcă o căsătorie cu un de la Talle e considerată o reușită, însă eu aș fi fericit să trăiești o viață de curățenie". Atunci nu am înțeles. I-am spus că am să-mi dau silința să fiu o femeie cinstită, iar el tot şușotea de păcatele cărnii. Și după aceea, în seara de dinainte de nunta la biserică, ne-am rugat din nou împreună; eu eram neștiutoare și habar nu aveam ce se aștepta de la mine să fac, afară doar că era ceva rușinos, și tatăl meu regreta că nu putuse să mă scutească de acea rușine. Și așa m-am înfățișat la soțul meu...

Dar acum e altfel. Am ajuns să înțeleg că tata se înșeală. El este cel care nu ar fi trebuit să se însoare niciodată. El vroia să se facă pustnic. Era pe punctul să se călugărească, dar și-a schimbat părerea și s-a căsătorit cu mama mea. Dar se disprețuia pentru slăbiciunea lui, iar haina de călugăr o considera ca pe comoara lui cea mai de preț. S-a înșelat. Acum îmi dau

noama. Aș fi putut și eu să fiu fericită. Aș fi putut învăța să-l fac pe Lothair să mă iubească, dacă nu m-ar fi speriat tata, dacă nu m-ar fi învățat că patul conjugal este un lucru rușinos. Încerc să nu-l învinovățesc. Toți anii aceștia în care soțul meu s-a îndepărtat de mine, în care și-a petrecut nopțile cu alte femei, poate că nu ar fi existat. Încep să înțeleg că l-am făcut să se îndepărteze de mine din cauza acelui sentiment al păcatului care mă facea să intru în pământ de rușine și să tremur toată.

Am să mă duc mâine la Carréfour și am să-i spun că sînt însărcinată și o să am un copil. Am să-i spun: "Tată, nu simt nici o rușine, ci doar mîndrie. De acum încolo, toate au să se schimbe".

Nu m-am dus la Carréfour după cum îmi făgăduisem mie însămi. A început să mă doară iarăși măseaua de minte. Nounou mi-a spus: "Uneori, cînd o femeie e însărcinată, îi cade un dinte. Tu nu ești așa, da?" Am roșit și ea a înțeles. Cum puteam să țin un secret față de Nounou? I-am zis: "Să nu spui încă nimănui, Nounou. Lui nu i-am spus încă. El trebuie să afle primul, nu? Și vreau să-i spun și lui tata". Nounou a înțeles. Ea mă cunoaște bine. Știe cum mă pune tata să mă rog cînd mă duc acolo. Ea știe că el ar vrea să mă vadă la mănăstire. Știe ce crede el despre măritiș. Mi-a frecat gingia cu un cățel de usturoi și mi-a spus că o să-mi facă bine; m-am așezat pe taburetul de la picioarele ei, cum făceam cînd eram mică. Am stat de vorbă cu Nounou, i-am explicat ce simțeam. I-am spus: "Tata a fost nedemn. Din cauza asta... din cauză că eu am făcut insuportabilă căsnicia mea, soțul meu s-a dus la alte femei". Ea mi-a spus: "Nu e vina ta. Tu nu ai încălcat niciuna din cele zece porunci". "Tata m-a făcut să mă simt pîngărită. De la bun început. De aceea s-a îndepărtat soțul meu de mine. Nu am avut

niciodată curajul să-i explic. El mă credea rece și să știi Nounou că el nu e un om rece. El avea nevoie de o femeie caldă, afectuoasă, isteasă. El nu a fost tratat în mod cinstit". Nounou nu era de acord. Ea zicea că eu nu făcusem nimic rău. Am acuzat-o că e de partea lui tata. I-am zis: "Cred că și ție ți-ar fi plăcut să mă vezi mai bine la mănăstire..." și ea nu a tăgăduit. I-am zis: "Și tu crezi că măritișul e ceva rușinos, Nounou". Și nu a negat nici asta. Durerea de măsea nu mă lăsase, așa încît ea mi-a dat cîteva picături de laudanum cu apă și m-a culcat pe divanul din camera ei. Apoi a închis sticla în dulapul ei și s-a așezat lîngă mine. "Asta o să te facă să ațipești. O să ți-l aducă pe moș Ene pe la gene". Și așa a fost.

Este prea îngrozitor. Nu cred că am să uit cît voi trăi. Tot timpul îmi intră și îmi iese din cap. Poate că dacă am să scriu aici ce s-a întîmplat nu o să mă mai frămînt. Tata este foarte bolnav. A început în felul următor: azi m-am dus să-l vizitez. Mă hotărîsem să-i spun despre copil. Cînd am sosit, mi s-a spus că e în camera lui și deci m-am dus direct la el. Cînd am intrat, era așezat la masă și citea Biblia. Și-a ridicat privirea, a pus semnul de carte din mătase roșie la pagina aceea și a închis cartea. "Ei, copila mea" mi-a zis. M-am dus la el și l-am sărutat. Mi s-a părut că a simțit imediat transformarea mea, căci arăta cam surprins și puțin alarmat. M-a întrebat ce face Genevieve și dacă am adus-o cu mine. I-am răspuns că nu. Bietul copil, e prea mult să-i ceri să stea la rugăciune atîta vreme. Devine nerăbdătoare, iar pe el îl enervează mai mult ca oricînd. L-am asigurat că este un copil bun. Mi-a spus că i se pare că are o tendință de a fi capricioasă. Că trebuie supravegheată. Poate pentru că am să fiu în curînd mamă pentru a doua oară, mi-a venit să mă revolt. Nu vreau ca Genevieve să se ducă la soțul

ei - cînd îi va veni sorocul - așa cum mă prezentam eu în fața soțului meu. I-am spus destul de tăios că eu consideram că era normală, așa cum trebuie să fie un copil. Doar nu ne puteam aștepta de la copii să se poarte ca sfinții. El s-a ridicat în picioare, cu un aer înfricoșător. "Normală. De ce spui asta?" Și eu i-am răspuns: "Pentru că este normal ca un copil să aibă și capricii, cum le zici dumneata, din cînd în cînd. Are și Genevieve. Dar nu o s-o pedepsesc pentru asta". "Dacă nu folosești nuiua, ai să strici copilul, mi-a replicat. Dacă e neascultătoare, va trebui bătută". Eram îngrozită. "Nu ai dreptate, tată. Nu sînt de acord cu dumneata. Genevieve nu va fi bătută. Și nici ceilalți copii ai mei". S-a uitat la mine cu nedumerire, așa că i-am dat drumul: "Da, tată, am să am un copil. De data asta un băiat, așa sper. Am să mă rog să fie băiat... și trebuie să te rogi și dumneata". I-au tresărit buzele. A zis: "Tu o să ai un copil..." I-am răspuns voioasă: "Da, tată. Și sînt fericită... fericită... fericită". "Ești isterică" mi-a spus. "Mă simt într-adevăr isterică. Simt că îmi vine să dansez de bucurie". Atunci el s-a apucat cu mîna de masă și a început să alunece în jos spre podea. L-am prins și i-am întrerupt căderea. Nu puteam să înțeleg ce i se întîmplase. Înțelegeam doar că îi era foarte rău. I-am chemat pe soții Labisse și pe Maurice. Au venit și l-au așezat în pat. Îmi venea și mie să leșin. Am trimis după soțul meu și după aceea am aflat că tatăl meu era foarte bolnav. Credeam că e pe moarte.

Asta s-a întîmplat acum două zile. Ceream să mă vadă. Toată ziua întrebam de mine. Vrea să stau în preajma lui. Doctorul crede că e bine pentru el să stau cu el. Mă află încă la Carréfour. Soțul meu este și el aici. I-am spus: "I s-a făcut rău în momentul cînd i-am spus lui papa că o să am un copil. Cred că din cauza șocului". Soțul meu m-a

alinat spunînd: "Era de multă vreme bolnav. Acum a avut un atac de apoplexie și i se putea întîmpla în orice moment". Dar el nu vroia ca eu să am copii. Considera că e un păcat. Iar soțul meu mi-a spus că nu trebuie să îmi fac griji. Ar fi rău pentru copil. Și îi face plăcere. Știu că îi face plăcere pentru că, mai presus de orice, cred că își dorește un fiu.

Azi am stat la căpățîiul lui papa. Eram singuri. A deschis ochii și m-a văzut lîngă el. Mi-a spus: "Honorine... tu ești, Honorinè?" și eu i-am răspuns: "Nu. E Françoise". Însă el zicea mai departe "Honorine" și am înțeles că mă confunda cu mama. Ședeam acolo lîngă pat, gîndindu-mă la zilele de demult cînd ea trăia. Eu nu o vedeam în fiecare zi. Uneori era îmbrăcată cu o rochie de după-masă cu panglici și dantele, și doamna Labisse o aducea jos în salon. Se așeza în fotoliul ei și vorbea puțin, iar eu mă gîndeam ce mamă ciudată era. Dar era de o mare frumusețe. Chiar și copil fiind, îmi dădeam seama. Semăna cu o păpușă pe care o avusesem cîndva; chipul ei era neted și roz, fără nici un rid. Avea o talie subțirică, însă era durdulie și arcuită ca în tablourile cu femei frumoase pe care le văzusem. Ședeam lîngă patul lui, gîndindu-mă la ea și cum într-o zi intrasem și o găsisem rîzînd, dar rîzînd într-un mod ciudat, de parcă nu se mai putea opri, și cum doamna Labisse a luat-o și a dus-o în camera ei, unde mi se păruse că a stat foarte multă vreme. Îi cunoșteam camera, fiindcă fusesem o dată acolo. Urcasem scările ca să mă duc să stau cu ea. Și am găsit-o stînd în fotoliul ei, cu picioarele încălțate în niște papucei de catifea, pe care îi rezemase de taburetul pentru picioare. Îmi aduc aminte că în cameră era cald iar afară ninge. O lampă era agățată foarte sus pe perete, iar în jurul căminului era o apărătoare cum aveam

și în camera mea. Am observat și fereastra, căci era numai una, mică și fără perdele, dar cu zăbrele. M-am dus la ea și m-am așezat la picioarele ei, dar ea nu mi-a spus nimic, însă îi făcea plăcere că eram acolo fiindcă m-a mîngîiat pe păr, apoi mi l-a ciufulit și m-a tras de el încîlcindu-l și deodată a început să rîdă în acel fel ciudat pe care îl auzisem. A intrat doamna Labisse și m-a găsit acolo și mi-a zis să plec imediat. Și i-a povestit lui Nounou, fiindcă am fost dojenită și mi s-a spus să nu mă mai duc niciodată sus pe scările acelea. Așa că o vedeam pe mama numai cînd venea în salon. Acum, cînd nu contenea să vorbească despre Honorine, mi-am adus aminte de toate astea. Deodată el zise: "Trebuie să plec, Honorine. Trebuie să plec. Nu, nu pot să rămîn". După aceea a început să se roage: "Oh, Doamne, sînt un om slab și păcătos. Femeia asta m-a dus în ispită și din cauza ei am ajuns să fiu păcătosul ce sînt. Și acum mi-a venit pedeapsa. M-ai pus la încercare, oh, Doamne, și netrebnicul tău slujitor Te-a trădat pe Tine". Eu i-am spus: "Tată, nu e nimic, nu este Honorine. Sînt eu, fiica dumitale, Françoise. Și nu ești un păcătos. Ai fost un om bun". Și el a răspuns: "Eh, ce-i?" Și am continuat să-i vorbesc, încercînd să-l alin.

Noaptea asta am înțeles multe despre tatăl meu. Stînd culcată în pat, tabloul mi-a devenit foarte clar. El tînjise după sfințenie, dorise să se călugărească, dar avea o pornire spre senzualitate care se lupta cu pioșenia din el. Fiind omul care era, ar fi suportat și tortura... cunoscînd această pornire, -numai ca să o înăbușe. Apoi a cunoscut-o pe mama mea și a dorit-o; a renunțat la ideea mănăstirii și s-a căsătorit în schimb cu ea. Dar chiar și însurat, încercase să-și înăbușe dorința și nereușind, se disprețuia. Mama era frumoasă, îmi

dădusem seama încă de copil, iar pentru el era irezistibilă. Mi-l imaginam umblînd în lung și în lat, oțelindu-se să stea departe de ea. Considera dragostea fizică un păcat, dar nu era în stare să-i reziste. Îmi imaginam acele zile și nopți cînd el se înclua în camera lui austeră, culcat pe prici, biciuindu-se. Aștepta să fie pedepsit, căci credea în pedeapsă. Orice mică greșeală din partea mea sau a servitorilor trebuia să fie pedepsită. La rugăciunea de dimineață, aceasta îmi era tema predicii zilnice. "A mea este răzbunarea, zise Domnul". Bietul papa! Ce nefericit trebuie să fi fost. Biata mama! Ce fel de căsnicie o fi avut ea? Pe urmă mi-am dat seama cît rău îmi făcuse mie și alor mei, și am plîns pentru toată această suferință. După care mi-am zis: "Dar încă mai e timp. Am să dau naștere unui copil. Așa că poate nu e prea tîrziu". Și mă frămîntam cum aș putea să-l ajut pe tata. Dar nu vedeam nici o cale.

Azi dimineață Nounou a intrat să deschidă obloanele și s-a uitat la mine îngrijorată. Mi-a spus că eram trasă la față. Avusesem o noapță fără somn. Era adevărat. Rămăsesem trează ore în șir cu gîndul la tata și la ce făcuse el din viața mea.

Era din cauza măselei? m-a întrebat Nounou. Ea tot mă mai consideră un copil și nu pare a înțelege că pot să fiu preocupată de probleme mai importante. Am lăsat-o să creadă că era din cauza măselei, căci știam că ar fi fost imposibil să stau de vorbă cu ea, și nici nu doream. "Trebuie să iei niște laudanum diseară, copila mea", mi-a zis. I-am răspuns: "Mulțumesc, Nounou".

Cînd m-am dus la Carréfour, Maurice mi-a spus că tata mă aștepta. Ședea cu ochii ațintiți pe ușă și de cum intra cineva, rostea numele meu. Erau toți ușurați că am

venit. Așa că am intrat și m-am așezat lângă patul lui, deși când am intrat avea ochii închiși și când i-a deschis, după puțină vreme, nu prea m-a băgat în seamă. Apoi am observat că mormăia pentru sine, iarăși și iarăși: "Răzbunarea Domnului". Era foarte neliniștit, îmi dădeam bine seama. M-am aplecat asupra lui și i-am spus: "Papa, nu ai de ce să te temi. Ai făcut ceea ce ți s-a părut că era drept. Ce poți să faci mai mult decît atît?" "Sînt un păcătös. Am fost dus în ispită. N-a fost vina ei. Era frumoasă... iubea plăcerile cărnii și m-a ispitit să merg după ea. Chiar după ce am știut că nu-i pot rezista. Acesta e păcatul, copilă. Acesta este cel mai mare dintre toate păcatele". Eu i-am spus: "Papa, te chinuiești singur. Stai liniștit". "Tu ești, Françoise?, mă întreba. Ești fiica mea?" I-am răspuns că eu eram. El spuse: "Și ai un copil?" "Da, papa. Nepoțica dumitale, Genevieve". Fața i se încreți toată și mi s-a făcut frică. El începu să șoptească: "Am văzut semnele... Oh, Dumnezeuul meu, păcatele părinților...". Mi-am zis că trebuia să-l mîngîi sufletește și i-am spus: "Papa, cred că înțeleg. Dumneata ți-ai iubit soția. Asta nu e un păcat. Este firesc să iubești, este firesc ca bărbații și femeile să aibă copii. Așa merge lumea mai departe". El continua să-și șușotească și nu mai știam dacă să-l chem pe Maurice sau nu. Din cînd în cînd, apărea și cîte o frază coerentă. "Știam eu. Isteria... Și atunci cînd am găsit-o jucîndu-se cu focul. Sau cînd am găsit-o făcînd un foc în dormitor, punînd bețe unul peste altul... Mereu găseam bețe așezate ca pentru foc... în dulapuri... pe sub paturi... Alerga afară să culeagă bețe... Pe urmă au venit doctorii". "Papa, am întrebat, vrei să zici că mama mea era nebună?" El nu mi-a răspuns, ci a continuat ca și cînd eu nu aș fi vorbit. "Aș fi putut s-o trimit de aici. Ar fi trebuit s-o trimit de aici, dar nu mă puteam lipsi de ea... și continuam să mă duc la

ea, deși știam. Și după o vreme, nebunia ei a rodit. Țsta e păcatul meu și va veni răzbunarea... o pîndesc... o aștept". Mi s-a făcut frică, am uitat că era un om bolnav. Înțelegeam că ceea ce îmi spunea era adevărul, așa cum îl vedea el. Știam acum de ce fusese ținută mama mea în camera cu fereaștra zăbreliată, am înțeles de ce era așa stranie casa noastră. Mama mea fusese nebună. Din acest motiv nu vrusese tatăl meu să mă mărit. "Françoise, bolborosi. Françoise, fata mea. Era o copilă bună, liniștită, timidă, rezervată... nu ca maică-sa. Nu nerușinată, îndrăzneată, iubind păcatele cărnii. Nu, fiica mea a scăpat. Dar este scris că pînă la a treia și a patra generație... A fost cerută în căsătorie de de la Talle... și eu mi-am dat consimțămîntul. Țsta a fost păcatul mîndriei. Nu-i puteam spune contelui cînd mi-a cerut-o pe fiică-mea pentru fiu-său că maică-sa e nebună, așa că am zis că fiică-mea să se mărite și apoi m-am biciuit pentru mîndria mea și pentru desfrîul meu, căci eram vinovat de două păcate capitale. Dar nu am oprit nunta și astfel, fiica mea s-a dus la castel". Am încercat să-l mîngîi: "Totul e bine, papa. Nu ai de ce să te temi. Trecutul s-a dus. Acum totul e bine". "Pînă la a treia și a patra generație, șopti el. Păcatele părinților... am văzut la copilă. Este nesăbuită și seamănă cu bunică-sa. Cunosc eu semnele. O să fie ca bunică-sa... neputincioasă în fața plăcerilor cărnii... și sămînța răului o să fie sădită la nesfîrșit în generațiile ce au să urmeze". "Nu se poate să fie vorba despre Genevieve... fetița mea". El șopti: "Sămînța există în Genevieve... Am văzut-o. O să crească pînă ce o s-o distrugă. Trebuia s-o previn pe fiică-mea. Ea a scăpat, dar copiii ei nu vor scăpa!" Eram îngrozită. Începeam să înțeleg mult mai mult decît pînă atunci. Acum înțelegeam de ce fusese copleșit de oroare

cînd îl anunțasem că voi avea încă un copil. Ședeam lîngă patul lui, paralizată de groază.

Nu există nimeni cu care să pot sta de vorbă. La întoarcerea de la Carréfour m-am dus într-una din grădinile cu flori și m-am așezat singură, zăbovind vreme îndelungată cu gîndurile mele. Genevieve! Fiica mea! Diverse întîmplări din trecut mi-au revenit în minte. Parcă priveam o piesă cu mai multe serii de scene, toate încărcate de semnificație, care conduceau la un punct culminant. Îmi aduceam aminte de crize violente de furie; felul ei de a rîde peste măsură, rîsul ei amestecîndu-se cu ecouri din trecut. Mama mea... fiica mea. Semănau și la chip... Cu cît încercam mai mult să-mi amintesc figura mamei mele, cu atît mai mult semăna cu Genevieve. Acum știam că va trebui s-o supraveghez pe fiica mea așa cum tatăl meu mă supraveghease pe mine. Fiecare mică faptă rea din copilăria ei, pe care o considerasem atunci ca pe o pozna, dobîndea o nouă semnificație. Sămînța răului fusese transmisă, prin mine, unei noi generații. Tatăl meu, care dorise să se călugărească, nu reușise să-și înfrîngă pasiunea pentru soția lui, deși știa că era nebună, rezultatul fiind acela că mă născusem eu - și la rîndul meu adusesem pe lume un copil. Și brusc, grozăvia situației mele mă făcu să tremur de frică, pentru că nu era vorba doar de biata mea Genevieve. Era și copilul meu încă nenăscut.

Nu m-am dus ieri la Carréfour. Nu am putut. M-am scuzat că mă doare rău măseaua. Nounou se fișia pe lîngă mine. Ea mi-a dat cîteva picături de-ale ei de laudanum care m-au făcut să adorm. Cînd m-am trezit m-am simțit mai întremată, dar neliniștile mele mă sîcîiau într-una. Copilul pe care mi-l doream... ce o să fie cu el?

Ce se va întîmpla cu biata mea Genevieve? Azi dimineată a venit, ca întotdeauna, mai întîii la mine. Am auzit-o vorbind cu Nounou, în spatele uşii. Nounou zicea: "Mama ta nu se simte bine. O doare măseaua și vrea să se odihnească". "Dar eu intru totdeauna la ea", a răspuns fiica mea. "Nu azi, draga mea. Lăș-o pe mama să se odihnească". Dar Genevieve a fost apucată de furie. Bătea din picior și, cînd Nounou a încercat s-o rețină, a mușcat-o de mîină pe biata de ea. Eu zăceam acolo tremurînd. El are dreptate. Aceste accese subite de furie sînt mai mult decît niște ieșiri copilărești. Nounou nu le poate stăpîni... și nici eu. Am strigat să intre și a intrat cu ochi sclipind de lacrimi de mînie și cu buze bosumflute. S-a aruncat peste mine, îmbrățișîndu-mă mult prea sălbatec, mult prea pățimaș. "Nounou încearcă să ne despartă. N-am să-i dau voie. Am s-o omor". Așa vorbea, cu patimă, fără să-și dea seama, după cum spuneam eu întotdeauna. Pur și simplu, ăsta era felul ei de a fi. Felul ei de a fi! Felul Honorinei de a fi. Tatăl meu observase la ea aceeași sămîință. Mi s-a părut și mie că există... și am fost cuprinsă de teroare.

Tata mă chema. M-am dus deci la Carréfour. "Vă așteaptă într-una să veniți, mi-au spus. Stă cu ochii pe ușă. O cheamă pe mama dumneavoastră. Poate vă confundă cu mama dumneavoastră". Am stat deci la căpătîiul lui și el mă privea cu ochii aceia sticloși și rătăciți, rostind uneori numele meu, iar alteori pe cel al mamei. Șușotea despre păcat și despre pedeapsă, dar nu coerent ca mai înainte. Credeam că era pe moarte; era vizibil că se îndrepta către o explozie și m-am aplecat să aud ce spunea. "Un copil? O să vină un copil?" Credeam că se referea la ceea ce îi spusese eu, dar de fapt era vorba de ceva de mai demult. "Un copil...

Honorine o să aibă un copil. Cum de s-a putut întâmpla așa ceva? Vai, este pedeapsa lui Dumnezeu. Eu știam... și deși știam... m-am dus la ea, iar acum Domnul mă pedepsește... pînă la a treia și a patra generație... și sămînța... sămînța răului... va trăi în veci". "Papa, asta a fost demult. Honorine e moartă iar eu sînt sănătoasă. Nu e nimic rău cu mine". Privirea lui rătăcită și pierdută nu mă slăbea. Murmura: "Mi-au spus că e însărcinată. Țin bine minte ziua aceea. Ziceau că o să fiu tată și îmi zîmbeau, fără să cunoască groaza din sufletul meu. Venise. Venise pedeapsa. Păcatul meu nu o să moară odată cu mine. O să trăiască pînă la a treia și a patra generație. Noaptea aceea m-am dus în odaia ei. Am stat la capul patului ei. Era adormită. Am ținut perna în mîinile mele. Puteam s-o apăs pe fața ei... și cu asta s-ar fi sfîrșit... și cu ea și cu copilul. Dar era frumoasă... părul ei negru... rotunjimea copilărească a chipului ei... și eu eram laș și am căzut peste ea îmbrățișînd-o și știind că nu voi putea niciodată s-o ucid". "Îți mărești singur suferința, papa. S-a terminat. Nimic nu mai poate schimba ceea ce s-a săvîrșit. Acum sînt eu aici... și sînt sănătoasă, te asigur". El nu mă asculta, iar eu mă gîndeam la Genevieve și la copilul ce avea să se nască.

Nu am putut dormi noaptea trecută. Mă tot gîndeam la suferința lui papa. Și nu puteam să uit nici de Genevieve, de violențele ei, care o speriau pe Nounou. Știam și de ce. Nounou o cunoscuse pe mama mea. Temerile lui Nounou reflectau temerile tatălui meu. Observașem cum o supraveghea ea pe fiica mea. Am ațipit și am avut un coșmar. Într-o cameră cu o fereastră cu zăbrele era o persoană. Eu trebuia s-o omor și ședeam cu o pernă în mînă. Era mama mea... căr avea fața lui Genevieve și în brațe ținea un copil... un copil care nu se născuse încă.

Am silit-o să se culce pe pat și am stat deasupra ei cu perna. M-am trezit strigînd: "Nu! Nu!" Tremuram toată. După aceea nu m-am mai putut odihni. Mi-era frică să adorm, să nu am și alte coșmaruri, așa că am luat din laudanum-ul lui Nounou și am căzut într-un somn lung și fără vise.

Cînd m-am trezit azi dimineață aveam mintea foarte limpede. Dacă pruncul meu este băiat, mă gîndeam, o să ducă mai departe spița de la Talle. Dar m-am gîndit și la acea sămîntă rea de nebunie intrînd în castel ca o fantomă și bîntuindu-l timp de secole de acum încolo. Asta le-aș fi adus. Genèvieve? Ea o avea pe Nounou ca să-i poarte de grijă. Iar Nounou știe. Nounou o să o supravegheze. O să aibă grijă ca ea să nu se mărite niciodată. Poate că va reuși s-o convingă să intre la mănăstire, așa cum vroise tata să mă convingă pe mine. Dar pruncul... dacă e băiat... Papa nu a avut curaj. Este nevoie de mult curaj. Dacă papa ar fi omorît-o pe mama, eu nu aș fi venit pe lume. Nu aș fi cunoscut suferința... nimic. Așa va trebui să se întîmple cu pruncul.

Azi noapte s-a petrecut un lucru straniu. M-am trezit dintr-un coșmar și mi-am adus aminte de somnul liniștit pe care îl aduce sticluța verde cu fațete striate. După cum mi-a spus Nounou, erau striate ca să știi că era o sticluță cu otravă dacă o luai în mîină pe întuneric. Otravă! Dar îți aduce un somn atît de dulce, atîta ușurare! M-am gîndit ce ușor era să iau de două... de trei ori doza pe care mi-o dădea Nounou pentru durerea de măsea... și gata cu frica... gata cu necazurile. Pruncul nu ar ști nimic. Pruncul ar fi salvat de la venirea pe lume, de la o supraveghere neîncetată pentru a pîndi primul semn al sămînteii răului. Am întins mîna să apuc sticluța,

gîndind: "Eu nu am să fiu lașă ca papa". Mă gîndeam cum ar fi dacă aș fi și eu bătrînă cum e el acum... zăcînd pe patul de moarte, reproșîndu-mi toată nefericirea pe care o adusesem copiilor mei. M-am uitat la sticluță și mi s-a făcut frică. Am luat cîteva picături, am adormit, iar dimineața mi-am zis: "Nu în felul ăsta".

E noapte și iar sînt cuprinsă de frică. Nu pot dormi. Mă tot gîndesc la papa și la mama mea în camera cu zăbrele și simt copilul pe care îl port. Nounou, te rog ai grijă de Genevieve. Ți-o las în grija ta. Nu știu dacă voi avea curajul pe care tata nu l-a avut. Cred că dacă ar fi reușit, ar fi fost mult mai bine pentru atîția dintre noi. Micuța mea Genevieve nu s-ar fi născut... Nounou nu ar fi avut atîtea neazuri... Eu nu m-aș fi născut. Cred că tatăl meu avea dreptate. Văd sticluța. Verde, cu fațetele striate. Am să pun carnetul în dulap, împreună cu celelalte, iar Nounou o să le găsească. Îi place să citească despre vremea cînd eram mică și zice că retrăiește acele timpuri în carnetele mele. O să le explice ea de ce... Nu știu dacă pot. Nu știu dacă e drept... Am să încerc să dorm... dar dacă nu am să reușesc... Mîine dimineață am să scriu că așa te simți noaptea... Ziua, lucrurile apar în altă lumină. Dar lui papa i-a lipsit curajul. Oare eu am suficient? Oare...

Însemnările se opreau aici. Dar eu înțelegeam ce se întîmplase: găsise ceea ce numea curaj și, datorită lui, ea și pruncul ei nenăscut muriseră în noaptea aceea.

Tablourile înfățișate de însemnările Françoisei mi se înghesuiau în minte. Vedeam totul atît de limpede: casa

cu taina aceea sinistră, camera cu fereastra zăbreliță, căminul cu apărătoare de foc, lampa atârnată sus pe perete, femeia cu mintea rătăcită și pătimeșă, soțul auster care însă o găsea irezistibilă, lupta lui cu simțurile, lăsarea în voia pasiunii și rodul acesteia (care în mintea lui fanatică apărea ca o pedeapsă divină), nașterea Françoisei, supravegherea ei vigilentă, educația izolată... și în fine, măritișul cu contele. Am înțeles de ce această căsnicie fusese de la bun început un eșec. Fata inocentă și neștiutoare fusese învățată să privească măritișul cu oroare; deziluzia a fost pentru amîndoi - pentru ea, de a găsi un soț tînăr și viril, iar pentru el, o soție frigidă.

La castel, toată lumea își dăduse seama de căsnicia lor lipsită de satisfacție, iar atunci cînd Françoise a murit din cauza dozei mari de laudanum, oamenii și-au pus întrebarea: oare nu era mîna soțului?

După părerea mea, era și nemilos și necinstit, iar de vină era Nounou. Ea citise ceea ce citisem și eu, știa ceea ce eu de abia descoperisem, și totuși lăsase să fie bănuțit contele de uciderea soției sale. De ce nu le arătase carnetul care explica lucrurile atît de clar?

Ei bine, acum adevărul va fi scos la iveală.

M-am uitat la ceasul prins pe bluza mea. La ora asta contele era în grădină. Se mira desigur de ce nu venisem și eu, așa cum făceam totdeauna cînd el era acolo. Ședea privind iazul, făcînd planuri pentru căsătoria noastră, care urma să aibă loc imediat ce el va fi suficient de întremat.

Am coborît și l-am găsit singur, așteptîndu-mă cu nerăbdare. Și-a dat imediat seama că se întîmplase ceva.

- Dallas!

Îmi pronunța numele cu acea notă de tandrețe care mă înduioșa întotdeauna, acum însă eram minioasă pentru că un om inocent cum era el, fusese acuzat atât de nedrept.

- Cunosc adevărul despre moartea Françoisei, am izbucnit. Acum o să-l afle toată lumea. Este totul aici. Ea însăși a scris. Este o explicație clară. S-a sinucis.

Văzînd efectul pe care îl aveau aceste cuvinte asupra lui, am zis mai departe, triumfătoare:

- Ea ținea niște carnețele... niște mici însemnări zilnice.. Au fost tot timpul în păstrarea lui Nounou. Nounou știa și nu a scos nici un cuvînt. A lăsat ca tu să fii învinovățit. Este monstruos. Dar acum o să afle toată lumea.

- Dallas, draga mea, ești agitată.

- Agitată! Am descoperit secretul. Acum pot să arăt această... mărturisire lumii întregi. Nimeni nu o să mai îndrăznească să spună că tu ai omorît-o pe Françoise.

El și-a pus mîna peste a mea.

- Spune-mi ce ai descoperit.

- Eram hotărîtă să aflu. Cunoșteam existența carnetelor. Nounou îmi arătase cîteva, așa că m-am dus în camera ei. Ea dormea și dulapul era descuiat, așa că am luat ultimul carnet. Ghicisem că în el trebuia să existe vreun indiciu, dar nu bănuisem că voi găsi un răspuns atât de clar... atât de indiscutabil..

- Ce ai aflat?

- Ea s-a sinucis de teama nebuniei. Mama ei era nebună și tatăl ei i-a spus acest lucru cînd aiura, după atacul de apoplexie. I-a povestit cum încercase să-și omoare soția... cum nu putuse s-o omoare... ce bine ar fi fost dacă ar fi avut curajul s-o facă. Nu vezi? Era atât de... străină de lume. Toate astea reies din jurnalul ei. Ea

acceptase ca pe o fatalitate tot ceea ce i se băgase în minte. Dar scrie aici... cît se poate de clar. Niciodată n-o să te mai acuzé cineva de crimă.

- Îmi pare bine că ai aflat. De acum încolo nu mai e nevoie de nici un secret între noi. Poate ar fi trebuit să-ți spun eu. Cred că ți-aș fi spus, cu timpul. Dar mă temeam că poate chiar și tu te-ai fi dat de gol prin vreo privire... vreun gest...

M-am uitat la el întrebător.

- Bineînțeles, știam că nu ai omorît-o tu. Doar nu-ți închipui că am dat crezare măcar o clipă acelor clevetiri absurde...

Mi-a luat fața în mîinile lui și m-a sărutat.

- Îmi place să cred că te-ai îndoit de mine și totuși m-ai iubit.

- Poate că așa e, am recunoscut. Nu o pot înțelege pe Nounou. Cum de a știut și totuși a tăcut?

- Pentru același motiv ca și mine.

- Ca și tine?

- Eu știam ce se întîmplase. Mi-a lăsat un bilet în care mi-a explicat.

- Ai știut că s-a sinucis, și, cum, i-ai lăsat totuși...?

- Da, am știut și i-am lăsat.

- Dar de ce... de ce? E atît de nedrept... atît de crud...

- Eram obișnuit să se bîrfească pe socoteala mea... să fiu calomniat, și în general o meritam. Știi că te-am prevenit că nu ai să te măriți cu un sfînt.

- Dar... crima.

- Acum asta e și secretul tău, Dallas.

- Al meu? Ba nu, eu am să aduc la cunoștință...

- Nu. Există ceva ce ai uitat.

- Ce?

- Genevieve.

Mă holbam la el; înțelegeam.

- Da, Genevieve, continuă el. Îi cunoști firea. Este irascibilă, agitată. Ce ușor ar fi să o ia pe drumul bunicii ei! De cînd ești tu aici s-a mai transformat. Oh, nu mare lucru. Nu puteam să ne așteptăm... dar cred că dacă vrei să împingi la nebunie o persoană ultra-sensibilă, nu ai decît să o supui la o supraveghere permanentă, să-i sugerezi că există în ea o sămîntă care ar putea să se dezvolte. Françoise și-a luat viața de dragul copilului pe care urma să-l nască; eu unul pot să-mi permit să suport un pic de bîrfă de dragul fiicei noastre. Acum înțelegi, Dallas? Nu vreau ca ea să fie supravegheată în felul acesta. Vreau să aibă toate șansele să crească normal.

- Da, înțeleg.

- Îmi pare bine, fiindcă acum nu mai există taine între noi.

Mi-am plîmbat privirea peste peluza de iarbă, pînă la iaz. Acum era foarte cald, însă după amiaza era deja avansată și seriile se lăsau mai devreme. Era de abia un an de cînd venisem aici. Se întîmplaseră atîtea, doar într-un an.

- Ești tăcută. Spune-mi la ce te gîndești.

- Mă gîndeam la toate cîte s-au petrecut de cînd am venit prima oară aici. Nimic nu mai este așa cum părea cînd am sosit la castel... cînd te-am văzut pentru prima oară. Te-am văzut cu totul altfel decît ești... iar acum constat că ești capabil de acest... mare sacrificiu.

- Scumpa mea, ești prea dramatică. Acest sacrificiu m-a costat puțin. Ce-mi pasă ce se spune despre mine? Știi că sînt suficient de arogant încît să pocnesc din degete în fața lumii și să spun: credeți ce vreți. Dar deși pocnesc din deget în fața lumii, există cineva a cărei bună părere despre mine este lucrul cel mai important. De aceea stau aici fericit că mă aprobă, lăsînd-o să-mi

așeze aureola pe cap. Știu, desigur, că o să descopere curînd că era o iluzie... dar e plăcut s-o port un pic.

- De ce vrei totdeauna să te denigrezi?

- Pentru că, în ciuda aroganței mele, mi-e frică.

- Frică. Ție. De ce anume?

- Că ai să încetezi să mă iubești.

- Dar cu mine cum rămîne? Nu crezi că și mie mi-e la fel de frică?

- E consolator să știu că și tu ești capabilă de nebunii din cînd în cînd.

- Cred, i-am zis, că ăsta e momentul cel mai fericit din viața mea.

M-a cuprins cu brațul și am stat cîteva minute ținîndu-ne strîns, desfătîndu-ne ochii cu grădina odihnitoare.

- Să-l facem să dureze.

Mi-a luat din mînă carnetul și i-a rupt coperta. Apoi a scos un chibrit și a dat foc filelor.

Flacăra albastră și galbenă se țira peste scrisul copilăresc.

În curînd nu mai rămăsese nimic din confesiunea Françoisei.

El a zis:

- Nu ar fi fost înțelept să-l păstrăm. Vrei să-i explici tu lui Nounou?

Am dat din cap. Am luat coperta carnetului și am strecurat-o în buzunar.

Împreună, am urmărit cu privirea o bucată de hîrtie înnegrită măturată de vînt peste peluză. M-am gîndit la viitor - la șușotelile ce aveau să ajungă pînă la urechile mele ici și cînd, la nebuniile lui Genevieve, la firea complicată a bărbatului pe care alesesem să-l iubesc.

Viitorul era o chemare la întrecere. Dar în ceea ce mă privea, eram totdeauna gata să accept o astfel de chemare.

Sfîrșit

